

**Opera aurelii clemē
tis prudētii**

*Carissimi Viri Maxima Dignitate
acolum folium tenamur vobis
Opera auctoris clementis prudenti*

1547

H. 13432

Exemplar

XV. Dec. 1143 11-5

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to be in a historical script.

C Rhodolphi Langij Ca. Monasteriensis In Prudentij Aurelij Clementis versus hymnos et Lyram
Verfus

Pierios ductor lyricę nūc cęde cohortis
Et cantus differ pindare laude deum.
Tuq; lyricę sileas nostri qui tendere chordas.
Spectantū lachrymę largius ore fluant.
Dolles siste pcul cantas que lesbia amores
Quam rupe excelsa leucadis vnda tulit
Languet z nostri. Jacci venusina lucerna
Qua primus latios tollit in astra duces.
Hic sanctam venerare lyram nō falsa deorum
Mumina laudātem: quam pie lector habes.
Sed canit vt patris corde omnipotētis ad ima
Venit vt erigeret iam ruitura deus:
Vt nostra vestit? erat iam carne caduca
Dorsa dedit flagris: cętera membra cruci.
Vicit vt inuictus mortis loca tristia scę
Ad superos vinctos et sua regna ferens.
Purpureas late rutilanti sanguine turmas
Personat: ac quātus militis ardoz erat.
Virginis et magnę matris vestigia quęq;
Prima terit: sponsam dulcius inde sonat.
Quę iuuenis ptesa viri: sitit oscula sponsi
Ore nouū cuius lac quoq; melle bibit.
Armat et in vicium claro certamine turmas
Cōpugnās animus vincat vt ipse sibi.
Symmachus infernis aram referebat ab oris
Contudit hanc: vani numinis ara iacet.

Non venus incesta hic: mars scu^{1-apta}: turpia iouisq;
Stupra patet: veteru turbacq; scda deum.
Sed pia: sed casta: sed fortia sanctaq; lecto;
Omnia securo sanctius ore leges;

¶ Ex libro illustrium virorum be
ati Genadii Massiliensis presbyteri.

Prudentius vir secularis litteraturę eruditus: cõposuit Chi
rocleum. de toto veteri ⁊ nouo testamento personis excerptis
Cõmentat⁹ est. ⁊ in morem gręcoꝝ Hexameron de mudi fabri
ca vsq; ad cõditionem primi hominis: et p̄uaricationem eius
Cõposuit ⁊ libellos quos gręca appellatione p̄titulauit Apo
thosis. Psychomachia Amartigenia. id est de diuinitate. De
compugnantia animę Et de origine peccatoꝝ. Fecit ⁊ in laudẽ
martyꝝ sub aliquoꝝ nominib⁹ inuitatorium ad martyrium li
brum vnum: et hymnoꝝ alterum Speciali tamen conditione
aduersus Symmachum idolatriam defendentem: ex quorum
lectione agnosatur palatinus miles fuisse;

C Aurelij prudentij Clementis In utriusq; testame-
tum Tetrasticha que a nonnullis chirocleum siue hi-
storiarum tituli inscribuntur.

C Adam et Eua.

Qua columba fuit tunc candida. nigra deinde
Facta panguinū maleuada fraude venenum
Linxit et innocuū maculis sordentibus adam
Dat nudis ficulna draco mox tegmina victor.

C Abel et Cayn

Fratrum sacra deus autu distante duorum
Destinat: accipiēs viua. ⁊ terrena refutans
Rusticus inuidia pastorem sternit. In abel
forma anime exprimitur. caro nostra in munere cayn.

C Arca Noe

Muncia diluuiam decrepcentis. ad arcam
Dre columba refert ramū viridantis oliuę:
Coruus enim ingluuie per fęda cadauera captus
Hęserat: illa datę reuehit noua gaudia pacis

C Alex Mambre.

Hospiciū hoc dñi est illex vbi florea mambre
Armentale senis protexit culmen: in illa
Risit sara casa. sobolis sibi gaudia sera
Ferri. et decrepitū sic credere posse maritum

C Sepulcrum Sarę.

Abraam mercatus agrum quo conderet ossa
Coniugis in terris. qm peregrina moratur
Iusticia atq; fides. hoc illud milibus emptum
Speleum sarę requies vbi parta fauillę est.

C Somnium pharaonis

Bis septem spice. vacę totidem pharaoni
Per somnum visę. portendūt dispare forma

Uteris atq; famis duo per septēnia tempus
Instare: hoc soluit patriarcha interp̄te christo

CA fratrib' agnitus Joseph
Venditus insidijs frat'z puer ipse vicissim
Eraterē in fratris sacco clam p̄cipit abdi:
Atq; reos furti ioseph tenet. actio fallax
Proditur. agnoscūt frat'rē veniaq; pudescunt

CIgnis in rubo
Sentib' inuolitās deus igneus ore corusco
Cōpellat iuuenem pecoris tūc forte magist'z
Ille capit iussus virgam: fit vipera virga
Soluit vincla pedum: p̄perat pharaonis ad arcem.

CIter per mare rubrum.
Tutus agit vir iustus iter vel p̄ mare magnum
Ecce dei famulis scissim freta rubra debiscūt
Cum peccatores rabidos eadem freta mergūt.
Obruitur pharao: patuit via libera moysi

CMoyses accepit legem.
Fumat montis apex diuinis ignibus. in quo
Scripta decem v̄bis saxoz pagina moysi
Traditur: ille suos suscepta lege reuisit.
Forma sed his vituli solus deus ⁊ de' auru. n.

CManna et coturnices.
Panibus angelicis albēt tentoria patrum:
Certa fides facti: tenet v̄ceus aureus exim
Seruatum manna: ingratis venit altera nubes
Atq; quidōs carnis saturat cōgesta coturnix

CSerpens c̄neus in h̄remo
Feraebat via sicca h̄remi serpentib' atris
Iāq; venenati p̄ vulnera liūda morsus
Carpebāt populū: sed prudēs grepolitum

Dux cruce suspendit (qui virus temperet) angue

Lacus amarus in heremo

Aspera gustatu pplo sitiente lacuna

Tristificos latices stagnati felle tenebat:

Moyse sanctus ait. lignū date. gurgitem in istum

Conijcite: in dulcem vertent amara saporem.

Belym locus.

Deuenero viri duce moyse. sex vbi fontes

Et sex forte alij vitreo de fonte rigabāt

Septenas decies palmas. qui mysticis olim

Lucus apostolicū numez libris quoq; pinxit.

Duodecim lapides in Jordane

In fontem refluo iordanis gurgite fertur

Dum calcada dei populis vada sicca reliquit:

Testes bissemi lapides. quos flumine in ipso

Constituere patres in formā discipuloꝝ

Donnis Raab.

Procubuit iericho. sola et stāt atria raab:

Hospita sanctorū meretrix (tanta est fidei vis)

In columi secura domo spectabile coccum

Ignibus aduersis in signum sanguinis offert.

De Sampson.

Inuictum hūte come leo frangere sampson

Aggrēditur: necat ille ferā. sed ab ore leonis

Mella fluūt. maxilla asini fontē vomit vltro:

Stulticia exundat lymphis. dulcedine hūis.

Itez de Sampson.

Tercentū vulpes sampson capit. ignibus armat

Pone faces caudis circūligat. in fata mittit

Allophiliū: segetesq; cremat. sic callida vulpes

Nūc heresis flammis vicioꝝ spargit in agros

David filius yesse

David parvus erat frater ultim⁹ et modo iesse
Cura gregis: citharam formans ad ouile paternum
Inde ad delicias regis. mox horrida bella
Conserit: et funda sternit stridente goliath

Regnum david

Regia mirifici fulgent insignia david
Scepter. oleum. cornu. diadema et purpura et aras
Omnia conueniunt christo. chlamys atque corona
Virga potestatis. cornu crucis. altar olium.

Edificatio templi

Edificat templum sapientia per salomonem:
Obsequium regina austri graue cogerit aux.
Tempus adest cum templum hominis sub pectore christus
Edificat. quod gaza colat quod barbara ditent

Filij prophetarum

Fortis prophetarum nati dum ligna recidunt
Flumis in ripam cecidit discussa bipennis
Eurgite summi. et sum est ferrum: sed mox leue lignum
Iniectum stagnis. ferre reuocabile fecit

De captiuitate hebreorum

Gens hebreorum peccamine capta frequenter
Fleuerat exilium dire babilonis ad amnes:
Tum patrios cantare modos precepta recusat
Organaque in ramis salicis suspedit amare.

De Ezechia rege.

Hic bonus ezechias meruit ter quinque per annos
Prescriptum proferre diem. legemque obeundi
Tendere tot gradibus quot vespera texerat umbra
Lumine perfuso docuit sol versus in ortum;

¶ Nouū testamentum.

¶ Maria et angelus Gabriel.

Ducent ante deo descendit nuncius alto
Gabriel ex solio patris. sedemq; repente
Intrauit virgineam: sanctus te spiritus: inquit
Implebit maria. christum paries sacra virgo

¶ Civitas bethleem.

Bethleem caput est orbis que ptulit iesum.
Orbis principiu caput ipsum principioꝝ.
Urbs hoīem christum genuit: qui christ⁹ agebat
Ante deus. quā sol fieret quam lucifer esset

¶ Magorum munera.

Hic p̄ciosa magi sub virginis vberē christo
Dona ferūt puero myrrh̄q; ⁊ thuris ⁊ auri:
Miratur genitrix tot casti ventris honores
Seq; deum genuisse hoīem. regem q̄z summū

¶ Ab angelo pastores admoniti.

Peruigiles pastoz oculos vis lumis implet
Angelici. natum celebrās de v̄gine christum:
Inueniūt tectum pannis. p̄sepe. iacentem
Cuna erat: exultāt alacres ⁊ numen adorāt.

¶ Occidūtur infantes ab herode.

Impius inumeris infantū cedibus hostis
Perfurit herodes. dum christū querit in illis:
Fumāt lacteolo paruoꝝ sanguine cunę
Vulneribusq; madēt calidis pia pectora matrum

¶ Baptizatur christus.

Perfundit fluuio. pastus baprista locustis
Siluarūq; fauis. ⁊ amictus veste cameli
Linxerat ⁊ christum: sed spirit⁹ ethere missus

*Bethleem
magi*

Testatur tinctum tinctis qui crimina donat

C Pylna templi:

Excidio veteris templi stat Pylna superstes:

Structus enim lapide et illo manet angulus vsq;

In seculum seculi. quem spernūt edificantes

Nūc caput est templi ⁊ lapidum cōpago duoz

C Ex aqua vinū factum.

Fœdera cōiugij celebrabāt auspice cœtu:

Fortē galileis iam dec. at vna ministris.

Christ⁹ vasa iubet pperanter aquaria lymphis

Impleri: vnde meri veteris pfunditur vnda.

C Piscina syloa.

Dorboꝝ medicina latex quem spiritus oris

Eructat varijs. fusum ratione latenti

Siloam vocitant: sputis vbi collita cœci

Lumina saluator iussit de fonte lauari

C Decollatio sancti Joānis baptistę.

Premia salcatrix poscit funebria virgo.

Joānis caput abscisum. quod lance reportet

Incestę ad gremiū matris fert regia donum

Saltria respersis manib⁹ de sanguine iusto

C Per mare Christ⁹ ambulat

Et mare p mediū dñs. fluctusq; liquentes

Calce terēs iubet instabili descendere cymba

Discipulum: sed mortales trepidatio plantas

Derogat. ille manū regit ⁊ vestigia firmat

C Demon in porcos missus.

Vincula sepulcrali sub carcere ferrea demon

Fregerat: erumpit pedibusq; aduoluitur iesu

Ast hoiem dñs sibi vendicat. ⁊ iubet hostem

Porcoꝝ furiare greges ac per freta mergi.

¶ Quinq; panes ⁊ duo pisces.

Quinq; deus panes fregit. piscesq; gemellos
His hominū large saturauit milia quinq;
Implētur nimio micarū fragmine corbes
Bis seni: eterne tanta est opulētia mensē

¶ Lazar⁹ resuscitatus a morte

Consciū insignis facti locus in bethania
Uidit ab inferna te lazare sede reuersum:
Apparet scissum fractis forib⁹ monumentum
Unde putrescentis redierūt membra sepultri

¶ Ager sanguinis.

Campus acheldemach sceleris mercede nefandi
Uenditus. exequias recipit tumultuosus humādas
Sanguinis hoc precū est christi: iudas nimis arctat
Infelix collum laqueo pro crimine tanto.

¶ Domus Cayphę

Impia blasphemū cecidit domus ecce cayphę
In qua pulsata est alapis facies sacra christi.
Hic peccatorū manet exitus. obruta quorum
Uita ruinosus tumulis sine fine iacebit.

¶ Colūna ad quam flagellatus est christus.

Uinctus in his dñs. ferit q̄dib⁹. atq; columnę
Annexus. tergum dedit ut ferule flagellis.
Perstat adhuc templūq; gerit venerāda colūna
Nosq; docet cunctis imunes uiuere flagris

¶ Passio saluatoris.

Traiectus p̄ utrūq; latus laticem atq; cruorem
Christus agit. sanguis victoria. lymphā lauacrum est.
Tūc crucibus duo discordāt hinc inde latrones
Contiguus: negat ille deum. fert iste coronam.

¶ Mons oliueti.

*Subur in hys
paulus*

Montis oliueti christus de vertice sursum
Ad patrem rediit. signas vestigia pacis
Fronibus eternis: prepinguis liquitur humor
Qui pbat infusum te. ris de chrismate donu.

C Passio sancti Stephani.

Primus iuit stephanus mercedem sanguis. imbre
Affictus lapidum: christum tamen ille cruentus
Inter saxa rogat. ne sit lapidatio fraudi
Hostibus. O prime pietas miranda corone.

C Porta speciosa templi.

Porta manet templi. speciosam quam vocitarunt
Egregium salomonis opus: sed maius in illo
Christi opus emicuit. Claudus nam surgere iussus
Ore petri. stupuit damnatos currere gressus

C Visio Petri apostoli.

Somniat illapsus petrus alto ex ethere discum
Confertum omnigenis animalibus: ille recusat
Mandere. sed dominus iubet omnia munda putare.
Surgit. et immundas vocat ad mysteria gentes

C Vlas electionis.

Hic lupus ante rapax vestitur vellere molli
Saulus qui fuerat fit adempto lumine paulus:
Dox recipit visum. fit apostolus ac populorum
Doctor. et ore potens coruos mutare columbis

C Apocalipsis Joannis euangeliste.

Bis duodena senum sedes pateris citharisque
Totque coronarum fulgens insignibus. agnum
Cede cruentatum laudat: quia voluerit libere
Et septem potuit signacula pandere solus:

C Finiunt Tetrasticha prudentium si-
ue historiarum tituli.

Stephanus familia

**Aurelij prudentij Clementis liber qui vulgo Apo-
theosis dicitur si tñ volum? grecis credere peri theo-
tetos dicend? est eo q̄ diuinitate scriptus sit.**

Prologus in Apotheosim

**St tria summa deus: trinū specimen. vigor vnus
Corde patris genita est sapientia. filius ipse est
Sanctus ab eterno: subsistit spiritus or̄c.**

**Tempore nec senior pater est nec numine maior.
Nam sapiēs retro semp̄ deus cōdidit ex se
Per quod semp̄ erat gignenda ad sēcula verbum.
Edere sed vbum patris est: at cetera verbi
Assumptum gestare hoīem reparare peremptum.
Conciliare patri. dextraq; in sede locare
Spiritus ista dei cōplet. deus ipse fideles
In populos carisma suū diffundere promptus
Et patris ⁊ christi virtutem in corpora trāffert:**

Item Alius prologus.

**Jambus Senarius et quaternarius. Secūda regio habet
Jambum. et in medio Spondeum vel Jambum. Et claudis-
tur pyrrichio.**

St vera secta? (te magister consulo)

Rectam ne seruamus fidem?

An viperina nō cauemus dogmata

Et nescienter labimur?

Arctam salutis vix viam discernere est

Inter reflexas semitas

Tam multa surgunt perfidoꝝ compita

Sortis polita erroribus.

Obliqua sese conserunt diuorcia

Hinc inde textis orbitis:

*Quis
Arctam viam salutis
est*

u i

De s̄na f̄mia

u i

*Zabur m. 102
p. 102*

Montis oliueti christus de vertice sursum
Ad patrem redijt. signās vestigia pacis
Fronibus eternis: p̄cipuis liquitur humor
Qui p̄bat infusum te. ris de chrismate donū.

C Passio sancti Stephani.

Primus iuit Stephan' mercedem sanguis. imbre
Afflictus lapidū: christū tamen ille cruentus
Inter saxa rogat. ne sit lapidatio fraudi
Vostibus. O primę pietas mirāda coronę.

C Porta speciosa templi.

Porta manet templi. speciosam quam vocitarūt
Egregiū salomonis opus: s; maius in illo
Christi opus emicuit. Claud' nam surgere iussus
Ore petri. stupuit damnatos currere gressus

C Visio Petri apostoli.

Somniat illapsus petrus alto ex ethere discum
Confertū emnigenis animalib': ille recusat
Mandere. sed dñs iubet oia munda putare.
Surgit. 7 immundas vocat ad mysteria gentes

C Clas electionis.

Hic lupus ante rapax vestitur vellere molli
Saulus qui fuerat fit adempto lumine paulus:
Dox recipit visum. fit apostolus ac populorū
Doctor. et ore potēs coruos mutare columbis

C Apocalipsis Joānis euāgelistę.

Bis duodena senū sedes pateris citharisq;
Totq; coronaz fulgens insignibus. agnum
Cede cruentatū laudat: quia voluerit libz
Et septem potnit signacula pandere solus:

**C Finiūt Tetrasticha prudētū si-
ue historiarū tituli.**

OLIA 9. AS mēse etna fūmā se erpōit. sic

ut quidem dicitur quod dicitur dicitur

Aurelij prudentij Clementis liber qui vulgo Apo-
theosis dicitur si tñ volum? grecis credere peri theo-
tetos dicend? est eo q̄ diuinitate scriptus sit.

Prologus in Apotheosim

St tria summa deus: trinū specimen. vigor vnus
Corde patris genita est sapientia. filius ipse est
Sanctus ab eterno: subsistit spiritus or̄c.

Tempore nec senior pater est nec numine maior.
Nam sapiēs retro semp? deus exdidit ex se
Per quod semp? erat gignenda ad sēcula verbum.
Edere sed xbum patris est: at cetera verbi
Assumptum gestare hoīem reparare peremptum.
Conciliare patri. dextraq; in sede locare
Spiritus ista dei cōplet. deus ipse fideles
In populos carisma suū diffundere promptus
Et patris ⁊ christi virtutem in corpora trāffert:

Item Alius prologus.

Jambus Senarius et quaternarius. Secūda regio habet
Jambum. et in medio Spondeum vel Jambum. Et claudis-
tur pyrrichio.

St vera secta? (te magister consulo)

Rectam ne seruamus fidem?

An viperina nō cauemus dogmata

Et nescienter labimur?

Arctam salutis vix viam discernere est

Inter reflexas semitas

Tam multa surgunt perfidorū compita

Tortis polita erroribus.

Obliqua sese conserunt diuorcia

Hinc inde textis orbitis:

b i

opus q̄ ad mēditā et hāc fāmā de corpore sic

ut iquidem dicitur in quibusdam vāc

*Quisq̄
Arctam vix vix
est*

¶ Aurelij prudentij Clementis liber qui vulgo Apo-
theosis dicitur si tñ volum? grecis credere peri theo-
tetos dicend? est eo q? diuinitate scriptus sit.

¶ Prologus in Apotheosim

St tria summa deus: trinū specimen. vigor vnus
Corde patris genita est sapientia. filius ipse est
Sanctus ab eterno: subsistit spiritus orz.

Tempore nec senior pater est nec numine maior.
Nam sapiēs retro semp? deus ēdidit ex se
Per quod semp? erat gignenda ad secula verbum.
Edere sed xbum patris est: at cetera verbi
Assumptum gestare hoīem reparare peremptum.
Conciliare patri. dextraq; in sede locare
Spiritus ista dei cōplet. deus ipse fideles
In populos carisma suū diffundere promptus
Et patris z christi virtutem in corpora trāffert:

¶ Item Alius prologus.

¶ Jambus Senarius et quaternarius. Secūda regio habet
Jambum. et in medio Spondeum vel Jambum. Et claudis-
tur pyrrichio.

St vera secta? (te magister consulo)

Rectam ne seruamus fidem?

An viperina nō cauemus dogmata

Et nescienter labimur?

Arctam salutis vit viam discernere est

Inter reflexas semitas

Tam multa surgunt perfidoz compita

Tortis polita erroribus.

Obliqua sese conserunt diuoxia

Hinc inde textis orbitis:

Quis

Arctam salutis vit viam discernere est

h i

Quas si quis errans ac vagus sectabitur
Rectum relinquens tramitem.
Scrobis latentis pronus in foueam ruet
Quam fodit hostilis manus
Manus latronum que viantes obsidet
Iter sequentes deuium.
Quid non libido mentis humane struat
Quid non malorum pruriat?
Statum laceffunt omnipotentis dei
Calumniosis litibus.
Fidem minutis dissecant ambagibus
Et quisque lingua est nequior:
Soluunt ligantque questionum vincula
Per syllogismos plectiles.
Ne captiosis sycophantarum strophis
Ne versipelli astutię
Modos tenaces recta rumpit regula
Infesta dissertantibus.
Idcirco mundi stulta delegit deus
Et concidant sophistica
Deque imbecillis subiugauit fortia
Simplex ut esset credere.
Lapis ecce nostro fixus offensaculo est
Impingat in quem vanitas
Signum cauenti non cauenti scandalum.
Hunc sternit. illum dirigit
Dum plura tentat cecus incerto gradu
Incurrit id quod obuium est.
Fax sola fidei est preferenda gressibus
Et recta sint vestigia.
Quis in tenebris hostis errantes tamen

Lapis
fidei

Dulsat trahitq; z proterit?
Qui sparsa ad ipsum cōmeantum transitum
Frumenta s̄uus deuorat
Qui lecta christi grana fur interpolat
Addens hauenas emulas
Quas de veneni lacte in hērbam fertilem
Patitur colonus crescere
Ne forte culmū fibra inanis spicuum
Simul reuulsa internecec.
Expectat ergo dum dolosa z farrea
Feruens coquat maturitas
Det ventilabro lecta quęq; vt horreis.
Urat recrementum focus.
Resert sed ipsa nosse quę messem necant
Fizantiorum semina:

¶ Explicit prologus

¶ Apothecosis siue perithetotos liber primus Contra bereo
sim quę patrem passum affirmat.

¶ Carmen Heroicum

Zurima sunt. sed pauca loquar. ne dira reatu
Dogmata. catholicam maculēt male pdita linguam
Ille patrem pellēs solio. detrudit in arctum
Corporis humani gestamen: nec pauet ipsum
Obiectare neci. diroq; affigere ligno.
Passibilis ne deus? cuius species z imago
Nulli visa vnq;: nec enim comprehendier illa
Maestas facilis. sensuue oculisve manuve.
Joannis magni celebris sententia p̄sto est
Haud vnq; testata deum potuisse videri.

Ille pater quem nulla acies violenta tuendo
Eminus ardētis penetravit acumine visus
Qui se formā hominis non induit. 7 deitatis
Immensum assumpto nō temperat ore modo ve
Aut euāgelici pietas spernēda libelli
Jam blasphemē tibi est. aut nunq̄ visa beati
Ulis intacta patris nō admiscēda caducis.
Sed tñ 7 patris est specimen qđ cernere fas sit
Humanis aliqñ oculis cōcurrere p̄mptum est
Quod q̄uis hebes intuit? Speculamine glauco
Humentiq; acie potuit nebulosus adire:
Quisq; hoīm vidisse deum memoratur. ab ipso
Infusum vidit gnātū. Nam fili? hoc est
Quod de patre micās se prestitit ū. spiciendum
Per species quas posset hō comprehendere visu
Nam mera maiestas est infinita. nec intrat
Obtutus. aliquo nisi se moderamine formet.
Hoc vidit princeps generosi seminis abram
Jam tñc dignati terras inuisere. christi
Hospes homo in triplicem numen radiaſse figuram.
Hoc colluctātis tractarūt brachia iacob.
Ipse dator legis diuinę accedere coram
Iustus. amicicię collato qui stetit ore
Comin? 7 sacris cōiunxit ſba loquelis
Carnis in effigie christum se cernere sensit:
Sed maiora petēs. animū per vota tetēdit
Incōcessa homini. pl? q̄ mortale laborans
Ipsum quātus erat sine corpe visere christum.
Deniq; post multi sermonis mutua. postq;
Conspectum p̄ntis heri 7 cōsortia longa
Quęso: ait vt liceat te nunc deus optime nosse:

Respōdit dñs. mea. nō me. cernere iustis
Posteriora dabo. Quid apertius? absq; aliena
Quā sumat facie xbum nō posse videri.
Pōsse tñ cum malit. idem nunq; patre viso
Terrenis oculis habitu se ostēdere nostro.
Sēpe 7 in angelicas vel mortales memoratū est
Induci species. queat vt sub imagine cerui
Hoc xbum est qđ vibratū patris ore benigno
Sumpsit xgineo fragilem de corpe formam
Inde figura hoīs nondū sub carne. moyli
Obiecta. effigiem nostri signauerat oris:
Qđ qñq; deus xbi virtute coactam
Sumpitur? carnem. faciem referebat eādē
Sed tamē 7 sentum visa est excita cremare
Flāma rubum. de? in spinis volitabat acutis
Vulnificasq; comas innoxius ignis agebat
Esset vt exemplo de? illapsurus in artus
Spiniferos: sudib? quos texūt crimina densis
Et peccata malis hirsuta dolorib? implent:
Inculta nam stirpe frutex viciosus. iniquis
Luxuriam virgis inhonesto effundere succo
Ceperat. 7 nodos p acumina crebra ligabat.
Cernere erat steriles subito splēdescere frondes
Accensisq; citum folijs magno impete late
Collucere deum. nec spinea lēdere texta.
Lambere sanguineos fructus 7 poma cruenta
Stringere mortiferi vitalia germina ligni:
Quādo quidem tristes purgantur sanguine culpę
Quem cōorta rubus densis cruciatib? ēdit.
Ergo nihil visum nisi quod sub carne videndū
Lumen imago dei xbum deus 7 deus ignis

Qui sentit nostrum peccament corporis implet
Nam lucis genitor: ubi sator auctor: et ignis
Creditur extra oculos ut apostolus edocet auctor
Qui negat intuitu fontem deitatis adire
Credite nemo deum vidit mihi credite nemo.
Visibilis de fonte deus non ipse dei fons
Visibilis cerni potis est qui nascitur. at non
Innatus cerni potis est: latet os patris illud
Unde deus qui visibilis se prestitit olim
Tale aliqd formans in sese quale secuta est
Passio. que corpore sibi vendicat: ardua nam vis
Est inuasibilis. quoniam natura superni
Ignis. ad horrificas nescit descendere penas
Nec capit humanis angoribus exerciari.
Dura. serena. micans. liquido perlucida motu.
Subdita nec cuiquam. dominatrix utpote rerum
Cui non principium de tempore. sed super omne
Tempus et ante diem maiestas cum patre summo.
Innato animo patris et ratio et via concilio
Que non facta manu. nec voce creata iubentis
Protulit imperium. patrio ructata profundo.
Hanc igitur non flagra secant. non sputa salinis
Aspergunt. alapis non vexat palma relis
Nec perfossa cruci clauorum vulnera figunt:
His affecta caro est hominis. quem femina pregnans
Enixa est sub lege uteri. sine lege mariti
Ille fame patitur: fel potat et haurit acetum
Ille pauet mortis faciem. pauet ille dolorem:

C Item Contra hereticos.

Ecce sacrilegi doctores qui patre summo
Desertum iacuisse thronum contenditis. illo

Tempore quo fragiles deus est illapsus in artus.
Ergo pater passus: quid nō malus audeat error?
Ille puellari cōceptus sanguine creuit:
Ipse verecūdo distendit vginis aluū:
Etiam falsilaqua est diuini pagina libri
Quę vbum i carnis loq̄tur fluxisse figuram?
At nō qui vbi pater est caro fact⁹ habetur.
Fige gradum scriptura tuū nil mobile z anceps
Affirmasse decet. Pater est quē cernere nulli
Est licitū: pater est qui nunq̄ visus in orbe est
Nec mūdāna inter radiauit lumina corā.
Verbum conspicuū misit. missumq̄ recepit
Cum voluit vbo prestinxit viscera purę
Vlginis. z vbo struxit puerilia membra.
Ipse quidem in terris v̄tute z numine p̄sens
Semp̄ adest quocūq̄ loci. nec pars vacat vlla
Maestate patris. nusquā est genitor deus absens
Per vbum sed semp̄ adest: atq̄ inde philippo
Christus ait. Tanto recū iam tpe versor
Et patrem te nosse negas quem perspicias in me:
Est inuisibilis donū patris. edere gnatum
Visibilem. per quem valeat de⁹ ipse videri.
Nec solis sanctorū oculis: sed lumine cassis
Cęcorū: cęcos loquor atra socordia quorū
Corde tenebroso vez perpendere nescit.
Quem si perspicuū mortalib⁹ inficiaris
Fare age quem videat babilonis ab arce tyrannus
Innocuas inter flammās procul inspiciantem
Calcātem rapidos inadustis fratribus ignes:
Nempe (ait) o pccres. tres vasta incendia anhelis
Accepere viros fornacibus: additus vnus

*Donū patris nemo
videt
nisi per filium
qui est in patre
et qui est in filiis
et qui est in
omnibus*

Ecce vaporiferos ridens interfecat ignes
Filius ille dei est fateor quem et victus adoro.
Irrisas remouete faces tedasque tepentes
Subtrahite. en friget successi sulphuris ardor.
Filius (haud dubium est) agit haec miracula rex
Quem video deus ipse dei certissima ples
Imperat immensis ardentibus. et donat iras
Insultans famulante rogo piceosque furores
Comprimat. et rabiem flammarum algescere cogit
Barbaricos calida aura sinus non tangeret iussa
Praeterit. et tenues stridentes transcurrit amictus.
Ire per assyrias vetit vapor ille thyras
Ne coma fusa humeros fumo obsurdescat amaro.
Haec ait. et varios iubet obmutescere centus
Organa. sambucas. citharas. calamosque tubasque
Stulta superstitio tacuit: vox festa quieuit
Quae male conspicua celebrabat imaginis aux.
Carmina sanctorum resonant iam sola virorum
Concentu triplici regem laudantia caeli
Qui mare qui terras qui lucida sidera fecit
Ignibus in medijs securos texit alumnos
Semp in auxilium sermo patris omnipotentis
Descendit seruando homini. mortalia semper
Admiscenda sibi proprio curauit amore.
Ut socianda caro dominoque implenda perenni
Degenerem vitam quam tunc animalis agebat
Exemplo mutaret heri. similesque per artus
Cernere consortem terreni assuesceret oris
Participemque suum visu velut obside nosse
Et consanguineo paulatim accedere christo.
Ergo animalis homo quondam. nunc spiritus illum

Transtulit ad superi naturam seminis: ipsum
Infundendo deum. mortalia viuificatem.
Nunc noua materies solidata intercute flatu
Materies sed nostra. tñ de uirgine casta
Exiit antiquę corruptę exordia uite
Immortale bonũ pprio spiramine sumens.
Filius ille hominis. sed filius ille tonantis
Jam solus vultum patris aspicit et videt ipsum.
Nemo patrem nouit nisi filius. et cui monstrat
Filius. et nostri mediator et omnipotētis.
Denique cōcludam breuis ut compēdia summe.
Nō pater in carnem descendit: sed patris arcem
Sumpta caro ascendit: nat⁹ per utrūq; cucurrit:

Cōtra hominū cionitas vel vnionitas

Ede aphanator christi iam cede sabelli
Depositorq; patris. naticq; insane negator.
Nōne patrem violas. natum dum scire recusas?
Quādoquidem nō est genitor nisi filius extet
Nec vocitare patrem potis es quem germine fraudas
Sed fortasse velis patrię pietatis honore
Despoliare deum cōtentus nomine nudo
Quod deus est. adimalsq; dec⁹ patris et generis vim.
Et quis in idolio recubās inter sacra mille
Ridiculosq; deos venerās sale. cespite. thure.
Nō putat esse deum summiũ et sup omnia solum?
Quāuis saturnis iunonib⁹ et cythēreis
Portētisq; alijs fumātes cōsecret aras:
Attamē in cęlum quotiēs suspexit. in vno
Cōstituit ius omne deo. cui seruiat ingens
Virtutũ ratio. varijs instructa ministris
Quę gens tam stolidā est animis. tam barbara linguis

Quę ve supstitio tam sordida. quę caniformem
Latratemq; throno cęli p̄ponat anubem?
Memo cloacinę aut epomę sup astra deabus
Dat solium: solita. n̄ q̄uis per soluat acerram
Sacrilęisq; molam manibus rimetur 7 exta.
Cōsule barbati deliramēta platonis
Cōsule 7 hircofos cynicos quos somniat. 7 quos
Lexit aristoteles tota vertigine neruos.
Hos oēs q̄uis anceps labyrinthus 7 error
Circūflexus agat. q̄uis p̄mittere 7 illi
Gallinam soleant aut gallum: dinicus vt se
Dignetur p̄stare deus morientib; ęquū.
Cōuertunt tamē ad normam rationis 7 artis
Turbidulos sensus. 7 litigiosa fragoris
Argumēta modis cōcludunt numen in vnū:
Cuius ad arbitriū spera mobilis atq; rotunda
Voluatur. seruetq; suos vaga sydera cursus.
Nō recipit natura hominis (moto quadrupes ille
Non sit. 7 erecto spectet cęlestia vultu)
Nō recipit. neget vt regimen pollere supremū.
Istud 7 ipse numę tacitus suspexit aruspex
Semifer 7 cothus sentit cane milite peior
S; nos qui dñm libris 7 corpe iam bis
Elidim;. ante fide. mox carne 7 sanguine coram
Quiq; voluminib; vatum cruce teste probatis
Rimātes digitos costar; in vulnera cruda
Derisimus. 7 manūū visu dubitāte. lacunas
Scrutati. ęternū regem cognouim; iesum
Abiurare deo titulum nomenq; paternum
Credim; esse nefas. qui regem p̄tulit ex se
Nō regem populi parthor; aut romulidarum

Sz regem summę z medię et rationis z ime
Atqz ideo rex dñm z sup omnia regem
Carnis habet medium. summū patris z stygis imū
Defluit his gradib⁹ rursūqz reuoluitur ii. se
Est de⁹ est z homo z fit mortu⁹ z deus idem est.
Omnia pcurrit natur munia prone
Ut sursum patris in gremiū replicata reponet
Mortua quę fuerāt. ipsos qz subuehat artus.
Hęc fore cum veterē cecinissent organa vatum
Nos oculis manib⁹ congressu voce loquela
Experti hēroum tandē intellexim⁹ orsa
Piscorū. z viso patefacta oracula christo.
Hęc est nostra salus. hinc viuim⁹ hinc aiāmur
Hoc sequimur. nunq̄ detracto nomine nati
Appellare patrem. patris z sine noie nunq̄
Natum nosse deum. nunq̄ nisi sanctus z vnus
Spiritus intersit natumqz patremqz vocare.
Sic tñ hęc cōstare tria. vt ne separe ductu
Tres faciam: trib⁹ his subsistat sed deus vnus.
Nec pater ipse autem qui filius. at quia natum
Scim⁹ ab innato. vere pater z facta vere
Sit soboles. nec sit genitor sibi fili⁹ ipse.
Siue pater natus fuerit siue ipse repente
Prquam ridiculum est z futile. natus vt ex se
Mascendi noua materies ac se deus vltro
Ediderit natumqz sibi se fecerit ipsum.
Nil falsum aut mendax diuina vocabula fingūt
Qui pater est gignendo pater. tum filius ex hoc
Filius auctore. vt genit⁹ q̄ sit patre summo
Summus z ipse tamē: nec enim minor aut patre dispar.
Unde in vtroqz opis forma indiscreta: sed omnem

Olim maiestatis patrię generosus haberet
Filius. idq; de? genitor qđ filius esset.
Pergunt vltcrius scrutates quid sit id ipsum
Gignere. si fas est humanos tendere sensus
Uisq; ad secretũ quo tpa cuncta diesq;
Præuenit antiquos. 7 principiu sup ipsum
Eminet. 7 quodcuq; potest homo q̄rere transit.
Cum sit difficilis via. noscere principioꝝ
Semina. cui dabitur mortali exq̄rere. quidnam
Ultra principiu deus egerit? aut quo pacto
Ediderit xbum quod principio caret omni?
Hoc solum scimus q̄ traditur esse deus. quem
Nō genit? genitor generauerit vn? 7 vnum
Integer integꝝ. non ceptũ sed tñ ortum
Et cōperpetuũ patri retro. s; patre natum.
Sed nec decisus pater est. vt pars patris esset
Filius. exten dēs nec se substātia tractim
Produxit minuit ve aliqđ de numine pleno
Dum mutata nouũ producit porcio natum
Nec cōuertibilis nec demutabilis vnq;
Est de?. aut gignendo aliqđ sibi detrahit: at qui
Totus 7 ex toto de? est. de lumine lumen.
Quādo autem lumē sine lumine? qñ refulgens
Lux fulgore caret? qñ est. vt pdigus ignis
Ignem diminuat? quādo pater 7 deus et lux
Nō lucis deus 7 pater est: qui si pater olim
Nō fuit. 7 seꝝ genuit post tpa gnatum
Fit nouus: inq; nouũ ius pficit. Absit vt vnq;
Plenus pficiat qui nō eget incremēto.
Et deus 7 genitor lumeneꝝ 7 gloria semper
Ille fuit: nec post sibi cōtulit vt pater esset

Sic fit vt eternū credam⁹ cum patre christum
Illo auctore satum. cui null⁹ p̄c̄fuit auctor.
Hec tu si dubites nati misteria christi
P̄dite. catholica nō es de plebe: sed vnus
De grege thurifero. venerator deucalionū
Deuotus cippo. ficulni ⁊ stipitis vnctor.
Quin potius scrutare dei signacula in ipso
Fonte vetustatis: p̄currito nomina primi
Scriptoris. quem nō bardus pater aut auus augur
Fabula nec veteris famę. nec garrula nutrix
Nec sago clangore loquat ⁊ stridula cornix
Rem docuere dei: sed coram prodit⁹ ipse
Ipse de⁹ trepidum mortalem mitis amico
Imbuit eloquio. seq; ac sua summa reterit.
Nimix meminit scriptor doctissim⁹ ille
Orbis principio nō solum nec sine christo
Informasse patrē nature plasma nouelle
Fecit ait condens lxiem deus. ⁊ dedit illi
Or̄a dei: quidnam est aliud quā dicere. solus
Nō erat. atq; deo de⁹ assistebat agēti.
Cum domin⁹ faceret dñi sub imagine plasma
Christ⁹ forma patris. nos christi forma ⁊ imago
Eōd̄inur in faciem dñi bonitate superna
Uenturo in faciem nostram post secula christo:
Possum multa sacris exempla excerpere libris
(Nā refugis) qui te doceāt. nō in patre solo
Uim maiestatis positam: s; cum patre christū
Esse deū. velut illud ait genealogus idem
A dño dñs flāmas pluit in 30 d̄mitas
Quis dñs: de quo dño: si sol⁹ ab arce
Siderea spectat pater aut ardescit in iras.

c i

Filius armatam dñi patris ignibus iram
Spargebat dñs: sunt vnum fulmen vtraqz.

C Contra Iudcos.

Ecce iudaycos sic intellecta rigassent
Auditus. stupidas vt possent tangere fibras:
Audissent dñm virtutum. qui pereuntes
Generat vt seruaret oues. Sz ab auribus omnis
Fluxerat ornat?: caput z iam coctile baal
Fingerat. auriculasqz suo spoliarat honore
Dux populi peccatis adest de monte corusci
Luminis: alloquioqz dei tabulasqz tremēdo
Incisas digito. ceca ad tentoria defert.
Sed cadit in faciem plebs nō visura pfundę
Legis in effigie scriptum p enigmata christi.
Infelix que luce oculos prestrecta pauentes
Texerit. z presso faciem velarit amictu.
At nos reiecto christum velamine. coram
Cernim?: atqz deum vultu speculamur aperto
Nec sub lege graui depressa fronte iacemus.
Sed legis radium sublimi agnoscim? ore
Heu frondosa prius ramis felicibus arbor:
Pinguib? heu quondam radix olęagina baccis.
Ecce tibi inserto reuirefcit nūc oleastro
Truncus. z extremi vestitur cortice libri.
Jam miserere tui: non se siluestris oliui
Surculus exultās alieno stipite iactat
Sed monet vt generis pprii memor vnguine amaro
Contristare comas desuescas. stirpe nec imo
Inundeas missis in celsa cacumina virgis
Blasphemias dominum gens ingratissima christum
Pascha tuū dic dic cuius de sanguine festum

Tam solemne tibi est? quis tandem ceditur agnus
Annulus? sacer ille tibi redeuntibus annis
Sacer in pecude. stultum est sic credere sacrum
Sanguine balantis summos contingere postes
Lasciire thoris similaginis. azimon esse
Cum fermentati turgescat crimine mores.
Non sapis imprudens nram te fingere pascha
Legis et antiquę predictis pingere sulcis?
Omne sacramentum retinet quod passio vera?
Passio que nram defendit sanguine frontem
Corporeamque domum signato collinit ore:
Hanc fugit exclusis egiptia plaga pcellis
Hęc regis pharię regnum ferale resoluit
Decę potestatis mundanę grandine densa
Eripit abraam cum stirpe et gente fideli.
Abraę gen? est verum cui sanguis in ore
Creditor. inscriptusque rubet cui visus in orbe
Haud dubitate fide deus est de? ex patre verus
Ille deum vidit: visum mox credidit. at tu
Posteritas carnis carnaliter omnia credens
Carnis opus sub lege geris quam spiritus implet
Interior: nec enim celo lex carnea fluxit
Quam tu carne colis. sed christo seta. meamque
Spem paritura vtero. quam spem nisi numis alium
Lumen. et aduentum dñi quem viderat abraę
Prima fides. nostrisque pater pmiserat olim
Perspiciedum oculis et legis voce pbandum.
Nec solum legis: nam que iam littera christum
Non habet? aut que non scriptorum armaria christi
Laude referta nouis celebrat miracula libris?
Hebreus pangit stilus. attica copia pangit

Pangit et ausonię faciēdia cōscia lingue.
Pilatus iubet ignorās Tu scriba tripictis
Digere v̄siculis. quę sit suffixa potestas:
Frōte crucis titul' sit triplex triplice lingua
Alnoscat iudęa legēs. 7 gręcia noꝛit
Et venerata deum percenseat aurea roma.
Quicq̄d ab arcano vomit ingens spirit' hausto
Quicd in gre cauo reboans tuba curua remugit
Quicq̄d casta chelis quicq̄d testudo resultat.
Organa disparib' calamis qđ consonę miscēt.
Emula pastoꝝ qđ reddūt vocibus antra
Christum cōcelebrāt. resonāt christū oia. christum
Muta etiam fidib' sanctis animata loquuntur.
O nomē pꝛēdulce mihi. lux 7 dec' et spes
Pꝛēsidiumq; meum requies o certa laboꝝ
Blandus in ore sapor. fragrās odor. irriguus fons
Custus amor. pulchra species. sincera voluptas.
Si gens surda negat sibi tot pꝛēconia de te
Tam multas rez voces. elemētaq; tantę
Mūcia leticię. stolidas intrare p aures
Audiat insanū bacchātis energia monstri
Qđ rabidus clamat capta inter viscera demon
Et credat miserāda suis. Torquetur apollo
Nominē pꝛēcussus christi. nec fulmina vbi
Ferre potest. agitāt miserę tot vbera lingue
Quot laudata dei resonāt miracula christi.
Intonat antistes dñi. fuge callide serpens
Exue te membris. 7 spiras solue latentes.
Mancipium christi cur corruptissime veras:
Desine. christ' adest. humani corporis vltor
Nō licet vt spoliū rapias cui christus inheřit.

Pulsus abi ventose liquor. christus iubet exi.
 Has inter voces medius cyllenius ardens
 Eiulat. et notos suspirat iupiter ignes.
 Ecce gerasenos legio ruit effera porcos
 Et post multiplices busti sub rupe catenas
 Penarum gemitus longis grunnitibus edit.
 Clamarat sed ab ore hois. cognoscimus iesum
 Mate deo. nate sceptris et germine dauid
 Quid sis quod venias. qua nos virtute repellas
 Nouimus. aduentusque tui terrore iacemus.
 Hec iudea tuas vox non peruenit ad aures?
 Peruenit: mentem sed non penetrauit egenam
 Lucis. et a primis foribus disclusa refugit.
 Audijt aduentum domini quem solis hiberi
 Vesper habet roseus. et quem nouus excipit ortus.
 Larauit scythicas verbo penetrante pruinas
 Vex euangelica. hyrcanas que feruida brumas
 Soluit: et exutus glacie iam mollior annis
 Caucasaea de cote fluit rhodopeius hebrus.
 Mansuevere gete. feritasque cruenta geloni
 Lacte mero sitientes exanguia pocula miscet
 Libatura sacros christi de sanguine potus.
 Mouit et atlantis prouide plaga perfida mauri
 Dedere crinitos ad christi altaria reges
 Ex quo mortalem prestrinxit spiritus aluum
 Spiritus ille dei de se corpore matris
 Induit. atque hominem de virginitate creatur.
 Delphica damnatis tacuerunt sortibus antra
 Non tripodas cortina tegit. non spumat anhelus
 Fata sibyllinis fanaticus edita libris.
 Perdidi insanos mendax todona vapores

Mortua iam mutę lugent oracula cumę
Nec respōsa refert libycis in syrtibus hāmon
Ipsa suis christum capitolia romula męret
Principibꝫ lucere dcum. destructaq; templa
Imperio cecidisse ducū: iam purpura supplex
Sternitur cneadę ductoris ad atria christi
Flexillūq; crucis summꝫ dnator: adorat.
Principibꝫ tamen e cunctis nō defuit vnus
De puero (vt memint) ductor fortissimus armis.
Cōditor z legum celeberrimꝫ ore manu. q;
Cōsultor patrię. sed nō cōsultor habendę
Religionis. amans ter centū milia diuū
Perfidus ille deo q̄uis non perfidꝫ vrbī
Augustum caput ante pedes curuare mineruę.
Fictilis. z soleas iunonis lambere: plantis
Herculis aduolui: genua incuruare dianę
Quin z apollineo frontē submittere gypso
Aut pollutie equū suffire ardentibꝫ extis.
Forte litās ecathen placabat sanguine multo
Pontificū vestis. feriēda securibꝫ illic
Agmina vaccarę steterāt. vitulasq; reuincta
Frōte coronatas umbrabat torta cupressus
Iamq; insertato reserabat viscera cultro
Glittatus de more senex: manibusq; cruentis
Tractabat trepidas lętali frigore fibras.
Postremosq; aię pulsus in corde tepenti
Callidus interpres numeris z sine notabat.
Cum subito exclamat media inter sacra sacerdos
Pallidꝫ. en qđ ago: maius rex optime maius
Nescio quod numē nr̄is interuenit aris
Quę sufferre queant spumātia cymbia lacte

Cesare sanguis pecudū. verbera coronę.
Accitas video longe dispergier umbras
Territa thesiphone vertit vestigia retro
Extinctis facibꝰ. tracto fugitiua flagello.
Nil agit arcanum murmur: nil thessala psunt
Carmina: turbatos reuocat nulla hostia manes.
Nōne vides vt thuribilis frigentibꝰ ignis
Marceat ꝛ canis pigrescat pruna fauillis?
Ecce palatinꝰ paterā retinere minister
Nō valet: elisa distillāt balsama dextra
Flamē ꝛ ipse suas miratur ꝛ vice laurus
Cedere. ꝛ incertū frustatur victima ferrū.
Nescio q̄s certe subrepsit christicolaz
Dic iuuenū: genus hoc hoīm tremit insula. ꝛ omne
Puluar diuū. lotus ꝛ ꝛ vinctus
Pulchra reformatis redeat ꝛ serpina sacris.
Dixit. ꝛ exanguis collabatur. ac velut ipsum
Cerneret exerto minitātem fulmine christum
Ipse q̄s ex animis posito diademate princeps
Pallet. ꝛ astātes circūspicit: et quis alumnꝰ
Christi in scripto signaret tꝛa signo?
Qui zoroastros turbasset frōte susurros.
Armiger e cuneo pueroꝝ flauicomaz
Purpurei custos lateris deprenditur vnus
Nec negat: ꝛ gemino gemata hastilia ferro
Prouehit. ac signū christi se ferre fatetur.
Prosiliūt pauidus deiecto antistite princeps
Marmoreum fugiēs nullo comitāte sacellū:
Tum tremefacta cohors dñiqꝝ oblita supinas
Erigit in celum facies. atqꝝ inuocat iesum
Jam ne piget facti: iam penitet. en tibi christum

Infelix indea tuū. qui sabbata soluens
Terrea. mortales eterna in sabbata sumpsit
Gentib⁹ emicuit. p̄fulsit regib⁹. orbem
Possidet: imperij dominā sibi credere romam
Cōpulis. ⁊ simulacra deum tarpeta subegit.
Disce tuis miserāda malis quo vindice tandem
Vana supstitio. lex ⁊ carnaliter acta
Plectatur. cui⁹ virtus te proterat vltrix.
Destruo ne iacēt salomonea saxa metallo
Edificata manu⁹. Jacet illud nobile templū
Cur iacet? artificis quia dextra solubilis illud
Cementū struxit. Resolubile iure solutum est.
Et iacet. in nihilū quoniam redit omne politū.
Quod fieri recipit. recipit quādoq; perire.
S; nost; contra qđ si vis discere templum
Est illud qđ nemo opifex fabriliter aptans
Cōposuit. qđ nulla abies pinus ve dolata
Texuit. exciso qđ nunq; marmore creuit
Cui⁹ onus nullis fultū sublime columnis
Fornice curuato tenui sup arce pepēdit
S; vbo factum dñi. nō voce sonora.
Sed vbo qđ semp erat vbum caro factum est
Hoc templū eternū est. hoc finē non habet. hoc tu
Expugnare volēs. flagris cruce felle petisti.
Destructū iacuit p̄nis vexatibus: esto:
Matris em̄ ex vtero qđ destrueretur habebat.
S; qđ morte breui. materna ex pte solutū est
Maestate patris viuū lux tertia reddit.
Vidisti angelicis comitatū cētib⁹ alte
Ire meum cui⁹ seruo; munimine templū:
Illi⁹ eterne suspendūt culmina porte

At per inaccessas scalarum gloria turrem
Lollitur. et gradibus lucet via candida summis.
At tua congeste tumulant holocausta fauilla.
Quid merere. titus docuit. docuere rapinis
Pompeianae acies: quibus extirpata per omnes
Terrarum pelagique plagas tua membra feruntur.
Exilijs vagus huc illic fluitantibus errat
Iudaeus. postquam patria de sede repulsus
Supplicium prope de luit. christique negati
Sanguine respersus commissa piacula soluit.
En quo priscae virtus defluxit auro.
Seruit ab antiquis dilapsa fidelibus heres
Mobilitas. sed iam non nobilis: illa recetem
Suspectat captiuam fidem. vis tanta nouellae
Credulitatis inest. Christum confessa triumphat
Gens infida prius. christi sed victa negatrix
Subditur imperio dominos sortita fideles.

Contra eunomianos hereticos.

Ante qui iudaico cognatum dogma furori
Instituunt. media christum ratione secuti
Hoc tantum quod verus homo est. ac celsus illum
Affirmant non esse deum: pietate fatentur
Majestate negant. morum pro laude sacratum
Concelebrant. adimunt naturae summae superne
Omne opus egregium pro quod sollertia pollens
Emitat. ingenij est. aut roboris illud acuto
Eorde viget. duris excellit viribus. istud
Mortale est sed utrumque homini: nam cana senescunt
Ingenia. et validos consumunt secula lacertos.
Haec nos in domini virtute et laude perenni
Non sequimur. sequimur nullo quod semine terrae

Germinat in mūdum. quod nō de late virili
Sumit principiū: tener illū seminat ignis
Nō caro nec sanguis prius nec fēda voluptas.
Intactam thalamis vtrius diuina puellam
Sincero afflatu p viscera casta maritat.
Incōperta ort? nouitas iubet. vt deus esse
Credatur christ? sic cōditus. Innuba vgo
Mubit spiritui: viciū nec sentit amoris.
Pubertas signata manet. grauis int? . z extra
Incolumis. florens de fertilitate pudica
Jam mater sed vgo tamē. maris inscia mater.
Quid renuis: quid inane caput nō credule quassas?
Angelus hoc sancto prēnūciat ore. placet ne
Credere z angelicis aurem referare loq̄lis?
Ipsa coruscātis monitis sacra vgo ministri
Credidit: atq; ideo cōcepit credula christum
Credētes nam christ? adit: dubitabile pectus
Sub titubāt fide refugo cōtemnit honore.
Virginitas z prompta fides christum bibit aluo
Cordis. z intactis cōdit paritura latebris.
Crede qđ emissus solio patris angel? infit:
Vel (si concretus liquidam de sydere vocem
Nō capit audit?) mulier qđ cōiuge pregnās
Clamat anus. credēs z tādē sobrius audi
Mira fides: vtero puer intercept? anili
Virgineum dñm materno ex ore salutat
Prīm? et infantem nō natus nūciat infans.
Jam nostz vagire sibi: nam pulio nondum
Morat: et ora deo referabat garrula christo
Promite secretos fatus date: pandite librum
Euomuit spirāte deo quem sanctus esaias.

Per censere libet. calamisq; reuoluere sulcos
Sydereis quos illa notis manus aurea duxit.
Ite hinc dum rutilos apices summissus adoro
Dum lachrymas venero. dūq; oscula dulcia figo
Gaudia cōcipiūt lachrymas. dāt gaudia fletum
Aduenit pmissa dies quam dixerat iste
Affore hinculis. cum hōgo puerpera (teste
Haud dubie sponso. pacti cui cura pudoris)
Edidit emmanuelq; meum me cernere fecit.
Est ne deus iam noster homo? versatur z astat
Mobicū: nomenq; pbat. versumq; vetustis
Obscurę sedis p̄senti illuminat ore.
Est ne deus cui? cunas veneratur eous
Lancibus auratis regalia fercula supplex
Virginis ad gremium pannis puerilib? offert?
Quis tam p̄natus rapidq; similliuus austro
Muncius. aurore populos atq; vltima bactra
Attigit. illuxisse diem luctantib? horis
Qua tener innupto penderet ab vberē christus.
Uldim? hunc: aiūt puez per sydera ferri
Et sup antiquos signoz ardescere tractus:
Diriguit trepidās chaldeo in vertice pernox
Astrologus. cessisse anguē. fugisse leonem
Cōtraxisse pedes lateris manco ordine cancrum
Cornibus infractis domitum mugire iuuenicum
Sydus z byrcinū laceris marcescere villis
Labitur hinc pulsus puer hydrius. inde sagittę.
Palantes geminos fuga separat. iproba virgo
Prodit amatores tacitos in fornicem mundi
Quiq; alij horrificis pendēt in nubibus ignes
Lucifery timuere nouū. rota lurida solis

Heret. et excidium sentit iam iamque futurum
Seque die medio velandam tegmine glauco
Splendoremque poli periturum nocte diurna.
Ore repentinis caput obnubente tenebris.
Huc ego non cumule myrrheque et thuris et auri
Duneribus? Scio quem videam. que dona rependam
Huc ego non venerer qui celo visus. humique
Inuentus rex atque deus. Moderatur utrumque
Naturae specimen: tumuloque inferna refringens
Regna. resurgentes secum iubet ire sepultos.
Caelum habitat: terris internent: abdita rumpit
Tartara: vera fides deus est qui totus ubique est.
Numquid vana viros aut mens aut lingua sefellit?
Numquid fortuitis frustrata dona dederunt
Casibus? aut ceco vatum sub honore dicarunt?
Quae porro causa aut ratio est summittere colla
Ante pedes maris. puerique crepundia parui?
Si tantum mortalis erat. nec summa potestas
Implebat teneros diuinis flatibus artus.
Sed iam tolle magos. thus. aux. myrrea dona
Quae vix docuere deum. praesepia. pannos
Matris adoratum gremium face sideris ardens:
Ipsa deum virtus. factorum et mira loquatur.
Insanos video subito mansuescere ventos
Cum iubeat christus video luctantia magnis
Equora turbinibus. tranquillo marmore tendi.
Imperio christi video caleatus eundem
Cum patitur gurges tergum solidate liquore
Ipse super fluidas platis nitentibus undas
Ambulat. ac presso firmat vestigia fluctu.
Increpat ipse nothos. et flatibus oia mandat.

Quis iubeat scuis aquilombus: ite silete
 Carcerib⁹ vestris amploq³ facessite ponto:
 Sit nisi cęlipotēs aquilonū conditor idem.
 Mingidus agnoscit boreas atq³ imbrifer curias
 Mymboꝝ dñm tempestatūq³ potentem.
 Excitāq³ hyemē vertūt ridēte sereno.
 Quis pelagi calcarit aquas: q³s p vada glauca
 Gressib⁹ impressis spaciatus triuerit v^odum
 Nō summersus iter: sola pendul⁹ z pede sicco
 Equoreę nisi factor aque. qui spirit⁹ olim
 Ore supfusus patrio. volitabat in v^ondis.
 Mondū discretis. nec certo litore clausis
 Sustinuit gressum dñi famul⁹ liquor: ac se
 Nobilitate carēs solidos substrinxit ad vsus.
 Quid diuersa dei memorē facta in clyta christi?
 Altius inspecta quę maiestate negata
 Haud dubitās hoīem tute ipse fatebre numen:
 Illiuit cęcos oculos: z lumina limo
 Reddit humectā sacro sputamine terram
 Contrectās digitis: luteum medicamē operta
 Nox habuit. tenebras obducta v^olgo remouit.
 Insup ostēdit quoniā caligo lauacro
 Expurgāda foret. varijs syloa refundit
 Domētis latices nec fluctū semp anxelat:
 Sz vice distincta largos lac⁹ excipit haustus.
 Algmina languentum sitiūt spem fontis auari
 Membroꝝ maculas puro abluitura natatu:
 Certatim interea rozanti pumice raucas
 Expectāt scatebras z sicco in margine pendēt.
 Hoc limū iubet impositū de fonte lauari
 Christus. z infusa vultum splendescere luce.

Morat em limo sese informasse figuram
 Ante tenebrosam: proprij medicamen z oris
 Adiecisse nouo (quem priuū fuerat) adq.
 Nam sine diuino dñi pflamine summi
 Arida terra fuit nulli prius apta medelę.
 Sz postq; liquidus celesti spiritus ore
 Virgineā resperfit humū. medicabilis illa est.
 Inde trahit succū lentosq; humore salinę
 Illinit infunditq; diem baptisinate lota:
 Cecus adest oculis iam christi ex ore relectis
 Seq; luto z nitidis lucem sumpsisse fluentis
 Clamat. z auctore stupefacta p oppida mōstrat
 Auctore lucis largitor emq; diez
 Nō dedignatum medicę purgamen aquai
 Corpore sub proprio monstrare erratibus egris.
 Nilib; ex multis paucissima queq; retexam
 Sumatinq; legam que tot non capit orbis.
 Quinq; in deserto panes iubet z duo pisces
 Apponāt partum populis. qui forte magist; z
 Nō reuocante fame stipabāt vndiq; septum
 Immemoresq; cibi. vicos. castella. macellum
 Oppida. mercat; z conciliabula z vrbes
 Respuerāt. largo cōtenti dogmate pasci.
 Multa virum strato feruēt cōiunia feno:
 Centenos simul accubit; inire sodales:
 Seq; pinnumeras infundūt agmina mensas
 Disciculis (iam crede deum) saturāda duobus
 Et paucis crescēte cibo pfragmina crustis.
 Ambelis dapib; cumulatum aggesta redundāt
 Fercula: bis senos micaz molibus implēt
 Post cenam cophinos: crudus cōiunia resudat

Congeriem ventris. gemit ⁊ sub fasce minister.
 Quis cumulare potest epulas in prandia paruas?
 Quis? nisi qui corp⁹ pastumq; ⁊ corp⁹ omnem
 Cōdens ex nihilo. nulla existēte creauit
 Mundū materia: nō sicut sculptor ab cre
 Crudam ⁊ inexcoctam cōsuecit fingere massam
 S; deus omnipotēs orbem sine semine finxit:
 Nil erat omne qd̄ est: nil id pcedere ⁊ esse
 Atq; nouū fieri. mox ⁊ grandescere iussum est.
 Paruū de nihilo primū fuit: addita paruo
 Incrementa modis auxerūt omnia plenis.
 Ergo ego cum videam manib⁹ sic crescere christi
 Parua alimēta hoīm: possum dubitare p̄ ipsum
 Exiguas rez species. elemētaq; mundi
 Ex nihilo primū modica. ⁊ mox grādia sensum
 Creuisse ex modicis. quę cōsummata videm⁹.
 Ac ne post hoīm pastus calcata perirent
 Ne ve relicta lupis aut vulpib⁹. exiguisve
 Duribus in prędā nullo custode iacerēt
 Bis sex appositi cumulati qui bona christi
 Seruarēt grauidis pcul ostētata canistris.
 S; quid ego hęc aiūt titubanti voce retexo
 Indign⁹ qui sancta canam? pcedē sepulcro
 Lazare. dic cui⁹ vocem tellure sub ima
 Audieris: quę vis penetrauerit vltima lęti
 Qd̄: cum te christ⁹ penitus nigrante pfundo
 Immersum vocat vt rideas: ceu primus audis
 Nec ranozat⁹ ades: quę tam vicina carybdis
 Regna tenebrarū tenui distātia sine
 Cōiungit superis: vbi trenara tristitia vasto
 In p̄ceps deiecta chao: latebrosus ⁊ ille

Annis inexpletis voluens incēdia ripis.
Ante fores tumuli. quas saxa imania duro
Obice damnarūt scopulis substructa cauatis.
Stat dñs: nomei. q̄ ciet frigētis amici:
Nec mora. funereus reuolutis rupib⁹ horroz
Euomit exequias gradiēte cadauere viuas.
Soluite iam lētę redolētia vincula sorozes
Solus odor sparsi spiramen aromatis efflat
Nec de corporeo nidorem sordida tabo
Aura refert: oculos sane stillāte solutos
Pustulā in speculum decor excitat: ⁊ putrefactas
Tincta rubore genas paulatim purpura vestit.
Quis potuit fluidis aiām suffundere membris?
Nimiq̄ qui membra dedit. qui fictilis alui.
Perflauit venam madidā. cui tabida gleba
Traxit sanguineos infecto humore colores.
O mors auritis iam mitis legib⁹. o mors
Surda prius. iam docta sequi quęcūq̄ iubētur
Cui tantū de re licuit: cōuicta fatere
Esse deū (solus q̄ me tibi pręripit) iesum.
Abde negatores christi (nemo inuidet) abde:
Utere sorte tua blasphemis nocte tenēdis
Perpetua: plebem iustoz capta resolue
Qui norūt hoiem atq̄ deum sic dicere christū
Ut verus summusq̄ de⁹ mortalia gestet
Ipse gerit qđ struxit op⁹: nec ferre pudescit
Factor qđ peperit (corp⁹ liquor atq̄ aię vim)
Fuxerat hoc digitis: aiām sufflauerat ore:
Totum hoiem de⁹ assumit. quia totus ab ipso est
Et totum redimit quem sumpserat: omne reducēs
Quicquid homo est. istud tumulis: ast istud abyssō.

De natura animę.

Ecurrit dubitās hic dissertator: et illud
Obijcit. an ne fides capit. vt substātia flante
Inspirata deo cruciatum sentiat: atq;
Inferni petat ima poli. baratroq; coquatur
Credo aiām nō esse deum: s; credo creatis
Maiozem cūctis. ipsam q; credo creatam
Formata est nāq; ore dei quę nō erat ante
S; formata habitu pulcherrima. pictaq; rebus
Diuinis. 7 plena deo. similisq; creati:
Nō tamen ipsa de?: qm̄ generatio nō est
S; factura dei est: solus de corde patētis
Fili? emicuit. verus de? ille: sed istud
Collatū est aię. subito vt quę nō erat esset.
Ille co?tern? patri est. 7 semp in ipso est.
Nō fact?. sed nat? habet quodcūq; paternū est
Nec filis velut vmbra dei est. sic ipse locut?
Factor. vtroq; hoiem meditās de figmine iunctū
Edificare sibi similē: sed nō habet vmbra
Qd corp? solidum. cui? simulatio in vmbra est
Atq; aliud vez est: aliud simulatio veri.
Est similis: sc̄culis quia nō consumitur vllis
Qd sapiēs. iustiq; capax. reginaq; rez
Imperat: ante videt: ppendit. p̄cauet. instat
Vlteroz morūq; opifex: instructaq; mille
Artib?. 7 c̄lum sensu percurrere docta.
His aiām similē sibi cōditor effigiauit
Cetera dissimilē: quippe hāc cōprendere promptum est
Quā mod? ac species determiat. at de? ingens
Atq; supfusus trans oīa. nil habet in se
Externū. vt claudi valeat sensu ve teneri.

Incōprensā manet h̄tus cui lineā defit
Ultima. quā spaciū nō mensurabile tendit.
Ergo aīam factam. magno ⁊ factore minorem
Maiozemq; alijs. atq; omnib⁹ imperitātem
Corruptela putris nascentē turbida carnis
Cōcipit. ac membrīs tabentib⁹ interfusam
Participat de fece sua: fex mixta deinde
Peccati. naturā luti cum simplice flatu.
S; fortasse aīam (dñi quia fluxit ab ore)
Cōpositam factāq; negas: velut ipsa dei pars
(Qd̄ dictu scelus est) tetras trahat oblita curas
Et pessum damnata ruens. chaos intret opertum
Sit res illa dei: nō abnuo: pars tamē illa
Haud quāq; dicēda dei est quę tpe cepit
Nec prior aut senior quā primū plasma putāda est.
Tūc etenī factam video. cū cordis amici
Intrauit germana domū. limiq; recentis
Hospita ⁊ ipsa recēs fraterna sedit in aula.
Illa quidē flatus dñi est: s; spiritus ⁊ vis
Nō est plena dei tāto moderamine missa
Quāto flans voluit flādi seruare tenorem.
Est impossibile spectare p̄funda sabaoth
S; speculum deitatis homo est. in corpe discas
Nō rem corporeā sollers interp̄te christo
Qui patrem p̄prium mortali in corpe monstrat
Respice quā varios fundam⁹ ab ore vapores
Spiram⁹ quotiens aīę sufflabilis auras
Nūc flatum tepidum calor exalat⁹ anhelat
Rorātes nebulas vdis de faucib⁹ efflans
Cum libet in gelidū flabrali frigore ventum
Spiritus exiit tenuisq; exhibilat aer

Adde et distinctum quem musica tibia flatum
Cōcipit. aut ille est presso modulamine parcus
Aut tumidū largo sublimat flamine bombū
Aut raucos frangit modulos. aut lene susurrat
Aut murmur tenetz succidit voce minuta
Aut exile trahens sonit⁹ producit acutos.
Hęc cum te videas mortali in corpore posse
Cur nō eternū potuisse infundere credas
Qualem animam voluit? p̄scriptis quam quia condens
Effluit fuditq; modis. sit facta necesse est.
Deniq; multa sapit. sed nō sapit oīa. nostrę
His animę. certum sape ac p̄noscere iussa.
Jam cui cert⁹ inest mod⁹. z cui posse negatū est
Omnia. factura est: nam cōdita z aucta p̄batur
Collige. dissimilis sit ne hęc factura creanti?
Nempe manus dñi corp⁹ mortale lutumq;
Cōposuit digitis. nunqd man⁹ articulatum
Est digesta dei: nunqd vola: nunqd z vngues
Claudere flexibiles: patulam seu tendere palmā:
Ista figura man⁹ nostrę est: quam nō habet in se
Incircūscriptus dñs. s; tradita forma est
Humanis quę nota animis daret intellectum
Ut p̄ corpoream speciē plasmasse feratur
Corpis effigiem: sic est plasmata vicissim
Flatu incorporeo res stabilis: oris z esse
Fertur opus. tenuis p̄ quod cōstructa refulsit
Forma aię. atq; rudi factam se munere sensit
Si nō est factura man⁹. caro n̄ra: nec oris
Est factura aīa. flatu z spiramine cepta
Inq; locum deducta aliq̄c: nāq; omne qđ hora
Matalis p̄fert. locus accipit: et locus vllus

Quod cohibere potest. modicum est nec in omnia fufum
Et quod tam modicum est ut certa in sede locetur
Jam titubare potest: et quod titubauerit. intra
Maturam vicium est: viciosum denique tristem
Decidit in penam. deus hoc (mibi credite) non est.
Aut si maestas anime est. ostendite quid sit
Quod lapsam christi quae inopem noua gratia mudat?
Spiritus et sancti baptismate iustificationem
Mouitat. famuleque decus quod defuit addit?
Quod quia praestatur meritis. meritisque negatur.
Absurde fertur deus aut pars esse dei: quae
Diuinum summumque bonum de fonte perenni
Nunc bibit obsequio. nunc culpa aut crimine perdit.
Et modo supplicium recipit. modo libera calcat
Miraris peccare animam quae carne coactam
Sortita est habitare domum: cum peccet et ipse
Angelus. hospicium quod nescit adire caducum
Gratis tabillue peccat quia factus et ipse est
Non genitus: quocumque modo sit factus. id unus
Scit factor dominus. factum (mibi crede) fatiscit.
Solutus lae caret peccati. conditor orbis.
Ac genitor genitusque deus pater et patre natus
Solus et exceptus tormentum admittere triste
Inuiolat agitur. nec quicumque sentit acerbi.
Exortem dic esse animam crucis atque doloris
Si culpe immunem vacuumque a crimine nosti.
Quae peccare valet. valet et succubere poene
Ipsa quidem sincera fuit dum conditur olim
Quae collata rudem fecit inuiscerelimum
Ut pote de liquido naturae semine primos
Accipiens habitus. superoque expressa sereno

S; mox vt grauidi iussa est innectier aruo
Suauib' illecebris nimum blandita refrixit
Deq; volutabris p̄ciosum polluit ignem
Dum trāsgressa dei positū fas improba calcat.
Hęc prima est natura aię. sic cōdita simplex
Decidit in viciū p̄ sordida fēdera carnis.
Exin tincta mala peccamie principis adq;
Infecit gen' omne hōim quod pullulat inde
Et tenet ingenitas aię infantia in ortu
Primi hominis maculas: nec quisquā nascitur insons.
Elitandus tñ error erit: ne traduce carnis
Trāsfundi in sobolem credatur fons animaz
Sanguis exemplo cui terta ppagine vena est
Nō aię animę pariūt: sed lege latēti
Fundit op' natura suū. qđ paruula anhelēt
Clascula. vitalisq; assit scintilla coactis
Quę q̄uis infusa nouū penetret noua semper
Figmētum. vetus illa tamē de crimine auoz
Dicitur: allata qm̄ concreta veterno est
Inde secūda redit generatio. 7 inde lauatur
Naturę illuies. iterūq; renascimur intus
Perfusi. vt veterem splendēs aię exuat adam.
Quę quia materic peccati. ex fomite carnis
Cōsociata trahit. nec nō simul ipsa sodali
Est incentiuū peccamis: implicat ambas
Unde p̄na reas. peccātes mente sub vna
P̄ccādiq; cremat socias cruciatibus equis.
His crucib' christus nos liberat incorruptę
Matris. 7 innocui gestator corpis vnus.
Naturam p̄nē expositam. sed non viciozum
Naturam expositam contactib'. induit iesus:

Animus in se mundum esse dicit

Atq; ideo penę nil debuit intemeratus
Fraud; carēs omni. culpaꝝ asperginclibr.
Quid peccatoꝝ ꝑ ꝑia corpe in illo
Quid chꝛi membris peccati ꝑꝑua satelles
Pena ageret: qđ mors homini sine crimine posset?
Nimiq; cassis conatib; ꝛ sine nervis
Cōcideret sterilis peccati fomite nullo
Mors alicur culpa: culpā qui nō habet. ipso
Pastus defectu. mortem cōsumit inanem
Sic mors in dñi cōsumpta est corpe chꝛi
Sic perijt solitum dum nō habet arida pastum.
Suscipe quapropter solū inculpabile numen
Virtutem patris ꝛ chꝛi: ꝛ iam desine nostrę
Inuidiā conflare aię. qđ sit de;. aut qđ
Porcio parua dei: cum chꝛo abscidere quicquā
Et resecare deo partē. vel carpere tantum
Numen. nō liceat. plenum sibi semper et in se

C Aduersus fantasticos qui chꝛistum ne
gant in carne venisse.

St opere precii nebuloſi dogmatis vmbꝛam
Prodere: quam tenues a homi cōpage minuta
Instituūt. sed cassa cadit. ventoq; liqueſcit
Assimilis: fluxu nec se sustētat inani:
Aerē manichęus ait sine corpe vero
Peruoluisse deum mēdax fantasma. cauaq;
Corpis effigiem nil cōtractabile habentem.
At primū specta: an deceat quicq; simulatum
Assignare deo: cui? mera gloria falsi
Nil recipit. membris hic se fallacib; aptans
Fingeret esse hōiem ventosa subdolis arte:
Dentitus totiens: cum diceret inueteratis

Do veniam morbis: simul ⁊ peccata remitto.
Fili⁹ ⁊ homis. pestem qui pellere carnis
Et scelex nexus laxare ⁊ soluere possit
Surge valens. surge. innocuusq; attolle grabatum
Filius hoc homis iubeo: dign⁹ ne videtur
Qui testis tibi sit: seq; ac sua carnea nozīt?
Quid cum discipulos: homis quid fili⁹ esset
Passurus: fido iam p̄scius ore monebat?
Nonne fatebatur secum ⁊rute paterna
Esse hoiem vez? quid si nō credo sefellit.
Si natura dei quē sit manichee requiris
Omne qd est vez est: nam si mēdosus agit quidā
Nec deus est: mendū diuinus nō capit vsus.
Obijcis eterno dño q̄ lubricus ad vos
Venerit. assimulās aliud quā verus habebat
Obmutescē furor: linguā canis improbe morde
Ipse tuam. lacero cōsumens verba palato.
Zatranti obstat matheus. rabiemq; refellat
Qui notat omne genus carnalis stirpis. adusq;
Corporeum christum. per sex septena viroz
Nomina descendēs. ⁊ venam sanguis alci
Ex atavis longo texens p̄ stemmata stilo
Septim⁹ ebdomadē venit supaddere sextē
Hunc numez christus. placidum qui cōficiat annum
Cuncta remittētem cōtractibus illaqueata
Multimodis. hoiemq; hoiis de morte leuātem.
Imperfectus em̄ limus mortalis erat tūc
Vix solus perfect⁹ adest atq; integer iesus
Cui nil ex septem septenis defuit. ex quo
Perficeret mortale gen⁹ virtute perenni.
Vix ille est nobis qui septima sabbata cōplet

Ut caro nostra deo tandem sociata quiescae
Quam bis terna malis vexabāt sabbata noxis.
Curram⁹ notis gradibus. regūq; sequamur
Progeniem. christum inuenies de carne parētum
Effluxisse hōiem. qui sit de semine dauid
Stirpe recē sita numerand⁹ sanguinis hēres.
Quid cum sanctiloquus reuoluto germine lucas
Sursum versus agit seriem. scandēte nepotis
Corpe. perq; atauos cursum. relegente vetustos.
Septenos decies christ⁹ conscendit in ortus
Et duo. nam totidem doctores misit in orbem
Descēsus nascendo grad⁹. redeundo reterit
Actus adusq; apicem terreni corpis adam.
Inde parens deitas recipit sua nostraq; mixtim.
Fitq; dei summi p christum fili⁹ adam
Restat vt acream pingas ab origine gentem
Aereos pceres. Leui iudam. symconem
Aereum dauid. magnoz corpa regum
Aerea. atq; ipsam fecūde virginis aluū
Aere fallaci nebulisq; z nube tumentem.
Uanescat sanguis pflabilis. ossa liqueſcāt
Dollia. neruoz pereat textura volātum.
Omne qd est gestum. nothus auferat irritus. aure
Disperdant tenues: sit fabula q sumus omnes.
Et quid agit christ⁹ si me nō suscipit: aut quis
Liberat infirmū: si dedignatur adire
Carnis onus. manuūq; horret monumenta suarum.
Indignū ne putet luteum consciscere corp⁹?
Qui nō indignum quondā sibi credidit ipsum
Pertractare lutū: cum vās cōponeret arua
Mondum viscereo. sed inertis glutine limi

Impressioq; putres sub pollice duceret artus.
Tantus amor terre est tanta est dilectio nostri.
Dignatur. p̄pinguis humi cōprehendere mollem
Diuinis glebā digitis. nec sordida censeat
Herentis massę cōtagia: iusserat ut lux
Cōfieret. facta est ut iusserat: oīa iussu
Imperitāte nouas traxerūt edita formas.
Solutus homo emeruit dñi formabile dextra
Os capere. et fabro deitatis figmine nasci.
Quorsum igitur limo tāta indulgētia nostro
Cōtigit? ut dñi manib; calcatus. honora
Arte sacer fieret. tactu iam nobilis ipso.
Decrerat christū quoniam de; incorrupto
Admiscere solo. sanctis quod fingere velle
Dignū habuit digitis et chaz cōdere pignus.
Destituit natura quidē destructa coactę
Telluris formā. mortiq; obnoxia cessit
S; natura dei nunq; soluenda. caducam
Tellurem nō viciatam primit; vsu
Esse suam voluit. ne iam viciabilis esset.
Christ; nostra caro est. mihi soluit. et mihi surgit.
Solut; morte mea. christi virtute resurgo.
Cum moritur christ;. cum flebiliter tumulatur
De video: e tumulo cū iam remeabilis astat
Cerno deum. si membror; fantasma meor; est
Et fantasma dei est. mendax in vtraq; necesse est
Sit christ; specie. si christ; fallere nouit.
Si nō verus homo est quē mors hōiem pbat ipsa
Nec verus de; est operis quē gloria pbat
Esse deum: vel crede mori. vel adesse refelle
Et gemina vez christum ratione negato.

Nam quid magnificum? si non est mortuus iesus:
Et redit. illa dei virtus memorabilis est. ut
Occisus redeat superis. surgatq; sepultus.
Quisq; deum christū vult dicere: dicat eundem
Esse hoīem. ne maiestas sua fortia perdat.

De resurrectione carnis humanę.

Wosco meū in christo corp^o cōsurgere: qd me
Desperare iubet: veniā quib^o ille reuenit
Calcata de morte v^o i^os. qd credim^o hoc est
Et tot^o veniam: nec em̄ minor aut alius. quam
Nūc sum. restituar. vult^o vigor z color idem
Qui modo viuit erit: nec me vel dente vel vngue
Fraudatū reuomet patefacti fossa sepulcri
Qui iubet vt redeā. nō reddet debile quicq;
Nā si debilitas redit. instauratio nō est
Qd casus rapuit qd morbo qd dolor hausit
Qd trūcauit edat seniū populāte veterno
Omne reuertēti reparata in membra redibit.
Delet em̄ mors victa fidem: nec fraude sepulcri
Reddet curtum aliqd: q̄nis iam curta vorarit
Corpa. debilitas tñ z violētia morbi
Virt^o mortis erit reddat qd particulatim
Sorbuerat quocūq; modo. nec mortuus omnis
Nō rediet si qd pleno de corpe desit.
Pellite corde metum mea membra. z credite vosmet
Cum christo reditura deo: nam vos gerit ille
Et secum reuocat. Morbos ridete minaces:
Inflitos casus cōtemnite: tetra sepulcra
Despuite: exurgēs quo christus puocat. ite.

Finis Apocryphis

C Aurelij Clementis Prudentij In psychomachia
Id est librum de copugnata anime. Prologus inci-
pit feliciter **C** Metrum Jambicum.

Erex fidelis prima credendi via est
Abram. beati semis serus pater
Abiecta cuius nomen auxit syllaba

Abram

Abram parenti dictus abraham deo.
Semle pignus quod dicavit victimę
Docens ad aram cum litare quis velit
Quod dulce cordi quod pium quod unicum
Deo libenter offerendum credito.

Abram

Pugnare nos met cum aphanis gentibus
Suasit: suusque suavor exemplum dedit
Nec ante plerum conjugalem gignere
Deo placentem matre virtute editam
Quam strage multa bellicosus spiritus
Portenta cordis sevientis vicerit.
Victum feroces forte reges ceperant
Loth imorantem criminosis viribus
Fodomę et gomorreę. quas fouebat aduena
Pollens honore patruelis glorię.
Abraam sinistris excitatus nuncijs
Audit propinquum sorte captum bellica
Seruire diris barbarorum vinculis.
Armat tercentos terque senos vernulas
Pergant ut hostis terga euntis cedere
Quem gaza diues ac triumphus nobilis
Captis tenebat impeditum copijs.
Quin ipse ferre stringit. et plenus deo
Reges superbos mole preedarum graues

Pellit fugatos. sauciatos pterit
Frāgit cathēnas ⁊ rapinam liberat
Aluz. puellas. paruulos. monilia
Greges equaz. vasa. vestes. buculas.
Loth ipse ruptis expedit⁹ vinculis
Attrita bois colla liber erigit.
Abraam triumphū dissipator hostici
Redit recepta ple fratris inclitus:
Nequa fidelis sanguinis prosapiam
Elis pessimorum possideret principum.
¶ Adhuc recentem cede de tanta virum
Donat sacerdos ferculis celestib⁹
Dei sacerdos. rex ⁊ idem prepotens:
Origo cuius fonte inenarrabili
Secreta. nullū prodit auctorem sui
Melchisedech qua stirpe. quis maioribus
Ignotus. vni cognitus tantum deo.
Dox ⁊ triformis angelorum trinitas
Senis reuilit hospitis mapalia:
Et iam victa sara in aluo fertilis
Munus iuuentę mater exanguis stupet
Herede gaudens ⁊ cachinni penitens;
¶ Hęc ad figuram est prenotata linea
Quam nostra recto vita resculpat pede
Vigilandum in armis pectorū fidelium
Omnes nostri portionem corporis
Quę capta sedę seruiat libidini
Domi coactis liberandam viribus:
Decet nos large vernularum diuites.
Si quid trecenti bis nouenis additis
Possint figura nouerimus sub mystica.

Dox ipse christus qui sacerdos verus est
Parere nato alto et ineffabili
Cibum beatis offerens victoribus
Paruam pudici cordis intrabit casam
Monstrans honorem trinitatis hospitem.
Anima deinde spiritus complexibus
Pisces maritima plus expertem diu
Faciet perenni fertilem de semine
Tunc sera dotam possidens puerpera
Herede digno patris implebit domum

Cimploratio ad christum pro spiritualis
militie auxilio.

Histe graues hominum semper miserate labores

Qui patria virtute cluis propriaque una.
Unum namque deum colimus de nomine trino
Non tamen et solus: quia tu deus ex patre christe.
Disserere nos quo milite pellere culpas
Mens armata queat nostri de pectoris antro.
Exoritur quoties turbatis sensibus intus
Seditio: atque animi morborum rixa fatigat
Quod tunc presidium pro libertate tuenda?
Quaeve acies furibus inter precordia mixtis
Obstitat meliore manu: nec enim bone ductor
Magnarum virtutum inopes. nervisque carentes
Christicolae vicinis populatibus exposuisti.
Ipse salutiferas obsessio in corpore turmas
Depugnare iubes: ipse excellentibus armis
Artibus ingenium. quibus ad ludibria cordis
Oppugnanda potes tibi dimicet et tibi vincat
Incendi ratio est praesens. si comminus ipsas
Virtutum facies. et colluctantia contra

Viribus infestis liceat portēta notare;

De Fide et Idolatria.

Rima petit campū dubia sub sorte duelli
Pugnatura fides: agresti turbida cultu
Muda humeros. intonsa comas. exerta lacertos
Māq; repētinus laudis calor ad noua feruens
Prælia: nec tēlis meminit nec tegmine cingi.
Pectore s; fidēs valido. membrisq; relectis
Prouocat insani frangēda pericula belli.

Ecce laceſſentē collatis viribꝰ audet
Prima ferire fidem veterē cultura deoz.
Illa hostile caput. falerataq; tpa vittis
Altior insurgēs latefactat. ⁊ ora cruore
De pecudū faciata solo applicat. ⁊ pede calcat
Elisos in morte oculos. aiāq; malignā
Fracta intercepti cōmercia gutturis arctāt
Difficilem q; obitū suspiria lōga fatigāt.
Exultat victrix legio: quā mille caactam
Martyribꝰ regina fides animarat in hostem.
Tūc fortes socios parta plaude coronat
Floribꝰ. ardētīq; iubet vestirier ostro;

De pudicitia atq; libidine

Fin gramineo in cāpo cōcurrere p̄mpta
Virgo pudicitia speciosis fulget in armis.
Quā patrias succincta faces ⁊ domita libido
Aggreditur: piceāq; ardētī sulphure pinū
Ingerit in faciē. pudibūdaq; lumina flāmis
Appetit: ⁊ tetro temptauit suffundere fumo.
S; dextrā furicę flagrātis ⁊ ignea dirę
Tela lupę. saxo ferit imperterrita virgo
Excussasq; sacro tēdas depellit ab ore.

Tūc exarmatę iugulū meretricis adacto
Trāfigit gladio: calido s vomit illa vapores
Sanguine coenoso cōc retos. spirit⁹ inde
Sordidus exhalās vicinas polluit auras.
Hoc habet (exclamat victrix regina) supremus
Hic tibi finis erit: semp prostrata iacebis
Nec iā mortíferas audebis spargere flāmas
In famulos famulasq; dei. quib⁹ intima casti
Vena animi sola feruet de lampade christi.
Te ne o vexatrix hoim potuisse resumtis
Elirib⁹. extincti capiti recalescere flatu
Assyriū postq; thalamū ceruix olofernis
Cesa cupidineo madefactū sanguine lauit:
Gammatūq; thoz mechi ducis aspera iudith
Spreuit. z incestos cōpescuit ense furores
Famosum mulier referēs ex hoste trophęum
Nō trepidāte manu. vindex mea. celit⁹ audax
At fortasse paz fortis matrona sub vmbra
Legis adhuc pugnās dum tpa nra figurat
Vlera quib⁹ virtus terrena in corpa fluxit
Grande p infirmos caput excisura ministros.
Nunqd z intactę post partū xgis. vllum
Fas tibi iam supest: post partū xginis: ex quo
Corpis humani naturā pristina origo
Deseruit: carnēq; nouā vis ardua seuit
Atq; innupta deum cōcepit femina christū
Mortali de matre hoim: sed cū patre numen
Inde ois iam diua caro est quę cōcipit illum.
Naturāq; dei cōsorti fędere sumit.
Verbū quippe caro factū non destitit esse
Qd fuerat: xbu dum carnis glutinat vsum.

Maiestate quidē non degenerāte per vsum
 Carnis. s; miseros ad nobilioza trahēte
 Ille manet qđ semper erat. qđ non erat esse
 Incipiēs. nos quod fuim⁹ iam nō sum⁹. aucti
 Mascēdo in meli⁹. mihi cōtulit ⁊ sibi māsit
 Nec de⁹ ex nr̄is minuit sua: s; sua nostris
 Dum tribuit nos met dona ad cęlestia vexit:
 Dona hęc sunt: q; victa iaces lutulēta libido
 Nec mea post mariā potis es pstringere iura.
 Tu princeps ad mortis iter: tu ianua leti
 Corpora cōmaculas. aīas in tartara mergis.
 Abde caput tristi iam frigida pestis abyssō
 Occide p̄stibulū. manes pete. claudere auerno
 Inq; tenebrosū noctis detrudere fundū
 Te voluāt subter vada flāmea. te vada nigra
 Sulphureusq; rotet p̄ stagna sonātia vortex
 Nec iam chisticolas furiaz maxima temptes
 Ut purgata suo seruētur corpa regi.
 ¶ Dixerat hęc. ⁊ leta libidis interfectę
 Morte pudicitia. gladiū iordanis in vnda
 Abluit infectū: sanies cui roze rubenti
 Hęserat. ⁊ nitidū macularat vulnere ferę.
 Expiat ergo aciem fluuiali docta lauacro
 Uictricem victrix: abolēs baptismate labem
 Hostilis iuguli: nec iam cōtenta piatum
 Condere vaginę gladiū (ne tecta rubigo
 Occupet ablutū scabrosa sorde nitorem)
 Catholico in templo diuini fontis ad aram
 Cōsecrat: ęterna splendēs vbi luce coruscet:

¶ De Patientia et Ira

Ece modesta graui stabat paciētia vultu

Per medias imota acies. variosq; tumultus
Vulneraq; et rigidis vitalia peruia pilis
Spectabat. defixa oculos. et lenta manebat.
Hac pcul ira tumens spumanti feruida rictu
Sanguinea intorques suffuso lumina felle
Ut belli exortem. tuloq; et voce lacessit.
Impatiensq; morę: conto petit: increpat ora.
Hirsutas quatiens galeato in vertice cristas
En tibi martis: ait: spectatrix libera nostri
Excipe mortifera securo pectore ferrum:
Ne doleas: quia turpe tibi genuisse dolore.
Sic ait: et stridens sequitur contucia pinus
Per teneros crispata nothos. et certa sub ipsum
Defertur stomachum: rectoq; illiditur ictu.
Sed resilit duro lorice excussa repulso.
Prouida nam virtus cōserto adamante tralicem
Induerat thoraca humeros. squamosaq; ferri
Lexta per intortos comiserat vndiq; nervos.
Inde quietam manet patientia fortis ad omnes
Telorum nimbos: et non penetrabile duras
Nec mota est iaculo nostri sine more furētis
Oppertens proprijs perituram viribus iram.
Scilicet indomitos postq; stomachato lacertos
Barbara bellatrix impederat. et iaculorum
Mube supuacua lassauerat irrita dextram
Cum ventosa leui cecidissent tela volatu
Fictibus et vacuis hastilia fracta iacerent
Vertitur ad capulum manus improba. et ense corusco
Conisa in plagam. dextra sublimis ab aure
Erigitur. mediūq; ferit librata cerebrum.
Erea sed cocto cassis formata metallo.

Linnitū pcussa refert: acleq; retundit
Dura resultātem. frāgit q̄z vena rebellis
Illisum chalybē. num cedere nescia; cassis
Excipit assultū. feriētī z tuta resistit.
¶ Ira vbi trūcati mucronis fragmina vidit
Et pcul in ptes ensem crepuisse minutas
Jam capulū retinēte manu sine pōdere ferri
Dentis inops. ebur infelix. decorisq; pudēdi
Perfida signa abiēt. monumētaq; tristia lōge
Spernit: z ad pprium succēditur effera lectum.
Disile de multis q̄ frustra sparserat vnū
Pulvere de campi puer sos summit in vsus
Rasile figit humi lignū: ac se cuspide versa
Perfodit. z calido pulmonē vulnere trāsit.
Quam sup assistēs patiētia. vincim? (inquit)
Exultās vicū solita virtute. sine vllō
Sanguis ac vitę discrimine: lex habet istud
Mostra gen? belli. furias omnemq; maloz
Diliciā. z rabidas tolerādo extinguerē vires.
Ipsa sibi est hostis vesania. seq; furēdo
Interimit: moriturq; suis ira ignea tēlis.
¶ Hęc affata. secat medias unpune cohortes
Egregio comitata viro. nam primus iob
Hęserat inuictę bella inter dura magistrę
Frōte seuerus adhuc. z multo funere anhelus
S; iam clausa truci subridēs vlcera vultu
¶ Perq; cicatricū numez sudata recensens
Milia pugnaz. sua premia. dedec? hostis.
Illū diua iubet tandē req̄scere ab omni
Armoz strepitu: captis z pdita quęq;
Multiplicare opib?: nec iam peritura referte.

Ipsa globos legionū z cōcurrētia rumpit
Agmina vulniferos gradiēs intacta p̄imbres.
Omnib⁹ vna comes virtutib⁹ associatur
Auxiliūq; snū fortis paciētia miscet.
Nulla anceps luctamen inuit virtute sine ista
Virtus. nam vidua est quā non paciētia firmat.

De Supbia et humilitate.

Orte p̄ effusas inflata supbia turmas
Effreni volitabat equo. quē pelle leonis
Texerat: z validos villis onerauerat armos
Quo se fulta iubis iactātius illa ferinis
Inferret. tumido despectās agmina fastu
Turritū tortis caput accumularat in altrū
Crimib⁹: extructos augetet vt addita cirros
Cōgeries. cellumq; apicem frons ardua ferret.
Carbascā ex humeris summo collecta coibat.
Palla sinu. teretē nectēs a pectore nodum.
A ceruice fluens tenui velamie limb⁹
Cōcipit infestas textis turgentib⁹ auras
Nec min⁹ instabili sonipes feritate superbic
Impatiēs madidis frenarier ora lupatis
Huc illuc frendēs obuertit terga. negata
Libertate fugę: pressisq; tumescit habenis
Hoc sese ostentās habitu ventosa virago
Inter vtrāq; aciem sup̄gminet. z falcratū
Circūflectit equū: vultuq; z voce minatur
Aduersum spectās cuncū. quem milite raro
Et paup̄tinis ad bella coegerat armis.
Mens humilis. regina quidē. sz egens alieni
Auxiliū: pprio nec sat cōfisa paratu
Spem sibi collegam cōiunxerat: q̄dita cuius

Et suspensa ab humo est opulētia diuite regno.
¶ Ergo humilem postq̄ male sana supbia mentem
Nihilib⁹ extractā nullo ostētamine tēlis
Aspicit: in vocem dictis se fundit amaris.
Nō pudet o miseri plebeo milite claros
Attemptare duces: ferroq; lacessere gentem
Insignem titulis: veteres cui bellica virtus
Diuitias peperit: letos ⁊ gramine colles
Imperio calcare dedit nūc aduena nudus
Mittitur antiquos (si fas est) pellerē reges.
En qui nra suis in pcedā cedere dextris
Sceptra volūt: en qui nostros sulcare nouales
Aruaq; capta manu popularier hospite aratro
Cōtendūt: duros ⁊ pellerē marte colonos.
Mempe (o ridiculū vulgus) natalib⁹ horis
Totum hōiem. ⁊ calidos a matre amplectimur artus
Uinq; potestatum p mēbra recētis alumni
Spargim⁹. ⁊ rudib⁹ dominamur in ossib⁹ omnes.
Quis loc⁹ in nra tunc vobis sede dabatur
Cōgenitis: cum regna simul ditionib⁹ equo
Robore crescebāt. nati nā luce sub vna
Et dom⁹ ⁊ dñi paribusq; adoleuim⁹ annis.
Ex quo plasma nouū de cōsepto paradisi
Limite p̄grediēs amplū trāsūgit in orbem
Pelliciosq; habit⁹ sumpsit venerabilis adam
Nud⁹ adhuc. nisi nra foret p̄cepta secur⁹:
Quis nam iste ignotis hostis nūc surgit ab oris:
Importun⁹ iners. infelix. degener amens
Qui sibi tam scz ius vendicat hacten⁹ exul:
Nimix vacuē credūtur friuola famē
Quē miseros optare iubet qñq; futuri

Spem fortasse boni. lenta ut solatia mollem
Desidiam pigro reꝝ medicamine palpēt
Quid ni illos spes palpet iners? quos puluer in isto
Tyrones bellona truci nō excitat ere?
Zimbelleſq; aios v̄tus tepēfacta reſoluit.
An nepudiciꝝ gelidum iecur vtile bello eſt:
An teneꝝ pietatis opꝰ ſudatur in armis?
Quā pudet o maioris ⁊ v̄tus cōſcia. talem
Cōtra ſtare aciem: ferroq; laceſſere nugās
Et cum v̄gineis dextram cōferre chorꝝis.
Juſticia eſt vbi ſemp egēs. ⁊ paup̄ honcſtas.
Alba ſobrietās. albo ieiunia vultu.
Sanguine vix tenui pudor interfuſus. apta
Simplicitas. ⁊ ad omne patēs ſine tegmine vulnꝰ
Et pſtrata in humū: nec libera iudice ſeſe
Dens humilis. quam degenerē trepidatio p̄dit
Faxo ego ſub pedibꝰ ſtipulaz more teratur
Inualida iſta manꝰ. neq; em̄ perfringere duris
Dignamur gladijs. algenti ⁊ ſanguine ferꝝ
Zmbuere: fragiliq; viros ſc̄dare triūpho.
Talia vociferās rapidū calcaribꝰ v̄get
Cornipedē: laxaſq; volat temeraria frēnis
Hoſtem humilē cupiēs impulſu v̄bonis equini
Sternere: deiectamq; ſupcalcāre ruinam
Sed cadit in foueā p̄ceps. quā callida forte
Fraus intercifo ſuffoderat equore furtim
Fraus deteſtādis vicioꝝ ⁊ peſtibus vna
Fallēdi verſuta opifex: quę p̄ſcia belli
Planiciem ſcrobibus violauerat inſidioſis
Hoſtili de parte latens. vt foſſa ruentes
Exciperet cuneos. atq; agmina merſa voraret

At ne fallacem puteū deprēdere posset
Clara acies: virgis ad opertas texerat oras
Et sup̄ imposito samularat cespite campū.
At regina humilis quāvis ignara. manebat
Ulteriore loco. nec adhuc ad fraudis opertū
Venerat: aut foneq̄ calcarat furta maligne.
Hūc eques illa dolū (dum fertur p̄pete cursu)
Incidit: et cecū subito patefecit biatum
Prona ruētis equi cruce iuoluitur. ac sub
Pectoris impressu fracta iter crura rotatur.
At hūc placidi moderamis. ut leuitatē
Prospicit obtritā monstri sub morte iacētis
Intēdit gressum mediocriter: os q̄z parce
Erigit: et comi moderatur gaudia vultu.
Cunctāti spes fida comes succurrit. et offert
Ultorem gladiū: laudisq̄ inspirat amorem.
Illa cruentatā correptis crinib⁹ hostem
Protrahit. et faciē leua reuocāte supinat
Tum caput orātis flexa ceruice resectum
Eripit. et madido suspēdit colla capillo.
Extinctū vicium sancto spes increpat ore.
Desine grande loqui: frāgit de⁹ omne superbū
Magna cadūt. inflata crepāt. tumefacta p̄muntur
Disce sup̄ciliū deponere: disce cauere
Ante pedes foueā quisquis sublime minaris.
Peruulgata viget nostri sentētia christi
Scādere celsa humiles et ad ima redire feroces
Ulidim⁹ horrēdum membris animisq̄ goliam
Inualida cecidisse mamr: puerilis in illū
Dextera fundali tor sit stridore lapillū.
Traiectāq̄ cauo penetrauit vulnere frontem.

Ille minax. rigidus. iactans. truculentus. amarus
Dum tumet in domitium: dum formidabile feruet
Dum sese ostentat. clipeo dum territat auras
Expertus pueri quod prout ludicra parui
Succubuit teneris bellator turbidus annis.
De tunc ille puer virtutis pube secutus
Florentes aios sursum in mea regna tetendit.
Seruat quia certa mihi domus. omnipotentis
Sub pedibus domini: meque ad sublime vocatam
Victores cetera culpa labe capessunt.
Dixit. et auratis perstringens aera pennis
In caelum se homo rapit: miratur euntem
Virtutes. tolluntque aios in vota. volentes
Ire simul: ni bella duces terrena retardent.
Cognoscunt vicij. sequi ad sua premia seruat.

De luxuria et sobrietate.

Enerat occiduis mundi de finibus hostis
Luxuria. extincte iam dudum prodiga fame
Delibuta comas: oculis vaga: languida voces
Perdita delicij: vite est cui causa voluptas
Elumbem mollire animi: petulenter amenas
Haurire illecebras: et fractos solvere sensus.
At tunc puigilem ructabat marcida cenam
Sub lucem: quod forte iacens ad fercula raucos
Audierat lituos. atque inde tepetia linquens
Docula. lapsanti per vina et balsama gressu
Ebria calcatis ad bellum floribus ibat.
Non tamen illa pedes sed curru iuecta venusto
Saucia mirantium capiebat corda viroque
Quod noua pugnandi species: non ales arundo
Meruo pulsa fugit: nec stridula lacea torto

Emicat amento. frameā nec dextra minatur
S3 violas lasciuia iacit. folijsq3 rosarū
Dimicat. 7 calathos inimica p agmina fundit.
Inde eblanditis virtutib⁹ halitus illex
Inspirat tenez labefacta p ossa venenū
Et male dulcis odor domat ora 7 pectora et arma
Ferratosq3 thoros obliſo robore mulcet.
Luxuria huc violas cursu delata venusto
Per populos iacit. vt male credita corda tepescāt.
Deiciunt aīos ceu victi. 7 spicula ponūt
Turpiter hēn dextris languentib⁹ obstupefacti
Dum currū varia gemmarū luce micātem
Mirātur: dum brateolis crepitātia lora
Et solido ex auro p̄ciosi ponderis axem
Defixis inbiant obtutib⁹: 7 radioz
Argēto albentē seriem. quā summa rotaz
Flexura electri pallētis cōrinet orbe.
Et iam cūcta acies in deditōnis amore
Spōte sua versis trāsibat p̄fida signis
Luxurię seruire volēs: domineq3 fluctis
Iura pati. 7 laxa ganeaz lege teneri.
CIngenuit tā triste nefas fortissima virtus
Sobrietas. dextro socios discedere cornu
Inuictāq3 manū quondā sine cęde perire.
Vexillū sublime crucis qđ in agmine primo
Dux bona p̄tulerat. defixa cuspidē sistit.
Instauratq3 leuem dictis mordacib⁹ alam
Extimulās aīos nūc p̄bris nūc p̄cemixta.
Quis furor insanas agitat caligine mētes?
Quo ruitis? cui colla datis? quę vincula tandē?
Proh pudor armigeris amor est p̄ferre lacertis.

Zilia luteolisinterlucentia scrtis
 Et ferrugineo vernātes flore coronas.
 His placet assuetas bello iā tradere palmas
 Merib⁹: his rigidas nodis innectier vlnas?
 Ut mitra cęsariem cōhibens aurata virilem
 Combibat infusam croceo religamine nardū.
 Post inscripta oleo frontis signacula. per quę
 Unguentū regale datū est. 7 chrisma perenne.
 Ut tener incessus vestigia szymate verrat
 Sericę in fractis fluitēt vt pallia membris.
 Post imortalem tunicā quam pollice docto
 Texuit alma fides. dans ipenetrabile tegmen
 Pectorib⁹ lotis: dederat quib⁹ ipsa renasci.
 Hęc ad nocturnas epulas vbi cantarus ingens
 Despuit effusi spumātia damna phalerni
 In mensa cyathis stillantib⁹ vda vbi multo
 Fulcra mero: veteriq; coreumata rose rigātur.
 Excidit ergo animis hęcemi sitis: excidit ille
 Fons patrib⁹ de rupe datus: quę mystica hęga
 Elicuit scissi saliētem vertice saxi
 Angelic⁹ nec cib⁹ prima in tentoria vestris
 Fluxit auis: quem nūc sero felicior quo
 Vespertinus edit ppl's de corpe christi.
 His vos imbutos dapib⁹ iam crapula turpis
 Luxurię ad madidū rapit importuna lupanar.
 Quosq; viros nō ira fremēs. nō idola bello
 Cedere cōpulerāt. saltatrix ebria flexit
 State precor vestri memores: memores q; christi
 Quę sit vestra trib⁹. quę gloria. q; deus. 7 rex
 Quis dñs: meminisse decet vos nobile iudeę
 Germen. adusq; dei genitricē: ex qua de⁹ ipse

Esset homo: pccz venistis sanguine lōgo.
Excitet egregias mētes celeberrima dauid
Gloria. cōtinuis b' lloz exercita curis:
Excitet z samuel. spolum q̄ diuite ab hoste
Attrectare vetat. nec victū viuere regem
In circūcisum patitur: ne p̄da supstes
Victorem placidū recidiua in p̄tia poscat:
Parcere iā capto crimen putat ille tyrāno.
At vobis cōtra. vinci z succūbere votū est.
Peniteat vos si qua mouet reuerētia summi
Muminis. hoc tam dulce malū voluisse nefanda
Proditione sequi: si penitet haud nocet error.
Penituit ionathan ieiunia sobria dulci
Cōuiolasse fauo: sumpti mellisq; sapore
Heu male gustato. regni dum blāda voluptas
Oblectat iuuenē. iurataq; sacra resoluit.
S; quia penituit. nec sors lachrymabilis illa est
Nec tinxit patrias sentētia seua secures;
En ego sobrietas (si cōspirare paratis)
Pando viā cunctis x̄tutib'. vt male suada
Luxuries. multo stipata satellite. penas
Cū legione sua christo sub iudice pendat.
Sic affata: crucē dñi feruentib' offert
Obuia quadrigis. lignū venerabile in ipsos
Intentās frenos: qđ vt expauere feroces
Cornib' oppansis z summa frōte coruscum.
Vertūt p̄cipitem cēca formidie fusi
Per p̄rupta fugā: fertur resupina reductis
Ne quicq; lozis auriga. comāq; madētem
Pulvere fēdat humi. tūc z vertigo rotaz
Implicat excussam dñam: nā proxa sub axem

Labitur. 7 lacero tardat suffamine curꝫ
Addit sobrietas vulnꝫ letale iacenti
Cōijciēs silicem rupis de parte molarem.
Hūc vexilliferꝫ qm̄ soris obrulit ictū
Spicula nulla manu sꝫ belli insigne gerēti
Casus agit saxum: mediꝫ spiramen vt oris
Frāgeret. 7 recano misceret labra palato
Dentibꝫ introsum resolutis. lingua resectā
Dilaniata gulā frustis cū sanguis implet.
Insolitis dapibꝫ crudescit guttur: 7 ossa
Colli fracta vorās reuomit quas hauserat offas.
Ebibe iam pꝫriū post pocula multa cruorem
Virgo ait increpitās: sint hęc tibi fercula tandem
Tristia: pꝫteriti niniꝫ pꝫ luxibꝫ qui.
Zasciuas vitę illecebras. gustatꝫ amarę
Mortis. 7 horrifico sapor vltimꝫ asperat haustu.
Cede ducis dispersa fugit trepidāte pauore
Mugatrix acies. iocus 7 petulātia. pꝫmi
Cumbala pꝫiciūt: bellū nam talibꝫ armis
Zudebāt. resono meditātes vulnera sistro.
Dat tergū fugitiuus amor: lita tꝫla veneno
Et lapsum ex humeris arcum pharetrāqꝫ cadentem
Pallidꝫ ipse metu. sua post vestigia linqꝫ
Pompa ostētatrix vani splēdoris. inani
Exiuitur nudata peplo: discissa trabūtur
Serta venustatis. colliqꝫ ac verticis auzꝫ
Solvitur: 7 gēmas discordia dissona turbat.
Nō piget attritis pedibꝫ per acuta frutecta
Ire voluptatē. quoniā vis maior acerbam
Cōpellit tolerare fugā. formido pericli
Perdurat teneras iter ad cruciabile plantas

Qua se cunq; fugax trepidis fert gressib; agmen
Damma iacet. crinalis acus. redimicula. vitte.
Fibula. flameolū. strophium. dyadema. monile.
His se sobrietas ⁊ totus sobrietatis
Abstinet exuijs miles: damnataq; castis
Scādala p̄culcat pedib;: nec fronte seueros
Cōnuente oculos p̄cedaz ad gaudia flectit;

C De auaricia et operatione

Ertur auaricia gremio p̄incta capaci
Quicqd̄ luxus edax p̄ciosum liquerat vnca
Corripuisse manu: pulchra in ludibria vasto
Dre inbians. auriq; legēs fragmēta caduci
Inter arenaz tumulos. nec sufficit amplos
Impleuisse sinus: inuat infercire crumēnis
Turpelucz. ⁊ grauidos furtis distendere fiscos.
Quos lēua celāte tegit. laterisq; sinistri
Vlelat adopperto: velox nā dertra rapinas
Abradit. spolijsq; vngues exercet aenos.
Cura. fames. metus. anxietas. piuria. palloz
Corruptela. dolus. cōmentā. insomnia. sordes.
Eumenides variq; monstri comitat;. aguntur
Nec min; interea rabidoz more lupoz
Erimina persultāt toto grassantia campo
Matris auariciq; nigro delacte creata.
Si fratris galeā fuluis radiare ceraunis
German; vidit cōmilito. nō timet ensem
Exerere: atq; caput socio mucrone ferire.
De cōsanguineo raptur; vertice p̄cedam.
Filius extinctum belli sub sorte cadauer
Asperit si forte patris. fulgētia bullis
Cingula. ⁊ exuias gaudet rapuisse cructas.

Cognatam ciuilibus agit discordia praedam.
Nec parcat, prius amor insatiat? habendi
Pignoris? spoliatq; suos fames ipia natos.
Talia p; populos exdebat funera victric
Orbis auaricia: sternens centena viroz
Milia vulnerib; varijs. hunc lumine adempto
Effosisq; oculis velut in caligie noctis
Eccū errare sinit. perq; offensacula multa
Ire. nec oppositū baculo temptare periculum.
Porro alium capit intuitu: fallitq; vidētem
Insigne ostentās aliqd. quod dum perit alle
Excipitur tēlo incaut?: cordisq; sub ipso
Saucius occulto. ferz suspirat adactū.
Multos precipitās in apta incēdia cogit
Nec patitur vitare focos. quib; estuat aux
Qd petit arsur? pariter speculator auarus
Omne hōim rapit illa gen?: mortalia cūcta
Occupat interitu. neq; em̄ est violentius vllum
Terraz vicium: qd tantis cladib; euum
Mundani inuoluat ppli. damnetq; gehennę.
Quin ipsos temptare manu (si credere dignū est)
Ausa sacerdotes dñi. qui plia forte
Ductores primā ante aciē plaude gerebāt
Virtutū. magnoq; implebāt classica flatu.
Et fors innocuo tinxisset sanguine ferz
Mi ratio armipotēs gētis leuitidis vna
Semp fida comes clipeū obiectasset. et atq;
Hostis ab incurso claros texisset alumnos.
Stāt tuti rōnis ope: stāt turbine ab omni
Immunes fortesq; animi. vix in cute summa
Perstringēs paucos tenui de vulnere ledit

Cuspis auaricię. Stupuit lues improba castis
 Hercoum iugulis lōge sua tēla repelli.
 Ingemit. z dicti ardēs furialibus infit.
E Vincimur hęc segnes: nec nra potētia p̄fert
 Vlim solitā. languet violētia seua nocēdi.
 Sueuerat iuictis quę virib⁹ omnia vbiq;
 Rumpere corda hoīm. nec em̄ tam ferrea quenq;
 Formauit natura viz: cui⁹ rigor cra
 Sperneret. aut nre foret impenetrabilis auro.
 Ingeniū omne neci dedim⁹ teuera. aspa. dura
 Docta. indocta. simul bruta z sapiētia nec non
 Casta. incesta. meę paruerūt pectora dextrę.
 Sola igitur rapui quicqd styx abdit auaris
 Gurgitib⁹. nobis ditissima tartara delēt
 Quos retinet pplos. qđ voluūt scula ur̄m est.
 Qđ miscet mund⁹ vesana negocia nostꝛ est
 Quo fit. pꝛualidas q̄ pollēs gloria vires
 Deserit: z cassos ludit fortuna lacertos.
 Sordet christicolis rutilātis fulua monētę
 Effigies: sordēt argēti emblēmata. z oīs
 Thesaur⁹ nigrante oculis vilescit honore.
Quid sibi docta volūt fastigia: nōne triumphū
 Egimus ex scarioth: magn⁹ qui discipuloꝝ
 Et cōiua dei dum fallit sedere mēse
 Haud q̄m̄q̄m ignaz. dextrāq; parapside iungit
 Inadit in nostꝛ flammāte cupidine tēlū.
 Infamē mercat⁹ agrum de sanguine amici
 Muminis. obliſo luitur⁹ iugera collo.
E liderat z iericho ppria inter funera quantū
 Possēt nra man⁹: cum victor cōcidit achas
 Cędib⁹ insignis. murali z strage superbus

Succubuit capto victis ex hostib⁹ auro.
 Dum vetitis insigne legēs anathema fauillis
 Destra ruiuaz spulia insaciabilis hausit.
 Nō illū generosa trib⁹. nō plebis auitē
 Iuuit iuda parēs. christo qñq; p̄p̄inquo
 Mobilis: et tali sc̄lix patriarcha nepote.
 Quis placet exemplū generis. placeat q̄z forma
 Exitij: sit p̄na eadē quib⁹ z gen⁹ vnum est
 Quid moroz aut iudē populares aut populares
 Sacricolē summi (summus nā fertur aaron)
 Fallere fraude aliqua: martis cōgressib⁹ impar.
 Nil refert. armis cōtingat palma. vliſve:
EDixerat. z toruā faciem furialiaq; arma
 Exiit: inq; habitū sese trāſſormat honestū
 Fit h̄tus specie. vultuq; z veste seuera
 Quam memorāt frugi: parce cui viuere cordi
 Et seruare suū tanq; nil raptet auare
 Artis adn̄bratē meruit ceu sedula laudem
 Hui⁹ se specie mēdax bellona coaptat.
 Nō vt auara lues sz h̄tus parca putetur.
 Necnō z tenero pietatis tegmine crines
 Obteggit anguineos: vt cādida palla latētem
 Dissimulet rabiem. diroq; obtēta furori
 Qd̄ rape z clepere est. auideq; abscondere parta
 Hatoz curā dulci sub nomie iactat.
 Talib⁹ illudēs male credula corda viroz
 Fallit imaginib⁹: monstrūq; ferale sequūtur:
 Dum credūt pietatis op⁹. capit ipia crynnis
 Cōsenſu faciles. manicisq; tenacib⁹ arctat.
 Attonitis duab⁹ perturbatisq; maniplis
 Mutabat h̄tutum acies. errore biformis

Portenti: ignorās quid amicū credat in illo
Quidve hostile notet. letū versatile ⁊ anceps
Lubricat incertos dubia sub imagine visus:

¶ De operatione

¶ Am subito in mediū frendēs opatio campum
Profilic auxilio socijs: pugnāq; capessit
Militic postrema gradu. s; sola duello
Impositura manū: neqd iam triste super sit.
Omne op⁹ ex humeris reiecerat: oib⁹ ibat
Mudata exuuijs. multo ⁊ se fasce leuarat
Olim diuitijs grauisq; oppressa talētis.
Libera nūc miserāto inopū. quos larga benigne
Fouerat. effundēs patriū bene pdiga censum
Jam loculos ditata fide spectabat inanes
Externā numerās redituro fēnore summā.
¶ Horruit inuictē virtutis fulmē. ⁊ impos
Mentis auaricia stupefactis sensib⁹ hēsit.
Certa mori: nā quē fraudis via restat: vt ipsa
Calcatrix mūdi mūdānis victa fatiscat
Illecebris. spretoq; itez sese implicet auro.
Inuadit trepidā virt⁹ fortissima duris
Ulnaz nodis: obliſo ⁊ gutture frāgit
Exanguē siccāq; gulam. cōpressa ligabāt
Uincla lacertoz submentū: ⁊ faucib⁹ atris
Extorquēt aiām. nullo quē vulnere rapta
Palpitat. atq; aditu spiramīs intercepto
Inclusam patitur venaz carcere mortem
Illa reluctāti genibusq; ⁊ calcib⁹ instās
Perfodit ⁊ costas. atq; ilia rumpit anhgla.
Nox spolia extincto de corpe diripit auri
Sordida frustra rudis. nec adhuc fornace recoctam

Materiā: tinea: etiā mar supia crebris
 Exesa. ⁊ virides obducta erugine nūmos
 Dispergit. seruata diu victrix. ⁊ egenis
 Dissipat. ac tenues captiuo munere donat
Tunc circūfusam vultu exultāte coronā
 Respiciēs alacris. media inter milia clamat.
 Soluite precinctū iusti: ⁊ discedite ab armis.
 Causa mali tāti iacet interfecta lucrādi
 Ingluue percūte licet requiescere sanctis.
 Sūma quies nil velle sup quam postulat vsus
 Debitus: vt simplex alimonia vestis ⁊ vna
 Infirmos tegat ac recreet mediocriter art?
 Expletūq; modū naturę nō trahat extra.
 Ingressur? iter peram ne tollito: neue
 De tunicę alteri? gestamie puid? esto
 Nec te sollicitet res crastina: nec cib? alio
 Defuerit: redeūt q̄scę cū sole diurnę
 Mōne vides vt nulla anīū cras cogitet? ac se
 Pācēdam pręstāte deo nō anxia credat?
 Cōfidunt volucres victū nō defoze viles:
 Passeribusq; subest modico venalib? asse
 Indubitata fides: dñm curare potētē
 Ne pereāt. te cura dei facies q̄z christi
 An dubitas ne te tuus vnq; deserat auctor?
 Ne trepidate homies: vitę dator ⁊ dator q̄scę est.
 Querite lucifęz cęlesti dogmate pastum
 Qui spem multiplicās alit inuolabilis cui
 Corporis inmemores: memor est q̄ cōdidit illud
 Suppeditare cibos atq; indīga membra fouere.
His dictis. curę emotę. metus. ⁊ labor et vis
 Et scelus. ⁊ placidę fidei fraus inficiatrix

Depulsę vertere solū. par inde fugatis
Hostibꝫ. alma abigit bellū. discinditur omnis
Terror: et amulsis exhibulat ilia zonis.
Vestis adusqꝫ pedes descendēs defluit imos
Temperat et rapidū priuata modestia gressum.
Cornicinū curua gra silent: placabilis unplet
Vlaginā gladiꝫ. sedato et pulucre campi
Suda redit facies liquidę sine nube dici.
Purpureā videas cęli clarescere lucem.
Agmina casta sup vultū senfere tonantis
Arridere. hilares pulso certamię turmę
Et chustū gaudere: suis victoribꝫ arcem.
Ethereis. ac patriū famulis aperire pfundū:

De concordia.

At signū fęlix cōcordia reddere castris
Victrices aquilas. atqꝫ in tentoria cogi.
Munqꝫ tāta fuit species neqꝫ par decꝫ vlli
Militię: cū dispositis bifida agmina lōge
Duceret ordinibꝫ. peditum psallēte caterua.
Ast alia de parte equitū resonātibꝫ hymnis.
¶ Nō aliter cecinit respectās victor hiantē
Israel rabiem ponti post terga minacis.
Cū iam pgrediēs calcaret littora sicco
Vlteriora pede: stringēsqꝫ p extrema calcis
Mons rueret pendētis aquę: nigrosqꝫ relapso
Gurgite nilicolas fundo deprēderet imo.
Ac refluxēte sinu iā redderet vnda natatū
Piscibꝫ: et nudas pꝫceptis operiret arenas.
Pulsauit resono modulātia timpana plectro
Turba dei: celebrās mix memorabile sedis
Omnipotētis opꝫ. liquidas inter freta ripas

Fluctibus incis. et subsistēte pcella
Crescere: suspēsoque globos potuisse teneri.
Sic expugnata viciorū gēte resultāt
Distica dulcimodis virtutū carmina psalmis;

De discordia.

Entū erat ad fauces portę castręsis: ubi arcū
Liminis introitū bifori dāt cardine claustra
Nascitur hic inopina mali lacrimabilis astu
Tempestat: placidę turbatrix inuida pacis
Quę tantū subita vexarat clade triumphū
Inter cōsertos cuneos cōcordia forte
Dum stipata pedē iam tutis menib⁹ infert
Excipit occultū vicij latitantis ab ictu
Ducronē. lęuo in latere: squalētia quęuis
Texta cathenato ferri sub tegmine corp⁹
Ambirēt. sutis et acumen vulneris hamis
Respuerēt: rigidis nec fila tenacia nodis
Impactū sinerēt penetrare in viscera tēlū.
Rara tñ chalybem tenui trāsmittere puncto
Cōmissura dedit. qua sese extrema polite
Squama ligat tunicę: sinus et sibi cōserit oras.
Intulit hoc vuln⁹ pugnatrici subdola victę
Partis. et incautis victorib⁹ insidiata est.
Nam pulsa culpaz acie. discordia nostros
Intrarat cuneos. sociā mentita figurā
Scissa pcul palla. structū in serpēte flagellū
Multiplici: media campoz et strage iacebat.
Ipsa redimitos olea frondēte capillos
Distentās. festis respōdit leta chorcis.
Sicam sub veste tegit: te maxima virtus
Te solam tāto e numero cōcordia tristi

Fraude petēs. s; nō vitalia rumpere sacri
Corpis est licitū: summotenus extrema tactu
Lesa cutis. tenuem signavit sanguine riuū.
¶ Exclamat h̄tus subito turbata: quid hoc est?
Quę manus hic inimica latet: quę p̄spera n̄ra
Vulnerat: et ferz tāta inter gaudia vibrat?
Quid iuuat indomitos bello sedasse furores?
Et sanctū vicij̄s percūtib⁹ omne receptū?
Si h̄tus sub pace cadit: trepida agmina mēstos
Cōuertere oculos. stillabat vulneris index
Ferrata de veste cruor. morz et pauor hostem
Cominus astātem pdit: nā palloz in ore
Cōsciuz andacis facti. dat signa reatus.
Et deprensā tremit languēs man⁹ et color altēs
Circūstat. p̄pere strictis mucronib⁹ omnis
Virtutū legio: exquirēs feruēte tumultu
Et gen⁹ et nomē. patriā. sectamq; deūq;
Quē colat: et missu ciuitatis venerat. illa
Exanguis turbāte metu: discordia dicoz
Cognomēto heresis: de⁹ est mihi discolor inqt
Nūc minor aut maior. modo simplex et mō duplex.
Cū placet aereus. vel de fantasmate visus
Haud inata aīa est. quotiēs volo ludere numen
Est mihi p̄ceptor belial: dom⁹ et plaga mūdus.
Nō tulit vlteri⁹ capti blasphēmia monstri
Virtutū regina fides. s; h̄ba loquētis
Impedit: et votis claudit spiramina pilo
Pollutā rigida trāssigēs cuspidē linguā
Carpitur inumeris feralis bestia dextris.
Frustratim sibi quisq; rapit qđ spargat i auras
Qđ canib⁹ donet: coruis qđ edacibus vltro.

Offerat. immūdis ceno exalāte cloacis
 Qd truat. mōstris qd mādet habere marinis.
 Disscissum fēdis aīalib⁹ omne cadauer
 Diuiditur. ruptis heresis perit horrida mēbris.
 Cōpositis igit rex morumq; secūdis
 In cōmune bonis. trāquillē plebis ad vnū
 Cōtigit ac statione frui. valloq; foueri
 Pacificos sensus. ⁊ in oia soluere curas.
 Sensib⁹ in tuta valli statione locatis
 Extruitur media castroz sede tribunal
 E ditioze loco: tumulus quē vertice acuto
 Excitat in speculā. subiecta vnde oia late
 Liber inoffenso circūspicit acre visus.
 Hūc sincera fides simul ⁊ cōcordia sacro
 Fēdere. iuratq; christi sub amore sorores
 Cōscendūt apicē. mox ⁊ sublime tribunal.
 Par sanctū charūq; sibi: supēminet equo
 Jure p̄tatis consistūt aggere summo
 Cōspicuq;: populosq; iubēt astare frēquētes.
 Concurrūt alacres castris ex omnib⁹ omnes.
 Nulla latet pars mētis iners. quē corpis vllō
 Intercepta sinu. per cōceptacula sese
 Degeneri lāguore tegat: tentoria apertis
 Cuncta patēt velis. reserātur carbasa: ne quis
 Narceat obscuro stertēs habitatoz operto.
 Aurib⁹ intentis expectat cōcio. quid nam
 Vltiores post bella vocet cōcordia princeps
 Quā velit atq; fides ⁊ tutib⁹ addere legem.
 Erumpit prima in vocem cōcordia. tali
 Alloquio: cumulata quidē iam gloria vobis
 O patris o dñi fidissima pignora christi

Cōtigit: extincta est multo certamie scua
Barbaries. sanctę quę circūseperat vrbis
Indigenas: ferraq; viros flāmaq; premebat.
Publica s; requies priuatis rure foroq;
Cōstat amicitijs. scissura domestica turbat
Rem populi: itubatq; foris qđ dissidet intus.
Ergo cauete viri. ne sit sentētia discors
Sensib⁹ in nr̄is: ne secta exotica. tectis
Mascatur cōflata odijs. q; scissa volūtas
Cōfundit varijs arcana biformia fibris.
Qđ sapiū⁹ coniungat amor: qđ viuim⁹ vno
Cōfirmet studio. nil dissociabile firmū est.
Atq; homini atq; deo medi⁹ interuenit iesus
Qui sociat mortale patri. ne carnea distent
Spiritu eterno: sitq; vt de⁹ vnus vtrūq;
Sic quicqđ gerim⁹ mentisq; z corpis actu
Spiritu vnimodis texat cōpagib⁹ vnus.
Pax plenū virtutis op⁹. pax summa laboz.
Pax belli exacti precū est. precūq; pericli.
Sidera pace vigēt. consistūt terrea pace.
Nil placidū sine pace deo. nō inunus ad aram
Cū cupias offerre pbat. si turbida fratrem
Dens impacati sub pectoris oderit antro.
Nec si flāmicomis chasti pnoie martyz
Ignib⁹ insilias. seruās inamabile votū
Bile sub obliqua: p̄ciosam pderit iesu
Impēdisse aiām: meriti q; clausula pax est.
Nō inflata tumet. nō inundet emula fratri.
Dia perpetitur patiens. atq; oīa credit.
Munq; lesa dolet cuncta offensacula donat.
Occasum lucis venia p̄currere gestit

lunz pax

Antia: ne stabile linquat sol cōsciū irani.
Quisq; litare deo mactatis vult holocaustis
Offerat imprimis pacē: nulla hostia christo
Dulcior. hoc solo sancta ad donaria vultū
Dunere cōuertēs. liquido oblectat odore:
S; tñ ⁊ niueis tradit de⁹ ipse columbis
Pennisatū tenera plumaz veste colubz
Rimāte ingenio docte internoscere mixtū
Innocuis aub⁹. latet ⁊ lup⁹ ore cruento
Lacteolā mentitus ouem sub vellere molli:
Cruda paganos exercēs funera rictus.
Hac sese occultāt forinus ⁊ arrius arte
Immanes feritate lupi: discrimina pdunt
Nostra. recens cruor it q̄uis de corpe summo
Quid possit furtiua man⁹ gemitū dedit omnis
Virtutū popul⁹. casu cōcussus acerbo:

De structura templi spūalis

¶ Elm generosa fides hęc subdidit. imo secūdis
In reb⁹ cesset gemit⁹. cōcordia lesa est
S; defensa fide. quin ⁊ cōcordia sospes
Germanā comitata fidē sua vulnera ridet.
Hęc mea sola sal⁹. nihil hac mihi triste recepta.
Unū op⁹ egregium restat post bella labori
O pceres regni: qđ tandē pacifer hęc
Belligeri. armate successor inermis ⁊ aule
Instituit salomon. qm̄ genitoris anhelī
Fumarat calido regū de sanguine dextra.
Sanguine nā terfo templū fundatur ⁊ ara
Ponitur auratis christi tom⁹ ardua tectis.
Tūc hyerusalem templo illustrata. quietum
Suscepit iam diua deū: circūuaga postq̄

Sedit marmoreis fundata altarib⁹ arca.
 Surgat z in nr̄is templū venerabile castris:
 Omnipotēs cui⁹ sanctoz⁹ sancta reuisat.
 Nam qd terrigenas ferro pepulisse phalāges
 Culpaz pdest: hoīs si filius arce
 Et hris illapsus purgati corpis urbem
 Intret inornatā. templi splendētis egenus?
 Hacten⁹ alternis cōflictum est comin⁹ armis
 Munia nūc agitet placidē toga cādida pacis.
 Atq; sacris sedem pperet discincta iuuetus.
Hęc ubi dicta dedit: gradib⁹ regina supbis
 Desiluit. tātiq; opis cōcordia cōsors.
 Detatura nouū iacto fundamine templum
 Aurea planiciem spacijs percurrit arundo
 Dimensis: quadrēt vt quattuor vndiq; frōtes.
 Ne cōmissuris distātibus angulis impar
 Argutā mutilet p⁹ dissona semetra normā.
 Aurore de parte trib⁹ plaga lucida portis
 Illustrata patet. triplex aperitur ad austr⁹
 Portaz numer⁹. tres occidentalib⁹ offert
 Janua trina fores. totic̄s aquilonis ad axem
 Panditur alta dom⁹. nullū illic structile saxum
 Sz caua p solidū: multoq; forata volatu
 Gemma. relucēt limen cōplectit̄ arcu.
 Vestibulūq; lapis penetrabile cōcipit vnus.
 Portaz summis inscriptaq; postib⁹ auro
 Moia apostolici fulgēt bis sena senatus.
 Spirit⁹ his titulis arcana recōdita mentis
 Ambit: z electos vocat in p̄cordia sensus.
 Quaq; homis natura viget: quā corpe toto
 Quadma vis animat: trinis ingressib⁹ aram

Cordis adit. castisq; colit sacraria votis.
 Seu pueros sol primus agat. seu feruor ephētos
 Incēdat nimius. seu cōsummabilis cui
 Perficiat lux plena viros. siue algida boreę
 Etas. decrepitā vocet ad pia sacra senectam.
 Occurrit trinū quadrina ad cōpita numen
 Quod bene discipulis disponit rex duodenis.
 Quinetiā toridē gemmaz insignia. textis
 Parietibus distincta micāt: aiasq; colorę
 Quuētes liquido lux euomit alta pfundo.
 Ingēs chrysolit' natiuo interlitus auro
 Hinc sibi saphirę sociauerat. inde berillū
 Distātesq; nitor medius vriabat honores.
 Hinc calcedon hebes pfunditur ex hiacynthi
 Lumine vicino: nā forte cyanea ppter
 Stagna lapis cohibēs. ostro fulgebat aquoso.
 Sardonycen pingūt amethystina. pingit iaspis
 Sardoniū iuxta appositū. pulchēq; topazon.
 Has inter species smaragdina gramine verno
 Prata virent: voluitq; vagos lux herbida fluctus
 Le qz cōspiciū structura interserit ardēs
 Chrysolitē: at sidus saxis stellantibus addit.
 Stridebat grauidis funalis machina vinculis
 Immēsas rapiēs alta ad fastigia gemmas:
 At dom' interior septē subnixa columnis
 Crystalli algētis vitrea de rupe recisis
 Cōstruitur: quaz tegit cōdita calcul' albens
 In conū celsus capita. 7 sinuamina subter
 Subductus conchę in speciem. qd mille talētis
 Margaritū ingens opibusq; 7 viribus arte
 Addictis. animosa fides mercata pararat.

*Chrysolitē
 Berillū Saphirę*

Calcedon hebes

Cyanea

Stagna

Sardonycen

Sardoniū iuxta appositū

Immetas

Hoc residet folio polleus sapiētia: z omne
Cōcilium regni celsa disponit ab aula.
Tutādiq; horis leges sub corde retractat.
In manib' dñę sceptꝝ non arte politū
S; lignū viuū. viridi est qđ stirpe recisum
Quāuis null' alat terreni cespitis humor
Fronde tñ viret incolumi: tum sanguie tinctis
Intertexta rosis candētia lilia miscet
Nescia marcēti florem summittere collo:
Hui' forma fuit sceptri gestamen aaron
Florifex: sicco qđ germina cortice trudēs.
Explicuit tenez spe pubescēte decorem
Inq; novos subito tumuit vga arida fetus:

¶ Gratiarum actio.

Eddum' cternas indulgētissime ductoz
Grates christe tibi. merito sq; sacram' honores
Ne pio: nam cor vicioꝝ stercore sordet.
Lunos corporei latebrosa pericula operti
Luctāisq; aię voluisti agnoscere casus.
Nouim' ancipites nebuloso in pectore sensus
Sudare alternis cōfluctib': z variato
Pugnaz euenta. nūc indole crescere dextrā
Nūc inclinatis ceruicib' ad iuga vitę
Deteriora trahi. seseq; addicere noxis
Turpib': et. pprię iacturā ferre salutis.
Ab quotiēs aiām. vicioꝝ peste repulsa.
Sensim' incaluisse deo. quotiēs tepefactū
Celeste ingenū post gaudia cādida. tetro
Cessisse stomacho. feruēt bella horrida feruēt
Ossib' inclusa: fremit z discordib' armis
Nō simplex natura hoīs. nam viscera limo

Handwritten marginal note in brown ink, partially illegible.

Effugiata premiūt aim. cōtra ille sereno
Editus afflatu. nigrātis carcere cordis
Estuat: 7 sordes arcta inter vincla recusat.
Spiritus pugnāt varijs lux atq; tenebrę
Distātesq; animat duplex substātia vires.
Donec p̄sidio christ? deus assit: 7 omnes
Virtutū gemmas cōponat sede piata.
Atq; vbi peccatū regnauerat. aurea templi
Atria cōstituēs. texat spectamine moꝝ
Dynamēta aię: quib? oblectata. decoro
Eternū solio. diues sapiētia regnet:

E Explicite Psychomachia prudētij.

Aurelij Clemētis Prudētij Viri clarissimi Hamar
tigenia Ita est de origine peccatorum Liber incipit

Prologus Metru Jambicū Trimētrū Acatha
thalecticū Quod Archiloichicū dicitur

Ratres ephēbi fossor 7 pastor duo
Quos feminaz prima primos p̄creat
Sistūt ad aram de laboz fructib?

Deo sacrāda munēz primordia
Hic terrulētis. ille viuis fungitur
Certāte voto discrepātes immolāt
Fctum bidētis alter. ast alter scrobis
Deus minoris cōprobauit hostiam
Reiecit illam quam parauit grandioꝝ.
Uox ecce summo missa per sultat throno

Cayn quiesce: nãq; si recte offeras.
Oblata nec tu lege recta diuidas
Peruersa nigra vota culpã traxerint.
Armat deinde parricidalem manũ
Frater pbatq; sanctitatis emulus
Germana curuo colla frangit sarculo
Mundũ recentẽ cede tingit impia
Sero expiandũ iam senescẽtem sacro
Cruore christi quo peremptor concidit.
Dors prima cepit innocẽtis vulnere
Cessit deinde vulnerato innoxio
Per crimẽ orta dissoluta est crimine
Abel qđ ante pertulit christũ dehinc
Finita r ipsa est. finis exortem petẽs.
Et ex futuris prisca cepit fabula
Factoq; primo res notata est vltima
Est ille mortis iuchoator rusticus
Insulsa terrẽ deferẽs libamina.
Deũq; rez mortuaz deputans
Rastris redacta digna sacris crederet
Viuẽtis atrox inuolator hostię
Agnosco nempe quẽ figura hęc denotes
Quis fraticida quis peremptor inuidus
Praue sacroz disciplinã diuidit
Dactare dum sę vota sensit rectius.
Marchiou arui forma corruptissimi
Docet diuitas discrepare a spiritu
Cõtaminatq; dona carnis offerens
Et segregatim numen eternũ colens
Qui si quiescat nec monentẽ negligat
Pacem quietam diliget germanitas

Unū atq; viuū fassa viuoꝝ deum.
Hic se caduco dedicās misterio
Hic qui caduci rem laboris offerēs
Summā pphanus diuidit substāciam
Malum bonūq; qui duoz separās
Regna ⁊ duoz scepra cōmittit duo
Deum esse credēs quem fatetur pessimū
Cayn cruentus. vnitatis inuidus:
Mūdi colonus. imolator squalidus
Cuius litamen sordet ⁊ terrā sapit
Terrā caduci corpis venam putrem
Humore denso conglobatā ex puluere
Matura cuius fraude floret fertili
Fecūda fundens noxiōꝝ crimina
Animq; vitam labe carnis enecat
Caro in sororem tēla mentem dirigit
Mens in crebro ventilatur ebrio
Exquo furores succulētos colligit
Madens veneno corporis lymphatico
Deum perennē findit in duos deos,
Audet secare numen insecabile
Cayn peremptor denegās vnum deum
Cayn triumphat morte fratris illicitus.

¶ Finit Prologus

¶ Chamartigenia id ē de origine peccatōꝝ Incipit Con-
tra Marchionitas qui duos deos esse affirmāt

¶ Metrum Heroicum.

Ulo te p̄cipitat rabies tua p̄fide cayn:
Diuisor blasphemē dei: tibi cōditōꝝ vnus
Nō liquet: ⁊ bifidq; caligāt nubila lucis
Insincera acies duo per diuortia semper

h i

Spargitur. in geminis visum frustrata figuris.
Terrarum tibi forma duplex obcludit: ut excors
Diuiduum regnare deum super ethera credas
Bina boni atque mali glomerat discrimina sordēs
Hic mundus. domino sed celum obtemperat vni
Non idcirco duos retinet celestia reges
Quod duo sunt opera humanas agitanda curas
Exterior terrenus homo est. qui talia cernens
Conijcit esse duo variarum nomina rerum
Dum putat esse deum qui praua effinxerit olim
Et qui recta itidem condens induxerit: ambos
Autumat esse deos natura dispare summos.
Quae tandem natura potest consistere duplex?
Aut regnare diuisus: quam fons diuisus ab arce
Separat. alternaque apicium ditione recedit.
Aut vnus deus est. rerum cui summa potestas
Aut quae iam duo sunt minuuntur dispare summo
Porro nihil summum. nisi plenis viribus vnum
Distantes quam proprium dum quisque reuulso
Indicat imperio nec summa nec omnia possunt.
Ius variū non est plenum. quia non habet alter
Quicquid dispar habet: cumulum discretio carpit.
Nos plenum sine parte deum testamur et vnum
In quo christus inest idem quoque plenus et vnus
Qui viget ac viguit. super omnia quique vigebit
Participem nullum collato federe passus
Summa potestatum. simplex dominatio rerum
Virtutum sublimis caput. fons vnice orbis
Naturalis apex. generisque et originis auctor
Ex quo cuncta fluunt et lux et tempora et anni
Et numerus. qui post aliquid dedit esse secundum.

Unus em̄ numeri est princeps. nec dinumerari
Tantum vnus potis est: sic cū pater ac de⁹ alter
Nō sit item christ⁹. nō sit genitore secūdus
Anterior numero est cui fili⁹ vnicus vni est.
Ille de⁹ meritoq; de⁹. quia prim⁹ ⁊ vnus.
In virtute sua prim⁹. cum prim⁹ in illo
Quē genuit. quid em̄ differt generatio simplex?
Vnū semper erit gignēs atq; vn⁹ ab vno
Ante chaos genit⁹. numeroq; ⁊ tpe liber.
Quis dixisse duos. rem maiestate sub vna
Regnatem. priamq; sibi retroq; perennē
Ausit: ⁊ vnus naturę scindere vires?
Nunquā adoptiuū genitor sibi sumpsit: vt alter
Externi generis numeꝝ prestare duoz
Debeat. ⁊ geminū discas inducere numen.
Forma patris veri ver⁹ stat fili⁹. ac se
Vnum rite pbat dum formā seruat eādē.
Nō amor ascitus sociat. nec iūgit vtrūq;
Cōiurata fides. pietas s; certa. genusq;
Vnū. quod de⁹ est summiā reuocat⁹ ad vnam
Hęc tibi marchion via displicet: hęc tua damnat
Secta fidem. dñis celū partita duob⁹.
Quę te cōfundūt nebulę: quis somn⁹ inertī
Incubat ingenio: cui p̄ fantasmata duplex
Occurrit species biuio dispersa supno
Si vim mētis ebes stupor obsidet. aspice saltē
Obuia terrenis oculis clemēta. quib⁹ se
Res occulta dei dignata est p̄dere signis:
Hęc heresim p̄saga patris p̄uiderat olim
Maiestas fore. quē rectorē lucis ⁊ orbis
Scinderet in partes. geminatū segrege regno

Hocirco Specimen posuit. Spectabile nostris
Exemplūq; oculis. ne q̄s duo numina credat.
Una p̄ immēsam cęli caucam resolutos
Prębet flāma dies. textit sol vnicꝰ annum
Triplex ille tamē nullo discrimie. trina
Subnixus rōne viget. splēdet: volat: ardet.
Notu agit: seruore cremat: cū lumie fulget
Sūt tria nempe simul lux ⁊ calor et vetegamen
Una eadēq; tñ rota syderis indiscreti
Fungit̄ his. vno seruās tot munera ductu
Et tribꝰ vna subest mixtūm substātia rebꝰ.
Nō p̄ferre deo velut c̄quiparabile quicq;
Ausim. nec dño famulū cōponere signū.
Ex nūmis s; grande suū voluit pater ipse.
Cōiectare hoies. quibꝰ ardua visere nō est:
Paruoz. speculo nō intellecta notamꝰ
Et dat̄ occultū per p̄xima querere vez
Nemo duos soles nisi sub glaucōmate vidit
Aut si fusca poliū diffundit palla sercū
Oppositꝰ quotiēs radioꝝ spicula nymbus
Igne repercusso mētitos spargit in ortes.
Sūt animis etiā sua nubila. crassus ⁊ aer.
Est glaucoma. aciem qđ tegmine velut aquoso
Libera ne tenetꝰ penetret meditatio cęlū.
Ne ve deum rapidis cōprendat sensibꝰ vnum.
Spargit̄ in bifidas malefana intētio luces
Et duplices geminis auctoribꝰ extruit aras.
Sūt duo: sunt. igit̄ cur nō sunt multa deoz
Milia: cur numero deitas cōtenta gemello est?
At nō in pp̄los dispersa examina diuū
Fundere erat meliꝰ: mundūq; implere capacem

Semideis passum nullo discrimine monstris?
 Quis fera barbaries perituros mactet honores.
 Dissona discretū retinet si numina celi
 Convenit et nebulis et fontibus. et reboanti
 Oceano. et silvis et collibus et speluncis
 Fluminibus. ventis. fornacibus atque metallis
 Assignare deos proprios. sua iura cuique
 Vel sigentes sordet venerariet umbras
 Et placet esse deos sceptris socialibus quos
 Dic age quis terras ditionis sorte retinet?
 Quis regat quoceras eterna lege precellas?
 Ede coherentium distinctum ius dominorum.
 Unus (ais) tristi residet sublimis in arce
 Auctor nequeque scelex deus: asper. iniquus
 Qui. quodcumque malum vicioso feruet in orbe
 Sequit: et anguineo meditans nova semina succo
 Rex principium mortis de fomite traxit
 Ipse opifex mundi. terram. mare. sidera fecit
 Condidit ipse hominem. lutulenta et membra coegit
 Effigias quod morbus edat. quod crimine multo
 Sordeat. informi tumultu quod tace resoluat.
 Aut alij pietatis amor. placidumque medendi
 Ingenium. recreans homines. mortalia servans.
 Testamenta duo fluxerunt principe utroque
 Tradidit iste novum melior: vetus illud acerbus
 et tua Marchion grauis et dialectica vox est
 Immo hec attoniti frenesis manifesta cerebri
 Nouum esse patrem scelex. sed nouum ipsum
 Haud quaque tamen esse deum. quin imo gehennę
 Mancipium. stygio qui sit damnandus auerno
 Marchionita de? tristis ferus insidiator.

Vertice sublimis: cinctū cui nubibus atris
Anguifex caput ⁊ fumo stipatur ⁊ igni
Luctes oculos suffundūt felle perulto
Inuidiē. impacīes iustoꝝ gaudia ferre.
Hirsutos iuba densa humeros errātibus hydri
Obtegit: ⁊ virides allambūt ora cerastē.
Ipse manu laqueos plubrica fila reflexos
In nodū reuocat. faciliqꝫ ligamine tortas
Innectit pedicas. neruosqꝫ in vincula tendit
Ars illi captare feras. aialia bruta
Irretire plagis. retinacula deniqꝫ cecis
Indepreſa locis. errāti opponere pꝛēde
Hic ille est venator atrox qui cede frequēti
Incautas aias nō cessat plectere nemroth
Qui mūdum curuis anfractibꝫ ⁊ sinuosis
Horretem scopulis versuto circuit astu
Fraude alios tectisqꝫ dolis innectere a durtus
Porro gygātē alios luctādo lacertis
Frāgere. funereos late exercere triūphos.
Improba mors qđ non mortalia pectora cogis?
Ipse suam (pudet hēu cōtempo principe vitē)
Perniciem venerat homo. colit ipse cruētum
Carnificem: gladiūqꝫ apicē iugulādus adorat
Intantū miseris peccati nectare captis
Dulce mori est. tāta in tenebris de peste voluptas.
Qui mala principio genuit. de⁹ esse putatur
Quiqꝫ bona infecit vicij. ⁊ candida nigris.
Par furoꝝ illoꝝ quos tradit fama. dicatis
Cōsecrasse deas febrem scabieqꝫ sacellis
Muctoꝝ vicij nō est de⁹. angelus illud
Degener infami cōceptum mēte creauit

Qui prior augustum sydus radiabat. et ingens
Ex nihilo splendor nutrito ardebat honore.
Ex nihilo nam cuncta retro factumque quod usquam est
At non ex nihilo deus et sapientia vera
Spiritus et sanctus. res semper viua: nec vnquam
Cepta. sed aereos etiam molita ministros.
Horum de numero quidam pulcherrimus ore
Maestate ferox. nimis dum viribus auctus
Inflatur dum grade tumens sese altius effert
Obstetaturque suos solito iactantius ignes
Persuasit propriis genitum se viribus: et se
Materiam sumpsisse sibi. qua primitus esse
Inciperet. nascique suum sine principe ceptum
Hinc schola subacitam meditatur gignere sectam
Que docet e tenebris subitum micuisse tyrannum
Qui velut eterna latitans sub nocte retrosum
Elixerit. et tecto semper regnauerit quo
Emulus (vt memorat) opa ad diuina repete
Corrumpenda caput caligine protulit atra.
Hoc ratio sed nostra negat. cui non licet vnquam
Infirmare fide: sacro que tradita libro est.
Nil (ait) absque deo factum: sed cuncta per ipsum
Facta. nec est alius quisquam nisi factus ab ipso
Sed factus de stirpe boni. bonitatis in usum
Proditus. et primo generis de fonte serenus
Deterior mox sponte sua dum decolor illum
Inficit inuidia. stimulisque instigat amaris.
Arsit enim scintilla odij de fomite zeli
Et dolor ingenium subitus conflauit iniquum.
Eliderat argillam. simulacrum et structile. flatu
Conualuisse dei: dominum quoque conditioni

(Qui cunctū regetet pprio moderamie mundum)
Impositū. natura soli pelagiqz poli qz
Ut famulās homi. locupletem fundere partū
Nosset. z effu sum terreno addicere regi
Inflavit sermēto animi stomachate tumore
Bestia. deqz acidis vim traxit acerba medullis
Bestia corde carēs. cui tūc sapia longi
Corpis enodem seruabat recta iuuetam
Cōplicat ecce nouos s'nuoso corpe no dō
Inuoluēs nitidā spiris torquentib' aluū
Simplex lingua prius varia micat arte loquēdi
Et discissa dolis resonat sermone trifulco
Hinc natale caput vicioz. principe ab illo
Fluxit origo mali. qui se corrūpere primū
Dox hoīem didicit. nullo informate magistro
Ultim' exitiū subuerso p'ceside mūdus
Sortitur. mūdiqz oīs labefacta supellex.
Nō aliter. quā cum incautū spoliare vianem
Forte latro aggressus. p'cedē prius imemor. ipsum
Ense ferit dñm. pugne nodūqz moramqz
Quo pereūte trahat captiuos victor amictus
Jam nō obstātilocuples de corpe p'cedo.
Sic hoīs subiecta dom'. ditissimus orbis.
Scilicet in facilem dño peccāte ruīnam
Lapsus. herile malū iam tūc viciabilis hausit
Tunc lolium lapasqz leues p'adultera culta
Ferre malign' ager glebis male pinguib' ausus
Triturā vacuis segetem violauit hauenis
Tūc etiam innocuo vituloz sanguine pasci
Iaqz iugo edimitos rictu iugulare iuuecos
Occiso pastore truces didicere leones.

Necnō ⁊ querulis balatibus irritatus
Plenas nocte lup⁹ studuit perrūpere caulas.
Omne aīal diri callēs sollertia furti
Imbuit. ⁊ tortos acuit fallacia sensus.
Quāuis maceries florētes ambiat hortos
Sēpib⁹ ⁊ densis vallētur vitea rura
Aut populator edet gēmantia germina brucus
Aut auib⁹ discerpta feris lacerabitur vva.
 Ulid loquar hērbaz fibras medicāt ⁊ veneno
 Tinctas letiferi fuisse pericula succi
Moxius ī teneris sapor estuat ecce frutectis
Cū prius innocuas tulerit natura cicutas
Roscidus ⁊ viridem q̄ vestit flos rhododaphnim
Pabula lasciuis dederit sincera capellis.
Ipsa quoq; appositū destructo sedere certo
Trāscendūt elemēta modū. rapiūtq; ruūtq;
Frangūt vmbrieros aquilonū p̄elia lucos
Et cadit imodici silua extirpata p̄cellis.
Parte alia violētus aquis torrētib⁹ annis
Trāsilī obiectę p̄scripta repagula ripe
Et vagos euerlis late dominat in agris.
Nec tñ his tantā rabiem nascentib⁹ ipse
Cōditor instituit: s; laxa licētia rex
Turbavit placidas rupto moderamie leges.
Nec mirū. si membra orbis cōcussa rotātur.
Si vicijis agitata suis mūdana laborat
Machina: si terras lues incētina fatigat
Exemplū dat vita hoīm quo cētera peccēt.
Elita hoīm. cui quicqd agit vesania ⁊ error
Suppediat. vt bella fremāt. vt fluxa voluptas
Diffuat. impuro feruescat vt igne libido.

Sorbeat ut cumulos nūmorum faucibus amplis
Gurges auaricie: finis quā nullus habēdi
Temperat. aggeitis addētem vota talētis.
Auri nāq; fames parto fit maior ab auro.
Inde seges scelez. radix ⁊ sola maloz
Dum scatebras fluuioz omnes ⁊ opta metalla
Eliquat ornatus. soluēdilenno pudoris.
Dum venas squalētis hūni scrutatur inepta
Ambitio. scalpēs naturę incerta latētis
Si quibꝰ in foueis radiātes forte lapillos
Rimata inuentat: nec em̄ contēta decoze
Ingenito. externā mentitur femina formā.
Ac velut artificis dñi manꝰ. imperfectū
Os dederit. qđ adhuc res exigit. aut hiacynthi
Ptingere sutilibꝰ redimitę frontis in arce,
Colla vel ignitis sincera incingere sertis:
Auribꝰ aut grauidis virides suspēdere baccas.
Nectitur ⁊ nitidis conchaz calculus albens
Crinibꝰ: aureolisq; riget coma texta catenis.
Ledet sacrilegas matꝰ pcurrere curas
Duneribꝰ donata dei quę plasmata fuco
Inficiūt: ut figmētis cutis illita perdat
Qđ fuerat. falso nō agnosceda colore.
Hęc sexus male fortis agit: cui pectore in arcto
Dens fragilis. facili vicioꝝ fluctuat cęstu.
Quid qꝰ ⁊ ipse. caput muliebris corpis ⁊ rex
Qui regit inualidā ppria de carne resectam
Particulā. qui vas tenet ditione gubernat
Soluitur in luxū: Cernas mollescere cultu
Iheroas vetulos: opifex quibꝰ aspera membra
Fingerat. ⁊ rigidos durauerat ossibus artus.

Sed pudet esse viros. quærit vanissima quæq;
Quis niteat genuina leues ut robora soluant
Uellere non ouium. sed eorum ex orbe petitis
Ramos spolijs. fluitantes sumere amictus
Gaudet: et duos scutulis perfundere corpus.
Additur ars. ut fila herbis saturata re coctis
Mudat varias distincto stamine formas.
Et quæq; est lanugo fere mollissima tactu
Plectitur: hinc videas lasciuas præpete cursu
Uenatem tunicas. auium quoque versicolorum
Indumenta nouis texent plumea telis.
Illum pigmetis redolentibus et peregrino
Pulvere. femineas spargentem turpiter auras.
Omnia luxus habet nostræ vegetamina vitæ
Sensibus in quinque statuâs quæ condidit auctores
Auribus atque oculis tum naribus atque palato
Queritur infectis uiciosis artibus usus.
Ipse etiam toto pollet qui corpore tactus
Palpamen tenet blandis et fortibus ambit.
Proh dolor ingenuas naturæ occurrere leges
Captiuasque trahi regnante libidine dotes.
Peruersum ius omne viget. dum quicquid habendum
Omnipotens dederat studia in contraria vertunt.
Idcirco ne (rogo) speculatrix pupila molli
Subdita palpebre est: ut turpia semiuiorum
Umbra theatri spectet vertigine ferri
Incestas miseros seculo oblectamine visus.
Aut ideo spirant mediaque ex arce cerebri
Dimittunt geminos sociata foramina nares
Ut bibat illecebras male conciliata voluptas.
Quas pigmetato meretrix iacit improba crines

Mum ppter lyricę modulamina vana puellę
Meruorūq; sonos. ꝛ cōuiuale calētis
Carmen neq;cię. patulas deus attulit aures?
Perq; cauernosos iussit penetrare meatus
Vocis iter: uunq; madido sapor inditus ori
Viuat ob hęc cām. medicata vt fercula pigrā
Ingluuię. veritāq; gulam ganeonis inescēt?
Per varios gust? instructa vt prādia ducat
In noctē: lassētq; graue sua crapula ventrem:
Quid durę. quid molle foret. qd lene qd horrens
Quid calidū gelidū vę deus cognoscere nosmet
Ad tactū voluit palpādi interp̄te sensu
At nos delicias plumaz ꝛ linea texta
Sternim?: atq; cutem fulcro attenuāte polim?
Felix qui indultis potuit mediocriter vti
Dunerib?. parcūq; modum seruare fruēdi.
Quem locuples mūdi species ꝛ amęna venustas
Et nitidis fallēs circūflua copia reb?
Nō capit vt puez. nec inepto addicit amori
Qui sub adumbrata dulcedie triste venenū
Deprendit latitare boni mēdacis operto.
S; fuit id quondā nobis sanctūq; bonūq;
Principio rez christ? cum cōderet orbem.
Vidit em̄ deus esse bonū velut ipse moyses
Historic? mundi nascētis testificatur.
Vidit (ait) de? esse bonū quodcūq; creauit.
Hoc sequar: hoc stabili cōceptum mēte tenetō
Inspirāte deo qđ sanctus vaticinator
Prodidit. antiquę recolēs primordia lucis
Esse bonū quicq; deus ꝛ sapiētia fecit
Cōditor ergo boni pater est ꝛ cū patre christus

Ma de atq; deus pater est ⁊ fili' vnū
Quippe vnū natura facit. q̄ cōstat vtriq;
Vna volūtat̄is. iuris. virtutis. amoris.
Nec tñ idcirco duo num̄ia nec duo rex
Artifices: qm̄ generis dissensio nulla est
Atq; ideo nulla est opis distātia: nulla
Ingenij: peperit bona nā oīa cōditor vn'
Mluteū de fonte fluit: nec turbid' humor
Mascit: aut primē violat̄ origine venē
S; dum liuētes liquor incorrupt' arenas
Prēlambit. putrefacta iter cōtagia sordet.
Nunq̄d equus. ferz. thaur'. leo. funis. oliuū
In se vim sceleris dū formarētur habebāt:
Qd iugulat̄ homo. nō ferz causa furoris
S; mau' est: nec equū vesania feruida circi
Auctore leuitatis h; rapidiq; fragoris.
Dens vulgi rōnis inops. nō cursus equoz
Perfurit: infami studio perit vtile donū.
Sic lacedemonicas oleo maduisse palestras
Mouim'. ⁊ placidū seruire ad crimia succū.
Inde p̄ aereū pendēs audacia funem
Ardna securis scādit p̄scenia plātis.
Inde feras volucris temeraria corpa saltu
Transiliūt: mortisq; inter discrimina ludūt.
Sanguis humani spectacula public' edit
Cōfessus: legesq; iubēt venale parari
Supplicij. quo mēbra hoīm discerpta cruetis
Morsib' oblectēt hilarē de funere plebem
Mille alia stolidi bacchātia gaudia mundi
Percēdere piget. quę veri oblita tonātis
Humanū miseris voluūt errorib' cū.

Memo aūm summi memorē genitoris in alcū
Excitat: ad cclū mittit suspiria nemo
Nec recolēs ap' cē solij natalis ad ipsum
Respicit auctorē: nec spem sup aera librat
S; mentem gravidis cōtentā stertere curis
Indigno subdit dño: perituraq; pnis
Diligit. z curuo quērit terrestria sensu.
Hoc pulchz: qđ terra capit. qđ gloria cōfert
Rubrica: cōmendat qđ perniciosa voluptas
Qđ velut excit' distato puluere ventus
Præterit: exemplo tenuis qđ trāsuolat vmbiz
h is egras aias morboz pestibus vrget
Prædo potēs. tacitis quem virib' interfusum
Corda bibūt hoim: serit ille medullic' omnes
Mequicias: spargitq; suos p mēbra ministros
Nāq; illic numerosa cohors sub principe tali
Militat: horrēdisq; aias circūsidet armis
Fra. supstitio. mēroz. discordia. luxus.
Sanguis atra sitis. vini sitis. z sitis auri.
Liuor. adulteriū. dolus. obtrectatio. furtū
Informes horrēt facies. habituzq; minaces
Ambitio vētosa tumet: doctrina supbit.
Personat eloquiū: noxos fraus abdita nectit.
Inde canina foro latrat faciūdia toto
Hinc gerit herculeā vilis sapiētia clauam
Ostētatq; suos viciatim gymnosophistas.
Incerat lapides fumosos idololatric
Religio. z surdis pallens aduoluitur aris.
Eu quātis mortale gen' premit improb' iustis
Armigeris: quāto ferrata satellite ductoz
Bella gerit: quāta victos ditione triūphat

Surgit in auxiliū chananeus atq; agmina densa
Casside terribilis. setarū ponderamento
Cōcutiēs: dextrāq; graui cū cuspide quassans
Alit alia de parte furēs exercitus ardet
Regis amorrei: tum milia gergeseorū
Effundūt aciem toto voluātia campo
Emin⁹ hi feriūt: conflagūt cominus illi.
Ecce iebusaice feruēt ad p̄clia turmę
Aurea tela quib⁹ de sanguie tincta draconis
Dortifero splēdore nitēt radiātq; micātq;
Nec nō terrificas pilis armare cateruas
Le cethce iuuat. S; gens pheresca sagittis
Insultat virtute pari: s; dispare ferro.
Postremū cuneū rex permouet euorū
Squamosum thoraca gerēs de pelle colubri.
His subnixā viris scelex puerla potestas
Edomat inuakdas mentes. q̄ simplicitate
Indociles. belliq; rudes. sub federe falso
Tristis amicicię primū socia agmina credūt
Dāmoneamq; fidē pacis sub amore sequūtur.
Dox faciles ad vincula rapi. iuga dura volētes
Addictis subcūt ceruicib⁹. ⁊ nebulosum
Spirituū iussis seruire ferocib⁹ optant.
Ille supuacuis augēs patrimonia fundis
Finitimisq; inbians cōtempo limite agellis
Ducitur innexus manicis ⁊ mille catenis
Ante triūphales currus post terga reuinctus
Nec se barbaricis addictū sentit habenis.
Sic qui ventosę scādit fastigia famę
Inflaturq; cauo pompe popularis honore
Qui solidū summūq; bonum putat ambitionis

Erescere succellu: p̄conū voce tremētes
Examiare reos: miseroꝝ in corpa fasces
Frāgere. terrib' es legū exercere secures:
In laqueū iam colla dedit: iā compede dira
Nectitur: ⁊ pedib' serulia vincula limat.
Credite captiui mortales. hostica q̄s iam
Damnatos cohibēt ergastula: quos famulatu
Penaz h̄tus nō intellecta coerces.
Hęc illa est babylon: hęc trāsmigratio n̄re
Gentis. ⁊ horribilis victoria p̄cipis assur
Carnie luctifico quā defleas hyeremias
Orbatā, pprijs vlulauit ciuib' urbem.
Nō latet (haud dubiū est) aias de semie iacob
Exiliū gētile pati: quas persica regna
Captiuas retinēt atq; i sua fēdera cogūt
Illic natali desuescūt viuere ritu
Morib' ⁊ patrijs exute i barbara iura
Degenerāt: linguāq; nouā vestēq; sequūtur
Deq; p̄phanato discūt sordescere cultu
Nutricēq; abolēt petulāti pectore syon
Iā patrię memisse piget: iā mystica frangūt
Organa: ⁊ externi laudāt anathēmata regni
ōne fuit meli' scū mēphitidis aule
Imperiū tolerasse patres: penitusq; sinistra
Assedisse focis: positos pharaonis iniqui
Sub pedib': limo ⁊ paleis seruire paratos
Carnis ⁊ imodice spurco ructamine crudos.
Quo tm̄ auxiliū p̄ pdigialia signa
Effudit dñs: pplin dum forte rebellem
Seruat ope iūmerita: vinculis dñi subdita colla
Solut: ⁊ egyptū h̄ga serpēte coerces.

Quid iuuat equoreū pelag⁹ cędente pfundo
 Puluerea calcasse via: cum cōscia ponti
 Saxa sub ignoto patuerūt pdita cęlo
 Aruit 7 medio sitiēs sub gurgite limus:
 Si victor virtutē dei mediasq; tenebras
 Luce colūnari scindēs exercit⁹ olim
 Perdidit inuētī vallem botrionis opimā
 Si nescit versare solū. cui melle perenni
 Gleba fluēs niueos pmiscet lactea riuos
 Si domitam ierichon lituis atq; cre canoro
 Rursus in antiq; patitur cōsurgere muros
 Si ripis refluis iordanis pellitur 7 iam
 Deserit ascriptā dimēsa in iugera sortem
 Deniq; si structā tantis sudorib⁹ vrtem
 Et que nubigenos trāscendūt culmina nymbos
 Defensare neqt: si nescit q; lapis ille est
 Hostib⁹ obsistens. 7 inexpugnabile turris
 Pręsidium: quem nō fragor hostic⁹ aut arietis
 Uis impacta quatit: nō q; rea machina rostro
 Arietat insiliēs. nec ferrea vincula quassant.
 Angul⁹ hic portę in capite est: hic cōtinet oēm
 Saxoz seriem cōstructaq; limina firmat.
 Quē qui rite suis per ppugnacula muris
 Mouerit insertū. seq; ac sua męnia vallo
 Pręcingat triplici. celsa stans eminus arce
 Fretus amore petrę. castis 7 puigil armis.
 Nō illum regina tyri. nō accola magni
 Eufhratis parthus rapiat. nō decolor indus
 Lpa pennatis redimit⁹ nigra sagittis.
 Quin si fulmineos cogens ad bella gygātes
 Allophilus tua castra velit delere tyrānus.

Lutus eris. nec te firma statione mouebit
Ipse charon mūdi numen marchionis ipse
Qui regit aereo v. nas sub sole tenebras
Nam vanū quicquid sol aspicit. ex elemētis
Cūcta solubilib⁹ fluxuq³ creamie cōstant.
Fallo. creaturā nisi doctor apostol⁹ omnem
Subiectā vanis nō sponte laborib⁹ orsus
Ideriuo ingemuit miserās seruire latroni:
Errat (ait) qui luctamē cum sanguīe nobis
Et carne z venis feruētib⁹ z vicioso
Felle putat. tabidisq³ aiām peccare medullis.
Nō mentem sua mēbra premūt: nec terrea vtus
Oppugnat sensus liquidos. bello velacessit.
S³ cum spiritib⁹ tenebrosis nocte dieq³
Cōgredimur: quoz dñatib⁹ humidus iste
Et pinguis sensus nebulis obtemperat atris
Scilicet hoc mediū cēlum inter z infima terrē
Qd patet. ac vacuo nubes suspēdit hiatu
Frēna potestatū variāz sustinet: ac sub
Principē helyal rectorib⁹ horret iniquis.
His colluctamur p̄ctōnib⁹. vt sacra nobis
Quis apostolici testis sentētia p̄dit.
Nemo habitū naturę aut irritamīa peccās
Corpis accuset. facile est frēnare rebelles
Affect⁹ carnis nūmosq³ retūdere pulsus
Materię fragilis z viscera vicia domare.
Quippe anim⁹ longe p̄ctātor. vtpote summo
Ethere dimissus. subiectos si velit artus
Imperio quassare graui. iussisq³ seueris
Dedere. regnāti dño vis nulla resistit.
Maior inest vis illa homini quę flatile virus

Ingerit. ⁊ tenuē tenui ferit aere mētem.
Parthica nō eque ventos trāscurrit arundō
Cui⁹ iter null⁹ potis est cōprehendere visus:
Prepes em̄ volucres dum pēnis trāsuolat auras
Improuisa venit: nec stridor nūciat ante
Aduētum lecti quā pectoris abdita rumpit
Securā rapiēs medicato vulnere vitam.
S; magis aligera est magis ⁊ medicata sagitta
Quam iacit vmbrosi dñatio lubrica mūdi
Eludēs excussa oculos. calamiq; volātis
Prepete trāscursu cordis penetralia figēs:
Nec segnis natura aię est aut tarda cauendi
Vulneris. ignitū qm̄ deus indidit olli
Ingeniū. puz. sapiēs. subtile. serenum
Mobile. sollicitū. velox. agitabile. acutum.
Factorē modo casta suū veneretur. ⁊ illi
Dilitet: ac victū pculcet sobria mūdum
Nil de pestiferis opib⁹ vel falsificatis
Terraz spolijs stulto oblectamine libās.
Me sub fasce iacēs. alieno ⁊ dedita regno
Nō queat argutas hostis vitare sagittas.
ed qd ego omne malū mūdiq; hoīm q;. maligni
Hostis ad inuidiā detorqueo: cū mala nra
Ex nris cōcreta animis. gen⁹ ⁊ caput et vim
Quid sint qd valeāt. sumāt de corde parēte.
Ille quidē fomes nostror⁹ ⁊ causa malor⁹ est
S; tantū turbare p̄t aut fallere. quātum
Nos volum⁹. qui decrepito suggesta leoni
Armamēta dam⁹: friget fera futile. frendēs
Humani generis. ni per suffragia gliscat
Signum⁹ omne malū pprio de corpe nostro.

Et genuit dauid (alias pater optimus) unum
Crimen abessalon. tetrū. pater ille s; unum
Innocuas iter loboles genuit patricidam
Ausus in auctore generis q; stringere ferrū
(Ha pietas) signis cōtraria signa paternis
Egit. et unius cōmisit sanguis arma.
Nostra itidem diros vrgēte, ppagine natos
Pectora parturiūt: versis qui p̄tin? in nos
Dorsib? insuescūt signētum viuere p̄nis.
Depopulātur em̄ nimū fecūda parētum
Viscera. et interitu stirpis genitālis alūtur.
Progeniem vez ille suā rex utpote summi?
Atq; dei vates. pariturq; et v̄ginis auctor
Tristib? atq; pijs variauerat. ut salomonis
Frater abessalon misceret crimia iustis
Pignorb?: dulcēq; domū turbaret amaris.
Nos dignū salomone nihil. nō degener iplet
Sol? abessalon lacerās pia viscera ferro.

i licet ex ethicis quicq; presumere. vel si
De phisicis exempli aliqd. Sic vipera (ut aiunt)
Dentib? emortur fuscq; p viscera plis.
Mater morte sua nō sexu fertilis. atro
Cōcubitu distēta vtez: sed cū calet igni
Percita femineo mortuz obscena maritū
Dre sicut patulo. caput inserit ille trilingue
Cōiugis in fauces atq; oscula feruid? intrat
Insinuās oris coitu genitale venenū.
Mupta voluptatis vi faucia. mordic? haustum
Frāgit amatoris blanda inter fēdera guttur
Infusaq; bibit charo pereūte saluas.

His pater illecebris cōsumitur: ac genitricē
Clausa necat soboles. nam postq̄ semine adulto
Incipiūt calidis corpuscula pua latebris
Serpere. motatuq; vterq; vibrata ferire
Estuat interno pietatis pectore mater
Carnificēq; gemit dānati cōscia sexus
Progeniē. septi rumpētē obstacula part?
Nam q; nascēdi null? patet exit?. aluus
Fetib? in lucem nitentib? excruciatā
Carpitur: atq; viā lacerata p̄ ilia pādīt.
Tandē obitu altricis p̄dit grex ille doloz
Ingressum vitę vix ductat?. z ortum
Ip̄er scel? exsculpēs. lambūt natale cadauer
Reptātes catuli. p̄les dum nascitur orba
Haud experta diē. miserę nisi posthuma matris:
Mō dispar nrę cōcept? mentis ab ore
Uipereo: infusum sic cōbibit illa venenū
Cōiuge belia de sic oscula deuorat hausta
Interioriq; rapit. sic felle libidis ardens
Implet vicijs perituro mixta marito.
Tūc pregnās letale gen? concepta maligni
Fert opa ingenij de semine cōplicitis hydri
Quē p̄nis sua facta prius p̄sare necesse est
Corruptę p̄ stupro aię proq; orbe perempto
Ipsam porro aiām crudelia vulnera carpūt
Nulle puerperijs soboles dum parturit ex se
Cōtra naturam genitas. peccamīa crebra
Scilicet z pastos materno funere natos.
Hinc illa est dñi iusta obiurgatio christi.
Mōne pater demon (vos increpo pctōres)
Cōcubitu carnis semē sicutis iniquū

Vos genuit: sanctū lector pcurre volumen
Quo loquor inuenies dñm dixisse pphanis
Vera obiectātem mortalib⁹. Ex patre nā vos
Esse meo genitos pietas: ait: ipsa pbaret
Ac pietatis op⁹. pro h ceca libido qd hoc est?
Quo (cum se thalamis despōsam mens bona iustis
Mouerit. inqz thoꝝ regis nuptura vocetur
Et regis semp iuuenis. senioqz repulso
Diuinū decus eterno seruātis in ore)
Valit adulteriū: furuo ⁊ se munere vilem
Vendat nocticolę spurcis cōplexibus indi
Aspernata dei fusam per virginis aluū
Progeniē: dulcesqz vocās in fornice natos:
Entio quā ecōtra moueat pellatia litē
Quo deute obnitēs spinosa calūnia pugnet
Nosqz lacescito vocet ad luctamina vero
Si nō vult de⁹ esse malū. cur nō vetat: inqz
Nil refert. auctor fuerit fautorqz maloꝝ.
An ne opa in viciū sceleris pulcherrima verti
Cū possit phibere sinat: q si velit omnes
Innocuos agere oipotēs. nec sancta volūtas
Degeneret: facto nec se man⁹ inquinat vllō.
Cōdidit ergo malū dñs qd spectat ab alto
Et patitur. fieriqz pbat tanqz ipse crearit.
Ipse creauit em qd cum discludere possit
Nō abolet. lōgoqz sinit grassariē vsu.
Damna aures pater alme meas ⁊ claude meatus
Obmutescētis capitis. ne peruia tales.
Cōcipiat flexura sonos: est pdere tāti
Extinctū vitę officii de parte cerebri.
Immunē modo sese aīa expertēqz nefandi
Audit⁹. scilicet stolidā cōseruet ab arte

Quis ferat hęc infecta deo cōiūcia? qui se
Diuinis meminit p̄cellere nobilitatum
Munerib⁹ (multa vt taceā) vel sola benignū
Res p̄bat esse deum. vetiti q̄ amore peremptos
Excitat e tumulis hoies. regniq; p̄ eū
Participes iubet esse sui. qui si foret auctor
Seruatorq; mali. nunq; post damna salutis
Peccatumq; obit⁹ rediuiuā ferre medelam
Vellet. ⁊ amissos ope instaurare secūdo.
Labi hois. seruare dei est: meritis perit iste
Ille abolet pereūtis opus. meritūq; resoluit
Argumētum ingēs. dñm qui talia p̄stet
Molle malū: nec qđ post abluit ante p̄bare.
Inuito ne aliq; potis est peccare tonāte?
Cui facile est in corde hois cōponere sensus
Quos libeat. fibrasq; oēs animare pudicis
Pulsib⁹. ⁊ totum venis infundere honestum
Nescis stulte tuę vim libertatis ab ipso
Formatore datam: nescis ne ab origine quāta
Sit cōcessa tibi toto sup̄ orbe potestas?
Et sup̄ ingenio pp̄rio: laxq; soluto
Iure volūtatis: liceat cui velle sequiq;
Qđ placitū est. nulliq; aim subiūgere vinclo.
Ancum te dñm cūctis quecūq; creatat
P̄ficeret. mūdumq; tuis seruire iuberet
Imperijs. cūq; arua poliū. mare. flumina ventos
Dederet: arbitriū de te tibi credere auarus
Mollet: vt indigno: libertatemq; negaret?
Quale erat. electus magni rex orbis. vt esset
Nō rex ipse sui: curto fēdat⁹ honore.
Nam quis honos dñi est cui⁹ mens libra nō est:

Una s; impositę seruit sentētia legi
Quę laus porro hominis? vel qđ meritū sine certo
Inter vtrāq; viā discriminē viuere iuste?
Nō sit spē bonę cui nō est p̄mpta potestas
Velle aliud: flexosq; animi cōuētere sensus.
Atqui nec bonę est nec collaudabilis ille
Qui nō spē bonę: qm̄ p̄bitate coacta
Gloria nulla venit. sordetq; in gloria x̄tus
Nec tñ est x̄tus. ni deteriora refutās.
Emicet. z meliore viā petat in dōle rectam
Unde ait ipse parēs opifexq; z cōditor adę
Vade homo z afflatu n̄ri p̄nobilis oris
In subiecta potēs. rez vade arbiter idem
Et iudex mētis p̄rie: mihi subdere soli
Spē tua. quo sit subiectio z ipsa soluto
Libera iudicio. nō cogo nec exigo per vim.
S; monco. iniustū fugias. iustūq; sequaris.
Lux comes est iusti: comes est nox horrida iniqui
Elige rem vitę: tua x̄tus temet in eū
Prouehat c̄ternū. tua damnet culpa vicissimi
Prestet z alterutrā p̄missa licētia sortē.
Hac pietate vigēs z t̄ato munere abundās
Trāsit. p̄positū fas. z letalia prudēs
Eligit. atq; volēs. magis vtile dum sibi credit
Qđ phibēte deo psuasit callid⁹ anguis.
Persuasit certe hortatu. nō impulit acri
Imperio: hoc mulier rea criminis exprobrāti
Respōdit dño suadelis se malefabris
Allectam. suasisse viro: vir z ipse libēter
Cōsensit. licuit ne hortātem spernere. recti
Libertate animi: licuit: uāq; z deus illi

Suaferat vt meliora volens sequeretur. at ille
Spernēs cōsiliū seuo plus credidit hosti.
Nūc inter vitę dñi mortisq; magistz
Cōsistit medi⁹: vocat hinc de⁹. inde tyrānus
Ambiguū. atq; suis se motib⁹ alternātem.
Ecce gestaz monumēta insignia rez
Præclūsit quib⁹ historia spectabile signū.
Loth fugiēs zōdomis ardētibus. oīa secum
Pignora chara dom⁹ pperabat sede relicte
Nisib⁹ vrbicremis subducere: sulphure cū iam
Thymoso. ignit⁹ cælum subtexerit aer
Flagrātemq; diem crepitās incēderet imber.
Angel⁹ hanc hospes legem p̄scripserat ollis
Emissus virtute dei sub imagine dupla.
Omnis vt e portis iret dom⁹. atq; in aptum
Dirigeret cōstans oculos: nec ponere flexo
Lumie. regnātes p̄ mētia cerneret ignes
Nemo memor zōdomę: quę mūdi forma cremādi est:
Vt semel e muris gressum p̄mouerit. ore
Post tergū verso. respectet funera rez.
Loth monitis sapiēs obtēperat. at leuis vxor
Mobilitate animi traxit muliebze retrosum
Ingeniū: zōdomisq; suis reuocabilis hęsit.
Traxerat quā viz dirę ad cōsortia culpę:
Hęc peccās sibi sola perit. solidata metallo
Diriguit fragili. saxumq; liquabile facta
Stat mulier. sicut steterat prius. oīa seruās
Cautē sigillati longū salis effigiata
Et dec⁹ z cultū frontemq; oculosq; comāq;
Et flexam in tergū faciem. paulūq; relata
Denta retro antiquę monumēta rigētia noxę.

Liquebit illa quidē salis sudoribus vda
 S; nulla ex fluido plene dispēdia formę
 Sencit deliquo: quātumq; armēta lapoz
 Attenuāt saxū. tantū lambentib; humor
 Sufficit. attritāq; cutem p; damna reformat.
 Hoc meruit titulo peccatrix femina listi
 Infirmū fluidūq; aīn p; lubrica soluens
 Cōsilia. 7 fragilis iussa ad cęlestia voti
 Propositū cōtra nec cōmutabile seruat.
 Loth īgressus iter. nec mēnia respicit alto
 In cinerē collapsa rogo. populūq; perustū
 Et mores ppli tabularia iura forūq;
 Balnea. p;polas. meritoria tēpla theatra
 Et circū cum plebe sua madidasq; popinas
 Quicqd; habent hoīes 3o domoz incēdia iustis
 Ignib; inuoluūt. 7 christo iudice damnāt.
 Hęc fugisse semel satis est. nō respicit vltra
 Loth noster. fragilis s; cōiunx respicit. et que
 Fugerat. inuerso mutabilis ore reuēsit
 Atq; inter patrias restat durata fauillas.
 En tibi signatū libertatis documētum
 (Quo voluit nos scire de quodcūq; sequendum est)
 Sub nra ditione sitū. passimq; remissum
 Alterutrā calcare viā. duo cedere iussi
 De 3o domis. alter se p;cepit. altera mussat.
 Ille gradū celerat fugiēs: cōtra illa remutat
 Liber vtriq; anim;: sed dispar vtriq; volūtas
 Diuidit huc illuc rapiēs sua quēq; libido.
 t alē multa sacris speciē notat orbita libris
 Aspice ruth gētis moabitidis 7 simul orphan
 Illa socz nocmyn fido comitatur amore

Deserit hæc: atqui thalamis ⁊ lege iugali
 Exutę. hæbreisq; thoris sacrisque vacantes
 Jure fruebatur. proprio: s; pristino orphe
 Phanoꝝ ritus ꝑꝑucia barbara suasit
 Malle. ⁊ semiferi stirpē nutrire golię
 Ruth dum ꝑ stipulas agrestis oburitur cęstu
 Fulcra boos meruit. castoq; ascita cubili
 Christigenā scēda domū. dauitica regna
 Edidit. atq; deo mortales miscuit ortus.
 Sepe egomet memini frēs geminos ad hiulcū
 Peruenisse simul biuinū. nutāte iuuetā
 Et dubitasse diu bisito sub tramite quodnā
 Esset iter meliꝝ: cum dextrū spinea silua
 Sentibꝝ arctaret. scopulosaq; scēmita lōge
 Duceret aeriū diuoso tramite collem.
 At leuū nemus vmbriſq; ꝑ amēna virecta
 Dicitibꝝ ornaret pomis. ⁊ leue iacētē
 Planicies daret ampla viā: Squalentibꝝ vnum
 Cōtentū spinis reptasse ꝑ ardua saxa
 Porro aliū campo sese indulſisse sinistro
 Illū syderibꝝ caput imiscere ꝑꝑinquis
 Hūc in cęnosas subito cecidisse paludes.
 Omnibꝝ vna subest natura: s; exitus omnes
 Nō vnꝝ spargit placitoꝝ segrege forma.
 aud secꝝ acsi olim ꝑ sudum lactea forte
 Lapsa colūbāꝝ nubes descēdat in aruū
 Ruris frugiferi. laqueos vbi callidꝝ auceps
 Pręcedit. lentoq; illeuit vimina visco
 Sparſit ⁊ insidias siliquis vel farre doloso.
 Illiciūt alias fallētia grana. gulamq;
 Innectūt auidā tortę retinacula setę.

Molle vel implicitas gluten circumligat alas
Nisi aliquid quas nullus amor plectat edendi
Gressibus innocuis sterili spaciatur in herba
Suspectaque cauet oculos conuertere ad escam.
Dixit ubi iam celo reuolandum est. pars petit ethera
Libera sydeream. plaudens super aera pennis:
Pars captiua iacet. laceris et saucia pennis
Pugnat humi. et volucres nequicquam suspicit auras.
Sic aetherae caeli de fontibus unicoloras
Infundit natura solo. sed suauibus istis
Deuincte illecebris retinetur: et ethera paucis
Conscendunt reduces. multas viscosus inescat
Pactus. et ad superas percurrere non sinit auras.
Præsciens inde pater liuetia tartara plumbo
Incedit liquido. piceasque bitumine fossas
Infernalis aquae furno suffodit auerno
Et flegetonteo sub gurgite. sancit edaces
Perpetuis scelex penis inolescere vermes
Morat enim flatu ex proprio vegetamen inesse
Corporibus nostris: aetheraque ex ore perenni
Formatam non posse mori. non posse vicissim
Pollutam vicibus sursum ad conuexa reuerti
Versandam penitus puteo feruentis abyssi.
Uermibus et flammis et discruciatibus cum
Immortale dedit. senio ne poena periret
Non pereunte aethera carpunt tormeta fouentque
Materie sine fine datam. mors deserit ipsa
Eternos gemitus. et flentes vivere cogit
At diuersa percul regionibus in paradisi
Præmia constituit maiestas gnara futuri
Spiritus puris et ab omni labe remotis

Quiq3 gomorreas nō respexere ruinas:
 Quersis s3 recte oculis post terga tenebras
 Liquerūt miseri, pperāto pericula mūdi
 Ac primū facili referūtur ad astra volatu
 Unde fluens aīa structū vegetauerat adam
 Nam quia naturā tenuem decliua vitę
 Pōdera nō reprimūt nec tardat ferrea compes
 Concretū celeri relegēs secat aera lapsu
 Exuperatq3 polū feruēs scintilla remensum
 Carcereos exosa situs quib3 hęserat exul
 Tūc postliminio redeūtem suscipit alto
 Cana fides gremio. tenerisq3 oblectat alumnā
 Delicijs. multos post diuersoria carnis
 Ore renarrātem querulo quos passa labores
 Illic purpureo latus exposita cubili
 Floribus cternis spirātes libat odores
 Ambrosiūq3 bibit roseo de gramine rorem
 Ast alię quas dura lues errozq3 malignus
 Immer sit tenebris vasta q3 obsedit auerno
 Haud impune pijs semet tum deesse fatentur
 Cōcilijs meritas pēnas p secula ferre
 Quis patris antiqui aut cęri reuerētis abyssus
 Exclusis mūdiq3 bonis cū morte potitis
 Ditibus 7 lōgo fumantib3 intervallo
 Fluminaq3 7 totos cęli sitientib3 imbres
 Implorata negat digitū insertare palato
 Flammariūq3 apices humenti extinguere tactu.
 Nec mirere locis lōge distātibus inter
 Damnatas iustasq3 aias cōcurrere visus
 Cōspicuos. meritasq3 vices p magna notari
 Interualla. polus medio que diuidit orbe.

errat quisq3 aias n̄roꝝ sine oculoꝝ
Estimat iuolui: vitreo q̄s lucida palla
Obijce. q̄s specul. in cōcreta coagula texunt
Impediūtq3 vagas obducto humore fenestras
Num ne aiaz oculis denso vegetamie gutte
Eloluūtur teretes: aut palpebralibus extra
Horrescūt sc̄tis: cilio ve umbrāte tegūtur:
Illis viua acies s3 pupula parua s3 ignis
Traictor nebulę 7 v. sti penetrator operti est
Nil ferrugineū solidū ve tuentib⁹ obstat
Nocturnę cędūt nebulę: nigrātia cędūt
Mubila: p̄tēti cędit teres area mūdi
Nec tātum arios visu trāsmittit hiatus
Spirit⁹. oppositos s3 trāsit lumine mōtes.
Oceani fines atq3 vltima litora thile
Trāscurrit. volucresq3 oculos in tartara mittit
Nostris nempe oēs percūt sub nocte colores
Elisib⁹. 7 cęco delentur tempore forme.
Nunq̄d et exute membris ac viscere perdūt
Agnitione notas rez. vel gressib⁹ errant:
Vna aias semp̄ facies h3. 7 color vn⁹
Aeris: vt cuiq3 est meritoꝝ summa sinistri
Seu dextri. alternas itec cōmutabile temp⁹
Cōuertit variatq3 vices: lōgum atq3 perenne est
Quicq̄d id est. vn⁹ voluit sua sęcula cursus.
Expertos dubitas aias pcurrere visus?
Abdita corporeis oculis cum sepe quietis
Rose soporatis cernat mens viua remotos
Distātesq3 locos. aciem p̄ rura per astra
Per maria intendēs: nec cīm se segregat ipsa
Ante obitū viuis ex artub⁹. aut fugit exul

Sanguis. ⁊ carnis penetrabilia seqz medullis
Exiit. abductā ve abigit de pectore vitam
Viscera de sede manēs speculatur acutis
Omnia luminib⁹. ⁊ qua circūtulit aciem
Naturę leuis intuitū nullo obice rez
Disclusa ante oculos subiectū pspicit orbem
Atqz orbis sub mole sitū sordēs elementum
Obiacet interea tellus nec visib⁹ obstat
Quin si stelligęz vult⁹ cōuertat ad axem
Nil intercurrēs obtutib⁹ impedit ignem
Peruigilis aię q̄uis densata grauentur
Mubila ⁊ opposito nigrescat vellere cęlum.
Sic arcana videt tacitis coopta figuris
Corporeus ioānes adhuc. nec carne solutus.
Munere sz somni paulisper carne sequestra
Liber ad intuitū sensuqz oculisqz peragrās
Ordine dispositos venturis solib⁹ annos
Procinctū videt angelicū. iam iamqz cremādi
Orbis in excidiū: raucos ⁊ percipit aure
Dugitus grauiū mundi sub fine tubaz.
Hęc ille aute obitū membroz carcere septus
Secedēte aia non discedēte videbat
Mōne magis flatus sine corpe cuncta notabit
Corpis inuolucris tumulo frigēte repostis?
Certa fides. rabidos tetra sub nocte caminos
(Qui pollutā aiam p secula lōga perenni
Igne coquūt) oculis longū p inane remotis
Paupis expositos: nec secius aurea dona
Justoz dirimēte chao. rutilasqz coronas
Eminus ostēdi pēnaz carcere mer sis.
Hinc paradisicolę post vlcera diratrato

Proditur infelix vlulās in peste reatus
Spiritus. inqz vicem meritoꝝ mutua cernūc

¶ Oratio prudentij.

O deo cunctipotēs aīc dator o deo chrisste
Cui⁹ ab ore de⁹ subsistit spūs vnus
Te moderāte regor te vitā principe duco
Iudice te pallens trepidō. te iudice eodem
Spem capio fore quicqd ago veniabile apud te
Quālibet indignū venia faciamqz loquarqz
Cōfiteor: dimitte libens ⁊ parce fatēti.
Omne malū merui: sꝫ tu bon⁹ arbiter aufer
Qd merui. meliora fauēs largire precāti
Dona aīc qñqz meꝫ: cum corpis huius
Liquerit hospiciū neruis cute sanguine felle
Ossib⁹ extractū. corrupta qd incola luxu
Heu nimū cōplexa fouet: cū flebilis hora
Clauferit hos orbes ⁊ cōclamata iacebit
Materies. oculisqz suis mens nuda fruetur
Ne cernat truculētum aliquē de gente latronū
Immitē rabiū. vultuqz ⁊ voce minaci
Terribilem qui me maculosum aspergine moꝝ
In preceps vt pꝛēto trahat. nigrisqz ruentem
Immergat specubus. cūcta exactur⁹ adusqz
Quadrantē minimū damnosē debita vite
Multa in thesauris patris est habitatio chrisste
Disparib⁹ discreta locis: nō posco beata
In regione domū. sint illic casta viroꝝ
Almina. puluereū quē didignātia censum
Diuitias petiere tuas. sit flore perenni
Candida xginitas aīc castrata recisum
Ne mihi tartarei satis est si nulla ministri

Occurrat facies: auidē nec flāma gehēnne
Deuoret hanc aiāmersam fornacib⁹ imis.
Esto. cauernoso: quia sic p̄ labē necesse est
Corporea: tristis me sorbeat ignis auerno:
Saltē mitificos incendia lenta vapores
Exalent. estuq; calor languēte tepescat
Lux immēsa alios ⁊ tpa vincta coronis
Glorificēt: me p̄na leuis clemēter adurat;

¶ Finis Hamartigeni

¶ Prolog⁹ in Aurelij prudentij clementis librū qui
per Stephanon dicitur.

Zus fidelis. iunocēs. pudicus

Dona conscientie

Quibus beata mens abundat intus

Alter et pecunias

Recidit. vnde victitent egeni:

Mos citos iambicos

Sacramus ⁊ rotatiles trocheos.

Sanctitatis indigi

Nec ad leuamen pauperum potentes:

Approbat tamen deus

Pedestre carmen ⁊ benignus audit.

Multa diuitis domo

Sita est per omnes angulos supellæ

Fulget aureus scyphus

Nec ere deficit expolita peluis

Est et olla fictilis

Grauisq; ⁊ ampla argentea est parapsis

Sunt eburna quepiam

Mōnulla quercu sunt cauata et vlmo

Et omne vas fit vtile

Quod est ad vsu congruens herilem:
Instruit enim domum
Ut empta magno. sic parata ligno.
De paterno in atrio
Est absoletum vasculum caducis
Christus aptat vsibus
Sinitq; parte in anguli manere
Munus ecce fictile:
Iuimus intra regiam salutis
Attamen vel infunam.
Deo obsequelam prestisse prodest
Quicquid illud accidit
Iuuabit ore personasse christum
Quo regente viuimus;

¶ Explicit Prologus.

¶ Aurelij clemētis prudētij peri Stephanon Incipit
Metrum trochaicū archilochicum quod et euripidi-
um dicitur recipit enim aliquando spondeum

Cripta sūt coelo duoz
martyrum vocabula
aureis que christus illic
annotauit litteris
sanguinis notis eadem
scripta terris tradidit:
Pollet hoc felix per orbem
terra hibera stemmate
hic locus dignus tenendis

ossibus visus deo
qui beatorum pudicus
esset hospes corpoꝝ.
hic calentes hausit vndas
cede tinctus duplici
illatas cruore sancto
nunc arenas incolę
confrequentant obsecātes
voce votis munere.

Exteri necnon et orbis
huc colonus aduenit
fama nam terras in omnes
percucurrit proditrit
hic patronos esse mundi
quos precantes ambiat.
Nemo puras hic rogando
frustra congescit p̄ces
letus hinc tersis reuertit
supplicator fletibus
omne quod iustum poposcit
impetratum sentiens.
Tanta pro nostris periculis
cura suffragantium
non sinunt inane ut vllus
voce murmur fuderit:
audiunt statimq; ad aurem
regis æterni ferunt.
Inde larga fonte ab ipso
vna terris influunt
supplicum causa petitis
que medullis irrogant
nil suis bonus negavit
christus vnq; testibus.
Testibus quos nec catene
dura nec mors terruit
vnicum deum fateri

sanguinis dispendio:
sanguinis sed tale damnum
lux rependit largior.
Hoc genus mortis decoz
hoc probis bonum viris
membra morbis ex edenda et
exta venis languidis
hostico domare ferro
mortem ⁊ hostem vincere.
Pulchra res ictum sub ense
persecutoris pati
nobilis per vulnus amplum
porta iustis panditur:
lota mens in fonte rubro
sede cordis exilit.
Nec rudem crudi laboris
ante vitam duxerant
milites quos ad perenne
cingulum christus vocat
sueta virtus bello ⁊ armis
militat sacrarijs.
Cæsaris vexilla relinquunt
eligunt signum crucis
proq; ventosis draconum
quos gerebant pallijs
preferunt insigne lignum
quod draconem subdidit:

Uile censent expeditis
ferre dextris spicula
machinis murum ferite
castra fossis cingere
impias manus cruentis
inquinare stragibus.
Forte tunc atrox secundos
israelis posteros
ductor aule mundiālis
ire ad arā iusserat
idolis litare nigris
esse christi defugas
Liberam succincta ferro
pestis urgebat fidem
illa virgas ⁊ secures
et bisulcas vngulas:
Vltro fortis expetebat
christi amore interrita
Carcer illigata duris
colla baccis impedit:
barbaras forum per omne
tortor exercet manus
veritas crimen putatur
vox fidelis plectitur
Tunc et ense cesa virtus
triste percussit solum
et rogis ingesta mestis

ore flammās sorbuit:
dulce tunc iustis cremari
dulce. ferrum perpeti:
Ihic duorum chara fratrum
concalescunt corpora
fida quos per omne tempus
vixerat sodalitas
stant parati ferre quicquid
fors tulisset vltima.
Seu foret prebenda ceruix
ad bipennem publicam
verber post vim crepantum
post catastas ligneas
siue pardis offerendum
pectus aut leonibus:
Nos ne christo procreati
mamone dicabimur
et dei formam gerentes
seruiemus seculo?
absit vt celestis ignis
se tenebris misceat.
Sit satis qd̄ capta primo
vita sub chirographo
debitum persoluit omne
functa rebus cesaris:
tempus est deo rependi
quicquid est proprium dei.

Ite signorum magistri. et
vos tribuni absistite:
aureos auferte torques
laucioꝝ premia:
clara nos hinc angeloz
iam vocant stipendia
Christus illic candidatis
presidet cohortibus.
et throno regnans ab alto
damnat infames deos
vosqꝫ qui ridenda vobis
monstra diuos fingitis:
Hec loquentes obruuntur
mille pennis martyres:
necibus manus vtrasqꝫ
flexus inuoluit rigoꝝ
et chalybs attrita colla
grauius ambit circulis.
O vetustatis silentis
obsoleta abluio:
inuidetur ista nobis
fama et ipsa extinguitur:
cartulas blasphemus olim
nam satelles abstulit.
Ne tenacibus libellis
erudita secula
ordinem tempus modumqꝫ

passionis proditum
dulcibus linguis per aures
posteroꝝ spargeret
Hoc tamē solum vetusta
subtrahunt silentia
iugibus longū catenis
an capillum pauerint
quo visus dolore tortoꝝ
qua ve pena ornauerit.
Illa laus occulta nō est
nec senescit tempore
missa qꝫ sursum p auras
euolarunt munera
queꝫ viam patere celi
premicādo ostenderet.
Illius fidem figurās
nube fertur ānulus:
hic sui dat pignus oris
(vt ferunt) orarium:
queꝫ superno rapta flatu
lucis intrāt, intimū.
Per poli liquētis axem
fulgoꝝ auri absconditur
ac diu visum sequacem
textilis cardo fugit:
subuehūtur vsqꝫ in astra
nec videntur amplius

Vidit hoc cōuentus astans
vidit ipse ⁊ carnifer
et manū depressit hērens
ac stupore oppaluit:
s; tamen peregīt ictum
ne periret gloria:
Jam ne credis bruta quondā
vasconū gentilitas
quam sacz crudelis error
immolarit sanguinem?
credis in deum relatos
hostiaz spiritus?
Cerne quam palam feroces
hic tomātur demones
qui lupino rapta rictu
deuorat p̄cordia
strangulat mētes ⁊ ipsas
seç miscēt sensibus.
Tūc suo iam plen⁹ hoste
sistitur furēs homo
spumeas sufflās saliuas
cruda torquēs lumina
expiandus quęstione
nō suor criminū.
Audias (nec tortor astat)
eiulat⁹ flebiles:
scinditur p̄ flagra corpus

nec flagellū cernitur:
crescit ⁊ suspensus ipse
vinculis latētibus.
His modis spurcū latronem
martyz vire⁹ quatit
hęc coerces torquet vit
hęc catenas incutit.
p̄cto verat⁹ relictis
se medullis exuit:
Inquit illęsam rapinam
faucib⁹ siccis ruit
vngue ab imo vsq; ad capillū
salua reddit omnia
cōfitens ardere sese
nam gehennę est incola.
Quid loquar purgata longis
alba morbis corpa
algid⁹ cum decoloros
horror art⁹ concutit?
hic tumor vultū relinqt
hic color verus redit.
Hoc bonū saluator ipse
quo fruamur p̄stitit
martyz cum mēbra nostro
cōsecrauit oppido:
sospitāt quę nūc coluos
quos hiberus alluit.

State nunc hymnite matres
pro receptis paruulis
cōiugum salute læta
vox maritaz strepat:
sit dies hæc festa nobis
sit sacratū gaudiū;

¶ Metrum iambicū dymetrū
Acathalecticon.

¶ Passio sancti Vincen-
tī dyaconi.

Eate martyz p̄sp̄era
diem triumphalē tuū
quo sanguis merces tibi
corona vincenti datur;
Dicte ex tenebris sæculi
tortore victo ⁊ iudice
euerit ad cælū dies
chastoz ouantē reddidit.
Nūc angeloz particeps
colluces insigni stola
quam testis indomabilis
riuis cruoris laueras.
Cum te satelles idoli
p̄cince⁹ atris legibus
litare diuis gentium
ferro ⁊ catenis cogeret.

Ac verba primum mollia
suadēdo blande effuderat
captator vt vitulum lupus
raptur⁹ alludit prius.

Rex inqt vrbis maxim⁹
qui scepra gestat romula
seruire sanxit omnia
p̄scis ⁊ eoꝝ cultibus.

Nos nazareni assistite
rudemq; ritū spernite:
hæc saxa quę princeps colit
placate fumo ⁊ victima.

Exclamat hic vincenti⁹
leuita de tribu sacra
uiniſter altaris dei
septem ex columnis lacteis:

Tibi ista p̄sint numina
tu saxa tu lignū colas
tu mortuoz mortuus
fias deoz pontifex.

Nos lucis auctore patrem
cuiusq; christum filium
qui solus est ver⁹ deus
daciæne cōfitebimur.

Hinc ille iam cōmotioꝝ
audes ne nō f̄lix (ait)
ius hoc deoz ac principū

violare verbis asperis?
Ius et sacratum et publicum
cui cedit humanum genus:
nec te iuuētē feruidē
instās periclū permouet?
Hoc nāq; decretū cape
aut ara thure et cespite
precāda iam nūc est tibi
aut mors lucenda est sanguine.
Respondit ille altrinsec?
age ergo quicquid virium
quicquid pretatis tibi est
palam reluctor ex gre.
Glor nra quę sit accipe
est christus et pater deus
serui huius et testes sumus
extorque si potes fidem.
Tormēta carcer vngulę
stridensq; flāmis lamina
atq; ipsa pēnaz vltima
mors christianis ludus est
O vestra inanis vanitas
scitūq; brutum cęfaris:
cōdigna vestris sensibus
coli iubetis numina.
Excisa fabuli manu
cauis recocta follib?

quę voce quę sensu carent
immota cęca elingua.
His sumptuosa splēdito
delubra crescūt marmore
his colla mugientū
percussa thauroz cadūt.
Assunt et illic spūs
sed sunt magistri criminum
vestrę et salutis aucupes
vagi. impotētes. sordidi.
Qui vos latēter incitos
in omne cōpellūt nefas
vastare iustos cędib?
plebem pioz carpere.
Morūt et ipsi ac sentiūt
pollere christū ac viuere
eiusq; iam iāq; affore
regnū tremēdum perfidis
Clamāt fatentes deniq;
pulsī ex latebris corpoz
virtute christi et nomine
diuicq; et ijdem dęmones
His intonātem martyrem
iudex pphan? non tulit
cōclamat os obtrudite
ne plura iactet improbus.
Glocem loquentis claudite

raptimq; lictores date
illos reorū carnib?
pastos. manuq; exercitos
Jam saxo ius p̄torū
cōniciator sentiat:
impune ne nr̄is sibi
d̄s destruēdis luserit.
Tibi ergo soli cōtumax
tarpeia calcētur sacra?
tu porro sol^o obteras
romā. seuatū. cesarem?
Vinctū retortis brachijs
sursum ac deorsum extēdite
cōpago donec ossium
diuulsa mēbratim crepet.
Post hęc hiulcis ictibus
nudate costarū abdita
vt p lacunas verber
iecur relectū palpitet.
Ridebat hęc miles dei
man^o cruentas increpās
qd̄ fixa nō pfundius
intraret art^o vngula.
Ac iam omne robur fortium
eviscerādo cesserat:
nisusq; anhelus soluerat
fessos lacertorū thoros.

Alit iste tāto letior
omni vacātem nubilo
frontē serena illuminat
te christe p̄ntem vidēs.
Quis vult^o iste pro pudor
(daciaus aiebat furēs)
gaudet renidet puocat
torzor. tor^o acrior?
Nil illa vis exercita
tot noxiorū mortib?
agone in isto pficit
ars et dolo^o vincitur.
S; vos alumni carceris
par semp inuictū mihi
cohibete paulū dextras
respiret vt lassus vigor.
Per sicca rursus vlcera
dum se cicatrix colligit
refrigerati corpis
man^o resulcās diruat.
His contra leuites refert
si iā tuorū perspicias
lāguere virtutem canū
age ipse maior carnifex.
Ostēde quo pacto queāt
imos recessus scindere
manus et ipse interfere

ritiosq; feruētes bibē.
Erras crūēte si meam
te rere pēnā sumere
cū mēbra morti obnoxia
dilaniata interficis.
Est alter est intrinsecus
violare quē nullus potest.
liber quietus integer
exors doloz tristitū.
Hoc quod laboras perdere
tātis furoris viribus
vas est solutū ac fictile
quocūq; frangendum modo.
Quinimo nūc emicere
illū secare ac plectere
qui perstat intus qui tuā
calcat tyrāne insaniā.
Illū laceſſe hūc discute
inuitū inexpugnabilem
nullis pcellis subditū
foliq; subiectū deo.
Hęc fatur. et stridētibus
laniatur vucis denuo
Cui p̄tor ore subdolo
anguina v̄ba exhibilat
Si tāta callū pectoris
p̄durat obstinatio

pulvinar ut n̄m niāma
abomineris tāgere
Saltē latentes paginas
librosq; opertos detege
quo secta prauū seminās
iustis cremetur ignibus
Sedis martyri auditis ait
quē tu maligne mysticis
minaris ignē litteris
flagrabis ipse hoc iustius
Rumphēgā tā celestium
vindex erit voluminū
tātū veneni interpretē
linguā perurēs fulmine.
Uides fauillas indices
gomerreoz criminū
zodomita nec latet cinis
testis perennis funeris.
Exēplar hoc serpens tuū est
fuligo quē mox sulphuris
bitumen imixtū pice
imo implicabūt tartaro.
His p̄secutor saucius
pallet rubescit estuat
insana torquēs lumina
spumaſq; frendēs egerit.
Tum deinde cunctatus dū

Decernit extrema omnium
igni ⁊ grabato ac lamis
exerceatur questio.
Hec ille sese ad munerata
gradu citato proripit
ipsoꝝq; pernit gaudio
penę mistros puenit.
Uentū ad palestrā glorię
Spes certat ⁊ crudelitas
luctamen anceps cōseruit
hinc martyr illic carnifer
Serrata lectū regula
dente in frequēti exasperat
cū multa carbonū strues
viniū vaporat halitū
Hunc spēte cōscendit rogiū
vir sanctꝝ ore interrito
ceu iam coronę cōsciū
celsum tribunal scāderet.
Subter crepāte aspergine
scintillat excussus cinis
pūctisq; feruēs stridulis
sparsim partus figitur
Aruiua post ut igneū
impressa craterē lauat
vis vnde roris fumidi
in membra sensim liquitur.

Hec inter imotus manet
tanq; doloꝝ nescius
tenditq; in altū lumina
nā vincla palmas psserat.
Sublatꝝ inde fortior
lugubre in antꝝ tenditur
ne liber vhis lumis
animaret altū spiritū.
Est intꝝ imo ergastulo
locꝝ tenebris nigrior
quē saxa meris fornicis
angusta clausum strangulant.
Eterna nox illic latet
expers diurni syderis
hic carcer horēdus suos
habere fertur inferos
In hoc baratū cōiicit
truculentꝝ hostis martyre
lignoq; plātas inserit
diuaticatis cruribꝝ.
Quin addit ⁊ pgnā nouā
crucis. peritꝝ artifex
nulli tyrāno cognitā
nec fando cōpertā retro
Fragmēta testaz iubet
hirta impolitis angulis
acuminata informia

tergo iacentis sternerent
Totū cubile spiculis
armāt dolores anxij
iusomne qui subtr̄latus
mucrone pulsent obuiō.
Hęc ille versut' vafra
meditat' arte struxerat
sed belzebulis callida
cōmenta christ' destruit.
Nam carceralis cęcitas
splēdore lucis fulgurat
duplexq; morsus stipitis
ruptis catenis dissilit.
Agnoscat hic vincentius
adesse qđ sperauerat
tāti laboris premiū
christū datorē lumis
Cernit deinde fragmina
iam testularū mollib'
vestire semet florib'
redolēte nectar carcere
Quin et frequētes angeli
stant ac loquūtur cōminus
quoz vn' ore augustior
cōpellat bis dictis viz
Exurge martyr indytc
exurge secur' tui

exurge et almis cętibus
noster sodalis addere.
Decursa iam satis tibi
pęnę minacis munia
pulchraq; mortis exitu
ois peracta ē passio:
O miles inuictissime
fortissimoꝝ fortior
iam te ipsa seua et aspera
tormenta victorē tremūt.
Spectator hęc christ' deus
cōpensat quo intermino
proprieq; collegā crucis
larga coronat dextera
Done hoc caducū vasculū
cōpage textū terrea
qđ dissipatū soluitur
et liber in cęlū veni.
Hęc ille. s; clausas fores
interna rumpūt lumina
tenuelq; p rimas nitoz
lucis latētis p̄ditur.
Hoc cū stuperet territus
obsessor atri liminis
quē cura pernox iusserat
seruare feralē domū:
Psallentes audit insup

prædulce carmen martyris
cui vocis instar emulę
cōclauē reddit concauū
Pauens deinde introspicit
admota quātum postib?
acies p̄ arctas cardinum
intrare iuncturas potest
Uernare multis florib?
stramenta testaz videt
ipsūq; vultis nexib?
obambulātem pangere
Implētur aures turbidi
prætoris hoc miraculo
flet victus ⁊ voluit gemens
iram dolorem dedecus,
Exempt? inquit carceri
paulū benignis foribus
recreetur: vt pastū nouū
pennis reffectus præbeat.
Coire toto ex oppido.
turbā fidelem cerneret
mollire p̄ fultum thoz
siccare cruda vulnera
Ille vngulaz duplices
sulcos pererrat osculis
hic purpurātem corporis
gaudet cruorem lambere

Meriq; vestem linthēam
stillāte tingūt sanguine
tutamen vt sacz suis
domi reseruēt posteris.
Tūc ipse manceps carceris
et vinculoz ianitor
vt fert vetustas cōscia
repente ch̄isto credidit
Hic obseratis vectibus
densę specū caliginis
splendore lucis aduenę
micuisse clausum viderat
At vero postq̄ lectuli
martyz quietem cōtigit
eger moraz tedio
et mortis incensus siti
Si mors habēda huiusmodi ē
quę corpali ergastulo
mentem resoluit liberam
et reddit auctori deo
Mentem piatam sanguine
mortis lauacris erutam
quę semet ac vitā suam
ch̄isto immolandam præbuit.
Ergo vt recline molli?
reiecit auleis caput
victor relictis artibus

cælum capessit spiritus.
Cui recta cælo ramite
referatur ad patrē via
quam fratre cæsus impio
abel beatus kāderat.
Stipāt euntem candidi
binc inde sanctorū chori
pariq; missus carcere
baptista ioānes vocat.
At christiani nomis
hostem coquebāt irrita
fellis venena. ⁊ liuidū
cor effrata exusserāt
Sicut inermē crederes
fractis draconē dentib?
euasit exultās (ait)
rebellis ⁊ palmā tulit.
S; restat illud vltimū
inferre penā mortuo
feris cadauer tradere
canib? ve carpendum dare.
Jam nūc vel ossa extinxero
ne sit sepulcrū funeris
quod plebs gregalis excolat
titulumq; figat martyris.
Sic frendet ⁊ corp? sacꝝ
aphanus (ha dirum nefas)

nudū negato tegmine
exponit inter carices.
S; nulla dirax fames
aut bestiaꝝ aut alitum
audet tropheum glorię
fēdare tactu squalido.
Quin si qua clangēs improbe
circūuolaret emin?
trucis volucris impetu
depulsa vertebat fugā
Nam coru? helyę datus
olun ciboꝝ portitor
hoc mun? implet sedulo
et irremotus excubat.
Hic ex fructis pꝝimis
infestus alax sono
oculosq; pennis verberans
exegit imanē lupum?
Quis perfidoꝝ credere
ausit rapacem bēluā
thauris paratam cōgrebi
cēssisse plumis mollibus?
Ibat malignū murmurās
leui volatu exterritus
pꝝedāq; visam fugerat
custodis imbellis minis.
Quis audienti talia

daciane tūc sensus tibi
quātis gemētē spiculis
figebat occultus dolor
Cum te percipiti corpis
virtute victū cernerēs
ipsis ⁊ impar ossib⁹
vacuisq; iam membris minor.
S; quis tyrāne pertinax
hūc impotētē spiritū
determinabit exit⁹?
null⁹ ne te frangat modus?
Null⁹. nec vnq; desinā:
nam si serina imanitas
mansuescit. ⁊ clemētia
coruos voraces mitigat.
Mergam cadauer fluctib⁹
insana nunq; naufragis
ignoscit vnda. ⁊ spumeū
nescit pfundū parcere.
Aut sempillic mobilis
incesta p ludibria
vagus feretur fluctibus
squamosa pascēs agmina
Aut sub fragosis rupib⁹
scabri petraz murices
inter recessus scrupes
discissa rumpent viscera.

Ecquis viroz strēnue
cymbam perit⁹ pellere
remo rudēte ⁊ carbaso
secare qui pontum queas
Capias palustri cespice
corpus qd̄ intactū iacet
leuiq; vectū lembulo
amplū per equoz auferas
S; complicatum sparteus
claudat cadauer culleus
quem fune cōnexus lapis
p̄ceps in altū deprimat.
At tu per vndas emices
rotāte p̄ceps palmula
donec relictū longior
abscondat aspectus solum
Hęc iussa quidā militum
(eumorphio nomē fuit)
violētus audax barbar⁹
furore feruēs arripit
Funale textum cōserit
suto quod implet corpe
emensus ⁊ multum freti
inter pcellas excutit.
O p̄potens virtus dei
virtus creatrix oīm
quę turgidum quondā mare

gradiente christo strauerat.
Ut terga calcans equoris
siccis mearet passibus
plantas nec undis tingeret
vasti viator gurgitis.
Hęc ipsa virtus iusserat
rubrum salum debiscere
patente dum fundo aridum
secuta plebs iter terit.
Nec non et ipsa nunc iubet
seruire sancto corpori
pontum quietis lapsib?
ad curua pronū litora.
Saxum molaris ponderis
(vt spuma candens) innatās
tantiq; custos pignoris
fiscella fertur fluctib?
Cernūt stupētes nauitę
vectam remenso marmore
labi retrosum leniter
ęstu secundo z flamine
Certant z ipsi concito
pontum phaselo scindere
longe sed artus pręuolant
telluris ad mollem sinum.
Prius relatos deniq;
humus quieta suscipit

quam pulsa summis nisib?
carina portum tangeret.
Felix amenilitoris
secessus ille: qui sacra
fouēs arenis viscera
vicem sepulcri prębuit.
Dum cura sanctorę pia
deflens adornat aggerē
tumuloq; corp? creditū
vitę reseruat postereę
S; mox subactis hostibus
iam pace iustis reddita:
altar quietam debitam
pręstat beatis ossibus.
Subiecta iam sacrario
imāq; ad aram cōdita
cęlestis auram muneris
perfusa subter hauriūt
Sic corp?. ast ipsum dei
sedes receptū cōtinet
cum machabeis fratrib?
sectoq; isaie primū.
Simplex s; illis cōrigit
corona pęnaz quibus
finem maloz pręstitit
mortis suprem? exitus.
Quid tale sector ausus est?

truncata nunquid corporis
segmenta post ferrā feris
obiecit aut vndis dedit?
Num machabei martyris
linguā tyrānus erutam
ruptāve pellē verticis
auib⁹ cruentis obtulit?
Tu sol⁹ o bis in dylte
brauij⁹ sol⁹ duplicis
palmā tulisti: tu duas
simul parasti laureas.
In morte victor aspera
tu deinde post mortē pari
victor triūpho pteris
solo latronē corpe.
Adesto nūc et percipe
voces precantū supplices
nri reatus efficac
orator ad thronū patris
Per te p illū carcerē
honoris augmētum tui
per vincula flāmas vngulas.
per carceralē stipitē:
Per fragmen illud testē
quo parta creuit gloria
et quem tremētes posteri
exosulamur lectulū

Miserere nostraz precū
placat⁹ vt christ⁹ suis
inclinat aurem p speram
noxas nec oēs imputet
Si rite solemnē diem
veneramur ore et pectore
si sub tuoz gaudio
vestigioz fernimur
Paulisper huc illabere
christi fauorem deferens
sensus grauari vt sentiāt
leuamen indulgētij.
Sic nulla iā restet mora
quin excitatā nobilis
carnē resumat spūs
virtute perfunctā pari
Et quē laboz particeps
cōmune discrimen tulit
sit et cohēres glorię
cunctis in eū seculis.

¶ **E**xest passio sci Vincentij.

¶ **P**assio sancti Lauren-
tij Archileuitę.

¶ **M**etrum Jambicum dyme-
trum Acathalecticum.

Antiqua phanoꝝ parēs
iam roma christo dedica
laurētio victrix duce
ritū triumphās barbaꝝ:
Reges sup̄bos viceras
populosq; frenis presseras
nūc mōstruosis idolis
imponis imperij iugū.
Hęc sola deerat gloria
vrbis togatę insignibꝫ
feritate capta gentiū
domaret vt spurcū iouē.
Nō turbulētis viribus
cossi camilli ac cęsaris
sz martyris laurētij
nō incruenta pꝛelio
Armata pugnavit fides
apꝛij cruoris pꝛdiga
nā morte mortē diruit
ac semet impēdit sibi
Fore hęc sacerdos dixerat
iam fixꝫ affixus cruci
laurētium flentē videns
crucis sub ipso stipite
Desiste descessu meo
fletū dolēter fundere:
pꝛcedo frater tu quoq;

post hoc sequeris triduū.
Extrema vox episcopi
pꝛnūciatrix glorię
nihil fefellit: nam dies
pꝛdicta palmā pꝛstitit.
Qua voce quātis laudibꝫ
celebratō mortis ordinē
quo passionē carmine
digne retexēs concinā?
Hic primus e septē viris
qui stāt ad aram pꝛimi
leuita sublimis gradu
et cęteris pꝛstātor
Claustris sacroꝝ pꝛcerat
cęlestis arcanū domus
fidis gubernās clauibꝫ
votasq; dispēsans opes.
Versat famē pecunię
pꝛfectꝫ vrbis regię
minister insani ducis
extractor auri z sanguis.
Qua vilatētes eruat
nūmos. operta existimans
talēta sub sacrarijs
cumulosq; cōgestos tegi.
Laurentium siliū iubet
exquiri arcā ditibꝫ

massis refertā. 7 fulgidę
mōtes monetę cōditos
Soletis (inquit) conqueri
seuire nos iusto amplius
cū christiana corpa
plusquā cruēte scindim?
Abest atrocioribus
censura feruēs motib?
blande 7 quiete efflagito
qd spēte obire debeas.
Hūc esse vestris orgijs
moręq; 7 artē proditū est
hanc disciplinam fēderis
libent vt auro antistites.
Argēteis scyphis ferūt
fumare christi sanguinē
auroq; nocturnis sacris
astare fixos cercos.
Tum summa cura ē fratrib?
(vt sermo testatur loquax)
offerri fundis venditis
sestercioꝝ milia
Addicta auoꝝ pꝛędia.
fēdis sub auctionibus
successor ethęris gemit
sanctis egens parētibus.
Hęc oculūtur abditis

ecclesiaz in angulis
et summa pietas creditur
nudare dulces liberos.
Deprome thesauros. malis
suadēdo quos pꝛęstigijs
exaggeratos obtines
migrāte q̄s claudis specu.
Hoc poscit vsus public?
hoc fiscus hoc grariū
vt dedita stipēdijs
ducē iuuet pecunia.
Sic dōgma vestꝝ est (audio)
suū quibusq; reddito
en cęsar agnoscit suū
numisma nūmis inditū.
Qd cęsaris scis cęsari
da: nempe iustū postulo
(ni falloꝝ) haud vnq; tu?
signat deꝝ pecuniam
Nec cū veniret. aureos
secū philippos detulit
pꝛęcepta sed xbis dedit
inanis a marsupio.
Implete dictoꝝ fidem
quā vos pꝛorbem venditis
nūmos libēter reddite
estote verbis diuites.

Nil asperum laurentius
refert ad ista aut turbidū
sz vt parat⁹ obsequi
obtemperāter annuit.
Est diues inqt. nō ego.
habetq; nra ecclesia
opūq; auri plurimū
nec quisquam in orb^e est ditioz
Is ipse tm̄ non habet
argenteoz enigmatū
august⁹ arcem possidens
cui nūmus oīs scribitur
Sz nec recuso pdere
arcā locupletē nimis
vulgabo cūcta z pferam
preciosa q̄ christ⁹ tenet
Unū sed orās flagito
induciaz paululum
quo fungar efficacius
promissionis munere.
Dum tota digestim mihi
christi supellex scribitur
nam calculāda primitus
tum subnotanda est summula
Let⁹ tumescit gaudio
p̄fect⁹. ac spe deuorat
aux velut iam conditum

domi maneret gestiens.
Depigere temp⁹ tridui
laudatus inde absoluitur
laurētius sponsor sui
et sponsor ingētis lucri
Tribus per urbem cursitat
dieb⁹. infirma agmina
omnesq; qui poscūt stipē
cogēs in vnū z cōgregās
Illic vtrisq; obtutib⁹
orb^e cauatos p̄ferens
baculo regebat p̄uio
errore nutātem gradum
Et claudus infracto genu
et crure trūco semipes
breuior vel parte ex altera
gressum trahēbat imparem
Est vlcerosus artub⁹
qui tabe corrupta fluat
est cui⁹ arens dextera
neruos in vlnā contrahat
Tales plateis oīb⁹
exq̄rit assuetos ali
ecclesie matris penu
quos ipse prim⁹ nouerat
Recenset ex in singulos
scribens viritim nomina

longo rlocatos ordie
astare p templo iubet.
P̄script⁹ r iā fluxerat
dies: furebat feruido
iudex auar⁹ spiritu
p̄missa solut esflagitās
Tum martyr: assistas velim
corāq; dispositas opes
mirere: quas n̄ deus
p̄cediues in sanctis habet
Et debis ingēs atriu
fulgere vasis aureis
et p patētes portic⁹
structos talētis ordines.
Et ille nec pudet sequi:
ventū ad sacratā ianuā
stabāt cateruq; pauper
inculta visu examina:
Fragor rogantū tollitur
p̄fect⁹ horrescit stupens
cōuersus in laurentiū
oculisq; turbatis minax.
Cōtra ille qd furēs ait
minaris aut qd displicet:
nū sordida hęc aut vilia
num despuēda existimas
Quz quod ardēter litis

effossa gignūt rudera
et de metallis squalidis
p̄gnalis excudit labor
Lorrēs vcl amnis turbidis
voluēs arenis implicat
qd terrulentū ac sordidū
flāma necesse est decoqui
Pudor pauz soluitur
violatur auro integritas:
pax occidit: fides perit:
leges r ipse intercidūt.
Quid tu venenū glorię
extollis r magni putas:
si quęris aux verius
lux est r humanū gen⁹
Hi sunt alumni lumis
quos corp⁹ arctat debile
ne p salutem viscerz
mens insolescat turgida.
Cū membra morb⁹ disijcit
anim⁹ viget robustior
mēbris vicissim fortibus
vis sauciatur sensuū
Nā sanguis in culpā calens
minus ministrat viriū
si feruor effet⁹ malis
elumbē virus cōtrahat

m iij

Siforte detur optio
malum dolore asperrimo
fragmenta membrorum pati
et pulcher int⁹ viuere
Comitte formas pestium
et confer alternas lucas
carnis ne morbo⁹ fcdior?
an metis et mox vlcer a?
Nostris part⁹ debiles
int⁹ decoris integri
sensum venusti innoxium
laguoris expertes gerunt.
Vestros valentes corpe
interna corrumpit lepra
erroris mancum claudicat
et ceca fraus nihil videt.
Quemuis tuorum diuitium
qui veste et ore p⁹nitet
magis pbabo debile
quam qui meorum est paupm
Hunc qui supbit serico
quem currus inflatum vehit
hydrops aquosus lurido
tendit veneno intrinsec⁹
Ast hic auar⁹ contrahit
man⁹ recuruas. et volam
plicans aduncis vnguibus

laxare nernos non valet
Istum libido fetida
per scorta tractum publica
luto et cloacis inquinat
dum spurca medicat stupra
Quid ille feruens ambitu
simumque honoris estuas?
mersis ne anhelat februb⁹
atque igne venarum furit?
Quisquis tacendi intemperans
silenda prurit perdere
vexatur et sculpat iecur
scabiensque cordis sustinet.
Quid inuidorum pectorum
strumam retexam turgida
quid pruruleta et luida
malignitatum vulnera?
Tu et ipse qui romam regis
contemptor eterni dei
dum demonum sordes colis
morbo laboras regio
Hi quis supbus despicias
quos execratos iudicas
breui ulcerosos cruent
art⁹: et incolumes erunt
Cum carne corruptissima
tandem soluti ac liberi

pulcherrimoque vite statu
in arce lucebunt patris.
Non sordidati aut debiles
sicut videtur interim
sed purpurantibus stolis
clari et coronis aureis.
Tunc si facultas suppetat
coram tuis obtutibus
istos potentes seculi
velim recedentes dari
Panis videres oblitos
et muculentis naribus
mentum salivis vuidum
lipposque palpebra putri
Peccate nil est tetrius
nil tam leprosum aut putridum
cruda est cicatrix criminum
oleoque ut antrum tartari
Animabus in versa vice
corrupta forma infligit
quas pulcher aspectus prius
in corpore oblectauerat.
En ergo nummos aureos
quos prime sponderam
quos nec fauillis obruat
ruina. nec fur subtrahat.
Nunc addo gemmas nobiles

ne pauperem christum putes
gemmas chorusci luminis
ornatur hoc templum quibus
Cernis sacratas regines
miraris intactas anus
primisque post damnatum chori
ignis secundi nescias.
Hoc est membra ecclesie
hic ille gemmis comitur
dotata sic christo placet
sic ornat altum verticem
Eccum talenta suscipe
ornabis urbem romulam
ditabis et rem principis
fiet et ipse ditior.
Ridemur (exclamat furis
prefectus) ac miris modis
per tot figuras ludimur
et vivit insanum caput?
Impune tatas furcifer
strophas cauillo mimico
te nexuisse existimas
dum scurra saltas fabulam
Cocinna visa urbanitas
tractare nosmet ludicris
egon cabinnis inditus
acroma festinum fui?

Idcirco ne nulla austeritas
censura nulla est fascibus
adeo securim publicam
mollis retundit leuitas?
Dicis libenter oppetam
votiuam mors est martyri
est ista vobis (nouimus)
persuasionis vanitas.
Sed non volenti impartiar
prestatum ut mortis cito
compendiosus exitus:
perire raptim non dabo
Vitam tenebo et differam
penis moram iugibus
et mors inextricabilis
longos dolores pertrahet.
Prunas tepentes sternite
ne feruor ignis nimis
os contumacis occupet
et cordis intret abdita
Vapor senescens laqueat
qui fusus afflatu leui
tormenta sensum temperet
semustulati corporis.
Bene est quod ipse ex omnibus
mysteriarum arches incidit
hic solus exemplum dabit

quod mox timere debeant
Coscende constructum rogam
decube digno lectulo
tunc si licebit disputa
nil esse vulcanum mentem
Hec fante profecto. truces
hinc inde tortores parant
nudare amictu martyrem
vincire membra et tendere.
Illi os decore splenduit
fulgorque circumfusus est
qualem reuertens legifer
de morte vultum detulit
Iudea que plebs aureo
boue inquinata et decolor
expauit et faciem retro
detorsit impatiens dei
Talemque et ille protulit
oris chorusci gloriam
Stephanus per umbram saxum
caelos aptos intuens
Illuminatum est hoc germen
recens piatis fratribus
baptisma quos nup datum
christi capaces fecerat.
Alit impiorum cecitas
os oblitum noctis situ

nigrāte sub velamine
obducta claz non videt.
Egiptiq; plage in modū
quę cū tenebris barbaros
damnaret. hēbreis diem
suo exhibebat lumine
Quin ipsa odoris qualitas
adusta quam reddit cutis
diuersa vtrosq; pmouet
his nitor illis nectar est
Idemq; sensus dispart
variat? aura. aut afficit
horrore nares vindice
aut mulcet oblectamine.
Sic ignis etern? deus
nā christ? ignis verus est
is ipse cōplet lumine
iustos. ⁊ vrit noxios.
Postq; vapor diutinus
decorit exustū latus
vltro ecathasta iudicem
sermone compellat breui
Cōuerte partē corpis
satis crematā iugiter
et fac periclū quid tuus
vulcanus ardens egerit.
Præfectus inuerti iubet:

tūc ille. coctum deuora
et experimentum cape
sit crudū an anūm suauius.
Hęc ludibundus dixerat.
cclū deinde suspicit
et cōgemiscēs obsecrat
miserat? vrbem romulā
O christ? numē vnicum
o splēdor o stus patris
o factor orbis et poli
atq; auctor hoz mēnium
Qui sceptrā romę in vertice
reꝝ locasti sanciens
mundū quirinali toge
seruire. ⁊ armis cedere
Vt discrepātum gentiū
mores ⁊ obseruātiā
linguasq; ⁊ ingenia ⁊ sacra
vnis dōmares legib?
En omne sub regnū Remi
mortale cōcessit genus
idem loquūtur dissoni
ritus id ipsum sentiūt
Hoc destinatū quo magis
ius christiani nominis
quodcūq; terraz iacet
vno illigaret vinculo.

Da christe romanis tuis
sit christiana vt ciuitas
per quā dedisti vt ceteris
mens vna sacroz foret
Cōfēderētur oīa
hincinde mēbra in symbolū
māsuēscat orbis subdit?
māsuēscat ⁊ summū caput
Aduertat adiūctas plagas
coire in vnā gratiā
fiat fidelis romulus
et ipse iam credat numa
Cōfundit error troicus
adhuc cathonū curiā
veneratur occultis focis
frygū penates exules:
Janū bisfrontē ⁊ sterculū
colit senat?: horreo.
tot mōstra patrū dicere
et festa saturni senis
Absterge christe hoc dedec?
emitte gabriel tuū
agnoscat vt vex deum
errās iula cecitas.
Et iam tenem? obsides
fidissimos hui? spei
hic nāq; iam regnāt duo

apostolorū principes
Alter vocator gentiū:
alter cathedrā possidens
primā: recludit creditas
eternitatis ianuas.
Discede adulter iupiter
stupro sororis oblite
relinque romā liberā
plebemq; iam christi fuge.
Te paul? hinc exterminat
te sanguis exturbat petri
tibi id qd ipse armaueras
factum neronis officit.
Video futurū principem
qñq; qui seru? dei
tetrīs sacroz sordib?
seruire romam nō sinat
Qui templa claudit vectibus
valuas eburnas obstruat
nefanda damnēt limina
obdens aenos pessulos
Tūc pura ab omni sanguine
tandē nitebāt marmora
stabāt ⁊ gra innoxia
que nūc habētur idola.
hic finis oranti fuit
et finis idem vinculi

carnalis: erupit volās
vocem secut⁹ spiritus.
Flexere corp⁹ subditis
ceruicib⁹ quidā patres
quos mira libertas viri
ambire christū suaserat
Replens medullas in doles
afflarat et coegerat
amore sublimis dei
odisse nugas pristinas
Refrixit ex illo die
cultus deoz turpiū:
plebs in sacellis rario:
christi ad tribunal curritur
Sic dīmicās laurētius
nō ense percinxit lat⁹
hostile s; ferrū retro
torquēs in auctorē tulit.
Dum demon iuuetum dei
testem lacessit p̄clio
perfossus ille cōcidit
et stratus eternū iacet.
Mors illa sancti martyris
mors vera temploꝝ fuit
tūc vesta palladios lares
impune sentit descri
Quicquid quiritū suenerat

ornar nenas numē
christi frequentās atria
hymnis resultat martyrem
Ipsa et senat⁹ lumina
quondā luperci aut flamines
apostoloꝝ ac martyꝝ
exosculātur limina.
Eidem⁹ illustres domos
seru ex utroq; nobiles
offerre votis pignora
clarissimoꝝ liberum
Elicitus olim pontifex
ascitur in signū crucis:
eodemq; laurēti tuam
vestalis intrat claudia.
O ter quaterq; et septies
beatus vrbis incola
qui te actuoꝝ comin⁹
sedem celebrat ossium.
Cui p̄pter aduolui licet
qui fletib⁹ spargit locum
qui pecc⁹ in terram premit
qui vota fundit murmure.
Nos vasco hiberus diuidit
binis remotos alpib⁹
trans scotianoꝝ iuga
trās et pyrenas ningidas

Ulix fama nota est. abditis
quā plena sanctis roma sit
quā diues vrbani solum
sacris sepulcris floreat.
S3 qui carem⁹ his bonis
nec sanguis vestigia
videre corā possumus
cælum intuemur emicuis
Sic sancte laurēti tuam
nos passionē querim⁹
est aula nam duplex tibi.
hic corpis. mentis polo
Illic inenarrabili
allectus vrbe municeps
eternę in arce curię
gestas coronā ciuicam
Uideoz videre illustribus
gēmis choruscantem vitz
quē roma cęlestis sibi
legit perenuē cōsulem
Quę sit ptās credita
et muneris quātum datū
probāt quiritem gaudia
quib⁹ rogatus annuis
Qd quisq; supplex postulat
fert impetratū pspere
Poscūt iocātur i ndicāt

et tristis haud vllus redit
Ceu p̄sto semp adlies
tuosq; alumnos vrbicos
lactente cōplexus sinu
paterno amore cōfoves
Hos inter o christi dec⁹
audi et poetam rusticum
cordis fatētem crimina
et facta prudētem sua.
Indignus agnosco 7 scio
quē christus ipse exaudiat
sed p̄ patronos martyres
potest medelam cōsequi
Audi benignus supplicē
christe reum prudētium
et seruiētem corpori
absolue vinculis seculi.

Crest passio sancti lau-
rentij.

C Ad Valerianū episco-
pum De passioe Hippo-
liti sanctissimi martiris.

Metru elegiacū

Innumeros cineres sanctorum romula in urbe
 Quidam? o christi valeriane sacer
 Incisos tumulis titulos et singula quæris
 Noia: difficile est ut replicare queam
 Tantos iustorum populos furor impius hausit
 Cum coleret patrios troica roma deos
 Plurima litterulis signata sepulcra loquuntur
 Martyris aut nomen aut epigramma aliquod
 Sunt et multa tamen tacitas claudetia turbas
 Marmora. que solum significantur numerum
 Quanta vix iaceant congestis corpora aceruis
 Nosse licet. quorum nomina nulla legas
 Sexaginta illic defossas mole sub vna
 Reliquas meminisse me didicisse hominum
 Quorum solus hęc cõperta vocabula christi
 Ut pote quos propriè iunxit amicitie.
 Hęc dum lustro oculis et sicubi forte latentes
 Rex apices veterum per monumenta sequor
 Inuenio hippolytum qui quondam scisma nouati
 Presbiteri attigerat. nostra sequenda negans
 Usque ad martyrium puenctum insigne. tulisse
 Lucida sanguinei premia supplicij.
 Nec mirere senem pueri dogmatis olim
 Munere ditatum catholicę fidei
 Cum iam vesano victor raperetur ab hoste
 Exultate anima carnis ad exitium
 Plebis amore sue multis comitantibus ibat:
 Consultus quęnam secta foret melior
 Respondit fugite o miseri execranda nouati
 Scismata: catholicis reddite vos populis.
 Una fides vigeat. pisco que credita templo est

Quam paul' retinet quāq; cathedra petri
 Quę docui docuisse piget: venerabile martyz
 Cerno. qđ a cultu rebar abesse dei.
 His vbi detorsit leuo de tramite plebem
 Mōstrauitq; sequi qua via dextra vocat
 Seq; ducē rectis. spretis anfractib' idem
 Prębuit: erroris q̄ prius auctor erat
 Siftitur insano rectori christicolas tūc
 Ostia verāti p tyberina viros.
 Illo nāq; die roma scesterat. ipsos
 Peste suburbanos vt quateret pplos
 Mō cōtentus humū celsę inter mētia romę
 Lingere iustoz cędibus assiduis
 Janiculū cum iā madidū fora rostra suburā
 Cerneret eluue. sanguis effluere
 Protulerat rabię tyrtēni ad litoris oram
 Quęq; loca equoreus prima pont' habet
 Inter carnifices ꝛ cōstipata sedebat
 Officia. extructo celsior in solio
 Discipulos fidei detestādiz rebelles
 Idolū. ardebat dedere perfidiz
 Carcereo crinita situ stare agmina cōtra
 Iusserat. horrendis exeruciāda modis.
 Inde catenaz tract'. hinc lozea flagra
 Stridere. virgarum cōcrepitare fragoz
 Ungula fixa cauis costaz cratibus. altos
 Pandere secessus ꝛ lacerare iecur.
 Alc iam lassatis iudex tortorib' ibat
 In furias. casta condicione fremens
 Nullus em̄ christi ex famulis p tātā repertus
 Supplicia. auderet qui viciare animam

Quod pauor in domito corde ferinus agit
Iamque reluctantes sociarunt vincula bigas
Quaerunt discord. sedere nexuerunt
Lemonis vice funis inest: qui terga duorum
Diuidit. et medius tagit utrumque latus
Deoque iugo in longum se post vestigia retro
Protendens trahitur. trahit et una pedum
Cuius ad extremum sequitur qua puluere summo
Cornipedum refugae orbita trita vias
Crura viri innectit laqueus. non doque tenaci
Astringit platas. cumque rudente ligat
Postquam composito satis instruxere paratu
Martyris ad penam. verbera. vincula feras
Instigant subitis clamoribus atque flagellis
Iamque infestis perfodiunt stimulis
Ultima vox audita senis venerabilis haec est
Hi rapiant arte: tu rape christe aiam.
Prosumunt alacres ceco et terrore feruntur
Quo sonat atque timor quo furor exagitat
Incedit feritas: rapit impetum: et fragor virget
Nec cursus volucer mobile sentit onus
Per siluas per saxa ruunt: non ripa retardat
Fluminis. haud torrens oppositum cohibet
Prosternunt scythes et cuncta obstacula rumpunt
Prona fragosa petunt ardua transiliunt
Scissa minutatim labefacto corpora frustra
Carpit spingeris stirpibus hirtus ager
Pars summis pendet scopulis. pars sentibus haeret
Parte rubet frondes: parte madescit humus
Exemplar sceleris paries huius illitus. in quo
Multicolor fucus digerit omne nefas

Picta sup̄ tumulū species liquidis viget vmbria
 Effigiās tracti mēbra cruēta viri
 Rozātes saxoz apices vīdi optime papa
 Purpureisq; rotas vepub⁹ impositas
 Docta man⁹ virīdes imitāto effingere dūmos
 Lusferat ⁊ minio roseolā saniem
 Cernere erat ruptis cōpagib⁹ ordine nullo
 Mēbra p̄ incertos sparsa iacere sinus
 Addiderat charos gressu lachrymisq; sequētes
 Deuta qua fractū semita mōstrat iter
 Meroze attoniti atq; oculis rimātib⁹ ibāt
 Implebātq; sinus viscerib⁹ lacris
 Ille caput niueū complectitur. ac reuerēdam
 Caniciē molli cōfouet in gremio
 Hic humeros trūcasq; man⁹ ⁊ brachia et vluas
 Et genua ⁊ cruz fragmina nuda legit
 Palliolis ⁊ iam bibulę siccantur arenę
 Ne q̄s in infecto puluere ros maneat
 Si q̄s ⁊ in sudib⁹ recalēti aspergine sanguis
 Insidet hūc oēm spongia pressa rapit
 Nec iam densa sacro quicq; de corpe silua
 Obtinet. aut plenis fraudat ab exequiis
 Cūq; recēditis constaret partib⁹ ille
 Corpis integri q̄ fuerat numerus
 Nec purgata aliqd̄ deberēt auia toto
 Ex hōie. exter sis frondib⁹ ⁊ scopulis
 Detēdo eligitur tumulo loc⁹: ostia linqūit:
 Roma placet. sanctos quę teneat cineres
 Haud p̄cul extremo culta ad pomeria vallo
 Versa latebrosis cripta latet foucis
 Hui⁹ in occultū gradib⁹ via prona reflexis

Ire p anfractus luce latente docet
 Primas nãq; fores summoten? intrat hiatus
 Illustratq; diis lumina vestibuli
 Inde vbi pgressu facili nigrescere visa est
 Nox obscura loci p specus ambiguũ
 Occurrũt celsis immissa foramina tectis
 Quę iaciãt claros antra sup radios
 Quãlibet ancipites texant hincinde recessus
 Areta sub vmbrosis atria porticibus
 Attamẽ excisa caua subter viscera montis
 Crebra terebrato fornice lux penetrat
 Sic datur absentis subter terranea solis
 Cernere fulgorẽ luminibusq; frui
 Talib? hippolyti corp? mandatur opertis
 Propter vbi apposita est ara dicata deo
 Illa sacramẽti donatrix mensa eademq;
 Custos fida sui martyris apposita
 Seruat ad æterni spem iudicis ossa sepulcro
 Pascit item sanctis tybricolas dapib?
 Mira loci pietas ⁊ prompta precãtibus ara
 Spes hoim placida prosperitate iuuant
 Hic corruptelis animiq; ⁊ corpis eger
 Oraui quotiẽs stratus opem merui
 Quod letor reditu: q; te venerãde sacerdos
 Cõplecti licitũ est: scribo q; hęc eadem
 Hippolyto scio me debere. de? cui christus
 Posse dedit qd quis postulet annuere
 Illas ipsa aĩę exuuias quę cõtinet intus
 Edicula. argẽto fulgurat ex solido
 Prefixit tabulas diues man? equore leui
 Candentes. recauũ quale nitet speculum

Mec parijs cōtenta aditus obducere laxis
Addidit ornādo clara talēta operi
Dane salutatū cōcurritur omnis adorat
Pubes. cunt redeūt solis adusq3 obitum
Conglobat in cuneos latios simul ac peregrinos
Pernixtum pplos religionis amor
O scula pspicuo figūt impressa metallo
Balsama defundūt. fletibus ora rigant
Jam cū se renouat decursis mensib9 annus
Natalemq3 diem passio sancta refert
Quāta putas studijs certantibus agmina cogi
Queve celebrādo vota coire deo?
Urbs augusta suos vomit effunditq3 quirites
Una et patricos ambitione part
Cōfundit plebeia phalanx vmbonibus equis
Discrimen pcerum precipitāte fide
Nec min9 albanis acies se candida portis
Explicat. et longis ducitur ordinibus
Exultāt fremitus variay hincinde viay
Indigenę z pisens plebs et etrusca venit
Cōcurrit sannitis atrox. habitator et alq
Campanus capuę. iamq3 nolant9 adest
Quisq3 sua lētus cum cōiuge. dulcib9 et cum
Pignorb9: rapidum carpere gestit iter
Uix capiūt patuli populoz gaudia campi
Heret z in spacijs densa cohors nimijs
Angustum tātis illud specus esse ceteruis
Haud dubium est ampla fauce licet pateat
Stat sz iuxta aliud quod tāta frequētia templum
Lūc adeat. cultu nobile regifico
Parietib9 celsum sublimib9 atq3 superba

Dalestate potens muneribusq; opulens
Ordo columnarum gemin⁹ laquearia tecti
Sustinet curati supposit⁹ trabibus
Adduntur graciles tecto brevior recessus
Qui lateq; seriem iugiter eximient
At medios aperit tractus via latior alti
Culmis exurgens editiore apice
Fronte sub aduersa gradib⁹ sublime tribunal
Tollitur: antist⁹ s⁹ predicat inde deum
Plena laborantes egre dom⁹ accipit omnes
Arctaq; confertis c⁹stuat in foribus
Maternum pandens gremium quo condat alumnos
Ac foueat fetus accumulata suos
Silene comemini colit hunc pulcherrima roma
Iobus augusti mensis ut ipse vocat.
Prisco more diem. quem te q; sancte magister
Annua festa inter dinumerare velim
Crede salutigeros feret his veneratib⁹ annos
Lucis honoratq; premia restituens
Inter solemnes cypriani vel chelidoni
Eulaliq; dies currat et iste tibi
Sic te p⁹ p⁹lo cuius tibi credita vita est
Quante christus audiat omnipotens
Sic tibi de pleno lupo excludatur ouili
Agnas nec vlla tuum capta gregem minuat
Sic me gramineo remanentem deniq; campo
Sedulus egrotam pastor onem referas
Sic cum lacteolis caulas compleueris agnis
Raptus et ipse sacro sis comes hippolyto;

C Exest passio sancti Hippolyti episcopi

Passio sanctorum Ac illustrissimorum
christi apostolorum Petri et Pauli.

Metrū Hipponacticū Prim^o versus 2stat duob^o dactylis
Spondeo dactylo. duob^o trochæis. 7 spondeo vel dactylo. Secū
da regio habet metrum Jambicum trimetrum Cathalecticum
et sic hipponacticum dicitur.

Zus solito coeūt ad gaudia: dic amice qd sic
Romā p oēm cursitāt ouātq3
Festus aplici nobis redit hic dies triūphi

Pauli atq3 petri nobilis cruore.

Unus utrūq3 dies pleno tñ innouat^o anno

Udidit supba mortelaureatum.

Scit tyberina palus quę flumine lambit ex p̄p̄inquo

Binis dicatū cespitem trophæis.

Et crucis 7 gladij testis qb^o irrigās easdem

Bis fluxit imber sanguis p̄ herbas.

Prima petz rapuit sentētia legib^o neronis

Perire iussum p̄minēte ligno

Ille tñ veritus celsę decus emulāto mortis

Ambire tanti gloriā magistri

Exigit vt pedib^o mersum caput imprimāt supinis

Quo spectet inū stipitem cerebro

Figitur ergo man^o subter sola versus in cacumen

Hoc mēte maior quo minor figura

Mouerat ex humili cclū citius solcre adiri

Deiecit ora spiritum daturus

Ut teres orbis iter. flexi retro p̄currat anni

Diemq3 eundem sol reduxit ortus

Euomit in iugulum pauli. nero feruidū furorem

Zubet feriri gentium magistrum.

Ipsa prius sibi finem quia dixerat futurum
Ad christum eundum: iam resoluo inquit.
Nec mora. protrahitur: pene datur: immolatur ense
Non hora vatem non dies fefellit.
Diuidit ossa duum tybris sacer ex vtraque ripa
Inter sacrata dum fluit sepulcra.
Dextra petrum regio tectis tenet aureis receptum
Canens oliua murmurans fluente
Namque supercilio saxi liquor ortus excitauit
Frondem perennem chusinatis feracem
Nunc preciosa ruit per marmora lubricatque diuum
Donec virenti fluctuet corymbus
Interior tumuli pars est vbi lapsibus sonoris
Stagnum niuali voluitur profundo
Omnicolor vitreas pictura superna tingit undas
Musci relucent et virescit aurum
Cyaneusque latex umbram trahit imminentis ostris
Credas moueri fluctibus lacunar
Pastor oues alit ipse illic gelidi rigore fontis
Uidet sicire quas fluenta christi
Parte alia titulum pauli via seruat ostiensis
Qua stringit annis cespitem sinistrum
Regia pompa loci est. princeps bonas sacrauit arces
Lusitque magnis ambitum talentis.
Bracteolas trabibus supleuit. ut omnis aurulenta
Lux esset intus ceu iubar sub ortu
Subdidit et parias fuluis laquearibus columnas
Distinguit illic quas quaternus ordo
Tunc camiros hyalo insigni varie cucurrit arcus
Sic prata vernis floribus renident
Ecce duas fidei summo patre conferente voces

Urbi colendas quas dedit togatę
Aspice per bifidas plebs romula funditur plateas
Lux in duobus seruet vna festis
Nos ad utrūq; tamen gressu properemus incitato
Et his rillis perfruemur hymnis
Ibimus ulterius quo fert via pontis hadriani
Leuam deinde fluminis petemus
Transstiberina prius soluit sacra peruigil sacerdos
Dox huc recurrit duplicatq; vota
Hęc didicisse sat est romę tibi. tum demum reuersus
Diem bifestum sic colas memento;

**C Passio sancti Cypriani Carthaginensis
episcopi Viri doctissimi.**

**C Metrum Archilochicū Constans Tetrametro Bucolico
et tribus trocheis.**

Unica terra tulit quo splendeat omne quęquā est
Inde domo cypriani s; decus orbis r magistrum
Est cyprius pat rię martyr. s; amore r ore noster
Incubat in libya sanguis: s; vbiq; lingua pollet.
Illa superstes agit de corpe: sola obire nescit
Dum genus esse hominū christus sinet r vigere mundum
Dum liber vllus erit. dum scrinia sacra litterarum
Te leget omnis amās christum. tua cypriane discet.
Spiritus ille dei qui fluxerat auctor in pphetas
Fontibus eloquij te celitus actus irrigauit.
O niue candidius lingue genus: o nouū saporem
O liquor ambrosius. cor mitigat: imbuit palatum
Sedem anime penetrat: mentem fouet r pererrat artus
Sic deus interius sentitur r induitur medullis.

Unde bonū subitum terris dederis pater reuela:
Deerat apostolicis scriptis opulētus executor
Eligit locuples faciūdia q̄ decoret orbem
Quo magis cruda hōim p̄cordia p̄polita noscent
Siue timoris op̄ seu mystica vel p̄funda chasti
Uln̄ erat iuuenū doctissimus artib̄ sinistris
Fraude pudiciā p̄fringere. nil sacz putare
Sepe etiā magicū cantamē inire p̄ sepulcra
Quo geniale thori ius soluerat estuāte nupta
Luxurię rabiē tantę cohibet repēte ch̄rist̄
Discutit ⁊ tenebras de pectore: pellit ⁊ furore
Implet amore sui: dat credere. dat pudere facta
Iāq; figura alia est quā quę fuit oris ⁊ nitoris
Exiit tenui vult̄ cute. trāsit in seueram.
Deflua cesaries cōpescitur ad breues capillos:
Ipse modesta loqui: spem q̄rere: regulā tenere:
Iusticiā bibere ch̄risti: penetrare dogma nostz.
His igit̄ meritis dignissim̄ vsq; episcopale
Prouehit̄ solium doctor. capit ⁊ sedile summū.
¶ Valerian̄ opum p̄inceps erat atq; galien̄
Cōstare simul p̄cnā capitis deum fatēti
Milia terrigenū spurcissima iusserāt sacrari.
Cōtra aīos ppli doctor cyprian̄ incitabat
Ne q̄s ab egregię virtutis honore discreparet
Nec fidei precū quis sumere degener timeret
Esse leuē cruciatū. si modo cōferat futura.
Quę de ipse viris itermina fortib̄ spondit
Verce doloris emi spem lumis ⁊ diem perennē:
Omne malū volucris sub tpe trāsuolare cursim
Nil graue qđ pagi finis facit ⁊ quiete donat
Se fore principū pulchrę necis ⁊ ducem cruoris

Seq; caput gladio summittere: sanguinē dicare.
Qui sociare aiam christo velit vt comes sequatur?
His vbi corda viz christo calefacta ppauit
Ducitur añ alios pcōsule pfurēte vincit?
Antra latēt tyrię carthaginis alti? reposta
Cōscia tartareę caliginis. abdicata soli
Clausus i his specub? scūs cyprian? 7 catena
Mexus vtrāq; manū. nomē p̄is iuocat sup̄mi
Omnipotēs genitor christi de? 7 creator orbis
Christe parēs hoīs quem diligis 7 vetas perire
Ille ego vipereis quem tu bon? oblitū venenis
Crimibus varq; tinctū miserat? abluisti
Iaq; tuū fieri mādās: fio cyprian? alter
Ac nou? ex veteri. neciā reus aut nocēs vt ante
Siluteū facili charismate corp? expiasti
Niselibēs tenebris ergastula cęca dissipatis
Eripecorpozeo de carcere vinculisq; mūdi
Hāc aiam liceat fuso tibi sanguie imolari
Ne qua fez reprimat demētia iudicē. tyrāni
Neu sciat iūdia nutescere: gloriā negare.
Da q; ne q; iners sit de grege quē tuū regbam
Ne cadat ipatiēs pēnē. titubet ve q; tuoz
Incolumē ve numez reddā tibi debitūq; soluā.
Vocib? his dñm pmouerat: influebat inde
Spūs in pplm carthagis auctor acris
Ingenij. stimulis vt pectora subditis calerēt
Ad decus egregiū discrimie sanguis petendum
Nō trepidare docēs. nec cedere nec dolore vinci
Laudis amore rapi. christū sape 7 fidem tueri.
Fama refert foueā campi i medio patere iussam
Calce vaporifera summos ppe margins refertam.

Sata recocta vomunt ignem. niuensq; puluis exit
 Urere tacta potēs. ⁊ mortifer ex odore flat?
 Alpositā mem̄rāt arā fouea stetit summa
 Lege sub hac: salis aut micā iecur ⁊ suis litaret
 Chusticolę: aut medię spēte irruerēt in ima fossę.
 Prosiluere alacres cursu rapido simul trecēti
 Gurgite puluereo mersos liquor arid⁹ vorauit
 Precipitēq; globū fundo tenas iplicauit imo:
 Corpa cātor habet: cātor vebit ad supna mētes
 Candida massa debinc dici meruit p̄ omne sęclum.
 Letior interea iā tascius ob diem suoꝝ
 Sistitur in domiti p̄consulis ēminus furori.
 Ederciussus erat qđ viueret: vnicultor inqt.
 Dogmatis atq; loci: iussus gen⁹: est dianus inquit.
 Seruo salutiferi mysteria cōsecrata chusti
 Ille sub hęc: sat (ait) iam criminis ipse cōfiteatur
 Tascius ipse iouis fulmē negat: expedit ferrum.
 Carnifices: gladio p̄nam luat hostis idoloꝝ.
 Ille deo meritas grates agit ⁊ canit triumphās.
 Fleuit abire viz inq̄sta africa. quo docēte facta est.
 Cultior: eloquio cui⁹ sibi docta gloriatur.
 Vox tumulū lachrymās struxit. cineresq; cōsecrauit.
 Desine flere bonū tantum: tenet ille regna cęli
 Nec min⁹ inuolitat terris. nec ab hoc recedit orbe
 Dissertit. eloquitur. tractat. docet. instruit. p̄phetat.
 Nec libyę pplōs tantū regit: exitusq; in ortum
 Solis ⁊ vsq; obitū gallos fouet. ibuit britannos.
 Presidet hesperię. chustum serit vltimis hiberis
 Deniq; doctor humi est: idem quoq; martyr in supernis.
 Instruit hic hoīes: allinc pia dona dat patron⁹:
 Passio sancti Cypriani definit.

Passio sancti Cypriani definit.

**Hymnus in honore decem et noue
Martyrum Cesaraugustanorum**

Metrum Sapphicum.

**Is nouem noster populus sub vno
Martyrum seruat cineres sepulcro.**

Cesaraugustam vocitamus urbem

Res cui tanta est.

Plena magnorum domus angelorum

Non timet mundi fragilis ruinam

Tot simul gestans simul offerenda

Munera christo.

Cum deus dextram quatiens coruscam

Sube subnixus veniet rubente

Gentibus iustam positurus equo

Pondere libram.

Orbe de magno caput excitata

Obuiam christo properanter ibit

Ciuitas quęq; preciosa portans

Dona canistris.

Alfra carthago tua promet ossa

Dre facundo cypriane doctor:

Coriduba ascidum dabit et zoellum

Tresq; coronas.

Tu tribus gemmis diadema pulchrum

Offeras christo genitrix piorum

Larraco. interit cui fructuosus

Sutile vindum.

Nomen hoc gemme strophio alligatum est

Emicant iuxta lapides gemellis

Ardet et splendor parilis duorum

Igne corusco.
Parua felicitis decus exhibebit.
Artibus sanctis locuples gerunda
Nostra gestabit calagurris ambos.

Quos veneramur.
Barchion claro cucusate fręta.
Surget. 7 plauso speriosa narbo.
Leq3 prepollens arelas habebit.

Sancte genesi.
Lusitanorum caput oppidorum.
Urbs adoratę cineres puellę
Obuiam christo rapiens ad aram.

Porrigit ipsam
Sanguinem iusti cui pastor heret
Ferculum duplex geminumq3 donum.
Ferre complutum gremio iuuabit

Membra duorum
Ingeret tingis sua cassianum
Festa masillum monumenta regum
Qui cinis gentes domitas coegit.

Ad iuga christi.
Singulis paucę tribus aut duobus
Forfan et quinis aliquę placebunt
Testibus christi prius hostiarum.

Pignore funceę.
Tu decem sanctos reuehes et octo.
Cęsaraugusta studiosa christi
Uerticem flauis oleis reuincta

Pacis honore.
Sola in occursum numerosiores
Martyrum turbas domino parasti

Sola prædines pietate multa

¶ Luce frueris.

Uir parens orbis populosa pœni

Ipsa vix roma in solio locata

Te decus nostrum superare digna est

¶ Munere in isto.

Omnibus portis sacer immolatus

Sanguis. exclusit genus inuidorum

Dæmonum: et nigras pepulit tenebras

¶ Urbe piata

Nullus umbrarum latet incus horoz

Pulsa nam pestis populum refugit:

Christus in totis habitat plateis.

¶ Christus ubiqz est

Martyrum credas patriam coronis

Debitam sacris: chorus vnde surgens

Tendit in cælum niveus togatę

¶ Nobilitatis.

Inde vincenti tua palma nata est

Clerus hic tantum peperit triumphum

Hic sacerdotum domus infulata

¶ Valeriorum.

Sæuis antiquis quotiens procellis

Turbo veratum tremefecit orbem:

Tristior templum rabies in istud.

¶ Intulit aras.

Nec furoz quisquam sine laude nostrum

Cessit. aut clari vacuus cruoris.

Martyrum semper numerus sub omni

¶ Grandine creuit.

Nonne vincenti peregre necandus

Martyr his terris tenui notasse

Sanguinis ro'e speciem futuri

¶ Forte propinqua?

Hoc colunt ciues. velut ipsa membra:

Cespes includat suus. ⁊ paterno

Seruet amplectens tumulo beati

¶ Martyris ossa.

Moster est. quous procul hinc. in vrbe:

Passus ignota. dederit sepulcri

Gloriam victor prope litus alti

¶ Forte sagunti:

Moster. et nostra puer in palestra.

Arte virtutis. fideiq; oliuo

Unctus. horrendum didicit domare.

¶ Viribus hostem.

Mouerat templo celebres in isto

Octies partas deciesq; palmas.

Laureis doctus patrijs eadem.

¶ Laude cucurrit.

Hic et encrate recubant tuarum

Ossa virtutum: quibus efferrati

Spiritum mundi violenta virgo

¶ Dedecorasti.

Martyrum nulli remanente vita:

Contigit terris habitare nostris:

Sola tu morti proprię superstes.

¶ Viuis in orbe

Viuis ac pene seriem retexis:

Carnis accessq; spoliū retentans:

Tetra. quam sulcos habeant amaro

¶ Vulnera narras.

Barbarus tortor latus omne carpit
Sanguis impensus. lacerata membra
Dectus abscissa patuit papilla.

¶ Corde sub ipso

Jam minus mortis precium peractum est
Quæ venenatos abolens dolores
Concitam membris tribuit quietem.

¶ Fine soporo.

Cruda te longum tenuit cicatrix
Et diu venis dolor hæsit ardens
Dum putrescentes tenuat medullas

¶ Labidus humor.

Inuidus quævis obitum supremum
Persecutoris gladius negarit.
Plena te martyri tamen. vt peremptam.

¶ Pena coronat.

Vidimus partem iecoris reuulsam.
Vngulis longe iacuisse pressis:
Dors habet pallens aliquid tuorum.

¶ Te quoq; viua

Hunc nouum nostræ titulum fruendum
Cæsar augustæ dedit ipse christus.
Fuge viuentis domus vt dicata.

¶ Martyris esset.

Ergo ter senis sacra candidatis.
Diues optato sumul et lupercio
Perge conscriptum tibi nec senatum.

¶ Dangere psalmis

Ede successum: cane martialem.
Dors et urbani tibi concinatur
Juliam cantus resonet simulq;

Quintilianum.

Publium cantet chorus. et reuoluat
Quale frontonis fuerit trophæum.
Quid bonus felix tulerit: quid acer

Cecilianus.

Quantus heuuantia tua bella sanguis
Linxerit: quantus tua primum.
Tum tuos viuarum recolat triumphos

Lauz apodemi.

Quattuor posthinc superest virozum
Nomen extolli reuente metro
Quos saturninos memorat vocatos

Pisca vetustas

Carminis leges amor aureorum
Nominum parui facit. et loquendi
Cura de sanctis viciosa non est

Nec rudis vnquam.

Plenus est artis modus. annotatas
Nominum formas recitare christo
Quas tenet celi liber explicandus

Tempore iusto.

Octo tunc sanctos recolet decemq;
Angelus. coram patre filioq;
Urbis vnus regimen tenentes.

Iure sepulcri.

Quin ad antiquum numerum trahetur
Elia post pœnæ specimen puella
Morisq; vincenti cui sanguis hinc est

Fons et honoris

Additis gayo (nec enim silentio)
Leq; clementi. quibus incruentum

Ferre prouenit decus ex secundo.

¶ **Laudis agone.**

Ambo confessi dominum steterunt

Acriter contra fremitum latronum

Ambo gustarunt leuiter saporem

¶ **Martyriorum.**

Hęc sub altari sita sempiterno

Lapsibus nostris veniam precatur.

Turba. quam seruat procerum creatrix

¶ **Purpureorum.**

Mos pio fletu date perluamus

Marmorum sulcos. quibus est operta

Spes: vt absoluant retinaculorum.

¶ **Uincla meorum.**

Sterne te totam generosa sanctis

Ciuitas mecum tumulis: deinde

Uox resurgentes animas ⁊ artus.

Lota sequeris:

¶ **Pastia Sancte Agnetis uirgis et martyris**

¶ **Metrum Alchaicum cōstat Spondeo Bacchio ⁊ duobus dactylis.**

Gnis sepulchꝝ est romulea in domo

Fortis puellę ⁊ martyris indytę

Conspecto in ipso condita turrium

Seruat salutem uirgo quirorum

Nec non ⁊ ipsos protegit aduenas

Puro ac fideli pectore supplices.

Duplex corona est prestita martyri

Intactum ab omni crimine corpus est

Mortis deinde gloria liberę

Aliunt iugali vix habilem thoro
Primis in annis forte puellulam
Christo calentem, fortiter impio
Iussis reuisam: quo minus idolis
Addicta, sacram desereret fidem
Tentata multis nam prius artibus
Hunc ore blandi iudicis illice
Hunc sequentis carnificis minis
Stabat feroci robore pertinax
Corpusq; duris excruciatibus
Ultro offerebat non renuens mori.
Tum trux tyrannus: si facile est (ait)
Penam subactis ferre doloribus
Et vita vilis spernitur: at pudor
Charus dicatę virginittatis est.
Hanc in lupanar trudere publicum
Certum est, ad aram ni caput applicet
Ac de minerua iam veniam roget.
Quam virgo pergit temnere virginem,
Omnis iuuentus irruet, 7 nouū
Ludibriorum mancipium petet.
Haud (inquit agnes) immemor est ita
Christus suorum: perdat vt aureum
Nobis pudorem, nos quoq; deserat
Idesto est pudicis, nec patitur sacrę
Integritatis munera pollui.
Ferrum impiabis sanguine si voles
Non inquinabis membra libidine.
Sic elocutam publicitus iulcet
Flexu in plateę sistere virginem
Stantem refugit męsta frequentia

Auersa vultus. ne petulantius
Quisquam verendum conspiceret locum.
Intendit vnus forte procaciter
Os in puellam: nec trepidat sacram
Spectare formam lumine lubrico
En ales ignis fulminis in modum
Tibratur ardens atq; oculos ferit:
Cecus corusco lumine corruit
Atq; in plateę puluere palpitat
Tollunt sodales seminecem solo
Uerbisq; deflent exequialibus
Ibat triumphans virgo. deum patrem
Christumq; sacro carmine concinens
Qd sub prophani labe periculi
Castum lupanar nec violabile
Experta victrix virginitas foret.
Sunt qui rogatam rettulerint preces
Fuisse christo. redderet vt reo
Lucem iacenti: tunc iuueni balitum
Uitę innouatum visibus integris.
Primum sed agnes hunc habuit gradum
Celestis aulę: mox alius datur.
Accensus iram nam furor incitat
Hostis cruenti. vincor ait gemens
Jam stringe ferrum miles. et exere
Precepta summi regia principis.
Ut vidit agnes stare truncem virum.
Ducrone nudo. letior hęc ait
Exulto talis q; potius venit
Uesanus atrox turbidus armiger.
Quam si veniret languidus ac tener

Dollisq; ephēbus tinctus aromate
Qui me putoris funere perderet.
Hic hic amator iam fateor placet
Ibo irruentis gressibus obuiam
Nec demorabor vota calentia
Ferrum in papillas omne recepero
Pectusq; ad unum vim gladij traham
Sic nupta christo transiliam poli.
Omnes tenebras. et hēre celsior.
Eterne rector diuide ianuas
Celi obseratas terrigenis prius
Ac te sequentem christe animam voca.
Convirginalem tum patris hostiam.
Sic fata: christum vertice cernuo
Supplex adorat. vulnus vt imminens
Cernit subiret prona paratius
Nst ille tantam spem peragit manu.
Uno sub ictu nam caput amputat
Sensum doloris mors cita preuenit
Excitus inde spiritus emicat
Liberq; in auras exilit: angeli
Sepserē euntem tramite candido.
Miratur orbem sub pedibus situm
Spectat tenebras ardua subditas:
Ridetq; solis quod rota circuit
Quod mundus omnis voluit et implicat
Rerum qd atro turbine viuitur
Quod vana scēdi mobilitas rapit
Reges tyrannos imperia et gradus
Argenti et auri vim rabidā siti
Cunctis petitam per varium nefas.

Splendore multo structa habitacula
 Illusa pictę vestis inania
 Fram. timorem. vota. pericula:
 Nunc tristelögum. nunc breue gaudium.
 Livois atri fumificas faces
 Migrescit vnde spes hoim z decus
 (Et quod maloꝝ est tetrius omnium)
 Gentilitatis sordida nubila.
 Hęc calcat agnes ac pede proterit
 Stans z draconis calce premens caput:
 Terrena mūdi qui ferus omnia
 Spargit venenis. mergit z inferis
 Nunc virginali perdomitus solo
 Cristas cerebri deprimit ignei
 Nec victus audet tollere verticem:
 Cingit coronis interea deus
 Frontem duabus martyris innubę
 Unam decemplex edita series
 Merces perenni lumine conficit
 Centenus extat fructus in altera:
 O virgo felix o noua gloria
 Ecclēstis arcis nobilis incola
 Intende nostris colluuiōibus
 Vultum gemello cum diademate
 Cui posse soli cunctiparens dedit
 Castum vel ipsum reddere fornicem
 Purgabor oris propiciabilis
 Fulgore. nostrum si iecur impleas
 Nil non pudicum est quod pia visere
 Dignaris. almo vel pede tangere:
Erest passio sanctę Agnetis vrgis

Cyprianus in honore scē
Eulalię regis & martyris

C Metrum Dactylicum
Hypercathalecticum Iden
tastrophon quod Alcinani
um dicitur.

S Ermie nobil' Eulalia
mort' & idole nobilior
emeritā sacra ſigo ſuā
cui' ab vberē pgenita eſt
oſſib' ornat. amore colit.
Proxim' occiduo loc' eſt
qui tulit hoc dec' egregiū
vite potēs. pplis locuples
ſed mage ſanguie martyrij
virgineoq; potēs titulo.
Curriculis trib' atq; nouē
tres hyemes q̄ter attigerat
cū trepidāte pyra trepidōs
terruiit aſpera carnifices
ſupplicii ſibi dulce rata
Mā dederat prius indicium
tendere ſe patris ad ſoliū
nec ſua mēbra dicata thoro.
ipſa crepūdia reppulerat
ludere neſcia puſiola
Spernere ſucina. flere roſas

fulua monilia reſpuere
ore ſeuera. modēſta gradu
morib' & nūmū teneris
caniciē meditata ſeniū
Alſt vbi ſe furiata lues
excitat in famulos dñi
chriſticolaſq; cruēta iubet
thura cremare. iecur pecudis.
mortiferis atdolere deis
Inſremuit ſacer eulalię
ſpūs. ingenijq; ferox
turbida frāgere bella parat
et rude pect'. anhelā deo
ſemina puocat arma viꝝ
Sꝫ pia cura parētis agit
virgo aiōſa domi vt lateat
abdita rure & ab vite pcul
ne fera ſanguis in p̄cium
mortis amore puella ruat
Illa perōſa quietis opem
degeneri tolerare mora
nocte fores ſine teſte mouet
ſeptaq; clauſtra fugat aperit
Inde p̄ auia carpit iter.
Ingređitur pedib' laceris
per loca ſepta ſicu & veprib'
angelico comitata choro

et licet horrida nox fileat
lucis habet tñ illa ducem.
Sic habuit generosa patz
turba colūnifex radiū
scindere q̄ tenebrosa potēs
nocte viā face p̄spicua
p̄stitit intereūte chao.
Nō aliter pia v̄go dcū
nocte secuta. diem meruit
nec tenebris adp̄erta fuit
regna canopica cū fugeret
et sup̄ astra pararet iter.
Illa gradu cita puigili
milia multa prius pagit
quā plaga p̄adat eoa poliū
mane sup̄ba tribunal adit
fascib⁹ astitit z medijis
Vociferās rogo q̄s furor est
perdere p̄cipites aīas
et male p̄diga corda sui
sternere rasilib⁹ scopulis
omnipatrēq; negare dcū?
Queritis o miserāda manus
chasticolū gen⁹. en ego sum
demoniacis inimica sacris
idola protero sub pedib⁹
pectore z ore dcū fateor.

Ihis. apollo. ven⁹ nihil est
maximian⁹ z. p̄se nihil.
illa nihil. quia facta manu
hic. manuū quia facta colit;
friuola vtraq; z vtraq; nihil:
Maximian⁹ opum dñs
et tñ ipse cliens lapidū
p̄stituat foueatq; suis
numinib⁹ caput ipse suū:
pectora cur generosa quatit?
Dux bon⁹. arbiter egregi⁹
sanguie pascitur innocuo
corporibusq; p̄ijs inhiās
viscera sobria dilacerat
gaudet z excruciare fidē
Ergo age tortor adure. seca
diuide membra coacta luto
solucre rem fragilē facile est
nō penetrabitur interior!
exagitāte dolore animus.
Talibus excit⁹ in furias
p̄ctor. ait rape p̄cipitē
lictor. z obzue supplicijis
sentiat esse deos patrios
nec leue principis imperium
Quā cuperem tamen añ necē
si potis es reuocare tuam

torua puellula nequiciã
respice gaudia quãta metas
quę tibi fert genialis honoz
Te lachrymis labefacta dom⁹
prosequitur. generisq; tui
ingemit. anxia nobilitas
flore q; occidis in tenero
proxima dotib⁹ t thalmo
Nō mouet aurea pōpa thori
nō pietas venerãda senū
quos temeraria debilitas?
ecce parata ministeria
excruciabilis exitij
Aut gladio feriere caput
aut laniabere mēbra feris
aut facib⁹ data fumificis
flebiliterq; vlulãda tuis
incineres resoluta flues.
Hęc rogo q̄s labor est fugere
si modicū salis eminulis
tburis t exiguū digitis
tangere x̄go benigna velis
pēna pcul grauis abfuerit.
Martyr ad ista nihil: sed enim
infremit. inq; tyrāni oculos
sputa iacit: simulacra dehinc
dissipat: impositamq; molam.

thuribus. pede psubigie
Nec mora. carnifices gemini
iuncena pectora dilacerāt
et lat⁹ vngula x̄gineū
pulsat vtrumq; t ad ossa secat
culalia numerante notas
Scriberis ecce mihi dñe
quã iuuat hos apices legere
qui tua christe trophæa notāt.
nomē t ipsa sacx loq̄tur
purpura sanguis elicit.
Hęc sine fletib⁹ t gemitu
lęta canebat t intrepida
dirus abest dolor ex aīo
mēbraq; picta cruore nouo
fonte cutē recalēte lauāt.
Ultima carnificina dehinc
nō laceratio vulnifica
oretē⁹ nec arata cutis:
flāma s; vndiq; lāpadib⁹
in latera stomachūq; furit.
Crinis odoros vt in iugulos
fluxerat inuolitās humeris
quo pudibūda pudicia
virgineusq; lateret honos
tegmīne verticis opposito.
Flāma crepās volat in faciem

perq; comas vegetata caput
occupat. exuperatq; apicē
virgo citū cupiēs obitū
appetit ⁊ bibit ore rogū.
Emicat inde colūba repens:
martyris os niue cādidior
visa relinquere. ⁊ astra sequi
spirit⁹ hic erat eulalię
lacteol⁹. celer. innocuus.
Colla fluūt abtūte aīa
et rognus igneus emoritur
par datur artub⁹ exanimis
flatus in ethere plaudit ouās
templaq; celsa petit volucer.
Udidit ⁊ ipse satelles auē
femine ab ore meare palā
obstupefact⁹ ⁊ attonitus
prosilis ⁊ sua gesta fugit
lictor ⁊ ipse fugit pauid⁹.
Ecce niuem glacialis hyems
ingerit. ⁊ tegit omne for
mēbra tegit simul eulalię
are iacētia sub gelido.
pallioli vice lintheoli.
Cędat amor lachrymātū hoīz
qui celebrare sup̄ma solēt
flebile cedat ⁊ officiū

ipsa elemēta iubente deo
exequias tibi h̄go ferūt.
Nūc loc⁹ emerita est tumulo
clara colonia vetonię
quā memorabilis annis ana
pręterit. ⁊ viridāte rapax.
gurgite mēnia pulcra lauat
Hęc ubi mat. more p̄spicuo
atria luminat alma nitor
et peregrin⁹ ⁊ indigena
reliq;as cineresq; sacros
seruat hum⁹ venerāda sinu
Tecta corusca sup̄rutilāt
de laquiarib⁹ aureolis
saxaq; cęssa solū variant
florib⁹ vt rosulēta putes
prata rubescere multimodis
Carpite purpureas violas
sanguineosq; crocos metite
nō caret his genialis hyems
latat ⁊ arua tepēs glacies
florib⁹ vt cumulet calathos
Ista comantib⁹ e folijs
munera h̄go puerq; date
ast ego ferta choro in medio
texta ferā pede dactylico
vilia. marcida. festa tamē.

p iij

Sic veneraciter ossa libet
ossibus altari et impositum
illa dei sita sub pedibus
prospicit hic: populosq; suos
carmine propiciata fouet;

Chymn^{us} in honore beatissimorum martyrum Fructuosi
et Eulogii episcopi tarraconensis ecclesie Augurii et Eulo-
gii diaconorum.

Met^{rum} Endecasyllabum quod faleutium dicitur.

Felix tarraco fructuose vestris
Attollit caput ignibus coruscum
Leuitis geminis procul relucens

Hispanos deus aspicit benignus
Arcem quandoquidem petens hiberam
Trino martyre trinitas coronat.
Ardens augurii capessit etheram
Nec non eulogius simul superbum
Christi lucidus ad sedile tendit
Dux et praeuius et magister illis
Ad tantum decus ex episcopali
Clarus nomine fructuosus ibat.
Accitus quia praesidis repente
Iussu venerat ad forum sacerdos
Leuitis comitantibus duobus
Inde ad carcerem viros catenam,
Dastus sanguine carnifer traherat
Gaudet currere fructuosus vltro
Ac ne quis socios timor feriret
Preceptor vehemens eundo firmat
Incenditque fidem calore christi

Decum stante viri: vocat cruentus
Ad penam coluber dei ministros
Neu mors terreat. est parata palma.
Carcer christicolis gradus coronę est
Carcer prouehit ad superna cęli
Carcer conciliat deum beatis
His dictis. adeunt specum reorum
Exercent ibi mysticum lauacrum
Et purgamina que stupent tenebrę
Sex hic continuis latent diebus
Tandem stant crucis ad tribunal hostis
Fratres ter geminos tremunt cataste
Iudex emilianus imminebat
Atrox. turbidus. insolens prophanus
Aras demonicas coli iubebat
Tu qui doctor (ait) scribis nouellum
Comenti genus. vt leues puellę
Lucos destituant. iouem relinquunt:
Damnes (si sapias) anile dogma
Iussum est principis ore galieni
Quod princeps colit hoc colamus omnes.
Hęc fanti placidus refert sacerdos
Eternum colo principem dierum
Factorem dominumq; galieni
Et christum patre profatum perenni
Cuius sum famulus gregisq; pastor.
Subridens ait ille. iam fuisti.
Nec differt faror aut refrenat iram.
Squis destinat ignibus cremandos.
Exultant: prohibentq; flere vulgus.
Quosdam de populo videt sacerdos

Libandum sibi poculum offerentes.
Ieiunamus (ait) recusato potum
Non dum nona diem resignat hora
Nuncq̄ cōuolabo ius dicatum
Nec mors ipsa sacrum meum resoluet
Sic christus sitiens crucis sub hora
Oblatum sibi poculum recusans
Nec libare volens sitim peregit
Intrant interea locum rotunda
Conclusum cauea. madens ferarum
Multo sanguine quem furor frequētat
Tum spectacula perstrepūt cruenta
Ac vilis gladiator ense duro
Percussus cadit. ac fremit voluptas
Hinc flammāte pyra niger minister
ardēs supplicium parare iussus
Construxit facibus rogam supremis
Qui dum corpora concremāda soluit
feruentes animas amore lucis
fracto carceris expediuit antro
Certant officijs p̄i sodales
Plantis calciamenta dissolutis.
Pronus detrahēre studebat vnus
Sed sanctus vetat ora fructuosus
Inclinata premi: facessite (inquit)
Ne nostram grauet obsequela mortem.
Atquin ipse meos pedes resoluam,
Ne vestigia p̄pedita vinculis
Tardis gressibus irruāt in ignem.
Cur lamenta rigant genas madentes?
Cur vestri memor vt fiam rogatis?

Cunctis p populis rogabō christum
Uix hęc ediderat. relaxat ipse
Indumēta pedū: velut mo yses
Quondam fecerat ad rubum p̄p̄inquās
Nō calcare sacram cremationem
Aut astare deo prius licebat:
Quam vestigia pura figerentur
Stabat calce mera: resultat ecce
Cēlo spiritus. 7 serit loquelam
Quę cunctos tremefecit audientes
Non est (credite) p̄na quā videtis
Quę puncto tenui citata trāsit
Nec vitam rapit illa. s; reformat.
Felices animę quib; per ignem
Celsa scandere contigit tonantis
Quas olim fugiet perennis ignis.
Hęc inter. rapidis focos crepantes
Intrant passibus: 7 minātur ipsis
Flammarum crepitantibus caminis.
Nexus deniq; qui manus retrosum
In tergum reuocauerāt rauinctas
Intacta cute decidūt adusti
Non au sa est cohibere p̄na palmas
In mozem crucis ad patrem leuādas.
Solut brachia quę deum p̄ccentur.
Priscoꝝ specimen triū putares
Quos olim babilonicū per ignem
Cantātes. stupuit tremens tyrānus
Illis sed pia flamma tum pepercit
Nondum tempore passionis apto
Nec mortis decus inchoante christo.

Hos cum defugeret vaporus ardor
Orant ut celer ignis aduolaret
Et finem daret anxijis periculis.
Exorata suos obire tandem
Maiestas famulos iubet. caducis
Missis corporibus sibiq; reddi.
Uidit p̄sulis ex domo satelles
Cælum martyribus patere apertum
Insignesq; viros per astra ferri.
Quin ⁊ filiolę monens herili
Ostendit sceleris notam paterni.
Cælo viuere quos forum peremit.
Hęc cum virginitas palam videre
Per sudum meruit patente cælo
Ut crimen dñi domus timeret
Tum de corporibus sacris faulle
Et perfusa mero leguntur ossa
Quę raptim sibi quisq; vendicabat:
Fratrum tantus amor domum referre
Sanctoꝝ cinerum dicata dona
Aut gestare sinu fidele pignus
Sed ne reliquias resuscitandas
Et mox cum domino simul futuras
Discretis loca diuidant sepulcris
Cernuntur niueis stolis amicti
Mandant restitui. cauoq; claudi
Mixtim marmore puluerem sacratum.
O triplex honor. o triforme culmen
Quo nostre caput excitatur vrbis
Cunctis vrbibus eminentis hiberis.
Exultare quibus libet patronis

Quorum presidio fouemur omnes
 Terrarum populi pyreneorum.
 Circumstet chorus ex utroque sexu
 Heros. virgo. puer. senex. amida
 Vestrum psallite rite fructuosum
 Laudans augurium resulet hymnus
 Dixtis eulogium modis coequans
 Reddamus paribus pares canenas
 Hinc aurata sonent in arce tecta
 Blandum litoris extet inde murmur
 Et carmen freta feriata pangant
 Olim tempus erit ruente mundo
 Cum te tarraco fructuosus acri
 Soluet supplicio tegens ab igni
 Fors dignabitur et meis medelam
 Tormentis dare prosperante christo
 Dulces endecasyllabos reuoluens:

Crest passio fructuosi episcopi Augurij et Eulogij diaconorum.

C Hymnus in honore Quirini
 beatissimi martiris. Ecclesie Susciane

C Metrium Gliconium Pentastrophon Constans spondeo
 Coriambo et Pyrrichio.

<p> i Assignē meritū virū quirinum placitū deo vrbis mētia susciē concessum sibi martyrem </p>	<p> complexu patrio fouent. Hic sub galerio duce qui tunc illyricos sinus virgebat ditionibus. </p>
--	--

fertur catholicā fidem
illustrasse per ritū.
Nō illū gladii rigor
nō incēdia nō fere
crudeli interitu necāt
Slymphis fluuiab?
gurges dum rapit abluie
Nil refert vitreo exquore
an de flumie sanguis
tinguat passio martyrem
exque gloria puenit
fluctu quolibet vuida
Sūmo pōtis ab ardui
sanctę plebis episcop?
in p̄ceps flumio datur
suspēsū laqueo gerēs
ingēt lapidē mole.
Deiectū placidissimo
amnis vertice suscipit
nec mergi patitur sibi
miris vasta natatib?
saxi pondera sustinēs
Spectāt exminis e solo
doctorem pauidi greges
nā christi ppl's frequēs
ripaz sinuamina
stipato agmine seferat

Sz quirin? ut eminent
os circūtulit heu suos
extēplo trepidos videt
nil ipse pprii memor
inter stagna periculi
Cōfirmat pia pectora
verbis mirificis rogās.
ne quē talia terreāt
neu cōstans titubet fides
aut penam putet. emori
Dicentem fluitantib?
amnis terga vehūt vadis
nec substrata pfunditas
saxoq; z laqueo virum
audet sponte dehiscere
Sensit martyr episcop?
iam portā sibi p̄cripti
palmā mortis z exit?
ascensumq; negarier
ęterni ad solium patris
Diesu cūctipotēs (ait)
haud quāq; tibi gloria
hęc est insolita aut noua
calcare fremitū maris
prona z flumina sistere
Scūm? discipulū petz
cum vestigia tingeret

mortali trepidus pede.
dextrę subsidio tuę
subiecisse salum solo
Jordanem quo oq; nouim?
tortis vorticib? vagum
dum fertur rapido impetu
ad fontē refluxis retro
cōfugisse meatib?
Hęc miracula sunt tuę
virtutis dñe. vt modo
suspēdat. breue pnatās
summo gurgite flumis
cum collo scopulū trahā.
Jam plen? titalus tui est

et vis pdita nomis
qua gētilis hz stupor.
absoluas pcor optime
hui? nūc aic moras.
Quid possis pbat amnic?
qui vectat silicē liquor:
hoc iam qđ sup est ceto
quo nil est pcius
pro te christe de? mori.
Orantem simul halit?
et vox deserit z calor.
scandit spūs ardua:
fit pond? graue saxei.
corp? suscipiūt aque:

¶ Exest passio sci Quirini episcopi.

¶ Passio sancti Cassiani martiris foricorneliensis.

¶ Carmen ex metro iambicoq; versu alternatum
ylla forz statuit corneli?. hoc itali urbem
¶ Locāt ab ipso cōditoris nomie
¶ Hic mihi cum peterē te rex maxima roma
¶ Spes est oborta ppiciū christum fore.
¶ Strat? humi tumulo aduoluebar. quem sacer ornat
¶ Martyr dicato cassianus corpore.
¶ Tum lachrymās mecū reputo mea vulnera. z omnes
¶ Utq; labores z dolorum acumina.

Erxi ad cælum faciem stetit obuia contra
Fucis colorum picta imago martyris
Plagas mille gerens. totos lacerata partus
Ruptam minutis præferens punctis cutem
Innumeri circum pueri (miserabile visu)
Confossa paruis membra figebant stilis
Unde pugillares soliti percurrere ceras
Scholare murmur annotantes scripserant.
Edituus cõsultat. aut. quod prospicis hospes
Non est inanis aut anilis fabula
Historiam pictura refert. quæ tradita libris
Veram vetusti temporis monstrat fidem.
Præfuerat studiis iuuenilibus: et gregem multo
Septus magister litterarum sederat.
Verba notis breuibus comprehendere cuncta perit
Raptumque punctis dicta præceptibus sequi,
Aspera nonnunquam præcepta et tristia visa
Impube vulgus mouerant ira et metu
Doctor amarum enim discipulo semper ephæto
Nec dulcis ulli disciplina infantis est
Ecce fidem quatens tempestas sequa. premebat
Nebem dicatam christianæ gloriæ.
Extrahitur cætu e medio moderator alumni
Gregis. quæ paris supplicare spreuerat.
Pænæ artificis querenti quod genus artis
Vir nosset. alto tam rebellis spiritu.
Respondent. agmen tenet puerile gubernat
Fictis notare verba signis imbuens.
Ducite (cõclamat) captiuum ducite. et ultro
Donetur ipsis verberator paruulis.
Et libet illudat. laceret impune. manusque

Linguat magistri feriatas sanguine.
Ludu discipulis volupe est vt pbeat ipse
Doctor seuerus. quos nimis coercuit.
Elincitur post terga manus spoliatus amictu
Adest acutis agmen armatum stulis
Quatum quisque odij tacita conceperat ira
Effudit ardens felle tandem libero.
Coniiciunt alij fragiles. inque ora tabellas
Frangunt. relisa fronte lignum dissilit.
Buxa crepant cerata. genis impacta crucis
Rubetque ab ictu curue turgens pagina.
Inde alij stimulos et acumina ferrea vibrant
Qua parte aratis cera sulcis scribitur
Et qua secti apices abolentur. et equoris hirti
Rursus nitescens innouatur area
Hinc foditur christi confessor et inde secatur.
Pars viscus intrat molle. pars scandit cutem.
Omnia membra manus pariter fixere ducuntque
Toridumque guttule vulnere stillant simul
Maior tortor erat qui summa pupugerat infans
Quam qui profunda perforarat viscera
Ille quidem quam percussor morte negata
Seuire consuevit dolor spiculis
Hic quanto interius vitalia cocita punit
Plus dat medicule dum necem prope applicat.
Este precor fortes. et vincite viribus annos.
Quod desit quo supplicat crudelitas
Sed male conatur tener infirmusque laborat
Tormenta crescunt dum facessit carnifex.
Quid gemis (exclamat quidam) tute ipse magister
Istud dedisti ferrum et armasti manus

Reddimus ecce tibi tam milia multa notaz
Quā stando. flendo. te docete excepim?
Nō potes iralci: q̄ scribim?: ipse iubebas
Munq̄ quietū dextera vt ferret stilū.
Nō petim? totiens (te p̄ceptore) negatas
Quare doctor iam scholaz ferias.
P̄dingere p̄uncta libet. sulcisq; interere. sulcos
Flexas catenis impedire virgulas
Emendes licet inspectos lōgo ordine vsus
Mendosa forte si qd̄ errauit man?
Exerce imperiū: ius est tibi plectere culpam
Si q̄s tuoz te notauit segnius.
Talia ludebāt pueri p̄ membra magistri
Nec lōga fessum p̄na soluebat viz.
Tandē luctantis miserat? ab ethere christ?
Iubet resolui pectoris ligamina
Difficilesq; moras aię ac retinacula vitę
Relaxat artus ac latebras expedit
Sanguis ab interno venaz fonte patentes
Uias secut? deserit p̄cordia
Totq; foramib? penetrati corpis exit
Fibrarū anhelās ille vitalis calor.
Hęc sunt quę liquidis expressa colorib? hospes
Miraris: ista est cassiani gloria.
Suggere si qd̄ habes iustū vel amabile votū
Tibi si qua spes est si qd̄ intus est tuas:
Audit (crede) p̄ces martyz. p̄sperrim? omnes
Ratasq; reddit. quas videt p̄bables.
P̄dareo: cōplector tumulū. lachrymas quoq; fundo
Altar tepescit ore. saxū pectore.
Tūc arcana mei percenseo cuncta laboris

Tūc quod petebā quod timebā censeo
Et post terga domū dubia sub sorte relictā
Et spem futuri forte nutātem boni.
Audior: urbem adeo. dextris successib⁹ vtor
Domū reuerto. Cassianum pꝛdico.

¶ Definit beati Cassiani passio.

**¶ Sequitur liber i quo scribitur passio beati Roma
ni martyris z in eodē contra omnes gentilium deos
sectasq; et sacra disputatur**

**¶ Dextrum Iambicū Trimeterum Alcathalecticum Penta
strophon. Quod Archilochicū dicitur**

r **Q** mane christi fortis assertor dei
E linguis oris organū fautor moue
Largire comptum carnē infauitissimo
Fac vt tuarū mira laudum concinam
Nam scis z ipse posse mutos eloqui.
Plectrum palati z faucium seuus tibi
Lortor reuulsit: nec tamen silentium
Indixit ori quo fatubaris deum
Glor veritatis testis extingui nequit
Nec si recissis palpitet meatibus.
Sic noster hꝛrens sermo linguę debili
Balburit. z modis laborat absolis.
Sed si superno roze respergas iecur
Et spiritali lacte pectus irriges
Glor impeditos rauca laxabit sonos
Euangelista scripsit ipsum talia

Præcepta messiam dedisse apostolis,
Nolite verba (cum sacramentum meum
Erit canendum.) pudentes querere
Ego imparatis que loquatur suggeram.
Sum mutus ipse: sed potens faciendi
Dea signa christus luculenter disseret
Ipse explicabit quos supremo spiritu
Demon tumultus dum dominatur nouerit
Furore pestis peior in nouissimo.
Sic vulneratus anguis ictu spiculi
Ferrum remordet. et dolore leuior
Quassando pressis imoratur dentibus.
Hastile fixum sed manet profundius
Nec casta sentit mortuum pericula
Galerius urbis forte romanæ statum
Ductor regebat (ut refert antiquitas)
Immitis. atrox. asper. implacabilis
Edicta late mundum in omnem miserat
Christum negaret quisquis mallet viuere
Hec ille serpens ore dictat regio
Qui mortuorum de sepulchris exiens
Clamat. quod ante tempus aduentu cæro
Dea regna soluis: parce fili altissimi
Uel possidere corda porcorum uide.
Præfectus istis imminens negocijs
Asclepiades. mandat ire milites
Ecclesiam usque de sacrificijs
Raptare plebem mancipandam vinculis
Nisi disciplinam nazarenam respiciat
Mox ipse templum cogit assidue irruptum
Et dissipare sancta sanctorum studens

Armīs prophanus præparabat impijs
Altaris aram funditus pessundare
Forcsq; z ipsas in ruinam soluere
Præcurrit index his repente cognitis
Romanus acris heros excellentiæ.
Venire in armīs perduelles nūciat
Animos pauētum præstruens hortatibus
Stent vt parati. neue cedant turbini
Cōspirat vno fœderat⁹ spiritu
Grex christian⁹. agmen imperterritum
Matrum. virozum. paruuloꝝ. virginum.
Fixa z statuta est omnibus sententia
Fidem tueri. vel libenter emori.
Refert repulsus miles ad subsellia
Plebis rebellis esse romanum ducem
Flagrare cunctos peruicaci audacia
Jugulos resectos obstinate opponere
Quo gloriosa morte fortes oppetāt.
Præceps iubetur inde romanus capi
Solusq; vt incitator z fax omnium
Pro contumaci plebe causam dicere
It non resistens seq; vinciri petit
Flexas z vltro torquet in tergum manus
Amor coronę. pęnę præuenit trucem
Victoris artem: sponte nudas offerens
Costas bisulcis exarandas vngulis
Irrumpit altum limen. et præconibus
Scupore mutis ipse tortorem trahit.
Astanti ad ora sic tyrānus incipit
Infame monstrum. vilis. intestabilis
Tu ventilator vrbis. et vulgileuis

Procella. mentes inquietas mobiles
Me se imperita turba dedat legibus
Populare quiddā sub colore glorię
Illitterata credidit frequentia
Ut se p'cū consecrātos antument
Si bella diuis ceu gigantes inferant
Uictiq; flammis obruantur montium.
Hoc tu parasti perditē spectaculū
Cladis cruentę de necandis ciuibus.
Quos vt prophanos impiati ⁊ scūli
Reos necesse est te magistro interfici
Tu causa mortis: tu maloz signifer.
Ni fallo. equū est. vt quod auctor improbus
Tolerare multos cōpulisti. vt carnifex
In te recurrat. proq; tantis cōditibus
Quę sunt futurę. prim? exitiū luas.
Feras ⁊ ipse quod ferendum suaseras.
At ille cōtra reddit ore libero.
Amplector o p'fecte. nec me subtraha.
Ut pro fideli plebe solus immoler:
Dignus subire cuncta si me consulis
Quecūq; vestra iusserit crudelitas
Intrare seruis idoloꝝ ac dęmonum
Sanctam salutis non licet nostrę domum
Me polluat purus orandi locus.
Confido in almo spiritu nunq; tibi
Dandum. vt beatum lumen attingas pede:
Ni forte noster factus in nostrum gregem
Odereare sumi. quod pater faxit deus.
Incensus his asclepiades iusserat
Euisecrandum corpus eculeo cminus

Pendere. et vncis vngulisq3 crescere.
Apparitores sz furēti suggerūt
Illū vetusta nobilem prosapia
Meritisq3 multis esse primū cinium.
Iubet amoueri noxialē stipitem
Plebeia claz pēna ne damnet virum.
Tundātur (inquit) terga crebris ictibus
Plumboq3 ceruix verberata extuberet.
Persona queq3 cōpetenter plectitur
Magniq3 refert vilis an sit nobilis
Gradu reoz forma tormētis datur
Pulsat ergo martyr illa grandine
Postq3 inter ictus dixit hymnū plumbeos
Erectus infit. absit vt me nobilem
Sanguis parētum pręstet aut lex curię.
Generosa christi secta nobilitat viz
Si prima nostris que sit in cunabulis
Origo textu stēmatis recenseas
Dei parentis esse ab ore cepimus
Cui quisquis seruit ille vere est nobilis
Patri rebellis inuenitur degener.
Honos deinde stēmatis accedit nouus
Et splendor ingens (vt magistrat⁹) venit.
Si cōfitenti nomis testem probum
Signēt inusta ferri z ignis vulnera
Et vim doloꝝ mors sequatur indyta.
Cauē benign⁹ esse peruersibilis
Ne mi remissus leniter peperceris.
Incūbe membris tortoz. vt sim nobilis.
His ampliatus si fruar successibus
Genus patris matrisq3 floccifecero.

Hec ipsa vestra dignitatū culmina
Quid esse censes: nōne cursim transeūt
Fasces. secu. es. sella. p̄textę togę
Victor. tribunal. 7 cruēta insignia
Quib⁹ tumetis moxq; detumescitis.
Cum cōsulatum initis (vt verneq; solēt)
/ Pudet fateri) sarre pullos pascitis:
Aquila ex eburna sumit arrogātiā
Gestator ei⁹. ac superbit bęluę
Inflat⁹ osse cui figura est alitis.
Jam si sub aris ad sigilloꝝ pedes
Jaceatis infra sectilem quercū siti
Quid esse vobis estinem deiectius?
Mudare plātas ante carpentū scio
Proceres togatos matris idę sacris.
Lapis nigellus euehūdus esse do
Mullebris oris clausus argento sedet
Quem dum ad lauacꝝ p̄cēndo ducitis
Pedes remotis atterētes calceis
Alimonis vsq; peruenitis riuulū.
Quid illa turpis pompa: nempe ignobiles
Vos esse mōstrat dum luperci curritis
Quem seruuloꝝ vix rear vilissimū
Mud⁹ plateas si p̄ omnes cursitās
Pulset puellas verberictas ludicro.
Diseret tuoz me sacroz ac principū
Dorumq; roma seculi summū caput.
Alge explicem⁹ (si placet) mysteria
Defecte vestra. iam necesse est audias
Nolis velis ve quid colatis sordidum.
Nec terret ista qua tumes vesania

Quod vultuosus quod supinus quod rigens
Tormenta leti cominantis asperis
Si me mouere reb' vllis niteris
Ratione mecum non furore dimica
Iubes relictis patris et christi sacris
Et tecum adorem feminas mille ac mares
Deos deasque deoque sexu duplici
Matros nepotes. abnepotes editos
Et tot stuproz sordida profapiam
Mubunt puellae sepe luduntur dolis
Amationum comprimuntur fraudibus
Incesta ferunt. furta mechorum calent
Fallit maritus: odit vxor pellicem
Deos catenas colligant adulteros
Ostende queso quas ad aras precipis
Ueruece cesso fumet ut cespes meus:
Delphos ne pergant: sed vetat palestra
Corrupti ephēbi fama quem vester deus
Effeminauit gymnadis licentia.
Nox fleuit impurat' occisum graui
Disco. et dicauit florulentam succubo
Cōductus idem pavit alienum pecus
Furcm deinde perdiri passus gregis
Segnis bubule' tela et ipsa perdidit
An ad cybelis ibo lucum pineum:
Puer sed obstat gallus ob libidinem
Per triste vulnus perque sectum dedecus
Ab impudice tutus amplexu deę
Per multa matris sacra plorandus spatio
Sed credo magni limen amplectar iouis
Qui si citetur legibus vestris deus

Laqueis minacis implicatus iulię
Quat seueram victus 7 statiniam
Te cognitore dignus ire in carcerem
Quid aureoz conditorem temporum
Censes colendū? quem fugacem nō negas
Latuisse furtim dum pauesceret malum.
Quem si beate viuere audit iupiter
Plectat necesse est occulendi conscios
Quid inter aras dissidentū numinum
Putas agēdum? martis indignabitur
Offensa virtus. si colatur lennius.
Junonis iram sentiet quisq3 vt deum
Signo aut sacello consecrarit herculem.
Dicis licenter hęc poetas fingere
Sed sunt et ipsi talibus misterijs
Tecum dicati. quodq3 describūt colunt.
Tu cur placulū tam libenter lectitas?
Cur in teatro te vidente id plauditur?
Cygnus stuprator peccat inter pulpita
Saltat tonātem thauricornē lidius.
Spectator hoz pontifex summus sedes
Ridesq3 7 ipse nec negando diluis
Cum fama tāti polluatur numinis.
Cur tu sacrate p cachinos solueris?
Cum semaritum fingit alcmeneę deus.
Meretrix adonem vulneratum scenica
Libidinoso plangit affectu palam
Nec te lupanar cypriidis sanctę mouet?
Quid q3 sub ipsis veritas signis patet
Formata in cre criminiū vestigia?
Quid vult sigillum semper affixum ioui?

Quis minister nempe velox armiger
 Zeno exoletum qui tyranno pertulit
 Facem recincta veste pretendit ceres
 Cur si deorum nemo rapuit virginem
 Hanc nocte querens mater errat puigil;
 Fusos rotatem cernimus tyrintium
 Cur sine cre non fuit ludibrio?
 Quid rusticorum monstra detester deum
 Fannos. priapos fistularum praesides
 Nymphas natantes. incolasque aquatiles
 Sitas sub alto. more ranarum: lacu
 Diuinitatis vis in algis vilibus.
 Ad haec colenda me vocas censor bone
 Potes ne quicquam tale (si sanum sapis
 Sanctum putare: nonne pulmonem mouet
 Derisus istas intuens ineptias
 Quas vinolente somniis fingunt anus?
 Aut si quod usquam vanitatis mystice
 Nobis colendum est. ipse primus incipe
 Promiscue adora quicquid in terris sacrum est
 Deos latinos et deos aegyptios
 Quis roma libat. quis canopus supplicat.
 Venerem precaris: comprecare et symiam
 Placet sacrat? aspis esculapii:
 Crocodilus. ibis. et canis cur displicent?
 Appone porris religiosas arulas.
 Venerare acerbum cepe et mordax allium.
 Fuliginosi thure placantur lares:
 Et respuuntur consecrata oscula
 Aut vnde maior esse maiestas focus
 Quam nata in hortis sarcularis creditur?

Si numen ollis. numen ⁊ porris inest.
Sꝫ pulchra res est forma in cre sculptilis
Quid imprecabor officinis gręcię?
Quę cōdiderūt gentibus stultis deos.
Forceps myronis. mallens polideti
Matura vestꝫ est atqꝫ origo cęlicum.
Ars seminādis efficac erroribus
Barbā rigētem dum iouis circūplicat:
Dum defluētem leniter flectēs comā
Limat capillos ⁊ corymbos liberi.
Et dum mineruę pectus hydus asperat
Iniecit atram territis formidinem
Ut fulmen cris ceu tonāris horreant.
Tremāt venenā sibilātis gorgonis
Putēt ephębum post triūphos indicos:
Ferire thyrsō posse cum sit ebrius
Tū qꝫ dianam molle succinctā vident
Ulenātis arcum pertimescūt xginis.
Si forte vultū tristioris herculis
Liquore crispo massa finxit fusilis
Claua minari nīcolatur creditur.
Jam quis pauētum corda terror occupat
Junonis iram si polite expresserit
Uelut reortis intuens obtutibus
Auertat ora delitantis hostia
Lapis seuera fronte mentitur minas
Diroꝫ qꝫ ipsum non sacratis mentorem
Hęc templum ⁊ aras ipse phidias habet:
Fabri deorum. vcl parentes numinum.
Qui si caminis institissent segnius
Non esset vllus iūpiter conflatilis.

Non erubescis stulte pago dedite
Te tanta semp perdidisse obsonia
Quę dijs ineptus obtulisti talibus
Quos trulla. peluis. cantarus. sartagine
Fracta 7 liquata cõtulerunt vascula.
Ignosco fatuis hęc tñ vulgaribus
Quos lana terret discolorē in stipite
Quos sepe falsus circulator decipit
Quibus omne sanctū quod paucū rancidę
Edentulaz cantilenę suaserint
Nos eruditos miroz 7 doctos viros
Perpensa vitę quos gubernat regula
Nescire vel diuina vel mortalia
Quo iure cõtent. quanta maiestas regat
Quicquid creatum est quę creauit omnia.
Deus perennis res inestimabilis
Non cogitando non vidento clauditur
Excedit omnem mentis humanę modum
Nec compñendi visibus nostris valet
Extraq; 7 intra complet ac supfluit.
Intemporalis anteq; primus dies
Esse 7 fuisse semper vnus obrinct
Lux ipse vera. veri 7 auctor luminis
Cum lumen esset lumen effudit suū
Ex luce fulgor natus hic est filius.
Vnus vna patris vis et vna 7 filij
Vnusq; ab vno lumine splendor satus
Pleno refulsit claritatis lumine.
Matura simplex pollet vnus dei
Et quicquid vsquam est vna virtus condidit
Cælum solumq;. vim marini gurgitis

Globos dierum noctiuq; p̄sides
Ventos. p̄cellas. fulgura. imbres. nubila
Septētriones. hesperos. estus. niues
Fontes. pruinas ⁊ metalla ⁊ flumina
P̄rupta plana montiū cōuallia
Feras. volucres. reptiles. natatiles
Iumenta. pecudes. subiugales. bēluas
Flores. fructa. germina. herbas. arbores
Quę sunt odor. quęq; vernāt esui.
Hęc non labore ⁊ arte molitus deus
S; iussione quam potestas p̄tulit
Mandauit esse. facta sunt quę nō erant
Verbo creauit omniformē machinam
Virtus paterna semp in v̄bo fuit.
Cognoscis ipsum: nūc colendi agnoscito
Ritum modūq;. quale sit templi genus
Quę dedicari sanxerit donaria
Quę vota poscat. quos sacerdotes velit
Quod mādet illic nectar iūolarier.
Edem sibi ipse mentem hoīs condidit
Viuam. serenā. sensualem. stabilem
Solui incapacē posse. nec destructilem
Pulchram. venustā. p̄eminētem culmine
Discriminatis illitam coloribus
Illic sacerdos stat sacratio in limine
Foresq; primas v̄go custodit fides
Innexa crines vinculis regalib;
P̄oscit litari victimas christo ⁊ patri
Quas scit placere candidas ⁊ simplices
Frontis pudorem. cordis innocētiā
Pacis quietem. castitatem corporis

Dei timorem. regulam scientię
Ieiuniorum parcitatem sobriam
Spem non iacentem. semper ⁊ largam manu. n.
Ex his amēnis hostiis surgit vapor
Elicens odorem balsami. thuris. croci
Auras madentes persicorum aromatum
Sublatus inde celum ad usq; tollitur
Et prosperatum dulce delectat deum.
Hanc disciplinam quisquis infensus vetat
Vetat pbatū viuere. ⁊ sanctū sequi
Vetat vigorē mentis alte intēdere
Moltriq; acumen ignis ad terrā vocat
Nec excitari vim sinit prudentię
Omersa limo cecitas gentilium
O carnulēta nationū pectora
O spissus error. o tenebrosū genus
Terris amicū. deditum cadaueri
Subiecta semp intuens. nunq; summa.
Furoz supremus. vltima ⁊ dementia est
Deos putare qui creātur nuptiis:
Rem spiritalem terrulēte quęrere
Elemēta mūdi cōsecrare altaribus
Id quod creatū est cōditorem credere.
Deasciato supplicare stipiti
Terris cruore scripta saxa spargere
Aras offellis obsecrare bubulis
Arnas reorum morticinas lambere
Homies fuisse cū scias quos cōsecras.
Desiste iudex seculi tantū nefas
Viris iubere fortibusq; ⁊ liberis
Nil est amore veritatis cellius

Dei percunſis numen aſſerentibus
Nil eſt pauori: mors ⁊ ipſa ſubiacet
Dudu coquebat diſſerete martyre
Aſclepiades intus iram ſubdolam
Stomachatꝰ alto felle dum longu ſilet
Bilemꝰ tectis cōcipit pꝛecordiis
Tandem latētis vūn furoris euomit.
Proh iupiter qđ eſt qđ ex hoc audio?
Stat inter aras ⁊ deoz imagines
Ec (qđ fateri cogor) in medio foro
Tacete memet hic perorat perdit?
Quicqđ ſacroꝝ eſt ore ſedās impio.
O fas pꝛioꝝ. moris o puſci ſtatus.
Inuenta regum p ſalute publica
Pompilioꝝ. noſtra carpūt ſecula.
Quis hos ſophiſtas error inuexit nouus?
Qui non colēdos eſſe diuos diſputent.
Nūc dogma nobis chꝛiſtianum naſcitur
Poſt euolutos mille demū conſules
Ab vrbe roma ne reteram neſtoras
Quicqđ nouellum ſurgit olim nō fuit
His ſumma rez noſſe? pyrꝛhā conſule.
Ubi iſte veſter tūc erat ſummus deus?
Diuū fauore cum puer mauortius
Fundaret arcem ſepꝛicollem romulus.
O Roma pollet auſpicato condita
Ioui ſtatorū debet ⁊ dijs ceteris
Hoc ſanctū ab e. iō eſt. hoc ab ataniſ traditum.
Placāda nobis p triūphis pꝛincipis
Delubꝛa. fauſtus vt ſecundet gloriā
Procinctus. vtꝰ ſubugatis hoſtibus

Ductor quietum frenet orbem legibus
Accingere ergo (quisquis es) nequissime
Pro principali rite nobiscum deos
Orare vita: vel (quod hostem publicum
Pari necesse est) solue penam sanguine.
Spreuisse templa respuisse est principem.
Tunc ille. nunquam pro salute et maximis
Fortissimisque principis cohortibus
Aliter precabor. quam fidele ut militet
Christique lymphis ut renascatur patri
Capiat et ipsum celi paraclytum
Ut idolorum respuant caliginem
Cernat et illud lumen eterne spei
Non succulentis influens obtutibus
Nec corporales per fenestras emicans
Puris sicutus quod relucet mentibus.
Pupilla carnis crassa crassum conspice
Et res caduca quod resoluendum est videt.
Liquidis videndis aptus est anime vigor.
Matura feruens sola feruentissimam
Diuinitatis vim coruscantem capit.
Hoc opto lumen imperator nouerit
Tuus meusque. si velit fieri meus.
Nam si resistit christiano nomini
Nus ille talis imperator non erit:
Scelus iubenti (crede) nunquam seruiam.
Statis ministri (clamitans iudex ait)
Non rupta sulcis dissecatis viscera?
Anenam nec intus abditam rimamini?
Eram proinde vos prophana in principem.
Statis? manusque continet is vindices?

Scindunt utrūq; milites teterrimi
Ducrone hiulco pensilis latus viri.
Sulcāt p artus longa tractim vulnera
Obliqua rectis. recta trāsuersis secāt
Et iam reiectis pectus albet ossibus
Mitēdo anhelāt. diffluant sudoribus.
Cum sit quietus hēros in quem sēquunt
Hęc inter addit spōte roman' loqui.
Si queris o p̄fecte v̄z noscere
Hoc omne quicq; lanciamur non dolet
Dolet q̄ error pectori insidet tuo
Populos q̄ istos perditos tecum trahis.
Currūt frequētes v̄ndiq; ad spectaculū
Gentile vulgus. heu gemenda corpora.
Crudumq; nostrę sortis exemplū tremunt
Audite cuncti. clamo lōge ac p̄dico
Emitto vocem de cathasta cellior.
Christus paternę glorię splēdor deus
Rex creator. nostrūdem particeps
Spondet salutē perpetem credentibus
Animę salutem. sola quę nō occidit
Sed iuge durās dispares casus subit
Aut luce fulget aut tenebris mergitur.
Christū secuta patris intrat gloriam
Disiuncta christo mancipatur tartaro.
Curāda mercis qualitas quę nā mihi
Contingat olim perpetis substātię.
Nam membra paruipendo quo casu cadāt
Casura certa lege naturę suę
Instat ruina. quod resoluēdum est ruat.
Nec distat ignis ⁊ fideiculę sequiant

An corpus egrū languor asper torqueat
Cū sepe morbos maior armet seuitia
Nō vngulaz tanta vis latus fodit
Ducrone quātum dira pulsat pleurisis
Nec sic inusta laminis ardet cutis
Vt febris atro felle venas exedit
Vt summa pellis ignis obductus coquit
Papulasq; feruor estuosus excitat
Credas cremari stridulis cauterijs
Disez putatis q; retortis pendeo
Extentus vlnis. q; reuellūtur pedes
Cōpago neruis q; sonat crepātibus.
Sic eiulantes ossa clamant diuidi
Molosa torquet quos podagra ⁊ artesis
Horretis omnes hasce carnificū manus
At qñ sequit lamina hippocratica
Vliū secatur viscus ⁊ recens cruor
Scapella tinguit dum putredo abraditur
Nam mitiores sunt man⁹ medentium.
Putate ferrū iam chirurgicos meis
Inferre costis. qđ secat salubriter
Nō est amaz quo reformatur salus
Vidētur ista carpere artus tabidos
S; dant medelam rebus intus viuidis
Quis nescit autem quāta corruptela sit
Cōtaminatq; carnis ac solubilis
Sordet tumescit liquitur fetet dolet
Inflatur ira. soluitur libidine
Plerūq; felle tincta liuores trahit.
Aux regestum nōne carni acquiritur?
Illusa vestis gemma bombix purpura

In carnis vsum mille queruntur dolis.
Luxus vorandi carnis aruinā fouet
Carnis voluptas omne p nefas ruit.
Medere queso carnifex tantis malis.
Concide carpe fomitem peccaminum.
Fac vt resecto debilis carnis situ
Dolore ab omni mens supersit libra
Nec gestet ultra quod tyrānus amputet.
Nec terrearis turba circumstantium
Hoc per dolum quod peribit omnibus
Regi. clienti. pauperiq; ac diuiti.
Sic vernulaz sic senatorz caro
Tabescit. imo cum sepulcro condita est.
Factura vilis mordet. z damnum leue
Si quo carendum est. perdere extimescitis
Cur quod necesse est non voluntas occupat
Matura cur nō vertit in rem glorię
Legale damnum deputemus premijs
Sed premium forma que sit fortibus
Videamus illa nempe que nunq; perit
Celo refusus subuolabit spiritus
Dei parentis perfruetur lumine
Regnante christo stans in arce regia.
Quandoq; celum ceu liber plicabitur
Cadet rotati solis in terram globus
Speram ruina menstrualem destruet
Deus superstes solus. z iusti simul
Cum sempiternis remanebunt angelis
Contemne presens vtile o prudens homo
Quod terminandum quod relinquendum est tibi
Dimitte corpus rem sepulcri z funeris

Tende ad futuram gloriam perge ad deum
Agnosce quid sis. vince mūdum ⁊ seculum.
Elix elocutus martyꝝ hāc peregerat
Orationem: cum furens interferit
Asclepiades. vertat ictum carnifex
In os loquentis: inq; maxillas manus
Sulcosq; acutos ⁊ fidiculas trāsserat.
Verbositatis ipse rumpatur locus
Scaturientis perdat vt loquacitas
Sermonis auras perforatas follibus
Quibus sonandi nulla lex ponit modum
Ipsa ⁊ loquentis verba torqueri volo.
Implet iubentis dicta licetor impius
Caraxat ambas vngulis scribentibus
Genas: cruentis ⁊ secat faciem notis.
Hirsuta barbis soluntur carptim curis
Et mentum ad usq; vultus omnis scinditur.
Martyꝝ fluentem satur inter sanguinem
Grates tibi o pꝛfecte magnas debeo
Qd multa pandēs ora iam christū loquar.
Arctabat ampli nominis pꝛconium
Deatus vnus. impar ad laudes dei.
Rimas patentes inuenit vox edite
Multisq; fusa rictibus reddit sonos
Hinc inde plures. ⁊ profatur vndiq;
Christi patrisq; sempiternam gloriam
Tot ecce laudant ora quot sunt vulnera
Tali repressus cognitor constantia
Cessare pꝛnam pꝛcipit: tunc sic ait
Per solis ignem iuro qui nostros dies
Reciprocatis amministrat circulis

Cuius recurſu lux ⁊ annus ducitur
Igneſ parādo iam tibi triftis rogi
Qui fine digno corp⁹ iſtud deuorent
Qd̄ pſeuerās tam reſiſtit nequiter
Sacris vetuſtis. nec doloꝝ ſpiculis
Elicitum fatiſcit. ſitq; pēnis fortius.
Quis hūc rigorem pectori iniecit ſtupor?
Mens obſtinata eſt. corpus omne occalluit
Tantus nouelli dogmatis regnat furoꝝ
Hic cemp̄e veſter chriſtus haud olim fuit
Quem tu fateris eſſe ſuffixum cruci.
Hec illa crux eſt omniū noſtꝝ ſalus
(Roman⁹ inquit) hoīs hec redēptio eſt
Scio incapacem te ſacramēti impie
Nō poſſe cēcis ſenſibus miſterium
Haurire noſtꝝ: nil diurnū nox capit.
Tamen tenebris pferam claram facem
Sanus videbit: lippus oculos obteget
Remouete lumen dicet inſanabilis:
Inuidioſa eſt nil videnti claritas
Audi pphane qd̄ grauatus oderis
Regem perennem rex perennis ptulit
In ſe manentem nec minorē tempore
Quia temp⁹ illum nō tenet. nā fons retro
Exordioꝝ eſt ⁊ dieꝝ et tempoz
Ex patre chriſt⁹. hoc pater qd̄ filius
Ihic ſe vidēdum pꝛeſtitit mortalibus
Mortale corp⁹ ſumpſit immortalitas
Ut dum caducum portat ceternis deus
Trāſire noſtꝝ poſſet ad cęleſtia
Homo eſt perempt⁹ ⁊ reſurrexit deus

Congressa mors est membra gestāti deo.
Dum nostra tentat cessit immortalibus.
Stultū putatis hoc sophistę sęculi
S; stulca mūdi summus elegit deus
Ut stultus esset sęculi prudēs dei.
Antiquitatē romuli z manortiam
Lupam renarras. primū z omen vultuz:
Si res nouellas respuis. nil tam recens
Tlix mille fastis implet hęc etatulam
Cursus diez cōditore ab augure.
Sexcēta possum regna pridē condita
Proferre toto in orbe si sit ocium
Multo ante clara quā capellā gnosiā
Suxisse fertur iupiter mart is pater
S; illa nō sunt: hęc z olim nō erūt
Cruz ista chusti quam nouellā dicitis
Mascēte mundo factus ut primū est homo
Expressa signis. expedita est litteris.
Aduentus eius mille per miracula
Prenūciat ore vatum cōsono.
Reges. pphētę. principes. ac iudices
Virtute bellis. cultibus. sacris. stilo
Nō destiterūt pingere formā crucis:
Cruz prenotata. cruz obumbrata est prius
Crucem vetusta combiberūt sęcula
Tandem relectis vocibus ppheticis
Erate nostra cōprobata antiquitas
Coram refulsit ore conspicabili
Ne fluctuaret veritas dubia fide
Si nō pateret teste visu cominus
Hinc nos z ipsum nō perire credimus

Corpus. sepulcro quod vorandum traditur
Quia christus in se mortuum corpus cruci
Secum excitatum venit ad solium patris
Uiamq; cunctis ad resurgendum dedit.
Cruce illa nostra est. nos patibulum ascendimus
Mobis peremptus christus. ⁊ nobis deus
Christus reuersus ipse qui moriens homo est
Natura duplex moritur ⁊ mortem domat
Reditq; in illud quod perire nesciat.
Dixisse pauca sit satis de mysticis
Mostrę salutis: deq; processu spei
Jam non silebo. margaritas spargere
Christi vetamur inter immundas sues
Lutulenta sanctum ne terant animalia:
Sed cum profunda non licet luctarier
Ratione tecum: consulamus proximas
Interrogetur ipsa naturalium
Simplex sine arte sensuum sententia
Fuci imperitus fac ut assit arbiter:
Da septuennem circiter puerum aut minus
Qui sit fauoris liber et non oderit
Quenq; nec vltimę mentis in vicium cadat:
Periclitemur quid recens infantia
Dicat sequendum. quid nouus sapiat vigor.
Hanc ille sancti martiris vocem statim
Amplexus. vnum de caterua infantium
Paruum. diu nec lacte depulsum caput:
Captumq; adesse precipit. Quid vis roga
Inquit sequamur quod probarit pugio
Romanus ardens experiri innotiam
Lactentis oris in dolem. Filiolę (ait)

Dic quid videtur esse verum ⁊ congruens.
Unum ne christum colere ⁊ in christo patrem
An comprecari mille formarum deos?
Arrisit infans: nec moratus rettulit
Est quicquid illud quod ferunt homines deum
Unum esse oportet. ⁊ quod vni est vnicum:
Cum christus hoc sit. christus est verus deus
Genera deorum multa nec pueri putant.
Stupuit tyrannus sub pudore fluctuans
Nec vim decebat innocenti ctatule
Inferre lege: nec loquenti talia
Furoz sinebat efferatus parcere.
Quis auctor (inquit) vocis est huius tibi?
Respondit ille: Mater. ⁊ matris deus.
Illa ex parente spiritu docta imbibit
Quo me inter ipsa pasceret cunabula.
Ego vt gemellis vberum de fontibus
Lac paruus hausi. christum ⁊ hausi credere.
Ergo ipsa mater assit exclamat cędo
Asclepiades. disciplinę ⁊ exitum
Tristem suę magistra spectet impia:
Male eruditi torqueatur funere
Infantis orba: quemq; corrupit fleat.
Absit ministros vilis vt muliercula
Nostros fatiget. tantulos autem doloz
Ulexabit artus mortis auxilio breuis
Oculi parentis punientur acrius
Quam si cruentę membra carpāt vngulę.
Uix hęc profatus. pusionem præcipit
Sublime tollant ⁊ manu pulsent nates
Nox ⁊ remota veste virgis verberent

Tenerūq; duris ictibus tergum secant
Plus vnde laetis quā cruoris defluat.
Quę cautis illud perpeti spectaculum
Quis ferre posset cris aut ferri rigor?
Impacta quotiēs corp⁹ attigit salix
Tenui rulebāt sanguine vda vumina
Quem plaga ferret roscidis liuoribus.
Ferūt minaces verberātium genas
Illachrymasse. spōte demanantibus
Guttis per ora barbaꝝ frementium.
Scribas ꝛ ipsos et coronam plebium
Procresq; siccis nō stetisse visibus.
At sola mater hisce lamentis caret
Soli sereno frons remidet gaudio
Stat impioꝝ corde pietas fortior
Amore christe contumax doloribus
Firmatq; sensum mollis indulgentię.
Sitire sese paruus exclamauerat:
Animę estuantis ardor in cruciatibus
Hoc exigebat lymphę vt haustum posceret.
Quem torua mater eminus tristi incuens
Vultu. seueris vocibus sic increpat.
Puto imbecillo nate turbaris metu
Et te doloris horror afflictum domat:
Non hanc meorum visceꝝ stirpem fore
Deo spopondi. non in hęc spem glorię
Te pcocreaui cedere vt leto scias.
Aquam bibendam postulas. cum sit tibi
Fons ille viuus presto qui semper fluit
Et cuncta solus irrigat viuientia
Intus forisq; spiritum. ꝛ corpus simul.

Eremitatem largiens potantibus.
Veniens ad illud mox fluentum: si modo
Alio ac medullis sol^o ardor estuct
Videre chastū: quod semel potū afatum
Sic sedat oēm pectoris flagrātiā
Vita vt beata iam sitire nesciat.
Hic hic bibend^o nate nūc tibi est calix
Mille in bethleem quem biberūt paruulī
Oblita lactis ⁊ papillaz in memor
Etas amaris tūc deinde dulcibus
Refecta poculis. mella sumpsit sanguinis
Exemplum ad istud introi fortis puer
Generosa ples. matris ⁊ potentia:
Omnes capaces esse virtutum pater
Dandauit annos. neminem excepit diem
Ipsis triumphos annuens vagitibus.
(Scis) sepe dixi cum docēti alluderēs
Et garruloꝝ signa verboꝝ dares
Isaac fuisse paruulum patri vnicum
Qui cum immolandus aram ⁊ ensē cernerēs
Vltro sacranti colla p̄buerit seni.
Marravi ⁊ illud nobile ac memorabile
Certamen. vna matre qđ septem editi
Gessere pueri s; tamen factis viri:
Hortāte eadem matre in ancipiti exitu
Denę ⁊ coronę. sanguini vt ne parcerent.
Videbat ipsos apparatus funerum
Pręsens suoꝝ. nec mouebatur parens
Lætata quotiens aut oliuo stridula
Sartago fritum torruisset putrem
Dira aut cremasset laminarum impressio.

Comam cutemq; verticis reuulserat
A fronte torto nuda testa ut tegmine
Cervicem adusq; dehonestaret caput:
Clamabat illa. vestiet gemmis pater
Apicem corona regio ex diademate.
Linguam tyrānus amputari iusserat
Uni ex ephēbis. Mater aiebat: Satis
Jam parta nobis gloria est. pars optima
Deo imolatur ecce nostri corporis.
Digna est fidelis lingua quę sit hostia.
Interpres animi. enumeratrix sensuū
Cordis ministra. p̄cco operti pectoris
Prima offeratur in sacramētum necis
Et sit redemptrix prima membrorum omnium
Ducem dicatam mor sequentur cętera.
His machabęos incitās stimulis parens
Hostem subegit subiugatum septies
Quot scęta natis tot triumphis indyta:
De partus vnus ut seracem glorię
Dea vita p̄cstet. in tua est sicum manu.
Per huius alui fida conceptacula
Per hospitem mense bis quino larem
Si dulce nostri pectoris nectar tibi
Si molle gremium. grata sit repundia:
Persite. 7 hęc munę auctorem asserere.
Quanam arte nobis viuere intus ceperit
Nihilumq; 7 illud vnde corpus nescio:
Nouit animator solus 7 factor tuus.
Impendere ipsi cuius ortus munere es
Bene in datorem quod dedit refuderis.
Canente tale matre iam letus puer

iii 3

Virgas strepentes et dolorum ⁊ verberum
Ridebat ictum: cognitor pronunciat
Clandatur infans carcere. ⁊ tanti mali
Romanus auctor torqueatur acrius
Illum recentes per cicatricum vias
Denuo exarabāt: quaq; acutum traxerant
Paulo ante ferrum. mox recrudescantibus
Plagis apertas persequabantur notas:
Quos iam superbus victor ignavos vocat.
O non virile robur. o molles manus:
Uenam labantis dissipare tam diu
Vos non potestis fabricam corpusculi.
Vix iam coheret. nec tamen penitus cadit
Uincens lacertos dexterarum inertium.
Citius cadaver dentibus carpunt canes
Longeq; morsus vulturum efficacior
Ad deuorandas carnis offas mortuę
Languetis imbecilli fame ⁊ fatiscitis
Gula est ferina sed secoris edacitas.
Exarsit istis turbida ira iudicis
Seq; in supremam concitat sententiam
Si te morarum penitet. finem citum
Subeas licebit. ignibus voralere
Damnatus. ⁊ fauilla iam tenuis fies.
Abiens at ille cum foro abriperent virum
Truces ministri: pone respectans ait
Appello ab ista perfide ad christum meum
Cruelitate. non metu mortis timens
Sed vt probetur esse nil quod iudicas.
Quid differo (inquit ille) vtrosq; perdere
Puerum ac magistrum complices sectę impię

Gladius recidat vile vix hominis caput
Infantis: istum flamma vindex concremet.
Sic his sub vno sine dispar exitus.
Peruētum ad ipsum cędis implendę locum
Natum gerebat mater amplexu ꝛ sinu
Ut primitiuū crederes sęctum geri
Deo offerendum sancti abelis ferculo
Lectum ex ouili puriorem cęteris.
Puerę poposcit carnifex: mater dedit
Nec imorata est fletibꝰ, tantum osculum
Impressit vnū: vale ait dulcissime
Et cum beatꝰ regna christi intraueris
Memęto matris iam patrone ex filio.
Dixit: deinde dum ferit ceruiculam
Percussor ense. docta mulier psallere
Hymnum canebat carminis dauitici
Preciosa sancti mors sub aspectu dei
Tuus ille seruus: ples ancillę tuę
Talia retexens explicabat pallium
Manusqꝰ tendebat sub ictu ꝛ sanguine:
Ulenaz vt vndam pfluam manantium
Et palpitantis oris exciperet globum.
Excępit. ꝛ charo applicauit pectori.
At parte campi ex altera imanem pyram
Texebat vltor fumidus pinū aridam
Sarmęta mixtum subdit ꝛ fem struem
Spargens liquato roze feruētis picis
Quo flamma pastu cresceret ferocius.
Et iam retortis brachijs furca eminus
Romanus actus ingerebatur rogo:
Scio (inquit ille) non futurum vt cōcremer

Nec passionis hoc genus datum est mihi
S; restat ingens quod fiat in traculum,
Hec eius orsa sequitur immēsus fragor
Nubis ruentis nimbus undatim nigro
Preceps aquarū flumine ignes obruit:
Alunt oliuo semicomburstas faces
S; vincit imber iam madentem fomitem
Trepidabat teter carnifex. rebus nouis
Turbatus. ⁊ qua posset arte insistere:
Elerfare torres cum fauillis humidis
Prunas manipulis cōfouere stuppis
Et semen ignis inter undas querebat.
Quod cū tumentis nunciatū est iudici
Cōmouit iram fellis implacabilis:
Quousq; tandem summus hic nobis magus
Illudet (inquit) thessaloz carmine
Penam perit? vertere in ludibrium?
Fortasse ceruix / si secandam iussero
Flecti sub ense non patebit vulneri:
Vel amputatū plaga collum diuidens
Rursus coibit ac reglutinabitur
Humerisq; vertex eminebit additus.
Tentemus igitur ante partē quampiam
Truncare ferro corporis superstitis
Me morte simpla criminosis multiplex
Cadat. vel vna perfidus cede oppetat:
Quot mēbra gestat tot modis pereat volo.
Libet experiri lerna (sicut traditur)
Utrū renatis pullulescat artibus
Ne se imminuti corporis damnis nouū
Instauret ipse: presto erit tūc hercules.

Hydrina suctus ire iniustum vulnera.
Jam nunc secundi doctus assit artifex
Qui cuncta noxiter viscerum confinia
Uel nexa nervis disparare vincula:
Date hunc reuulsis qui medetur ossibus
Aut fracta nodis sartiens compaginat.
Linguam priorem detrahat radicitus
Quæ corpore omni sola uiuit nequior:
Illa et procaci pessima in nostros deos
Inuecta motu. fas aphanauit vetus:
Iudax et ipsi non peperat principi.
Aristo quidam medicus accitus venit:
Proferre linguam præcipit: profert statim
Martyr resectam. pandit ima et faucium.
Ille et palatum tractat et digito exitum
Uocis pererrans vulnere explorat locum.
Linguam deinde longe ab ore protrahens
Scapellum in usque guttur insertans agit
Illo secante fila sensim singula
Nuncq; momordit martyr aut os dentibus
Compressit arctis: nec cruorem sorbuit.
Immotus et potenter ictu consistit
Dum sanguis extra defluit scaturiens:
Perfusa pulcher menta russo stemmate
Fert: et cruenti pectoris spectat decus
Fruiturq; et ostro vestis ut iam regie.
Præfectus ergo ratus elinguem virum
Cogi ad sacrandum posse. cum verbis carens
Nil oblatraret in deorum dedecus:
Iubet reduci iam tacentem ac debilem
Multo loquentis turbine olim territus.

Reponit aras ad tribunal denuo
Et thus & ignem viuudum in carbonibus
Thaurina & exta vel suilla abdomina:
Ingressus ille ut hos paratus perspicit
Insufflat ipsos ceu videret demonas.
Irridet hoc asclepiades letior
Adidit deinde nunquid insolentius
Sicut solebas es paratus dicere
Effare quid vis ac perora et disserere:
Permitto vocem liber ut exerceas.
Romanus alto corde suspirans diu
Gemitu querelam traxit: & sic orsus est.
Christum loquenti lingua nunquam defuit
Nec verba queras quo regantur organo
Cum predicatur ipse verborum dator.
Qui fecit ut vis vocis expressa intimo
Pulmone & oris torta sub testudine
Nunc ex palato dat repercussos sonos
Nunc temperetur dentium de pectine
Sicque his agendis lingua plectrum mobile.
Si mandet idem faucium sic phistulas
Spirare flatu concinentes concito
Ut verba in ipsis explicent meatibus
Ut exitu oris cymbalum profarier
Nunc pressa possint parte labra hiantia
Dubitas ne verti posse naturę statum?
Cui facta forma est qualis esset primiens
Hanc nempe factor vertere ut libet potest
Positasque leges texere ac retexere
Linguam loquela ne ministram postulet.
Eius scire nostri numinis potentiam?

Fluctus liquentis equoris pressit pedes
Matura flura ac tenuis in solidū coit.
Quam dispar illis legib⁹ quis condita est.
Solet natatus ferre: fert vestigia.
Habet vsitatū munus hoc diuinitas
Quę vera nobis colitur in christo ⁊ patre
Mutis loquelā. percitū claudis gradū
Surdis fruendam reddere audiētiam
Donare cęcis lucis insuetę diem.
Hęc si quis amens fabulosa existimat
Eclipse tute qui parum fidelia
Rebare prudem. vera cognoscas licet:
Habet loquētem cuius amputaueras
Linguam. pbatis cęde iam miraculis.
Horror stupētem persecutorem subicit
Timorę ⁊ ira pectus in caliginem
Elertere: nescit vigilet an ne somniet
Diratur herens qđ sit ostēti genus
Formido frangit. armat indignatio.
Nec vim donare mentis effrenę potest
Nec quo furoris tēla vertat inuenit:
Postremo medicū scūus insontem iubet
Reum citari: nundinatū hunc arguit
Mercede certa pactus vt colluderet.
Aut ferrum in ore nil agens ⁊ irritum
Elerfare frustra seu retulis ictibus
Aut arte quadam vuln⁹ illatum breue
Quod sauciata parte linguam lēderet
Neruos nec omnes vsq; quaq; absinderet.
Manere saluam vocis armoniam proba
Non posse inani concauo verba exprimi

Quę cōcrepare lingua moderatrix facit:
Esto vt resultet spiritus vacua specu
Echo s; exit inde. non oratio
Ueris refutat medicus hęc calumniam
Scrutare vel tu nūc latebras faucium:
Intraq; dentes curiosum pollicem
Circūfer: haustus vel patētes inspice
Lateat ne quicq; quod regat spiramina.
Quanq; forassem forte si puncto leui
Tenui ve linguā contigissem vulnere:
Titubante plectro fatus esset debilis.
Nam cum magistra vocis in vicium cadi
Ulus necesse est vt loquēdi intercīdat.
Fiat periculum (si placet) cuiusmodi
Edat querelā quadrupes lingua eruta:
Elinguis ⁊ quę porca grumitū strepat
Cui vox fragosa clamor inconditus est
Probabo mutā nil sonare stridulum.
Testor salutem principis me simplici
Functum secantis arte iudex optime
Seruisse iussis absq; fraude publicis:
Sciat hic quis illi xba suggerat deus
Ego vnde mutus sit disertus nescio.
His sese aristo purgat: at cōtra. impium
Nil hęc latronem christianoz mouent
Magis magisq; fertur in vesaniam:
Querit an alienus sanguis ille asperferit
Virum: suone fluxerit de vulnere.
Respōdit his romanus: eccum p̄esto sum
Deus iste sanguis verus est non bubulus:
Agnoscis illum quem loquor: miserrime

Pagane vestri sanguinem sacrum bonis
Cuius litata cede p̄madescit.
Summus sacerdos nempe sub terrā serobe
Acta in pfundū consecrādus mergitur
Dire infulat? festa vittis tempora
Nexus. corona tum repletus aurea
Einctu gabino roseam vult? togam.
Tabulis supne strata texunt pulpita
Rimosa rari pegnatis compagibus
Scindūt subinde vel terebrāt arcem
Crebro velignū perforāt acumine
Pateat minutis vt frequēs hiatibus
Hinc thaurus ingēs fronte torua ⁊ hispida
Sertis reuinct? aut p̄ armos florcis
Aut impedit? cornibus deducitur
Nec nō ⁊ auro frons coruscat hostie
Setasq; fulgor: bractealis inficit.
Hic vt statuta est imolāda bēlua
Pectus sacrata diuidūt venabula:
Eructat amplū vulnus vnde sanguis
Feruentis. inq; texta pontis subditi
Fundit vaporū flumen ⁊ late estuat.
Tum p̄ frequētes mille rimarū vias
Illapsus imber tabidum rorem pluit:
Defossus intus quem sacerdos excipit
Guttas ad omnes turpe subiectans caput
Et veste ⁊ omni putrefact? corpore.
Quin os supinat: obuias offert genas.
Supponit aures: labra nares obijcit
Oculos ⁊ ipsos perluit liquoribus
Nec iam palato parcit. ⁊ linguam rigat

Donec cruorem tot⁹ atrum combibat.
Postq̄ cadaver sanguine egesto rigens
Cōpage ab illa flamines retraxerint:
Procedit inde pōtifex visu horridus
Ostētat v̄dum verticē. barbam grauem
Elittas madētes atq; amictus ebrios.
Hūc inquinatū talibus cōtagijs
Tabo recentis sordidū piaculi
Dēs salutāt atq; adorāt eminus:
Vilis q̄ illum sanguis ⁊ bos mortuus
Fēdis latentē sub cauernis lauerint.
Addam⁹ illam vis echatontem tuam?
Centena ferro cui cadūt aīalia
Vlariq; abundās cēde restagnat cruor:
Vix vt cruentis augures natatib⁹
Possint meare per pfundū sanguinis.
S; quid macellū pingue puluinariū
Quid maximoz lancinatores gregū
Eviscerata carne crudos criminoz?
Sunt sacra qñ vosmetipsos exciditis
Vlotius ⁊ cū membra detrūcat dolo?
Cultz in lacertos exerit fanaticus
Sectisq; matrē brachijs placat deum:
Furere ae rotari ius putatur mysticū.
Parca ad secādum dextra fertur impia.
Celum meretur vulnez crudelitas.
Vst hic metenda dedicat genitalia
Numē reciso mitigās ab inguine
Offert pudendū semuir donū deę.
Vlam reuulsa masculini germinis
Vlena effluenti pascit auctam sanguine.

•Uterq; sexus sanctitati displicet:
Medium retentās inter alternū genus
Mas esse cessat. nec tamen fit femina:
Felix deoz mater imberbes sibi
Parat ministros lenibus nouaculis.
Quid cum sacrādus accipit fragiditas?
Acus minutas ingerūt fornacibus:
His membra pergūt vixere vt igniuerint.
Quamcūq; partem corpis feruēs nota
Signarit. hāc sic cōsecratam predicāt.
Functū deinde cum reliq̄t spiritus
Et ad sepulcz pompa fertur funeris:
Partes p̄ ipsas imprimūtur bractee
Insignis auri lamina obducit cutem
Legitur metallo qđ perustum est ignibus.
Has ferre penas cogitur gentilitas
Hac dij coercēt lege cultores suos
Sic demon ipse ludit hos quos ceperit
Docet execrādas ferre cōtumelias
Tormentā inuri mandat infelicibus
At noster iste sanguis ex vestra fluit
Cruelitate: vos tyrannide impia
Exulceratis innocentum corpora:
Si vos sinatis incruente viuimus:
At si cruenta puniamur: vincimus.
Sed iam silebo: finis instat debitus
Finis maloꝝ. passionis gloria.
Jam nō licebit impie vt licuit modo
Torquere nostra vel secare viscera:
Cedas necesse est. victus ⁊ iam desine.
Cessabit equidem tortor ⁊ sector debite

iudex minatur sed peremptoris manus
succedat illi strangulatrix faucium:
aliter silere nescit oris garruli
vox inquieta. quam tubam si fregero.
Dixit: forosq; protrahi iussit virum
trudi in tenebras noxialis carceris.
elidit illinc fune collum martyris
lictor nefandus. Sic peracta est passio:
anima absoluta vinculis cælum petit.
Gesta intimasse cuncta fertur principi
p̄fectus. addens ordinem voluminum:
seriemq; tantę digerens tragedię
letatus omne crimen in fastos refert
suū tyrannus chartulis viuacibus.
Illas sed etas conficit diutina
vligo fuscet. puluis obducit situ
carpit senectus aut ruinis obruit:
inscripta christo pagina immortalis est
nec obsolescit vllus in cælis apex
Excepit astans angelus coram deo
et quę locutus marty: ⁊ quę pertulit:
nec verba solum differentis condidit.
sed ipsa pingens vulnera expressit stilo
laterum. genarum. pectorisq; ⁊ faucium.
Om̄nis notata est vulnerum dimensio
vt quamq; plagam sulcus exarauerit
altam patentem. proximam. longam. breuem:
quę vis doloris quive segmenti modus
guttam cruoris ille nullam perdidit.
Hic in regeſtis est liber cælestibus
monumenta seruans laudis indelebilis

relegendus olim sempiterno iudici:
libramine quo qui malorum pondera
et premium comparabit copias.
Vellem sinister inter hedorum greges
ut sum futurus: eminus dinoscerer:
atque hoc precante diceret rex optimus
romanus orat. transfer bunc hedum mihi:
sit dexter agnus: induatur vellere:

Est passio beati Romani martyris
In qua videlicet libro contra omnes gen-
tilium deos sectasque et sacra disputatur

CAurelij Clementis prudentij Cathemerimon qui
liber hymnorum dicitur valet enim cathemerimon diurnum
et quia hymni diurni sunt recte liber ille sic in-
scribitur.

CMetrum tricolon Cuius primus versus gliconius constat
spondeo coriambis et pyrrichio. Secundus Asclepiadius spon-
deo duobus coriambis et pyrrichio. Tertius Alcaicus costas
spondeo tribus coriambis et pyrrichio.

CProhemium incipit feliciter.

Er quinquennia iam decem
p Hi fallo. sum? septimus insuper
Annum cardo rotat dum fruimur sole volubili
Instat terminus. et diem
Uicinum senio iam deus applicat:
Quid nos utile tanti spacio tps egimus?
Eras prima crepantibus
Fleuit sub ferulis: mox docuit toga
Infectum vicijs falsa loqui non sine crimine;
Tum lasciuia proteruitas
Ac luxus petulas (heu piget ac pudet)
Fedauit iuuenem nequiciae sordibus ac luto.
Exin iurgia turbidos
Armarunt animos: et male pertinax
Uincendi studium subiacuit casibus asperis;
Bis legum moderamine
Frenos nobilium reximus urbium:
Jus civile bonis reddidimus: terruimus reos;
Tandem militiae gradu
Euectum. pietas principis extulit
Assumptum. pius stare iubens ordine proximo;

Hec dum vita volans agit
 Irrepsit subi'o canicies seni.
 Oblitum veteris messalie consulis arguens;
 Sub quo prima dies mihi
 Quam multas hyemes voluerit. & rosas
 Pratis post glaciem reddiderit. nix capitis probat;
 Nunquid talia proderunt
 Carnis post obitum vel bona vel mala?
 Cui iam quicquid id est. quod fueram. mors aboleueris
 Dicendum mihi quisquis es
 Mundum quem coluit mens tua perdidit:
 Nō sunt illa dei que studuit cuius haberis
 Atqui sine sub ultimo
 Peccatrix anima stulticiam exuat.
 Saltem voce deum concelebrat si meritis nequit.
 Hymnis continuet dies:
 Nec nox vlla vacet quin dominum canat:
 Pugnet contra hereses: catholicam discutiat fidem;
 Conculcet sacra gentium:
 Saltem roma tuis inferat idolis:
 Carmen martyribus deuoueat: laudet apostolos
 Hec dum scribo vel elo quor
 Tandis o vtinam corporis emicem
 Liber. quo tulerit lingua sono mobilis ultimo;

¶ Explicit prohemium.

¶ Metꝝ Jambicū dymetꝝ seu tetrametꝝ Alcathalecticū mo-
 nocolon: qđ vocat Archilochicū Recipies locis iparibꝝ pedes
 quibꝝ Jambum spōden tribrachū dactylū anapestū: paribꝝ au-
 tem duos iambum tribrachum.

¶ Hymnus ad gallicantum.

a Les diei nuncijs
lucē p̄pinq̄ā p̄cinit:
nos excitator mentiū
iam christ⁹ ad vitā vocat
Auferte clamat lectulos
egro sopore desides
castiq; recti ac sobriū
vigilate: iā sum primus.
Post solis ortū fulgidi
seꝝ est cubile spernere
ni parte noctis addita
temp⁹ labori adieceris;
Quis Vox ista qua strepūt aues
stātes sub ipso culmie
paulo anteq̄m lux emicet
n̄ri figura est iudicis;
Rectos tenebris horridis
stratisq; opertos segm̄b⁹
suadet quietē linquere
iam iamq; venturo die;
Ut cū coruscis flatibus
auroꝝa cēlū sparserit
oēs labore exercitos
cōfirmet ad spem lumis;
Sic somn⁹ ad temp⁹ datus
est forma mortis p̄petis
peccata ceu nox horrida

cogunt iacere ac stertere;
S; vox ab alto culmie
christi docentis p̄monet
adesse iam lucē p̄pe
nemens sopori seruiat;
Ne somn⁹ vsq; ad terminos
vitę socordis opprimat
pectus sepultū crimine
et lucis oblitum suę;
Ferūt vagātes demones
lētos tenebris noctiū
gallo canēte exterritos
sparsim timere ⁊ cedere;
Inuisa nā vicinitas
lucis salutis. numinis
rupto tenebrarū situ
noctis fugat satellites;
Hoc esse signū p̄scij
noctē repromissę sp̄ci
qua nos soporis liberi
speram⁹ aduentū dei;
Quę vis sit hui⁹ alicis
saluator ostēdit petro:
ter anteq; gallus canat
se se negādum p̄dicās;
Fit nāq; peccatū prius
quā p̄co lucis p̄rimę

*in d. f. ant.
f. d. g. m.
m.*

Illustrat humanū genus
finēq; peccādi ferat;
flevit negator deniq;
ex ore plapsum nefas
cum mens maneret innocens.
animusq; servaret fidē
Nec tale quicq; postea
lingua locut⁹ lubrica est:
cātūq; galli cognito
peccare iust⁹ destitit;
Inde est q^o oēs credim⁹
illo quietis tempore
quo gall⁹ exultās canit
christū redisse ab inferis;
Tūc mortis opp⁹ssus vigor
tūclex subacta est tartari
tūc vis diei fortior
noctē coegit cēdere;
Jam iā quiescāt improba
iā culpa fulva obdormiat
iā noxa letalis suū
perpessa somnū marceat;
Vigil vicissim spirit⁹
quodcūq; restat t⁹pis.
dum meta noctis clauditur
stās ac laborās excubet;
Jesum ciamus vocibus

flentes precātes sobri⁹
intēta supplicatio
dormire cor mundū vetat;
Sat cōvolutis artub⁹
sensum p⁹funda obliuio
pressit grauaui obruit
vanis vagantē somnijs;
Sūt nempe falsa z friuola
quē mūndiali gloria.
teu dormiētes egimus;
vigilem⁹: hic est veritas;
Lux voluptas gaudiū
opes honores. p⁹spera
quēcūq; nos inflāt mala.
fit inane: nil sunt oīa.
Tu christe somnū disijce
tu rumpe noctis vincula
tu solue peccatum vetus
nouūq; lumeningere;

C Met⁹ iambicū dymet⁹ si
ue tetramet⁹: cōstat pedib⁹ q^o
b⁹ superi⁹ cōstare dictū est
E Hymn⁹ matutin⁹.

n ox z tenebrę et nubila
cōfusa mūdi z turbida.
lux intrat. albescit polus:
christ⁹ venit. discedite;

*H. d. g. m.
m. p. p. p.
m. p. p. p.
m. p. p. p.*

Caligo terrę scinditur
percussa solis spiculo:
rebusq; iam color redit
vultu nitētis syderis.
Sic nra mox obscuritas
fraudisq; pectus cōscium
ruptis reiectū nubib?
regnāte pallefcit deo?
Tūc nō licebit claudere
qđ quisq; fuscū cogitat
sed mane clarescēt nouo
secreta mētis prodita;
Fur anteluccē squalido
impune peccat tempore
sed lux dolis cōtraria
latere furtū non sinit:
Versuta fraus ⁊ callida
amat tenebris obtegi
aptāq; noctem turpib?
adulter occultus fouet;
Sole ecce surgit igneus
piget pudescit penitet
nec teste quisquā lumine
peccare cōstanter potest;
Quis mane sumptis neq̄ter
nō erutescit poculis
cū sit libido temperās

castūq; mugator sapit:
Jam nūc seuez viuitur
nec quisquā tentat ludicrū:
inepta nunc oēs sua
vultu colorāt serio;
Hęc hora cūctis utilis
qua quisq; qđ studet gerat
miles. togatus. nauita.
opifex. arator. institor
Illū forensis gloria
hūc triste raptat clasticum
mercator hinc ac rusticus
auara suspirāt lucra.
At nos lucelli ac fenoris
fraudisq; proorsus nescij
nec arte fortes bellica
techrste solū nouim?
Te mēte pura ⁊ supplici
te voce tecantu pio
rogare curuato genu
flendo ⁊ canēdo discim?
His nos lucramur quęstibus
hac arte tantum viuim?
hęc inchoam? munera
cū sol resurgēs emicat.
Intende nris sensibus
vitamq; nrām despice

Malta
Diminutione
a Lucra

sunt multa fuci illita
que luce purgatur tua.
Durare nos tales iube
quales remotis sordib⁹
nitere pudē iussuras
iordane tinctos flumine.
Quodcūq; nox mūdi dehinc
infectat atris nubib⁹
tu rex coi syderis
vultu sereno illumina.
Tu sancte q̄ tetrā pice n
candore tingis lacteo
ebenoq; chrySTALLū facis
delicta tergeluida;
Sub nocte iacob cerula
luctator audax augeli
eouq; dum lux surgeret
sudauit impar p̄clū;
S; cum iubar claresceret
lapsante claudus poplite
femurq; victus debile
culpe vigorē pdidit
Mutabat inguen saucium
que corpis ps vilior
lōgeq; sub cordis loco
diram fouet libidinē
Hę nos docent imagines

hominem tenebris obsitū
si forte nō cędit deo
vires rebelles pdere.
Erit tñ beatioz
intemperās membꝝ cui
luctando claudū z tabidum
dies oborta inuenerit.
 tandem fatiscat cęcitas
que nosmet in p̄ceps diu
lapsos sinistris gressib⁹
errore traxit deuiō.
Hęc lux serenū conferat
purosq; nos p̄stet sibi
nihil loq̄mur sub dōlū
voluam⁹ obscurz nihil
Sic tota decurrat dies
ne lingua mēdax aut man⁹
oculive peccēt lubrici
ne noxa corpus inquinet
Speculator astat desuper
qui nos diebus omnib⁹
actusq; n̄ros p̄spicit
a luce prima in vespez
Hic testis hic est arbiter
hic intuetur quicq; est
humana q̄d mens cōcipit
hūc nemo fallit iudicē;

¶ Metrum dactylicum trimetrum
hypercathalecticum monocolon
penthagrapton heptimemeron
quod vocatur alcinanum Con-
stitas tribus dactylis et semipede

¶ Hymnus ante Cibum

O Cruaser bone lucifator
oipotēs pie verbigena
quod dicitur corpe virginico
sed prius in genitore potēs
astra solū mare quā fierēt
Huc nitidū precor intuitu
flecte salutiferā faciem
frōte seren⁹ et irradiā
nois ut sub honore tui
has epulas liceat capere.
Te sine dulce nihil dñe
nec iuuat ore quod appetere
pocula ni prius atque cibos
christe tu⁹ fauor imbuerit
oīa sanctificāte fide:
Fercula nra deum sapiāt
christ⁹ et influat in pateras
seria ludicra verba iocos
denique quod sum⁹ aut agimus
trina supna regat pietas:
Hic mihi nulla rosque spolia
nullus aromate fragrat odor.

sed liquor influit ambrosius
nectareaque fide redolet
fusus ab usque patris gremio
Sperne camena leues hederas
cingere tpa quae soluta es
sertaque mistica dactylico
texere docta liga strophio
laude dei redimita comas
Quid generosa potest aia
lucis et etheris indigena
soluere dignius obsequium
quam data munera si recinat
artificem modulata suū?
Ipse hoi quia cuncta dedit
que capim⁹ dñante manu
que pol⁹ aut hum⁹ aut pelag⁹
aere gurgite rure creant
hec mihi subdidit et sibi me.
Callid⁹ illaqueat volucres
aut pedicis dol⁹ aut iaculis:
illita glutine corticeo
vimina plumigerā seriē
impediunt et abire vctant:
Ecce p equora fluctuagas
texta greges sinuosa trabunt:
piscis item sequitur calamum
rapt⁹ acumine vulnifico

credula saucius ora cibo.
Fundit opes ager ingenuas
diues ariltiferę segetis
hic vbi vitea pampineo
brachia palmite luxuriāt
pacis alumna vbi bacca viret.
Hęc opulētia chruisticolis
seruit. 7 oīa suppeditat:
ablit em̄ pcul illa fames
cętib⁹ vt pecudū libeat
sanguineas lacerare dapes
Sint fera gentib⁹ indomitis
prādia de nece quadrupedū
nos oleris coma nos siliqua
fęta legumie multimodo
pauerit inocuis epulis;
Spumea mulctra gerūt niues
vbere de gemino latices (os
peręq; coagula densa liqr
in solidū coit: et fragili
lac tenęq; p̄mitur calatho
Mella recēs mihi cecropea
nectare sudat olente fau⁹
hęc opifex apis acrio
roreliquat tenuiq; thymo
nexas inscia cōnubij
Hinc q̄z pomiferi nemoris

munera mitia pueniūt
arbor on⁹ tremefacta suū
deciduo grauis umbre pluit,
puniceosq; iacit cumulos;
Quę vetez tuba quę ve lira
flatib⁹ incita vel fidib⁹
diuitis oīpotētis op⁹
quęq; fruenda patēt hoi
laudib⁹ equipare queat?
Te pater optime mane nouo
solis 7 orbita cū media est
te q̄z luce sub occidua
sumere cū monet hora cibū
nra de⁹ canet armonia;
Qđ calet halit⁹ interior
corde qđ abdita vena tremic
pulsat 7 insita qđ resonam
lingua sub ore latēs caueā
laus superi p̄ris esto mihi
Nos igitur tua sancte man⁹
cespite cōposuit madido
effigiem meditata suā
vtq; foret rata materies
flauit 7 indidit ore aiām.
Tum p̄ amēna virecta iubet
frondicomis habitare locis
ver vbi perpetuū redolet

prataq; multicolora latex
quadrifluo celer amne rigat
Hec tibi nunc famuletur ait
v'sibus oia d'cto tuis
sed t'n aspera mortifero
stipite carpere poma veto
qui medio viret in nemore
Hic draco p'fid' in docile
virgis illicit ingenti
vt sociu' malesuada vix
m'adere cogeret ex vetitis
ipsa pari peritura modo
Corpa mutua nosse nefas
post epulas inopta videt:
lubric' error' t' erubuit:
tegmina suta parat folijs
dedecus vt pudor occuleret
Conscia culpa deu' pauit'as
sede pia p'cul exigitur:
innuba sc'ia q' fuerat
coiugis excipit imperiu'
f'edera tristia iussa pati.
Auctor' t' ipse doli coluber
plectitur iprob'. vt mulier
colla trilingua calce terat
sic coluber mulieb're solū.
suspiciatq; vix mulier.

his duabus viciosa dehinc
posteritas ruit in facin':
dumq; rudes imitatur auos
fasq; nefasq; simul glomerans
impia crimina morte luit
Progenies venit ecce noua
c'etere p'dit' alter homo
nō luteus velut ille prior
sed de' ipse gerēs hōiem
corporeisq; carēs vicij's
Fit caro viuuda sermo p'ris.
numine quē rutilāte grauis
nō thalamo neq; iure thori
nō genialib' illecebris
intemerata puella parit:
Hoc odiū vetus illud erat
hoc erat aspidis atq; hōis
digladiabile discidiū
q'd modo cernua femineis
vipera p'teritur pedib'.
Edere nāq; deu' merita
oia v'go venena domat:
tractib' anguis inexplicitis
virus inerme piger reuomit
gramine cōcolor in viridi
Quę feritas mō nō trepidat
terrata de grege cādidulo?

māpandas lup⁹ inter oues
tristis obambulat. ⁊ ravidum
sanguis īmemor os cohibet.
Agn⁹ em̄ vice mirifica
ecce leonib⁹ imperitat:
exagitāsq; truces aquilas
per vaga nubila p̄q; nothos
sydere lapsa colūba fugat
Tu mihi christe colūba potēs
sanguine pasta cui cēdit aus
tu niueus p̄ ouile tuū
agn⁹ hiare lupū philes
subiuga tigridis ora p̄mens.
Da locuples de⁹ hęc famulis
rite p̄cantib⁹ vt tenuē
mēbra cibo recreata leuēt
neu piger īmodicis dapib⁹
viscera tensa grauet stomach⁹
Hauit⁹ amarus abesto p̄cul
nec libeat tetigisse manu
exitiale qd̄ aut vetitū
gust⁹ ⁊ ipse modū teneat
sospitet vt recur incolume.
Sit satis anguib⁹ horrificis
liba q̄ ipia corporib⁹
ha miserā peperere necem
sufficiat semel ob facinus.

plasma dei potuisse mori.
Oris op⁹ vigor ignicolus
nō moritur. qz flante deo
cōposit⁹. superoq; fluens
de solio patris artificis
vim liquidoq; rōnis habet:
Viscera mortua quin etiā
post obitū reparare datur:
eq; suis itez tumultis
prisca renascitur effigies
pulueres cocūte situ.
Credo eq̄dē (neq; vana fides)
corpa viuere more aię.
nā modo corporcū memi
de phlegetonte gradu facili
ad superos remeasse deū.
Spes eadē mea mēbra manet
quę redolētta funereo
lussa quiescere sarcofago
dux parili rediuius humo
ignea chust⁹ ad alitra vocat.

¶ Metrum falencium Con
stans spondeo dactylo et tri
bus trocheis.

¶ Hymn⁹ post cibū

astis viscēibꝫ cibozꝫ sūpro
quē lex corpis ibꝫ calla pos
laudē līgua dō p̄ri repēdat (cit
Patri q̄ cherubin sedile sacriū
nec nō ⁊ seraphin suū sūp̄mo
subnixus solio tenet regitqꝫ.
Hic ē quē sabaorb deū vocaꝫ
expers principij. carēs qꝫ sine
reꝫ cōditor ⁊ reꝫtor orbis
Fōs vitę liq̄da fluēs ab arce
infusor fidei. sator pudoris
mortis p̄dormitor. salutꝫ autor
Dēs qđ sumꝫ ac vigemꝫ inde ē
regnat spūs ille sempiternꝫ
a xp̄o simul ⁊ parēte missus
Intrat pectora cādīdꝫ pudica
quę tēpli vice p̄secrata ridēt
postqꝫ cōbiberit dēū medullis.
Sꝫ si qđ vicij dolive nasci
inter viscera iā dicata sentit
ceu spurcū refugit celer sacellū
Letꝫ fragrat eī vapore crasso
horror cōsciūs c̄stuaēte culpa
offēsumqꝫ bonū niger repellit
Hic solꝫ pudor inocens ve votū
templū p̄stituūt penne christo
in cordis mediꝫ sinu ac recessu.

Sꝫ ne crapla ferueat caucēdū
quę sedē fidei cibus refertā
vsqꝫ ad cōgeriē coarctet intus
P̄darcꝫ victibꝫ expedita corda
Infusum meliꝫ dēū recēptāt
hic pastꝫ aię ē saporqꝫ verꝫ
Sꝫ nos tu gemio fouēs patu
artꝫ atqꝫ aias vtroqꝫ pastu
confirmas p̄ ac vigore cōples
Si olim tua p̄clucēs potestas.
Inē raucisonos sitū leones
illapsis dapibꝫ viz refouit.
Illū fusile numē execrantē
et curuare caput sub expolita
gris materia nefas putantē
plebs dirę babilois ac tyrānꝫ
morti subdiderāt. ferꝫ dicarāt
scuis p̄tinꝫ haustibꝫ vorandū.
D semp pietas fidesqꝫ tuta
lambūt indormiti viz leones
intactūqꝫ dei tremūt alumnū
Alstāt cominꝫ ⁊ iubas r̄ponūt
māsuescit rabies famelqꝫ blā
p̄dā rictibꝫ ābit icruētis (da
Sꝫ cū tēdēt ad supna palmas
exptūqꝫ sibi dēū rogaret
clausus iugiter idigēs qꝫ victu.
v ij

missus munci⁹ aduolare terris
qui pastū famulo daret p̄bato
rapti desilit obsequēte mūdo
Cerit forte p̄cul dapes iēptas
quas messorib⁹ abacuc p̄pheta
agresti bon⁹ exhibebat arte
Hui⁹ cęsarie manu prehensa
pleis sicut erat grauē canistris
suspēsus rapit z uehit p̄ auras
Tūc rapt⁹ simul ipse p̄adiūq⁹
sensim labitur i lacū leonū
et q̄s tūc epulas gēbat offert
Sumas let⁹ aut libēsq⁹ carpas
quę summ⁹ p̄i angel⁹ q⁹ christi
mittūt liba tibi sub hoc periclo
His sumptis daniel⁹ excauit
i cęlū faciē: cibosq⁹ fortis
amē reddidit. alleluia dixit.
Sic nos munerib⁹ tuis refecti
largitor de⁹ oim bonoz
ḡtes reddim⁹ z sacra⁹ hymnos
Sic nos iustifico velut tirāno
mūdi scz ipotētis actu
cōclusos regis z ferā repellis.
Quę cū fremit ac voracē tētat
insanos acuēs furore dentes
cū te sine de⁹ p̄cemur vnū.

Uexamur p̄mimur mal⁹ rota
mur.
oderūt lacerāt trabūt laceſsunt
iuncta ē supplicijs fides iniq⁹
Nec defit tū anxij⁹ medela
nā languente crucis leonis ira
illapſę sup ingerūtur eſcę
Quas si q̄s sitienter hauriēdo
nō gustu tenui ſz ore pleno
internis uelut implicare uenis
Hic sancto faciat⁹ ex p̄pheta
iustoz capiet cibos uiroz
qui fructū dño metūt pennē.
Nil ē dulcius ac magis saporē
nil qđ plus hoic⁹ iuuare possit
quā uatis pia p̄cinētis orſa
His sumptis. licet i solēs p̄tās
p̄raui iudicet. irrogetq⁹ mortē
impasti licet irruāt leones:
Nos sp̄ dñm patrē fatētes
in te chriſte deū loq̄mur vnū
cōstāterq⁹ tuā crucē ferem⁹;
Metz mixtū tetrametrum
duodecasyllabum monocolō.
Tetrastrophon qđ Asclepia
diū uocat Cōstat sp̄o deo duo
b⁹ Coriābis z pyrrichio
Hym⁹ ad icēſionē ignis pascal⁹

i **M**uentor rutili dux bone luminis
qui certis vicibus tempora diuidis
merso sole chaos ingruit horridum
lumen redde tuis christe fidelibus.
Quāuis innumero sydere regiam
lunariq; polum lampade pinxeris:
in cussu silicis lumina nos tamen
monstras saxigeno semine querere.
Nesciret homo spem sibi luminis
in christi solito corpore conditam
qui dici stabilem se voluit petram
nostris igniculis vnde genus venit.
Pinguis quos olei rore madentibus
lychnis aut facibus pascimus aridis:
quin et fila fauis scirpea floreis
presso melle prius collita fingimus
Eluax flamma viget ceu caua testula
succum lintholo suggerit ebrio
seu pinus piceam fert alimoniam
seu ceram teretem stupa calens bibit.
Nectar de liquido vertice feruidum
guttatum lachrymis stillat olentibus
ambustum quoniam vis facit ignea
imbrem de madido flere cacumine
Splendent ergo tuis muneribus pater
flammis mobilibus scilicet atria:
absentemq; diem lux agit emula
quam nox cum lacero victa fugit peplo.
Sed quis non rapidi luminis arduam
manantemq; deo cernat originem?
moyses nempe deum spinifero in rubo

Uigilium

vidit cōspituo lumine flammeum.
Felix qui meruit sentibus in sacris
cēlestis solij visere principem
iustus nexa pedum soluere vincula
ne sanctum inuolucris pollueret locum.
Hunc ignem populus sanguinis indyti
maiorum meritis tutus et impotens
suetus sub dominis viuere barbaris
iam liber sequitur longa per auia.
Qua gressum tulcrant. castraq; cerule
noctis per medium concita mouerant
plebem peruigilem fulgure p̄cūio
ducebat radius sole micantior.
Sed rex miliaci litoris. inuitō
feruens felle. iubet p̄cūalidam manum
in bellum rapidis ire cohortibus
ferratasq; acies clangere classicum.
Sumunt arma viri: seq; micantibus
accingunt gladijs: triste canit tuba:
hic fidit iaculis: ille volantia
p̄cūfigit calamis spicula gnosq;.
Densatur cuneis turba pedestribus:
currus pars et equos et volucres rotas
conscendunt celeres: signaq; bellica
p̄cūtendunt tumidis clara draconibus
Hinc iam seruij nescia p̄stini
gens pelusiadis vsta vaporibus
tandem purpurei gurgitis hospita
rubris litoribus fessa resederat.
Hostis dirus adest cum duce perfido
infert et validis p̄cūlia viribus:

moyses porro suos in mare præcipit
 constans intrepidus tendere gressibus.
 Præsent rupta locum stagna viantibus
 riparum in faciem peruia sistitur
 circumstans vitreis vnda liquoribus
 dum plebs sub bifido permeat equore.
 Dubes quin etiã decolor. asperis
 irritata odijs. rege sub impio
 hebreũ sitiens fundere sanguinem
 audet se pelago credere concauo.
 Ibant præcipiti turbine percita
 fluctus per medios agmina regia:
 sed confusa dehinc vnda reuoluitur
 in semet reuolans gurgite confluo.
 Curros tunc et equos telaq; naufraga
 ipsos et peceres et vaga corpora
 nigrorum videas nare satellitum
 artis iusticiam triste tyrannicę.
 Que tandem poterit lingua retexere
 laudes christe tuas: qui domitium pharon
 plagis multimodis cedere præsulit
 cogis iusticię vindice dextera.
 Qui pontum rapidis estibus inuium
 persulcare vetas: ut refluo in salo
 securus pateat te duce transitus:
 et mox vnda rapax ut voraret impios.
 Cum iciuma heremi saxa. loquacibus
 erundant scatebris: et latices novos
 fundit scissa silex que sitientibus
 dat potum populis are sub igneo.
 Instar fellis aqua tristifico in lacu

fit ligni venia. mel velut atticum:
lignum est quo sapiunt aspera dulcius
nam p̄fixa cruci spes homin̄ viget.
Implet castra cib⁹ tunc quoq; ningidus
illabens gelida grandine densius:
his mēsas epulis hac dape construūt
quam dat sydereo christus ab æthere.
Nec nō imbrifero ventus anhelitu
crassa uube leues inuehit alites
que cōflanta in humū cum semel agmina
fluxerūt. reduci nō reuolāt fuga.
Hęc olim patrib⁹ premia cōtulit
in signis pietas numinis vnici:
cuius subsidio nos quoq; vescimur
pascētes dapib⁹ pectora misticis.
Fessus ille vocat p̄ freta sæculi
discissis populum turbinib⁹ regens:
iactatasq; animas mille laboribus
iustoz in patriam scandere p̄cipit.
Illic purpureis tecta rosarijs
omnis fragrat humus. caltaq; pinguis
et molles violas ⁊ tenues crocos
fundit fonticulis vnda fugacibus.
Illic ⁊ gracili balsama surculo
desudata fluūt: raraq; cinnama
spirant ⁊ foliū. fonte quod abdito
p̄clabens fluuius portat in exitum.
Felicis aię prata per herbida
concentu parili suaue sonantibus
hymnoz modulis dulce canūt melos:
calcant ⁊ pedibus lilia candidis.

Sunt et spiritibus sepe nocentibus
penarum celebres sub styge feri
illa nocte sacer qua redijt deus
stagnis ad superos ex acheronticis.
Nam sicut tenebras de face fulgida
surgens oceano lucifer imbuit:
sic terris. domini de cruce tristibus.
maior sole nouū restituis diem.
Darcnt supplicijs tartara mitibus:
exultatq; sui carceris ocio
vmbraarum populus liber ab ignibus
nec feruent solito flumina sulphure.
Nos festis trahimus per pia gaudia
noctem consilijs: vota q; prospera
certatim vigili congerimus prece:
extracto q; agimus liba sacratio.
Pendent mobilibus lumina funibus
que suffixa micant per laquearia
et de languidulis fora natalibus
lucem perspicio flamma iacit vitro.
Credas st elligeram desuper aream
ornatam geminis stare trionibus
et qua bosphoreum thamo regit iugum
passim purpureos spargier hesperos.
O res digna deus quam tibi roscide
noctis principio grex tuus offerat
lucem qua tribuis nil pre.iosius
lucem qua reliqua premia cernimus:
Tu lux vera oculis: lux quoq; sensibus
intus tu speculum: tu speculum foris:
lumen quod famulans offero suscipe

tinctum pacifici chrisinatis unguine
 Per christum genitum summe pater tuum
 in quo visibilis stat tibi gloria
 qui noster dominus: qui tuus vnicus
 spirat de patrio corde paraclytum:
 Per quem splendor. honor. laus. sapientia
 maiestas. bonitas ⁊ pietas tua
 regnum continuat numine triplici
 texens perpetuis secula seculis:

**Metrum iambicum dymetrum cathalecticum quod dicitur
 Anacreontium Constas pedib⁹ septem. pyrrichio qui ultimo tā
 tum loco ponitur Spondeo iambo tribrachio dactylo anapesto
 Ex quibus iambo ⁊ tribrachus paria: reliqua imparia loca re-
 cipere possunt.**

Hymn⁹ ante Somnū
 a des pater supreme
 quē nemo vidit vnq̄
 patrisq; sermo christe
 et spiritus lenigne
 O trinitatis huius
 vis vna. lumen vnū
 deus ex deo perennis
 de⁹ ex vtroq; missus
 Fluxit labor dici
 redit et quietis hora:
 bland⁹ sopor vicissim
 fessos relaxat artus
 Mens estuans pcellis

curisq; sauciata
 totis bibit medullis
 obliuiale poculum.
 Serpit per omne corp⁹
 lethæa vis. nec vllum
 miseris doloris egri
 patitur manere sensum.
 Lex hæc data est caducis
 deo iubente membris
 vt temperet laborem
 medicabilis voluptas.
 S; dum pererrat omnes
 quies amica venas
 pectusq; feriatum

placat rigente somno:
Liber vagas p auras
rapido vigore sensus
variasq; p figuras
quę sunt operta cernit
Quia mens soluta curis
tui est origo cęlum
purusq; fons ab ęthra
iners iacere nescit.
Imitata multiformes
facies sibi ipsa fingit
per quas repęte curręs
tenui fruatur actu
Sed sensa somniantũ
dispar fatigat horror:
nũc splędor intererrat
qui dat futura nosse
Plęrũq; dissipatis
mędax imago veris
animos pauore męstos
ambage fallit atra.
Quem rara culpa mox
nõ polluit frequęter
hũc lux serena vibrans
res edocet latętes
At qui coinquinatũ
vicijs cor impiauit

fusus pauore multo
Species videt cęmędas
Hoc patriarcha noster
sub carceris catena
geminis simul ministris
interpres approbauit.
Quoz reuersus vn?
dat poculũ tyrāno.
ast altez rapaces
fixum vorāt volucres
Ipsum deinde regem
perplexa somniantę
monuit famem futuram
clausis cauere aceruis
Dox pęsul ac tetrarchęs
regnũ per omne iussus
sacrā tenere virgā
dominę cędit aulę.
O qm p fonda iustis
arcana p soporę
aperit tuenda christus
o q; clara qm tacęda.
Euāgelista summi
fidissimus magistri
signata quę latebāt
nebulis videt remotis.
Ipsum tonantis agnum

de cede purpurantem
qui conscaū futuri
libz resignat vn?
Hui? manum potētem
gladi? perarmat anceps
et fulgurās vtrinqz
duplicē minatur ictum.
Quisitor ille sol?
aīqz corporisqz
ensisqz bis timendus
prima ac secūda mors est
A deo tñ benignus
vltor retundit iram
paucosqz nō pioz
patitur perire in eū
Huic indyctus perenne
tribuit pater tribunal
hūc obtinere iussit
nomē super omne nomē
Hic p̄potēs cruēti
extinctoz antichristi
qui de furēte mōstro
pulchz refert trophēū
Quam bestia rapacem
populosqz deuorātem
quam sanguis carybdim
ioannes execratur.

Hec nempe que sacratū
p̄ferre nomē ausa est
imā petit gehēnam
christo est perempta vero.
Tali sopore iustus
mentē relaxat heros
vt spiritu sagaci
cclum peragret omne.
Nihil hoz nos incremur
quos creber implet error.
cōcreta. quos malaz
viciat cupido rez
Sat est quiete dulci
fessum fouere corpus:
sat si nihil sinistrū
vana minetur vmbra.
Cultor dei memento
te fontis z lauacri
rorem subisse sanctum
te chrisimate innouatū
Fac cū vocāte somno
castum petis cubile
frontem locūqz cordis
crucis figura signet.
Cruz pellit omne crimen:
fugiūt crucem tenebre
tali dicata signo

mens fluctuare nescit.
Procul o procul vagantū
portenta somniorū:
procul esto peruicaci
prestigiator astu.
O tortuose serpens
qui mille per meandros
fraudesq; flexuosas
agitas quæta corda.

¶ Metrum iambicum trimetrum vel senarium acathalecticū
penthastrophon: quod dicitur Archilochicū Constans princi-
paliter quidem iambo: s; et spōdeo dactylo anapesto tribracho
imparibus: locis autem paribus tribracho et ultimo plerunq;
pyrrichio.

¶ Hymnus ieiunantium.

o Nazarene dux bethleem verbum patris
quem partus alui virginalis protulit
adepto castis christe parcimonijs
festūq; nostrū rex seren⁹ aspice
ieiuniorū dum litamus victimam;
Nil hoc pfecto purius mysterio
quo fibra cordis expiatur liuidi:
intemperata quo domantur viscera.
aruinā putrem ne resudans crapulam
obstrangulatq; mentis ingenium p̄mat;
Hoc subiungatur luxus. et turpis gula
vini atq; somni degener secordia
libido sordens. inuerecundus lepos:
varicq; pestes languidorum sensuū
parcam subactę disciplinam sentiunt;

Discede. christus hic est
hic christ⁹ est liquece.
signum qd ipse nosti
damnat tuam cateruā
Corpus licet fatiscēs
iaceat recline paulum
christum tamē sub ipso
meditabitur sopore;

Nam silicenter diffluens potu et cibo
ieiuna rite membra non coerceas:
sequitur frequenti marida oblectamine
scintilla mentis ut tepescat nobilis
animusq; pigris stertat ut precordijs.
Frenentur ergo corporum libidines
deterfa ut intus emicet prudentia:
sic excitato perspicax acumine
liberq; flatu laxiore spiritus
rerum parentem rectius precabitur.
Helyas tali creuit obseruantia
vetus sacerdos ruris hospes aridi:
fragore ab omni quem remotum ⁊ segregem
spreuisse tradunt criminum frequentiam
casto fruente silentio:
Sed mox in auras igneis iugalibus
curruq; raptus euolant precipiti
ne de .ppinquo sordium contagio
dirus quietum mundus afflaret virum
olim probatis inclytum ieiunijs
Non ante celi principem septemplex
moyses tremendi fidus interpretis throni
potuit videre: quam decem recursibus
quater volutis. sol peragrans sydera
omni carentem cereret iustantia.
Elicitus precantis solis in lachrymis fuit
nam flendo pernox. irrigatum puluerem
bumi madentis ore pressit cernuo:
donec loquentis voce prestrictus dei
expauit ignem non ferendum visibus:
Joannes huius artis haud minus potens

Dei perennis præcucurrit filium:
curuos viarū qui retorſit tramites
et flexuoſa corrigēs diſpendia
dedit ſequendam calle recto lineam:
Hæc obſequelam præparabat nūcius
mox affuturo conſtruens iter deo:
diuoſa planis. confragoſa vt lenibus
cōuerterētur: neue quicq̃ deuium
illapſa terris inueniret veritas:
Non vſitatis ortus hic natalibus
oblita lactis iam vieto in pectore
matris tetendit ſerus infans vltra:
nec ante partu de ſenili effuſus eſt
quam prædicaret virginem plenam deo:
Poſt in patentes ille ſolitudines
amictus hirtis beſtiarum pellibus
ſetiſq̃ tectus hiſpida lanugine
ſeceſſit: horrens inquinari et pollui
contaminatis oppidorum moribus:
Illic dicata parcus abſtinentia
potum cibumq̃ vir ſeuere industrię
in vſq̃ ſerum reſpuebat veſperum:
paruū locuſtis ⁊ fauorum agreſtium
liquore paſtum corpori ſuetus dare:
Hortator ille primus ⁊ doctor nouę
ſalutis. atq̃ gratię doctor nouę.
veterum piatas lauit erroꝝ notas:
ſed tincta poſtq̃ membra defecauerat
cælo refulgens influebat ſpiritus:
Hoc ex lauacro labe dempta criminum
ibant renati: non ſecus quam ſi rudis

auri recocta vena pulchrum splendet:
micet metalli sua lux argentei
sudum polito prenitens purgamine:
Referre prisca stemma nunc ieiunij
libet. fideli proditum volumine:
vt diruendę ciuitatis incolis
fulmen benigni mansuefactum patris
Pie repressis ignibus pepercerit:
Gens insolenti prepotens iactantia
pollebat olim: quam fluentem nequiter
corrupta vulgo soluerat lasciuia
et inde bruto contumax fastidio
cultum superni negligebat numinis:
Offensa tandem iugis indulgentia
censura iustis excitatur motibus:
dextram perarmat rumpheali incendio.
nimbos crepantes ⁊ fragosos turbines
vibrans. tonantum nube flammaram quatit:
Sed penitendi dum datur diecula
si forte vellent improbam libidinem
veteresq; nugas contomare ac frangere:
suspendit ictum terrore horribilis:
paulumq; dicta substitit sententia
Jonam prophetam mitis vltor excitat
pene imminentis iret vt prenunciis:
sed nosset ille dum minacem iudicem
seruare malle quam ferire ac plectere.
tectam latenter vertit in tharfos fugam:
Celsam paratis pontibus scandit ratem:
vdo reuincta fune puppis soluitur:
itur per altum. fit procellosum mare:

dum causa tanti queritur periculi
fors in fugacem missa vatem decidit;
Iustus perire solus e cunctis reus
cuius voluta crimen vna expresserat.
piceps rotatur ⁊ pfunto immergitur
exceptus inde beluinis faucibus
alui capacis viuis hauritur specu;
Transmissa raptim pceda cassos dentium
eludit ictus: incruentam transuolat
impune linguam: ne retentam mordicus
offam molares dissecarent vuidi
os omne transit ⁊ palatum pterit;
Lernis dicrum ac noctium progressibus
mansit ferino deuoratis gutture:
errabat illic per latebras viscerum
ventris recessus circuibat tortiles
anhelus extis intus estuantibus
Intactus exin tercię noctis vice
monstri vomentis pellitur singultibus:
qua murmuranti sine fluctus frangitur
lalsosq; candens spuma tundit pumices
ructatus exit. seq; seruatum stupet;
In niuinitas se coactus percito
gressu reflectit: quos vt increpauerat
pudenda sensor imputans opprobria:
impendet inquit ira summi iudicis
vrbemq; flamma mox cremabit: credite;
Apicem deinceps ardui montis petit
visurus inde conglobatum turbide
fumum ruine. cladis ⁊ dire struem
rectus flagellis multimodi germinis

nato ⁊ repente perfruens vmbaculo;
Sed mēsta post q̄ ciuitas vulnus noui
hausit doloris: hęcū supremū palpitat.
cursant per ampla congregatiō mētia
plebs ⁊ senatus. omnis ētas ciuium
pallens iuuentus. eiulantes fēminę:
Placet frementem publicis ieiunijs
placare christum: mos edendi spernitur:
glaucos amictus induit monilibus
matrona demptis: proq; gemma ⁊ serico
crinem fluentem sordidus spargit cinis;
Squalent recincta veste bullati patres:
setasq; plangens turba sumit textiles:
impetra villis virgo bestialibus
nigrante vultum contegit velamine:
iacens harenis ⁊ puer prouoluitur.
Rex ipse chaos cęstantem murices
lenam reuulsa dissipabat fibula
gemmas virentes ⁊ lapillos sylviles
insigne frontis exuebat vinculum
turpicapillos impeditus puluere;
Nullus bibendi est nemo vescendi memore
ieiuna mensas pubes omnis liquerat.
quin ⁊ negato lacte vagientium
fletu madescunt paruulorū cunule
succum papille parca nutrit denegat
Greges ⁊ ipsos claudit armentalium
sollers viroꝝ cura: ne vagum pecus
contingat ore rozulenta gramina.
potum strepentis neue fontis hautiat
vacuis querelę personant p̄sepibus;

Mollitus his ⁊ talibus: breuem deus
iram refrenans temperat oraculum
propere sinistrum: prona nam clementia
haud difficulter supplicum mortalium
soluit reatum: fitq; fauorix flentium;
Sed cur vetustę gentis exemplum loquor:
pridem caducis cum grauatus artibus
iesus dicato corde ieiunauerit:
přnunciatus ore qui prophético
emanuel est siue nobiscum deus;
Qui corpus istud molle naturaliter
captumq; lato sub vnluptatum iugo
virtutis arcta lege fecit liberum.
emancipator seruientis plasmatis
regnantis ante victor ⁊ cupidinis
In hospitali nãq; secretus loco
quinis diebus octies latentibus
nullam aborum vendicauit gratiam
firmans salubri scilicet ieiunio
vas appetendis imbecillum gaudijs.
Diratur hostis posse limum tabidum
tantum laboris sustinere ac perpeti:
explorat arte sciscitator callida
deus ne membris sit receptus terreis.
sed increpata fraude post tergum ruit;
Hoc nos sequamur quisq; nunc pro viribus
quod consecrati tu magister dogmatis
tuis dedisti chaste sectatoribus:
vt cum vorandi vicerit libidinem
late triumphet imperator spiritus;
Hoc est quod atri liuor hostis inuidet

mundi poliq; quod gubernator probat
altaris aram quod facit placabilem
quod dormientis excitat cordis fidem
quod limat egram pectorum rubiginem
Perfusa non sic amne flamma extinguitur
nec sic calenti sole tabescunt niues
vt turbidarum scabra culparum seges
vanescit almo trita sub ieiunio
si blanda semper misceatur largitas:
Est quippe ⁊ illud grande virtutis opus
operire nudos: indigentes pascere:
opem benignam ferre supplicantibus:
vnam parem; sortis humane vicem
inter potentes atq; egenos ducere:
Satis beatus quisq; dextram porrigit
laudis rapacem. prodigam pecunie
cuius sinistra dulce factum nesciat:
illum perennes protinus complent opes
ditatq; fructus fenerantem centuplex:

C Metz mixtum endecasyllabū qđ saphicū dicitur Cōstans
trib⁹ versib⁹ continuis. trocheo spōdeo dactylo duob⁹ trocheis
Quart⁹ vero qui adonius dicitur cōstat dactylo atq; spondeo

Chymnus post cibum.

Hic iste seruatorum regūnen tuorum
mollibus qui nos moderans habenis
leniter frenas. faciliq; septos
lege coerces.

Ipse cum portas onus impeditum
corporis duos tuleris labores
maior exemplis. famulos remisso

dogmate palpas.

Nonna summisum rotat ora solem
partibus vix dum tribus euolutis
quarta de uero superest in axe
porcio lucis.

Nos breuis voti dape vendicata
soluimus festum: fruimurq; mensis
afatum plenis. quibus imbuaatur
prona voluntas;

Tantus æterni fauor est magistri
dctor indulgens ita nos amico
lactat hortatu: leuis obsequela ut
mulceat artus;

Ad dit et ne quis velit inuenusto
sordidus cultu lacerare frontem
sed decus vultus capitulq; perum
comat honorem;

Terge ieiunans ait omne corpus
neve subducto faciem rubore
luteus tinguat color. aut notetur
pallor in ore;

Rectius læto tegimus pudore
quicquid ad cultum patris exhibemus:
cernit occultum deus: et latentem
munere donat;

Ille ouem morbo residem gregiq;
perditam sano. 7 male dissipantem
vellus affixis vepribus per hirtę
deuia siluę;

Impiger pastor reuocat: lupisq;
sestat exclusis humeros grauatos

inde purgatam reuchens aprico.

Redit ouli;

Redit et pratis viridiq; campo
vibrat impetis vbi nulla lapis
spina. nec germen sudibus perarmat

Carduus horrens;

Sed frequens palmis nemus. z reflecta
vernatharbarum coma: tum perennis
gurgitem viuis vitreum fluentis

Laurus obumbrat;

Hisce pro donis tibi fide pastor
seruitus quoniam poterit repend ?
nulla compensant precium salutis

Glota precantum;

Quamlibet spero sine more pastu
sponte confectos tenuemus artus
teq; contemptis epulis rogemus

Nocte dieq;

Vincitur semper minor obsequentium
cura: nec in unus genitoris equat:
frangit et cratem luteam laboris

Grandior vsus

Ergo nelinum fragilem solute
deserant vires z aquosas albis
humor in venis dominetur. egrum

Corpus enervans:

Laxus ac liber modus abstinenti
ponitur cunctis: neq; nos seuerus
terror impellit: sua quenq; cogit

Velle potestas;

Sufficit quicquid facias vocato

numinis nutu prius. inchoare
sive tu mensam renuas. cibumq;
sumere tentes;

Annuit dexter deus. et secundo
prosperat vultu. velut hoc salubre
fidimus nobis fore qd dicatas
carpimus escas;

Sit bonum. supplex. precor ⁊ medelam
conferat membris: animumq; pascat
sparsus in venas cibus obsecrantum
Christicolarum;

Metrum trochaicū p pedes duplices currēs Recipit princi-
paliter qdē trocheū oib⁹ locis Spondeū vero atq; dactylū tri-
brachū anapestū parib⁹: tribrachū imparib⁹ locis admittit.
Secūdus Euripidius Cōstans dymetro cathalectico q̄ reci-
pit trocheū ac spondeū ⁊ itē trocheū. ⁊ clauditur semipede

Hymnus omni hora de miraculis christi

D A puer plectz choreis
vt canam⁹ fidibus

dulce carmē ⁊ melodū

gesta christi insignia:

hūc canēna nostra solū

pangat: hunc laudet lyra;

Christ⁹ est quem rex sacerdos

affuturum protinus

infulatus concinebat

voce chorda ⁊ tympano

spiritū cēlo influentem

per medullas hauriens;

Facta nos et iam pbata

pangimus miracula:

testis orbis est: nec ipsa

terra quod vidit negat:

cominus deum docendis

prodimus mortalibus;

p i

Cond
Corde natus ex parentis
ante mundi exordium
alpha et o cognominat⁹
ipse fons et clausula
oim que sunt fuerunt
queque post futura sunt;
Ipse iussit et creata
dixit ipse et facta sunt
terra celum fossa ponti
trina rerum machina
queque in bis viget sub alto
solis et lune globo;
Corpis formam caducam
membra morti obnoxia
induit. ne gens periret
protoplasti ex germine
mercerat quem lex profundo
noxialis tartaro;
O beatus ille partus
virgo cum puerpera
quod dedit nostram salutem
santa sancto spiritu
et puer redemptor orbis
os sacratum protulit;
Psallat altitudo celi
psallat omnis angelus

quicquid est virtutis usquam
psallat in laudem dei:
nulla linguarum filescat:
vox et omnis consonet;
Ecce quem vates vetustis
concinebant seculis
quem prophetarum fideles
paginae sponderant
emicat promissus olim:
cuncta collaudet eum;
Cantaris infusa lympha
fit phalerum nobile:
nunciat vinum minister
esse promptum ex hydra
ipse rex sapore tinctis
obstupescit poculis;
Membra morbis ulcerosa
viscerum putredines
mano ut abluantur inquit:
fit ratum quod iusserat
turgida cutem repurgant
vulnere piamina;
Tu perennibus tenebris
iam sepulta lumina
allinis limo salubri
sacri et oris nectare:
mox apertis hac medela

lux reducta est orbibus;
Increpat ventū furentē
q̄ p̄cellis tristibus
vertat equoz fundo ab imo
vexet ⁊ vagam ratem
ille iussis obsecūdat
mitis vnda sternitur;
Extimū vestis sacratę
furtim mulier attigit:
protin⁹ salus secuta est
ora ⁊ pallor deserit:
sistitur riuus cruore
qui fluebat perpetim
Exitu dulcis iuuentę
raptum ephēbū viderat:
orba quem mater supremis
funerabat fletibus:
surge (dixit ille) surgit:
matri ⁊ astans redditur;
Sole quarto iam carentē
iam sepulcro absconditū
lazari iubet vigere
reddito spiramine
fctiōn̄ iecur reductus
rursus intrat halitus;
Ambulat p̄ stagna ponti
Summa calcat fluctuū;

mobilis liquor pfundi
pendulā p̄stet viam:
nec fatiscit vnda sanctis
pressa sub vestigijs;
Suetus antro bustuali
sub catenis frendere
mentis imos efferatis
percitus furoribus
profilit ruitq; supplex
christū adesse vt senserat;
Pulsa pestis lubricoz
milleformis demonū
corripit gregis sulci
sordida spurcamina
seq; nigris mergit vndis
fit pecus lymphaticū.
Quinq; panib⁹ peresis
et gemellis piscib⁹
asatim refecta iam sunt
accubantū milia:
fertq; qualus ter quatern⁹
ferculoz fragmina.
Tu cibus panisq; noster
tu perennis suauitas:
nescit esurire in eū
qui tuam sumit dapem
nec lacunam ventris implet

sed fouet vitalia:
Clausus aurium meatus
et sonorum nescius
purgat ad precepta dei
crassa quoque obstacula
vocius capax fruendis
ac susurris peruius;
Quis egritudo cedit
languor omnis pellitur:
lingua fatur quam veterana
vixerat silencia:
gestat et suum per urbem
lectus eger lectulum;
Quin et ipsum (ne salutis
inferi expertes foret)
tartarus benignus intrat:
fracta cedit ianua:
vectibus cadit reuulsis
cardo dissolubilis;
Illa prompta ad irruentes
ad reuertentes tenax
obice retrosum recluso
porta reddit mortuos:
lege versa limen atrum
iam recalcandum patet;
Sed deus dum luce fulua
mortis antra illuminat

dum stupentibus tenebris
candidum prestat diem.
tristia squalentis ethere
palluerunt sidera:
Sol refugit. et lugubri
sordidus ferrugine
igneum reliquit axem
secum merens abdidit.
fertur horruisse mundus
noctis eterne chaos.
Solue vocem mens sonora
solue linguam mobilem:
dic trophaeum passionis
dic triumphalem crucem:
pange vexillum. notatis
quod refulget frontibus.
Quod nouum cedis stuporem
vulneris miraculum:
hinc cruoris fluxit vnda:
lympham parte ex altera:
lympham nempe dat lauacrum
tum corona ex sanguine est
Vidit anguis imolatam
corpis sacri hostiam:
vidit. et fellis perusti
mox venenum perdidit
saucius dolore multo

colla fractus sibilat.
Quid tibi, pphane serpens
profuit reb' nouis
plasma primum perculisse
versipelli hortamie?
diluit culpam recepto
forma mortalis deo?
Ad breuem se mortis vsum
dux salutis obtulit
mortuos olim sepultos
vt redire insuaderet
dissolutis pristinoꝝ
vinculis peccaminū
Tum patres sanctiq; multi
conditorem pꝛeuium
iam reuertentē secuti
tercio demū die
carnis indumenta sumūt
eꝝ bustis prodeunt:
Cerneret coire membra
de fauillis aridis:
frigidum venis resumptis
puluerem tepescere,
ossa neruos ac medullas
glutino cutis tegi:
Post vt occasum resoluit
vitę z hōiem reddidit

arduū tribunal alti
victor ascēdit patris:
inclytā celo reportās
passionis gloriā;
Dante iudex mortuoꝝ
mactereꝝ viuentium
dexter in parētis arce
qui diuis virtutib?
oīm venturus inde
iustus vltor criminū:
Te senes z te iuuetus
paruuloꝝ te chorus
turba matꝝ virginūq;
simplices puellulę
voce cōcordes pudicis
perstrepēt cōcentib?
Fluminū lapsus z vnde
litoꝝ crepidines
imber cęstus nix pruina
silua z aura nox dies
oibus te cōcelebrēt
seculoꝝ seculis:

T Metꝝ Anapesticū dymetꝝ
Cathalecticū qđ vocatur par
themiciū: stās pꝛicipaliē Ana
pesto Recipit spōdciū: raro p/
deumaticū Sepiusq; vltia cū
supest sillā i duas soluit sillas.

p ij

C Hymn^{us} ad exequias
animarum

Eus ignee fons aiaz
duo q̄ sociās elementa
vium simul ac moribundū
hoiem pater effigisti:
Tua sunt tua rector utraq̄
tibi copula iūgitur hoz
tibi dū vegetata coherēt
spūs simul ⁊ caro viuit.
Resoluta sz ista seorsum
pprios reuocātur in ort^{us}
petit halit^{us} ethera feruēs:
hum^{us} excipit arida corp^{us}.
Sic cūcta creata necesse est
obitū tolerare supremū
vt semia dissociata
sibi sumat origo resorbēs:
Recisaq̄ ⁊ ista seorsum
soluūt hoiem perimūtq̄
hum^{us} excipit arida corp^{us}
aię rapit aura liquorē.
Quia cuncta creata necesse est
labefacta senescere tandē
cōpactaq̄ dissociari
et dissona texta retexi.
Hāc tu de^{us} optime mortem

famulis abolere parat^{us}
iter inuolabile mōstras
quo pdita mēbra resurgāt.
Et dum generosa caducis
ceu carcere clausa ligatur
pars illa potētior extet
quę germē ab ethere traxit.
Si terrea forte volūtas
luteū sapit ⁊ graue captat:
animus q̄ pondere vict^{us}
seq̄tur sua mēbra deorsum:
Atsi generis memor ignis
cōtagia pigra recuset
vehit hospita viscera secū
pariterq̄ reportat ad astra
Nā q̄ redescere corp^{us}
vacuū sine mēte videm^{us}:
spacium breue restat vt alti
repetat collegia sensus.
Eleniēt cito sēcula cū iam
soci^{us} calor ossa reuisat
aiataq̄ sanguie viuo
habitacula pristina gestet:
Quę pigra cadauera pridē
tumulis putrefacta iacebāt
volucres rapiātur in auras.
aias comitata priores

Hinc maria cura sepulcris
impeditur: hinc resolutos
honor ultim⁹ excipit art⁹
et funeris ambit⁹ ornat:
Cā dore nitētia claro
p̄tendere lintrea mos est
aspera qz myrrha sabeto
corp⁹ medicamēte seruat:
Quidnā sibi saxa cauata
quid pulcra volūt monumēta
nisi q̄ res creditur illis
nō mortua s; data somno
Hoc puidā christicolaz
pietas studet. utpote credēs
fore p̄tin⁹ oīa viua
quę nūc gelid⁹ sopor arcet
Qui iacta cadauera passim
miserās tegit aggere terra
op⁹ exhibet ille benignū
christo pius oipotēti:
Quia lex eadē manet oēs
gemitū dare sorte sub vna
cognataqz funera nobis
aliena in morte dolere:
Sancti sator ille tobię
sacer ac venerabilis hēros
dapib⁹ iam rite paratis

ius pretulit exequiaz:
Iā stantib⁹ ille ministris
cyathos z fercula liquit
studioqz accinct⁹ humādū
fletu dedit ossa sepulcro
Veniūt mox premia celo
preciūqz rependitur ingens
nā lumina nescia solis
deus illita felle serenat:
Iā tūc docuit pater orbis
quā sit rationis egena
mordax z amara medela
cū lux aim noua verat
Docuit qz nō prius vllū
celestia cernere regna
quā nocte z vulnere tristi
tolerauerit aspera mūdi:
Mors inde beatior ipsa ē
q̄ p̄ cruciamina leti
via p̄ditur ardua iustis
et ad astra dolorib⁹ itur
Sic corpora mortificata
redeūt melioribus annis
nec post obitū recalescēs
compago fatiscere nouit
Hęc quę mō pallida tabo
color albidus inficit ora

tunc flore venustior omni
sanguis cute tinguet amena.
Jam nulla deinde senectus
frōtis dec? emula carpet
macies neq; sicca lacertos
succo tenuabit adesto.
Morbus q̄z pestifer artus
qui nūc populatur anbelos
sua tūc tormēta resudās
luet inter vincula mille.
Hūc ḡminus aere ab alto
victrix caro iāq; perennis
cernet sine fine gementē
quos mouerat ipse dolores
Quid turba superstes inepta
plangēs vlulamina miscet
cur tam bene cōdita iura
luctu dolor arguit amens
Jam mēsta quiesce querela
lachrymas suspēdite matres.
null? sua pignora plāgat
mors hęc reparatio vitę est
Sic sc̄mina sicca vtrescūt
iam mortua iāq; sepulta
quę reddita cespite ab imo
veteres meditātur aristas.
Hūc suscipe terra fouendū

gremioq; hūc cōcipe molli
homis tibi mēbra sequestro
generosa z fragmina credo
Animę fuit hęc dom? olim
factoris ab ore creatę
feruēs habitauit in istis
sapientia principe chusto
Tu depositū tege corp?
nō immemor ille req̄ret
sua munera fictor z auctor
ppr̄q; enigmata vult?
Veniāt modo tpa iusta
cū spem de? impleat oēm
reddas patefacta necesse est
qualem tibi tradō figurā.
Nō si cariola vetustas
dissoluerit ossa fauillis
fueritq; cinisculus arens
minimi mensura pugilli:
Nec si vaga flamina z aure
vacuū p̄ inane valantes
tulerint cū puluere neruos
hoiem perijsse licebit.
S; dum resolubile corpus
reuocas de? atq; reformas
quanā regione iubebis
animam requiescere puram.

Gremio senis addita sancti
recubabat vt illa lazari
quē floribus vndiq; septum
diues pcul aspicit ardēs.
Seqmur tua dicta redēptor
quib⁹ atra.e morte triūphans
tua p vestigia mādas
sociū crucis ire latronem
Patet ecce fidelib⁹ ampli
via lucida iā paradisi:
licet et nemus illud adire
homini qd̄ ademerat anguis
Illic p̄cor optime ductor
famulā tibi p̄cipe mentē
genitali in sede sacrari
quā liq̄rat exul z errās.
Nos tecta fouebim⁹ ossa
violis z fronde frequētī
titulūq; z frigida saxa
liquido spargemus odore

CMetrum iambicum dymeo-
trum Acathalecticum quod
Archilochicum dicitur Con-
stat pedibus vt supra dictū est

Chymnus in natiuitate
re saluatoris.

Ulid ē qd̄ arcū circulū
sol iā recurrēs deserit
christ⁹ ne terris nascitur
qui lucis auget tramitē?
Heu qm fugacē gratiā
festina voluebat dies
quā pene subductā facem
sensim recisa extinxerat.
Cēlū nitescit letius
gratatur z gaudēs humus
scādit gradatim denuo
iubar priores lineas
Emerge dulcis pulio
quē matris ēdit castitas
parēs z expers cōiugis
mediator z duplex genus
Ex ore quālibet patris
lis orit⁹ z v̄bo ēditus
tamē paterno in pectore
sophia callebas prius.
Quē prompta cēlū condidit
noctem diemq; z cetera.
virtute v̄bi effecta sunt
hec cūcta. nam v̄bum de⁹
S; ordinatis sēculis
rerūq; digesto statu
fundator ipse z artifex

Handwritten signature or mark

Permansit in patris sinu:
Donec rotata annalium
trāsuoluerētur milia
atq; ipse peccātem diu
dignatus orbem viseret
Nā cēca vis mortaliū
venerās inanes nenas
vel gra vel saxa algida
vel ligna credebat deū
Hęc dum sequūtur pfidi
predonis in ius venerāt
et mancipatā fūmido
vitā baratro īmerferāt
Stragem sz istam nō tulit
christ⁹ cadentū gentiū
impunene forsan sui
patris periret fabrica.
Mortale corp⁹ induit
vt excitato corpe
mortis catenā frāgeret
hōiemq; portaret patri.
Hic ille natalis dies
quo te creator arduus
animavit ⁊ limo induit
sermone carnē glutinās.
Sentis ne hōgo nobilis
matura per fastidia

putōris intactū decus
honore partus crescere:
O quāta rex gaudia
alius pudicę cōtinet:
ex qua nouellū sculū
procedit ⁊ lux aurea:
Flagitus ille exordiū
vernātis orbis ptulit
nam tūc renat⁹ sordidum
mūdus veterū depulit:
Sparsisse tellurem reor
rus omne densis florib⁹
ipsasq; arenas syrtiū
fragrasse narō ⁊ nectare
Te cuncta nascentē puer
sensere dura ⁊ barbara
victusq; saxoz rigoz
obduxit herbā cotibus.
Iā mella de scopulis fluūt
iam stillat illex arido
sudās amomū stipite
iam sunt miricis ballama
O sancta p̄sepis tui
ęterne rex cunabula
populisq; p̄ scdū sacra
mutis ⁊ ipsis credita.
Adorat hęc brutū pecus

indocta turba scilicet
vis cui? in pastu sita est
adorat excors natio.
S; cū fidei spiritu
cōcurrat ad p̄cepta
pagana gens. ⁊ quadrupes
sapiatq; qđ brutū fuit.
Negat patz p̄sapia
perosa p̄sentē deum:
credas venenis ebriam
fur̄is velymphatā rapt.
Quid p̄ona p̄ scelus ruis?
agnosce si quicq; tibi
mentis reſedit integrę
ducem tuoz principū.
Hūc quem latebra ⁊ obstetric
virgoq; feta ⁊ cunule
et imbecilla infantia
regem dederūt gentibus.
Peccator intueberis
celsum coruscis nubib;
deiectus ipse ⁊ irritis
plangēs reatum fletibus
Cū vasta signū buccina
terris cremādis miserit
et scissus axis cardinem
mundi ruentis soluerit;

Insignis ipse ⁊ p̄minēs
meritis repēdet congrua
his lucis vsum perpetis
illis gehennā ⁊ tartar.
Iudea tūc fulmē crucis
experta quę sit senties
quę te furoris p̄sule
mors hausit ⁊ mors reddidit;

Metz iambicū dymetz aca
thalecticū qđ Archilochicū dī
atur Cōstat pedib; quibus su
p̄adictū est

Clypeus in ephia dñi

Hicq; christū q̄rtis
oculos in altū tollite

illuc licebit visere
signū perennis glorię;
Hęc stella quę solis rotā
vincit decore ac lumine
venisse terris nūciat
cū carne terrestri deum
Non illa seruit noctib;
secuta lunā menstruā
sed sola cęlū possidens
cursum diez temperat.
Arctoa q̄uis sydera

in se retortis motibus
obire nolint: attamen
plerūq; sub nymbis latēt.
Hoc sydus eternū manet
hec stella nunq; mergitur:
nec nubis occurſu abdita
obumbrat obductā facē.
Tristis cometa intercitat
et si qđ astrum ſyrio
feruet vapore. iā dei
sub luce destructū cadat.
En perfici ex orbis ſinu
ſol vnde ſumit ianuā
cernūt periti interp̄tes
regale vexillū magi.
Qđ vt refulſit. ceteri
ceſſere ſignoꝝ globi
nec pulch̄r auſus eſt ſuā
cōferre flammā lucifer.
Quis iſte tantus (inquiūt)
regnator aſtris imperās
quē ſic tremūt cęleſtia
cui lux et ęthra inſeruiūt:
Illuſtre quiddā cernūm?
qđ neſciat finē pati
ſublime celſum interminum
antiquius cęlo ꝛ chao.

Hic ille rex eſt gentium
populiq; rex iudaici
p̄miſſus abraę patri
cuiſq; in eū ſemini
Equāda nā ſtellis ſua
cognouit olim germina
primus ſator credentiū
nati ūmolator vnici
Jam floſ ſubit dauidic⁹
radice ieſſea ęditus
ſceptriq; ꝛ virgā virens
rerū cacumen occupat.
Exin ſepuūtur perciti
fixis in altū vultibus
qua ſtella ſulcū traxerat
clarāq; ſignabat viam
Sꝫ verticem pueri ſupra
ſignum pepēdit iminens
pronaq; ſummiſſum face
caput ſacratū prodidit.
Elidere qđ poſtq; magi
eos promūt munera
ſtratiq; votis offerūt
thus myrrhā ꝛ auxꝝ regium.
Agnosce clara inſignia
virtutis ac regni tui
puero cui trinam pater

predestinavit in dōlem.
Regē deūq; annūciant
thesaurus ⁊ fragrās odor
thuris sabei ac myrrhūs
puluis sepulczꝝ pꝛēdocet.
Hoc est sepulczꝝ. qđ (deus
dum corp⁹ extingui sinit
atq; id sepultū suscitāt)
mortis refregit carcerē
O sola magnaz vrbium
maior bethleē cui cōrigit
ducem salutis cęlitus
incorporatū gignere.
Altrice te summo patri
heres creatur vnicus
homo ex tonātis spiritu
idemq; sub membris deus.
Hūc ⁊ pphetis testib⁹
iisdemq; signatorib⁹
testator ⁊ sator iubet
adire regnū ⁊ cernere.
Regnum qđ ambit omnia
diua ⁊ marina ⁊ terrea
a solis ortu ad exitū
et tartara ⁊ cęlū supra
Audiat tyrānus anxius
adesse regum principem

qui nomen israel regat
teneatq; dauid regiam.
Exclamat amens nūcio
successor instat. pellimur:
ferrū satelles corripe
perfunde cunas sanguie.
Mas oīs infans occidat
scrutare nutricū sinus
interq; materna vltra
ensem cruentet pusio.
Suspecta p bethleē mihi
puerperarū est omnium
fraus: ne qua furti subtrahat
prolem virilis indolis.
Trāssigit ergo carnifer
mucrone districto furēs
effusa nuper corpa
aiaiq; rimatur nouas
Locum minutis artub⁹
vix interemptor inuenit
quo plaga descēdat patens
iuguloq; maior pugio est
O barbaz spectaclū
līsa cervix cautibus
spargit cerebz lacteum
oculosq; p vuln⁹ vomit
Aut in pfundum palpitās

mersatur infans gurgitē
cui subter arctis faucib⁹
singultit vnda ⁊ halitus
Saluete flores martyꝝ
quos lucis ipso in limie
christi insecutor sustulit
ceu turbo nascētes rosas.
Vos prima christi victima
grex imolatoꝝ tener
arā ante ipsam simplices
palma ⁊ coronis luditis.
Quid ꝑficit tantū nefas
quid crimen herodē iuuat:
vnus tot inter funera
impune christ⁹ collitur
Inter coqui sanguinis
fluenta. sol⁹ integer
ferꝝ qđ orbabat nur⁹
partus sefellit vginis.
Sic stulta pbaronis mali
edicta quondā fugerat
christi figurā ꝑferēs
moyses receptor ciuiū
Cautū ⁊ statutū iusserat
quo nō liceret matrib⁹
cū pond⁹ alui absoluerēt
puerile pignus tollere.

Mens obstetricis sedule
pie in tyrānum cōtumax
ad spem potētis glorię
furata seruat paruulū
Quē mox sacerdotē sibi
assumpsit orbis cōditor
per quē notatā sarcis
legē tabellis traderet.
Licet ne christū noscere
tātī ꝑ exemplū viri:
dux ille cęso egiptio
absoluit israel iugo
At nos subactos iugiter
erroris imperio graui
dux noster hoste laucio
mortis tenebris liberat.
Hic expiatā fluctib⁹
plebem marino in trāsitu
repurgat vndis dulab⁹
lucis columnā ꝑferēs
Hic ꝑeliāte exercitu
passis in altū brachijs
sublimis amalech ꝑemit
crucis qđ instar tūc fuit
Hic nempe iesus verior
qui lōga post dispēdia
victor suis tribulibus

promissa soluit iugera.
Qui ter quaternis deniq;
refluentis amnis alueo
fundauit ⁊ fixit petris
apostolorū stēmata.
Iure ergo se iudeꝝ ducē
vidisse testatur magi
cū facta priscoꝝ ducum
christi figurā finxerint.
Hic rex prioz iudiciū
rexere q̄ iacob genus
dn̄iq; rex ecclesie
templi nouelli ac pristini
Hūc posteri effraym colūt
hūc sancta manasse dom⁹
oēsq; suscipiūt trib⁹
bis sena fratꝝ semina
Quin et ꝑpago degener
ritū secuta inconditū
qucūq; dirū feruidis
baal caminis coxerat:
Fumosa auoz numina
saxum metallū stipitem
rasum volatum sectile
in christi honore deserit.
Gaudete quicqd̄ gentiū est
iudea roma ⁊ gr̄cia

egipte thrax pe. sa ⁊ scytha
rex vn⁹ omnes possidet.
Laudate vestrū principem
omnes beati ac perditū
vivi imbecilli ac mortui
iam nemo posthac mortu⁹;

CAurelij Clemētis Pau
dētij Cathemerinon finit

CSequitur opus eiusdē
contra orationem Sym-
machi.

E Aurelij Clementis Prudentij Contra orationem
Symmachi Liber primus incipit feliciter.

Prefacio. Metrum asclepiadium. Constat spā
deo. duobus coriambis et pyrichio.

Aulus p̄co dei (qui fera gentium
Prīm^o corda sacro perdomuit stilo
Christum p̄ populos ritibus asperis

Immanes placido dogmate seminans
Immansueta suas vt ceremonias
Gens pagana deo sperneret agnito:
Actus turbinibus forte nigerrimis
Hybernū pelagus iam rate debili
Et vim nauifragi pertulerat nothi:
Sed cum cęrulei p̄clia gurgitis
Iussisset domini dextra quiescere.
Ad portum fluitās cymba relabitur
Exponitq; solo litoris vuidi
Contractos pluuiō frigore remiges.
Tūc de litoris scipibus algidi
Arentum propere brachia palmarum
Cōuectant. rapidos vnde focos struant.
Fascem quisq; suū congerit ignibus
Expectans calidi congeriem rogi
Paulus dum fragiles cogere surculos
Et densare foci congeriem studet:
Incautam cumulis inseruit manum:
Torpebat glacie pigra vbi vipera
Sarmentis laqueos corporis implicans:
Quę postq; intepuit fomite fumeo
Laxauitq; ferox colla rigentia

Inflexi facilis. rettulit ad manum
 Vibrato capite spicula dentium.
 Herentem digiti vulnere mordicus
 Pendētemq; feram paul? inhorruit.
 Exclamant alij: q; cutelivida
 Virus mortifex serpere crederent.
 At nō intrepidū terret apostolum
 Tristis iam subiti forma periculi
 Attollens oculos sydera suspicit
 Christū sub tacito pectore murmurās
 Excussamq; pcul decutit aspidem.
 Abiectus coluber verberat aera
 Atq; oris patuli soluit acumina:
 Vox omnis sanies deserit et dolo:
 Ceu nullo laceram vulnere dexteram
 Siccatusq; perit vipereus liquor:
 Hydꝝ præcipitem dum rotat impetus
 Arsuꝝ medijs intulit ignibus:
 Sic nūc post hyemē vimq; trucidis freti
 Quo iactata ratis tūc sapientię est.
 Cum sub sacrilegis territa regibus
 Uix panso poterat currere carbaso
 Affictosq; suos turbine sæculi
 Flexerat rabidis fluctibus imitās
 Morsum vulnificū lex pia pertulit.
 Occultabat enim se prius abditum
 Virus: nec graudū ptulerat caput
 Cōtectum inuolucris atq; cubilibus.
 Subter quo premeret clausa silentia.
 Sꝫ dum forte latens impietas riget
 Dextram iusticię pigra momorderat

Succensit stomacho fellis inestuanis.
He quā catholicā nil ppe profuit
Puppem enasse sacri remigio stili
Quem paul' varijs gentibus edidit.
Uix portu placido tuta quieuerat
Uictrix etomitis mille furoribus:
Uix astricta suis iam retinaculis
Uectores stabili condiderat solo.
Erumpit subito triste periculum
Nam dum p̄calidos igniculos sibi
Soluendis adolent ⁊ leuio ⁊ gelu
Dum virgas steriles atq; superfluas
Flammas de fidei palmitē concremant
Uc concreta vagis vinea crinibus
Siluosi illuuiem poneret idoli.
Palpauit nimius perniciem tepor
Spes insueta subit serpere flexibus
Et vibrare sagax eloquiū caput.
S; dextra impatiens vulneris irritos
Quis rhetorici depulit halitus:
Effusum ingenij virus inaniter
Summa chusticulis in cruce substitit;
Saluator generis romulei precor
Qui cunctis veniam das percuntibus
Qui nullum statuis non operis tui
Mortalem. facili quem releues manu.
Huius si potis est insereres cito
Preruptam in foueam precipitis viri
Spirat sacrilegis fluctibus inscius
Erroresq; suos in doli fouet
Obtestor tibi ne cibus imperus

Ars. irum medijs ignibus inferat:

¶ Finit Prefatio

¶ Incipit liber Primus

Redebā vicijis egrā gentilib⁹ vitem

Yā satis antiqui pepulisse pericula. morbi

Nec quicq̃ restare mali. postq̃ medicina

Principis imodicos sedarat in arce dolores:

Sz qm̃ renouata lues turbare salutem

Tentat romulidū: patris iplozāda medela est.

Ne sinat antiquo romā squalere veterno

Meue togas p̃ceꝝ fumoq̃ ⁊ sanguie tingui:

Indit⁹ ergo parcs patrię moderatoꝝ ⁊ orbis

Nil egit philēto vagas ne pultin⁹ erroꝝ

Crederet esse deū nigrāte sub aere formas:

Aut elementoz naturā que patris ars est

Omni geni summa p̃ maiestate sacraret:

Vir sol⁹ cui cura fuit ne publica moꝝ

Plaga cicatricē summa leuiter cute clausam

Duceret. ⁊ latebrā talentis vulneris alte

Inpressam penitus putredine pure peresa

Uncta sup̃ficies medico fallente foueret

Sz studuit quo p̃s hois generosioꝝ intus

Viueret. atq̃ aiā letali peste piatam

Mosset ab interno tutā seruare veneno.

Illa tyrannoꝝ fuerat medicina videre

Qui status ante oculos p̃sentib⁹ ac perituris

Cōpeteret reb⁹: nec curam adhibere futuris:

Heu male de pp̃lo meriti. male patrib⁹ ipsis

Blanditi: quos p̃cipites in tartara mergi

Cū ioue siuerūt. multa ⁊ cū plebe deoꝝ.

Ast hic imperiū p̃tendit latius quo

Posteriore. suis cupiēs sancire salutem;
Mimix pulchore quidā doctissim⁹. esset
Publica res inq̄t tūc fortunata satis: si
Vel reges sapcrēt vel regnarēt sapiētes;
Est ne ille e numero paucoꝝ qui diadema
Sortiti. ethereꝝ coluerūt dogma sophiꝝ
Cōtigit ecce hoīm generi. gētiq; togatē
Dux sapiēs. sc̄lix nr̄c res publica romē
Iusticia regnāte viger. parete magistro
Sceptra gubernāti. monet vt deterrim⁹ erroꝝ
Etq; supstitio veterē pcul absit auoꝝ
Nec putat esse deū: nisi qui sup oīa summ⁹
Emineat. magniq; elemēta creauerit orbis:

De Saturno

num meli⁹ saturn⁹ auos rexisse latinos
Creditur: edictis q̄ mollib⁹ informauit
Agrestes aīos ⁊ barbara corda viroꝝ.
Sum de⁹: aduenio fugiēs: p̄bete latebras:
Occultate senē. nati feritate tyranni
Daictū solio: placet hic fugitiu⁹ ⁊ exul
Et lateā: genti atq; loco latiū dabo nomen.
Utib⁹ incuruū (si qua est ea cura) putādīs
Procudā chalybē: necnō ⁊ mētia vestri
Flumis in ripa statuā saturnia vobis.
Vlos nemus appositasq; meo sub honore sacrātes
(Sum qz nam cēlo genit⁹) celebrabitīs aras.
Inde deos: quoz patria suspecta sepulcra
Scim⁹. in cretēbetes informauere minores.
Aduena quos pfug⁹ gignēs ⁊ equina libido
Intulit italiꝝ: tu scis nāq; ille puellis
Prim⁹ adhinniuit simulato numine mēchus:

¶ De Ioue.

in or patre deterior. siluosi habitator olympi:

Iupiter incestas spurcauit labe lacenas

Nunc boue subiectam rapiens ad crimē amatam

Nunc tenera pluma leuior. blādoſq; susurros

In morem recinēs suauē moriētis olorīs

Capta q̄b? volucrem virgūcula ferret amorē:

Nunc forib? surdis scra quas vel pessul? arctis

Firmarat cuneis. p tectum diues amator

Imbricib? ruptis vndātis desup auri

Infundēs pluuiā gremio excipientis amicę.

Armigero modo sordidulā curāte rapinam

Cōpressu imūdo miserā afficiēs catamitam

Pellice iā puero magis indignāte sorore.

Hęc causa est z origo mali: q̄ secla vetusto

Hospite regnāte crud? stupor aurea finxit.

Q̄d q; nouo ingenio versut? iupiter. astus

Multiplices variosq; dolos terebat: vt illum.

Tertere cū vellet pellem faciēq; putarēt

Esse bouem: p̄dant aquilam: cōcinere cygnū:

Et nūmos serere: z gremiū. penetrare puellę.

Mam q̄d rusticitas nō crederet in d̄mitoz

Stulta viz? pecudes inter rictusq; ferinos

Dedere sueta aīm diuę rationis egenū.

In quamcūq; fidē nebulonis callida traxit

Mequicia: infelix facilem gens p̄buit aurem:

¶ De Mercurio

I uccessit iouis in perio corruptior etas

Que docuit rigidos vicijs seruire colonos.

Expertes furādi hoies. hac imbuit arte

Mercurius maia genit?. nunc magnus habetur

Blende: cuius dedit experiētia fures.
Necno thestalicę doctissim' ille magię
Traditur extinctas sumptę moderamie vge
In lucem reuocasse aias. cocytia leti
Iura resignasse sursum reuolātib' vmbriis
Ast alias dānasse neci. penitusq; latenti
Immersisse chao. Facit hoc ad vtrūq; perit'
Et fuerat. geminoq; armaret crimie vitā.
Murmure nā magico tenues excire figuras.
Atq; sepulcrales scite incātare fauillas.
Elita itidē spoliare alios. ars noxia nouit;
Artificē scelez simplex mirata vetustas
Supra hoīem coluit: simulās p nubila ferri.
Aligerisq; leues pedib' trāscurrere ventos;

¶ De Priapo.

ecce deū in numero format' z cneus astat
Graius homo: augustaq; numę p̄fulget i arce.
Strēnuus exculci dñs qdā fuit agri
Hortorūq; opib' memorabilis: hic tñ idem
Scortator nimius. multa q; libidie suctus
Rusticulas vexare lupas. interq; salicta
Et densas sepes obscena cubilia inire.
In domitū incendēs aīm. semperq; paratū
Ad facin'. nunq; calidis dabat oia venis.
Hic de' z patrio p̄nobilis hellesponto
Vlenit ad vsq; italos sacris cū turpib' hortos:
Simū lactis z hęc votoz liba quotannis
Accipit: vt ruris seruet vineta sabini:
Turpiter affixo pudeat quē visere ramo;

¶ De Hercule.

h ercule' mollis pueri famosus amore

Ar'or' z in trāstris iactata efferbuit argo
Nec maris erubuit nemea sub pelle fouere
Concubit? : z hylan pereuntē qucrere cclebs.
Nūc salijs cantuqz dom' pinaria templū
Collis auēt'ni cōuera in sede frequētat;

¶ De Libero.

t heban' iuuenis superatis fit de' indis
Successu dum victor ouās lasciuit z aux
Captiuqz gētis reuehit: spolijsqz supbus
Diffluit in luxū cū semiuiro comitatu.
Atqz audus vini multo se perluit haustu
Gēmantis paterqz spumis multoqz phalerno
Perfundēs būngū rotātia terga feraz.
His nūc pmeritis baccho caper oib' aris
Cēditur: z virides distendūt ore chelidros
Qui bromiū placare volūt. qd' z ebria iam tūc
Ante oculos regis satyroz infania fecit.
Et fecisse reoz stimulis furialib' ipsas
Menadas. inflāmante mero in scel' omne rotatas
Hoc circū saltāte choro temulent' adulter
Inuenit expositū secreti in litoris atte
Corpis egregij scortū: qd' pfidus illic
Liquerat incesto iuuenis faciat' amore.
Hāc iubet assumptā feruēs post vina neerā
Secū in delicijs fluitantis stare triūphi.
Regalemqz (decus capitis) gestare coronā.
Nox ariadneus stellis celestibus ignis
Additur: hoc precij noctis p' soluit honore
Liber. ut ethereū meretrix illuminet axem.
Tantū posse oēs illo sub tpe reges
In oculis fatui dicebat ineptia vulgi.

Ut trāsire suis cum sordibus induperator
Possit in eternū celi sup ardua regnum
Regia tūc oīs vim maiestatis. et omnis
Parua licet. celi imperiū retinere potestas
Credita. thure etiam ducib⁹ paruoq; sacello
Imptit⁹ honos. quē dum met⁹ aut amor aut spes
Accumulāt. longū miseris pcessit in eū
Nos patrius. cepit false pietatis imago
Lum: quia q̄ viuis veneratio regib⁹ ante
Cōtigerat. functis eadem iā munere lucis
Cessit: et ad nigras altaria trāstulit urnas.
Inde puellaz ludibria. pignora. partus
Et furtiu⁹ amor iuuenū. ⁊ deprensa iugalis
Corruptela thori: qm̄ regalib⁹ aula
Feruere tūc vicijs solita est. nec p̄dita luxu
Diuoz soboles sancti meminisse pudoris
Ire pignaros nebuloso errore nepotes.

De Arte et Venere

⁊ t̄q; ut roma tuos celesti ex stirpe parētes
Quis te semideā iactant auctorib⁹ ortam.
Perstringā breuiter. gradiū vel cythereā.
Ille sacerdotē violat: contra illa marito
Succubuit phrygio. coitus fuit impar vtriq;
Hec: terrestre deam decuit mortalis obire
Cōiugium: nec cęlicolam descēdere ephēbū
Virgīs ad viciū. furtiuoq; igne calere.
S; venus augusto de sanguine femina. vili
Priuatog; viro vetitū p̄ dedecus hēsit.
Et sic rhea sacro lasciui martis amore
Lusa. pudiciā fluuiali amisit in vluā.
Crediderim generosq; aliquem stirpis sed eundem

Se dixisse deū: ne stuprum numinis vllus
Obijcere auderet turpi miseręq; puellę
Morib⁹ infamem cōpressa xgine p. vin

C De origine erroris

h ecitalos induxit auos vel fama vel error
Marti romuleo celebrarēt vt sacra campo
Atq; palatinis capitolia cōdita saxis
Signarēt titulo pauionis atq; pelasgę
Palladis: 7 libyca iunonē ex arce vocarēt
Cognatos de marte deos: veneris q; nudum
Accirēt pceres erycino e vertice signum:
Atq; deū mater phrygia veheretur ab ida:
Bacchica de viridi peterētur vt orgia naxo.
Facta est terrigenę dom⁹ vnica maiestatis.
Et tot templa deū romę. quot i orbe sepulcra
Hęroū. numerare licet: quos fabula manes
Mobilitat. vester popul⁹ veneratus a dorat:
Hos habuere deos. ant⁹. numitor. numa. tullus.
Talia pgameas fugerūt numina flāmas
Sic vesta. et sic palladiū. sic vmbra penatū:
Talis 7 antiquū seruauit terror asylum.

C Unde error inu aluerit

v t semel obsedit gētilia pectora. patꝝ
Vana supstitio. nō interrupta cucurrit
Etatū p mille grad⁹: tener horruit hęres
Et coluit quicq; sibi met venerabile cani
Monstrarāt atani. pueroꝝ infantia prima
Errorē cum lacte bibit. gustauerat intus
Flagitus de farre molę: saxa illita ceris
Viderat. vngētoq; lares humescere nigros:
Formatū fortunę habitū cum diuite cornu

Sacratūq; dōmi lapidem cōsistere paruus
Spectarat. matrēq; illic pallere precantē.
Dox humeris positus nutritis. triuit et ipse
Impressis silicē labris: puerilia vota
Fudit opesq; sibi. ceca de rupe poposcit
Persuasumq; habuit. qd quis velit. inde petendum.
Munq; oculos aūmq; leuās rationis ad arcem
Rettulit: insulsum tenuit s; credul' vsum
Priuos celebrās agnoz sanguine diuos.
Iaq; domo egrediēs vt publica festa diesq;
Et ludos stupuit. celsa et capitolia vidit
Laurigerosq; deū templis astare ministros
Ac sacrā resonare viā mugitib' ante

C De simulacro vrbis romę
d elubz romę. colitur nā sanguie et ipsa
Dore deę nomēq; loci ceu numen habetur.
Atq; vrbis venerisq; pari se culmie tollūt
Tēpla: simul geminis adolebāt thura deab'.
Vera rat' quęcūq; fiant auctore senatu
Cōtulit ad simulacra fidē. dño s; putauit
Ethereis. horrifico qui stāt ex ordie vultu;
Illic alcides spoliatis gadib'. hospes
Arcadie fuluo cre riger. gemini q; fratres
Corrupta de matre nobile deia proles
Nocturniq; equites celsę duo numina romę
Impendēt retinētq; veru. magniq; triūphi
Nuncia suffuso figūt vestigia plumbo
Assistūt etiā priscoz insignia regum
Tros. italus. ianusq; bifrōs. genitorq; sabin'
Saturnusq; senex. maculoso et corpe picus
Cōiugis epotū sparsus p membra venenū

Oibus añ pedes posita è sua cuiq; vetusta
Arula. Jano etiã celebri de mēse litatur
Auspicijs epulisq; sacris: quas inueterato
Heu miseri sub honore agitāt. ⁊ gaudia ducūt
Festa calendaz sic obseruatio creuit
Ex atavis quondã male cepta deinde secutis
Tradita tpiß. serisq; nepotib; aucta.
Traxerūt longã corda incōsulta catenã
Mosq; tenebrosus viciosa in sæcula fluxit;

¶ De simulacro Augusti.

h ñc morẽ veterẽ dociliã etate secuta
Posteritas. mēsa atq; adytis ⁊ flamie ⁊ aris
Augustũ coluit. vitulo placauit ⁊ agno.
Strata ad puluinar iacuit. respõsa poposcit.
Testatur tituli. produnt cõsulta senatus
Cesareũ iouis ad spẽm statuentia templũ;

¶ De simulacro Livię augustę.

a dicere sacz. fieret quo liuia Juno
Mõ min; infamis thalami sortita cubile
Quã cum fraterno caluit saturnia lecto.
Mondũ materno partu vacuauerat aluũ
Cõceptamq; viri sobolem paritura gerebat
Pronuba. iã grauidę fulcz geniale paratur.
Iã sponsus saliete vtero nubẽtis amicos
Aduocat. haud sterilẽ certus fore iã sibi pactã
Utric; anteuenit tardum pferuid; ortum
Priuigni nondũ geniti. mox editur intus
Fescẽnina nouo ples aliena marito
Atq; deũ sortes ⁊ apollinis antra dederūt
Cõsiliũ: nũnq; melius nã cedere tẽdas
Responsum est. quã cum pregnans noua nupta vocatur

Hæc tibi roma de ætulis et honore sacratã
Perpetuo. flo. as inter veneresq; creasti.
Nec mirz: quis em sapiens dubitauerit illas
Mortali de stirpe satas vixisse: et easdem
Laude venustatis claras in amoribz. vsq;
Ad famæ excidiũ formę nituisse decorez:

¶ De Antinoꝝ quẽ Hadrianꝝ in deũ cõsecrauit

q uid loquar Antinoũ celesti in sede locatũ
Illũ delicias nũc diui principis. illum
Purpureo in gremio spoliatũ sorte virili
Hadrianiq; dei ganymedẽ. nõ cyatos dijs
Porrigere. s; medio recubãtem cũ ioue fulcro
Nectaris ambrosij sacz potare lycum
Cũq; suo in tẽplis vota exaudire marito?
His ergo auspicibz. traianꝝ. nerua. seuerus.
Et titus et fortes gesserũt bella nerones
Quos terrena viros illustres gloria fecit
Et vtus fragilis puerit in ardua famę
Ascite. terris sub relligione iacetes?

¶ De Marte

q uã pudet hoc illis psuasum talibz vt se
Romanasq; acies censerẽt martis amore
Possẽ regi. dum se paphię male blãdus adulter
Glendicat. eneadasq; suos successibz auget.
Felices si cuncta deo sua. pspera christo
Principe disposita scissent: q currere regna
Certis ducta modis. romanorũq; triũphos
Erescere. et ipletis voluit se infundere seclis.
S; caligãtes aias et luce carentes
In iouis augustiq; adytis. templisq; duarũ
Jumonũ. martisq; etiã venerisq; sacellis

Dactatas retro leti iuersere baratros:
Supremū regimen crassis in partib⁹ orbis
Esse rati.mersoq; poli cōsistere fundo:

De cultura elementoz.

q uicq̄d humus quicq̄d pelag⁹ mirabile gignunt
Induxere deos.colles freta flumie flāmas
Hęc sibi p̄ varias formata elemēta figuras
Cōstituere patres.hōimq; vocabula mutis
Scripserūt statuis:vel neptunū vocitātes
Oceanū:vel cyaneas caua flumia nymphas:
Vel siluas dryadas:vel deua rura napeias
Ipse ignis n̄m fact⁹ qui seruit ad vsum
Vulcan⁹ perhibetur ⁊ in virtute supna
Fingitur.ac delubra deis ⁊ noie ⁊ ore
Assimilat⁹ habet:nec nō regnare caminis
Fertur. ⁊ coliq; summ⁹ faber esse vel ethnē:

De Sole.

e st qui cōspicuis supos q̄siuit in astris
Ausus habere deū solem.cui tramite certo
Cōditio iposita est.vigilē tolerare laborē
Nullib⁹ obiectū mortalib⁹ orbe rotundo
Pręcipitē.tereti q; globo p̄ inane volantē.
Et (qđ nemo negat) mūdo cęlo q; minorem
Arca maior em̄ quam qui p̄currit in illa
Et lōge spaciū campi diffusius.in quo
Emicat vt volucri feruēs rota voluitur axe
Quāuis nōnullis placeat terrā breuiorem
Dicere circuitu.quā sit pulcherrimę ille
Circul⁹. ⁊ flāmas immēsi syderis vltra
Telluris normā porrecto extēdere gyro.
Mōne etiā cęli minor ⁊ cōtractior orbis

Cuius planiciem lōgo trāsmittere tractus
Circin⁹ excurrēs mēta interiore laborat:
Ille de⁹ verus quo nō est grādior vlla
Materies. qui sine caret. qui p̄sudet omni
Maturę. qui cūcta simul cōcludit z implet.
Solē certa tenet regio. plaga certa coerces.
Temporib⁹ varijs distinguitur. aut subit ortis
Aut ruit occasu. latet aut sub nocte recurrēs
Nec torquere facē potis est ad signa trionū.
Orbe nec obliquo portas aq̄lonis adire
Nec solitum cōuersus iter reuocare retrosum.
Hic erit ergo de⁹ p̄scriptis lege sub vna
Dedit⁹ officijs: libertas laxior ipsi
Cōcessa est hōi: cui formā flectere vitę
Atq; volūtatis licitū est: seu tramite dextro
Scādere. seu lęuo malit decurrere campo
Sumere seu requiē. seu cōtinuare laborem
Seu parere deo. siue in cōtraria verti.
Ista ministrāti officiū solēne dieꝝ
Haud quāq̄m sōli datur a factore ptās:
S; famulis subiect⁹ agit quodcūq; necesse est
Hoc sydus curꝝ rapida; agitare quadrigas
Cōmenti. z capitis radios z verbera dextre
Et frenos phalerasq; z equoz pectora anhelat
Eris inaurati vel marmoris aut oricalchi
Iusserūt nitido fulgere polita metallo.
Post trabeas z eburnā aquilā. sellāq; curulē
Cernuaq; ora senex barbat⁹ z oscula figit
Crurib⁹ eripedū (si fas est credere) equoz.
Immotasq; rotas z flecti nescia lora
Aut ornat redimita rosis aut thure vaporat:

De cultura lunę quā dianā vocāt.
Hoc tñ vtcūqz ē tolerabile. qđqđ ⁊ ipse
Dāt tibi roma deos inferni gurgitis vmbꝛę?
Eumenydū dñā stygio caput exerit antro
Rapta ad tartarei thalamū pserpina regis.
Et si qñ suos dignatur adire quirites
Placatur vaccę sterilis ceruice resecta.
Et regnare simul cęloqz hereboqz putatur
Nūc biuigas frenare boues. nūc sęua soroz
Agmina vipereo superis imittere flagro.
Nūc etiā volucres capreaz in terga sagittas
Spargere. terqz suas cadē variare figuras.
Deniqz cū luna est. sublustri splēdet amictu:
Cū succincta iacit calamos. latonia vgo est:
Cū subnixā sedet solio. plautonia cōiunx:
Cū rapitur furia est. torui plutonis ⁊ vxoz.
Imperitat furijs. ⁊ dictat iura megerę?
Si vez quęras: triuie sub noie demon
Tartareus colif. qui te mō raptat ad cętrā
Sydereoqz deū venerandū suadet in austro.
Per siluas mō mortiferi discurrere mūdi:
Erroresqz sequi subijt. nemozūqz putare
Essē deā quę corda hoīm pauitātia figat.
Quęqz feras perimat letali vulnere mētes.
Deprensos modo subter humū formidie sensus
Obruit. implorēt vt numina lucis egena.
Seqz ptāti cōmittāt noctis opertę
Respice terrifici scelerata sacraria ditis
Cui cadit infaustra fusus gladiatoꝝ arena
Heu male lustratę flegetōtia victima romę
Nam qđ vesani sibi vult ars impia ludī?

Quid mortes inuenum? quid sanguine pasta voluptas?
Quid puluis caueq̄ semp̄ funebri? z illa
Amphitheatralis spectacula tristia pompe?
Mēpe charon iugilos miserorū se duce dignas
Accipit inferias placat? crimine sacro.
Hę sunt delicię iouis infernalis: in istis
Arbiter obscuro placid? requiescit auerni.
Mōne pudet regē populo sceptrisq̄ potētem
Talia p̄ patrię cęsere litāda salute?
Religionis opē subternis poscere ab antris?
Euocat heu penis tenebrosa ex sede ministꝝ
Interit? speciosa hoīm cui funera soluat.
In cassum arguere iā thaurica sacra solem?
Funditur human? latiori in munere sanguis
Cōfessusq̄z ille expectantū soluit ad arā
Plutonis fera vota sui. Quid sanctius ara
Quę bibit egestū p̄ mystica tēla cruorem?
An ne fides dubia est tibi. sub caligie cęca
Esse deū? quem tu tacitis rimeris in vmbꝝ.
Esse deos manes cur inficiaris haberi?
Ipsa patꝝ monumēta p̄bāt. dijs manib? illic
Darmoza secta lego. quacūq̄ latina vetustas
Custodit cineres densisq̄ salaria bustis
Dic q̄b? hunc scribis titulū? nisi q̄ trucidis ora
Imperiū. verę ceu maiestatis a doras
En q̄b? implicita squalebat regia summi
Imperiū. tractis maiorū ab origie sacris?
Cū princeps gemini bis victor cede tyrāni
Pulchra triūphali respexit mētia vultu:
Mubib? obsessam nigrantib? aspicit urbem.
Noctis obumbratq̄ caligie turbidus aer.

Arcebat liquidum septena ex arce serenam;
† Apostrophat Cōstantin⁹ ad urbē romā.
Agemuit miserās: 7 sic ait. Exue tristes
Fida parēs habit⁹. equidē p̄diuite cultu
Illustrata cluis: spolijsq; insigne supbis
Attollis caput. 7 multo circūfluis auro.
S; nebulis p̄pter volitantib⁹. obsitus alti
Verticis horres apex: ipsas q̄z liuida gēmas
Lux hebetat. spissūsq; dies 7 fumus ab ora
Suffusus. rutilū frontis diadema retūdit.
Obscuras video tibi circūferrer umbras.
Ceruleasq; aias atq; idola nigra volare.
Censeo. iubilimē tollas sup aera vultum
Sub pedibusq; tuis nimboſa elemēta relinquo:
Omne qđ ex mūdo est tibi subiacet. hoc de⁹ ipse
Instituit. cui⁹ nutu dominaris. 7 orbi
Imperitas. 7 cuncta potēs mortalia calcas.
Nō decet vt summissa oculos regina caducū
Cōtemplare solum. maiestatēq; reqras
Circabumiles rex partes quib⁹ ipsa supstas.
Nō patiar. veteres teneas vt me duce nugas:
Ut cariosoꝝ vnereris monstra deoꝝ.
Si lapis est senio dissoluitur. aut crepat ictu
Percussus tenui. mollis si bratea gypsum
Texerat. infido rareſcit glutine sensim.
Si formam statuę laminis cōmisit aenis
Lima terēs. aut in p̄tem caua mēbra grauato
Pondere curuātur. scabra aut erugo pesam
Cōficit effigiē crebroq; foramiē rumpit.
Nec tibi terra de⁹. cęli nec sit deus astrum.
Nec de⁹ oceanus. nec vis quę subter opta est.

Inferni triste ob meritū damnata tenebris
S; nec virtutes hoīm de? aut aīaz
Spirituūve vaga ⁊ tenuī sub imāgie formę.
Absit vt vmbra de? tibi sit. lucus geni?ve
Aut de? aereas volitās fantasma p auras
Sint hęc barbaricis gentilia numina pagis
Quos penes omne sacz est quicqd formido tremēdum
Suaserit. horrificos quos p̄digialia cogūt
Credere mōstra deos: quos sanguinolent? edendi
Nos iuuat. vt pinguis luco lanietur in alto
Victima. viscerib? multa inter vina vorādis.
At te (quę domitis leges ⁊ iura dedisti
Gentib?. instituēs magn? qua tenditur orbis
Armoz morūq; feros māsuēscere ritus)
Indignū ac miser est in religione tuēda
Hoc sape. imanes ppli de more ferino
Qd sapiūt: nullaq; rudes ratione sequūtur.
Seu nos p̄cinct? maneat. seu pace quietas
Dicem? leges. seu detellata duoz
Colla tyrannoꝝ media calcemus in vrbe
Agnoscas regina libēs mea signa necesse est.
In quib? effigies crucis aut gēmata refulget.
Aut lōgis solido ex auro p̄fertur in hastis;

¶ De potentia crucis

h oc signo inuict? trāsmisissis alpib? vltoz
Seruiciū soluit miserabile cōstantinus:
Cū te pestifera p̄meret maxen tius aula
Lugebas lōgo damnatos carcere centū
Vt scis ipsa patres: aut spōsus fēdca pacte
Intercepta gemēs diroq; satellite rapta
Immersus tenebris dura inter vincula luebat.
Aut si nupta thoz regis cōscendere iussa

Ceperat impuz dñi oblectare furore.
Morte maritalis dabat indignatio penas.
Plena puellaz patribusqz ergastula seui
Principis: adducta genitor si ñgine mustans
Tristius ingemuit. nō ille ipune dolore
Prodidit. aut cōfessa nimis suspiria traxit.
Uim libertatis nimeqz patriūqz dolore.
Testis christicole ducis aduētantis ad urbem
Muluus exceptū tyberina in stagna tyrannū
Præcipitās. quānā victricia viderit arma
Maestate regi. qđ signū dextera vindex
Præculerit. quali radiarint stemate pila.
Christ⁹ purpureū gemanti text⁹ in auro
Signabat labaz clypeoz insignia christ⁹
Scripserat ardebat summis crux addita cristis
Ipse senatoz meminit clarissim⁹ ordo
Qui tūc cōcreto cōcrefcit crine catenis
Squalēs carcereis aut nexu cōpede vasta
Cōplexusqz pedes victoris. ad inclita flendo
Procubuit vexilla iacēs. tūc ille senat⁹
Militiē vlticis titulū. christiqz verendū
Numen adorauit qđ collucebat in armis.
Ergo caue egregiū caput orbis. inania posthac
Prodigia ac laruas stolido cōfingere cultu.
Atqz experta dei virtutem cernere veri
Deponas iā festa velim puerilia. ritus
Ridiculos. tātōqz indigna sacraria regno.
Marmorata tenti respergine tincta lauato.
O pceres liceat statuas cōsistere puras
Artificiū magnoz opa hęc pulcherrima nostrę
Oz namēta cluant patrię. nec decolor vsus

1 apparant

In viciū verſe monumēta coinquinet arcis:
 Talibꝰ edictis vrb̄s informata refugit
 Errores veteres. ⁊ turbida ab ore victo
 Mubila diſcuſſit. iam nobilitate parata
 Eternas tentare vias. chriſtūqꝫ vocāte
 Magnanimo ductore ſequi. ⁊ ſpem mittere in cū
 Tunc primū ſenio docilis. ſua ſecula roma
 Erubuit. pudet exacti iam tꝑis. odit
 Præteritos ſc̄dis cū relligionibꝰ annos
 Dor vbi cōtiguos foſſis muralibꝰ agros
 Sanguie iuſtoꝝ innocuo maduiſſe recordās:
 Inuidioſa videt tumuloꝝ milia circū.
 Triftis iudicij mage p̄nitet. ac ditionis
 Effrenis. nimirūqꝫ ſacris p̄ turpibꝰ irē:
 Cōpenſare cupit teterrima vulnera lēſe
 Juſticię. ſero obſequio. veniaqꝫ petenda.
 Ne tāto imperio maneat pietate repulſa
 Crimen ſeuicię. mōſtratapiacula querit
 Inqꝫ fidem chriſti toto trāſfertur amore.
 Laurea victoris marij minꝰ vtilis vrb̄i
 Cū traheret numidā populo plaudēte iugurtham.
 Nec tantū arpinas cōſul tibi roma medelę
 Cōtulit extincto iuſta inter vincla cethego.
 Quātum præcipuus nꝛo ſub tꝑe princeps
 Proſperit tribuitqꝫ boni: multos cathedinas
 Ille domo pepulit. nō ſc̄ua incendia tectis
 Aut ſicas patribꝰ. ſed t̄ artara nigra aiabus
 Internoqꝫ hoīm ſtatui tormēta parātes.
 Errabāt hoſtes p̄ templa p̄ atria paſſim.
 Romanūqꝫ foꝝ ⁊ capitolia celſa tenebāt:
 Qui cōiuratas ipſa ad vitalia plēbis

Doliti insidias. intus serpente veneno.
Cōsuerāt tacitis peste miscere medullis;
Ergo triūphator latitate, ex hoste togat?
Clara trophæa refert sine sanguine. rēq; quirinī
Assuescit supero pollere in sęcula regno.
Deniq; nec metas statuit. nec tpa ponit.
Imperiū sine fine docet. ne romula v̄tus
Iā sit an? nox̄it nec gloria parta senectā

[De senatus cōuersione;

e xultare patres videas. pulcherria mūdi
Lumina. cōsiliūq; senū gestire cathonū.
Cādidioze toga niuen̄ pietatis amictū
Sumere. 7 exuias deponere pōtificales.
Iamq; ruit (paucis tarpeia in rupe relictis)
Ad sincera viz penetralia nazareoz
Atq; ad apostolicos euāgēlia curia fontes
Aeneadū soboles 7 pignora clara p̄boz
Fertur em̄ ante alios generosus anitius v̄bis
Illustrasse caput: sic se roma inclita iactat.
Quin 7 olibriaci generisq; 7 nois h̄eres
Abiect? fastis palmata insignis ab aula
Martyris añ fores brutis obmittere fasces
Ambit. 7 ausoniā christo inclinare securim
Nō paulinoz nō bassoz dubitauit
Prompta fides dare se christo. st irpēq; superbā
Gentis patricię v̄cturo attollere seculo.
Iam qd plebicolos p̄currā carmie gracchos
Iure ptātis fultos. 7 in arce senatus
Pręcipuos. simulacra deū iussisse reuelli
Cūq; suis pariter lictozib? omnipotēti
Suppliciter christo se cōsecrasse regēdos?

Sescentas numerare domos de sanguine prisco
Mobiliū licet. ad christi signacula vsas.
Turpis ab idolij vasto emeruisse pfundo.
Si psona aliqua ē aut si stat? vrbis in his est
Si formā patrię facit excellētior ordo.
Hi faciūt. iuncta est quotiēs sentētia plebis
Atq; vnū sapiūt plures simul ac potiores.
Respice ad illustrē (lux est tibi publica) cellā:
Tlix pauca iuenies gētilib? obsita nugis
Ingenia. obtritos egre retinētia cultus.
Et quib? exactas placeat seruare tenebras
Splendētēq; die medio nō cernere solem;

¶ De credulitate plebis

p ost hūc ad pptm cōuerte oculos: quota ps est
Quę iouis infectā sanie nō despuit aram?
Et quę panis alit gradib? dispersus ab altis
Aut vaticano tumulū sub mōte frequētat
Quo cinis ille latet genitoris amabilis obfes:
Cctib? aut magnis laterani accurrit ad e-des
Unde sacz referat regali chasmate signū.
Et dubitam? adhuc romā tibi christe dicatā
In leges trāsisse tuas. omnię volētē
Cū populo z summis cū ciuib? ardua magni
Jam sup astra poli terrenū extēdere regnū:
Nec moueor q; pars hōim rarissima clausos
Nō aperit sub luce oculos z gressib? errat
Quālibet illustres meritis z sanguie clari
Premia vtutū titulis z honorib? aucti
Ardua rettulerit meritozūq; arce potiti
Annales pprio signarint noie chartas
Atq; inter veteres cęra numerētur z cre

Attamē in paucis iā deficiēte caterua
Nec psona sita est patrię. nec curia cōstat.
Et quodcūq; fouet studiū priuata volūtas
Aciā rara tenet: s; puplica vota reclamāt
Dissensu celebri trepidū damnātia murmur.
Si cōsultra patz subsistere cōscriptoz
Nō aliter licitū est prisco sub tēpore. quā si
Tercentū sensisse senes legerētur in vnū:
Seruem⁹ leges patrias: infirma minoris
Glor cedat numeri. paruaq; in parte silescat:

Alloquitur Symmachū

a spice quā pleno subsellia nra senatu
Decernāt infame iouis puluinar. ⁊ omne
Fideliū longe purgata ex vrbe fugādum.
Qua vocat egregij sentētia principis. illac
Libere tum pedib⁹ tum corde frequētia transit.
Nec loc⁹ inuidię est: nullū vis aspera terret
Ante oculos sic velle patet. cūctiq; pbatum.
Nō iustum. sola capti ratione sequūtur:
Deniq; p meritis terrestrib⁹ equa rependēs
Munera sacricolis summos ipertit honores
Dux bon⁹. ⁊ certare sinit cū laude suoꝝ
Nec pago ipliciros p debita culmina mūdi
Ire viros phibet: quoniā celestia nunq;
Terrenis solidū p iter gradientib⁹ obstant
Ipsē magisteriū tibi cōsulis. ipse tribunal
Cōtulit. auratūq; togę donauit amictū
Cui⁹ religio tibi displicet. **O** pereuntū
Assertoz diuū. solus q; restituēdos
Vulcani martisq; dolos venerisq; poras.
Saturniq; senis lapides. phębiq; furores.

Illiacę matris megalesia. bacchica nyfi.
 Iliadis amissui.) semp plāgentis osirim
 Dimica ridēdaqz suis solemnna caluis
 Et quascūqz solēt capitolia claudere laruas.
 O linguā miro vrbōz fonte fluentē
 Romani dec' eloquiū: cui cędat z ipse
 Tullius: has fundit dñes faciūdia gēmas.
 Os dignū externo tinctū qđ fulgeat auro
 Si mallet laudare deū. cui sordida mōstra
 Pretulit. z liquidā temeravit crimie vocem.
 Haud aliter quā cum rastris qđ tentat eburnis
 Cęnosum versare solum. limoqz madētes
 Excolere aureolis si forte ligonib' vluas:
 Splendorem dentis nitidi scrobs inquinat atra
 Et preciosa acies squalētī sordet in aruo:
C Nō vereor ne me nimium cōfidere quisquā
 Arguat. ingenijsqz putet luctamē inire:
 Sum memor ipse mei: satis z mea frivola noui.
 Nō ausum cōferre pedē nec spicula tātę
 Indocilis fandi cōiecta laceßere linguę.
 Illęsus maneat liber. excellēsqz volumen
 Obtineat partā dicēdi fulmine famā.
 Sz liceat tectū seruare a vulnere pectus
 Oppositaqz volās iaculū depellere parmas:
 Nā si nra fides seculo iam tuta quieto
 Virib' infestis hostiliqz arte petita est.
 Cur mihi fas nō sit lateris sinuamie flexi
 Rudere vctosias iactu pereñte sagittas:
 Sz iam temp' iter lōgi cohibere libelli:
 Ne tractū sine fine ferat fastidia carmen?

C Finit liber primus.

C Aurelij Clemētis prudētij viri clarissimi
cōtra Symmachum Liber secūdus Incipit

C Metrum glyconium Constat Spondeo . coriambō ⁊
pyrrichio.

C Prefatio:

ymon quem vocitant petrum

Summus discipulus dei

Lucis forte sub exitu

Cum vesper croceus rubet

Curuam auulserat ancoram

Captans flamina lintheis

Et tranare volens fretum:

Mox ventum mouet obuium

Fundō qui mare misceat

Factatam quaeiens ratem.

Clamor nauticus cithera

Plans atq; vlulans ferit

Cum stridore rudentium.

Nec quicquam suberat spei

Dergendis prope naufragis.

Tum christum procul aspicit

Pallens turba periculis

Calcantem pedibus mare.

Ac si per solidam viam

Sicum litus obambulet:

Hec miracula ceteri

Electores pauidi stupent.

Solus non trepidus petrus

Agnoscat dominum poli

Terresq; et maris inuis:

Euius cunctipotentis est

Plantis equora subdere.
Tendit suppliciter manus
Motum subsidium rogans.
At illi placide annuens
Duppi vt desiliat iubet.
Iussis obsequitur petrus.
Sed vestigia fluctibus
Summis tingere ceperat
Et lapsante gradu pedes
Pessum mergere lubricos.
Mortalem deus increpat
Quod sit non stabili fide:
Nec calcare fluentia
Nec christum valeat sequi.
Tum dextra famulum leuat
Sistitq; et docet ingredi
Tergum per tumidum freti:
Sic metuta silentia
Egressum. dubijs loquax
Infert lingua periculis:
Non vt discipulum petrum
Fidentem merito ⁊ fide:
Sed quem culpa frequens leuem
Voluit per freta naufragum.
Sum plane temerarius
Qui noctis mihi conscius
Quam vitę in tenebris ago
Duppi credere fluctibus
Tanti non timeam viri.
Quo nunc nemo disertior.
Exultat fremit intonat

Hyms aphorismos

Ventisq; eloquiū tuncet:
Cui mer sare facilimum est
Tractandq; indoilem ratis:
Hi tu chris te potens manum
Dextro numine porrigas:
Facundi oris vt impetus
Non me fluctibus obruat.
Sed sensum gradiens vadis
Insistam fluitantibus:

¶ Definit præfatio

¶ Incipit liber Secundus contra Symmachum

b Acten? z veterz cunabula prima deoz
Et causas qb? error hæbes cõflatus in orbe est
Dixim?. z nrõ romã iam credere chris to:

Nũc obiecta legã. nũc dictis dicta refellam.

Unde igitur cepisse ferũt: aut ex quib? orsum.

Quo mage sancta ducũ corda illice flecteret arte?

¶ Symmachus

q uis ita familiaris est barbaris: vt aram victorię non re
quirat? Cauti in posterum sumus z talium rerum ostenta vita
mus. Reddatur saltem nomini honor qui numini denegat? est.
Nultra victorię debet eternitas vestra: z ad huc plura debet
Auer sentur hanc potestatem quibus nihil profuit. Vos ami
cum triumphis patrociniũ nolite deserere. Cunctis potẽtia
ista votiua est. Nemo colendam neget: quam p̄fiteĩ optandã?

¶ Prudencius

a rmoz dños vernãtes flore iuuentę

Inter castra patris genitos. sub imagie anita

Eductos. exempla domi congesta colentes.

Orator catus instigat. ceu classica belli

Clāgeret: exacuitq; aīos. ⁊ talia iactat:
Si vobis vel parta viri victoria cordi est
Vel pariēda dehinc: templū dea vgo sacratū
Obtineat. vobis regnātib⁹ Et q̄s amicus
Hostib⁹. hāc vīo sancte negat esse colendā
Imperio. cui semp adest qđ laudib⁹ implet:
Hęc vbi legat⁹: reddūt placidissima fratꝝ
Ora ducum: Scim⁹ quam sit victoria dulcis
Fortib⁹. ausoniꝝ vir faciūdisime lingue.
Sꝫ quib⁹ illa modis qua sit rōne vocāda
Mouim⁹. hac primū pucros pater imbuit arte
Hāc genitore suo didicit puer ipse magistro.
Nō artis. nō farre molꝝ victoria felix
Exorata venit. labor ipiger. aspera virtus
Ulis animi. excellēs artōꝝ. violētia cura
Hāc tribuūt. duꝝ tractādis robur in armis
Quę si defuerit bellantib⁹. aurea quāuis
Marmorco in tēplo rutilas victoria pēnas
Explicet. ⁊ multis surgat formata metallis
Nō aderit: versisq; offensa videbitur hastis.
Quid miles ꝑ prijs diffusus virib⁹ optas
Irrita femineꝝ tibi met solatia formꝝ?
Nūncꝝ pennigerā legio ferrata puellā
Udidit. anxiantū regeret q̄ tēla viroꝝ
Uincendi dñam quęris? sua dextra cuiq; est:
Est de⁹ omnipotēs: nō pexo crine virago
Nec nudo suspēsa pede stropheoꝝ recincta
Nec tumidas fluitāte sinu vestita papillas.
Aut vos pictoꝝ docuit man⁹. assimilatis
Iure poetaz numen cōponere mōstris.
Aut lepida ex vestro sumpsit pictura sacello

Quod varijs imitata notis. cęraq; liquęti
Duceret in facię: socij q; poematis arte
Aucta. coloratis auderet ludere fucis.
Sic vnũ sectatur iter: sic inania rez
Somnia cõcipiunt t homerus t acer apelles
Et numa: cognatũ q; volũ t pigmęta camęng
Idola: cõualuit fallędi docta potestas.
Hęc si nõ ita sunt: ędatur cur sacra vobis
Ex tabulis cęris q; poetica fabula pęstat
Cur berecinthiac? pđit truncata sacerdos
Inguina: cũ pulcrũ poesis castrauerit athin.
Cur etiam templo triuicę lucis q; sacratis
Cornipedes arcentur equi? cũ musa pudicũ
Raptarit iuuenę volucris plitoria cursu:
Idq; etiã paries tibi xlicoloris adumbret.
Desine (si pudor est) gentilis ineptia tãdem
Res incorporeas simulatis fingere mębris.
Desine terga hois plumis obducere frustra.
Fertur auis mulier manus q; eadę dea vultur.
Tlis decorare tuũ ditissima roma senatũ:
Suspęde exuias armis t sanguie captas.
Congere cęsoz victrix diademata regũ:
Frãge repulsoz scđa ornamęta deoz.
Tũc tibi nõ terris tantũ victoria parta
S; sup astra etiã media seruabitur ęde
Talia principib? dicta interfantibus. ille
Proscętur. magnis q; tubã concętib? inflat
Allegat morę veterę: nil dulcius esse
Affirmat solitis. populos q; hoies q; teneri
Lege sua. Sicut varię nascentib? (inquit)
Cõtingit pueris aię: sic vrbib? affert

Hora diesq; suū: cum primū mētia surgūt.
Aut fatū aut geniū cui? moderamie regnēt.
Addit 7 arcanū rez veri q; latebras
Prosperitate aliqua deprēdi posse secūdi
Per documēta boni. si sint felicia quę quis
Experiēdo p̄bet. cessisse parentib? omne
Fooliū semp feliciter. 7 pede dextro
Enumerat lōgi viū t̄pis: excitat ipsam
Crinib? albentem niueis 7 frōte vietam
Ore reposcētē qucrulo sua numina romā.
Libera sum: liceat pp̄rio mihi viuere more.
Et q̄s erit q̄ mille meos rephenderit ānos?
Uno oēs sub sole siti. vegetamur eodē
Aere: cōmunis cūctis viuentib? aura
S; qui sit qualisq; deus: diuersa secuti:
Querim?: atq; vijs lōge distantib? vnum
Imus ad occultū: Suus est mos cuiq; genti
Per qđ iter p̄perās eat ad tam grāde pfundū:

[Fidei responsio.

His tā magnificis tātaq; fluentib? arte
Respōdet vel sola fides. doctissima primū
Pandere vestibulū verę penetrālia sectę.
Nā cum diuinis agim? de reb?: 7 illum
Qui vel p̄cipio caruit vel fine carebit
Quiq; chao anterior fuerit mundūq; creauit:
Cōiectare aīo cōtendim?: exigua est vis
Humani ingenij. tātoq; angusta labori.
Quippe minor natura acie si intēdere tentet
Acrius. ac penetrare dei secreta sup̄remi:
Quis dubitet victo fragilē lacefcere visu?
Nimq; fatigatę mentis sub pectore paruo

Turbari. inualidisq; hēbetem succūbere curis?
S; facilis fidei via puocat. oīpotentē
Credere: q; bona nō tantū p̄ntia donat
S; ventura etiā longisq; intermina seclis
Promittit. ne tot⁹ eam resolut⁹ inane
In nihilū. pereāq; breuē post lumis vsum
Muneris auctore ipso de munere pendas:
Eterna c̄ternus tribuit: mortalia cōfert
Mortalis: diuina de⁹: peritura caducus.
Dia quē temp⁹ peragit queq; exit⁹ aufert
Vilia sunt breuitate sui nec digna perenni
Largitore: cui pp̄ria est opulētia. nunq;
Desinere: idq; hōi dare qd non desinat vnq;
Mā si corruptū corrupēdum ve de⁹ quid
P̄estat. habetq; nihil qd sit p̄ciosius istis:
Paup; et infirm⁹ et summo indign⁹ honore
Et nō omnipotēs et inanis numis vmbra est:
Hac rōne fides sapiēter cōiicit: imo
Mō dubitat vex esse deū: qui qd sum⁹ et quod
Viuim⁹. illē sum semp fore (si mereamur)
Nos sperare iubet: cęlestia si placet inquit
Scādere. terrenas animi depellite curas.
Mā quantū subiecta polo tellus iacet infra:
Diuiditurq; ab humo cōuerti regia cęli:
Lāta vestra meis distāt: mūdāna futuris:
Dira bonis: scelerata p̄ijs: tenebrosa serenis.
Quicqd obire potest fugiatis censeo. quicqd
Naturę rōne capit viciū atq; senescit
Pro nihilo (in nihilū q; sunt reditura) putetis:
Cuncta equidē quę gignit humus. q; cōtinet. ipse
Principio institui: nitidoq; insignia mūdo

Quamēta d. di. speciosaq; semina finxi
S; tñ esse modū volui. parcisq; fruēda
Morib' indulsi. quātum moribūdus ⁊ eger
Corpis ac vitę volucris sibi posceret vsus
Nō vt capt' homo studijs ⁊ inaniter ardēs
Duceret omne bonū positū in dulcedie rez
Et species tenuis quas currere tpe iussi
Atq; cū statui: sub quo generosa pbarē
Pectora. ne torpēs ⁊ nō exercita virtus
Robur eneruatū gereret sine laude palestre.
Illecebrosus em̄ sapor est ⁊ pestifer horz:
Quę dum p̄tcreūt miro oblectamie mentes
Implicitas vincasq; tenēt: vincēda voluptas:
Elaqueāda animi cōstantia: ne retinaculis
Mollib' ⁊ lentis nexa ac captiua trabatur.
Luctādum est summis conatib' inter acerba:
Sectādum virtutis iter. ne suauia fluxę
Cōditionis amet: niniū ne cōgerat aux:
Nec varios lapidū cupide spectare colores
Ambitiosa velit: sua ne popularib' auris
Ostentet: pulchroq; inflata tumescat honore.
Ne natale solū patrię ne iugera ruris
Tendat. ⁊ externos aīm diffundat i agros:
Et ne corporeis addicat sensib'. omne
Quod vult aut qđ agit: ne p̄ferat vtile iusto
Spemq; suam in me oēm statuatur: nunq; peritura
Quę dederō: lōgoq; die mea dona trabēda:
Hęc igitur spondēte deo: qđ fortis ⁊ acer
Virtutisq; capax. breue qđq; perennib' inse
P̄tulerit: vel qđ sapiēs potiora putarit
Gaudia membrorū: quam viuę p̄mia mentis?

Nō hōiem ac pecudem distātia separat vna
 Qd bona quadrupedū ante oculos sita sunt. ego cōtra
 Spero qd extra aciem longū seruatur in eū.
 Nā si tota mihi cū corpe vita peribit
 Nec poterit supesse meū post funera quicq̃.
 Quis mihi regnator celi. q̃s cōditor orbis
 Quis de⁹ aut que iā merito metuēda ptās?
 Ibo p̃ impuros feruēt libidine luxus:
 Incestabo thoros: sacz calcabo pudorem:
 Inficiabo: habēs aliqd sine teste p̃p̃inqui
 Depositem. tennes auid⁹ spoliabo clientes:
 Longeuā perimā magico cōtamine matrem:
 Tardat anus dñm dilata morte secūdum.
 Nec formidō malum. fallūtur publica iura:
 Lex armata sedet. s; nescit crimē opertum:
 Aut si res pateat. iudex corūp̃itur auro:
 Kara reos iusta percellit p̃ena securi.
 Sed qd ego hęc meditor: reuocat de⁹ ecce seuera
 Daestate minar: negat iteritura meoz
 Per mortē monumēta opez. Nō occidit inq̃e
 Interior q̃ spirat homo: luet ille perenne
 Suppliciu: q̃ subiectos male rexit artus.
 Nec mihi difficile est liq̃dam circū dare flāmis
 Naturā: q̃uis perflabilis illa feratur
 Dore nothi: capiā tñ et tormenta adhibebo.
 Ipse incorporeus ⁊ spiritūū sator vnus:
 Quin ⁊ corpib⁹ parilis cōsortia p̃ene
 Decernā: qm̃ possum renouare fauillas
 Antiquā in faciem. nec desperāda potestas
 Qui potui formare nouū. reparabo peremptū.
 Non desunt exempla meę virtutis in ipsis

Seminib⁹ Natura docet reuirescere cuncta
Post obitū. siccatur em̄ pereūte vigore
Quo vixere prius: tūc sicca z mortua sulcis
Aut foucis mādata latēt. z more sepulcri
Bruta. de tumulis rediuiuo germinē surgūt.
Nunquā nosse potes vel cōiectare q̄s istud
Tā sollers opifex struat: aut q̄ vis agat int⁹
Nil vos o miseri phisicoz dogmata fallāt:
En ego gignēdi dñs ac restituēdi
Qd̄ perijt fluxitq̄. potēs arentia quęq̄
In vetēs formas aut flore aut frōde reduco.
Idēq̄ ipm̄ qñq̄ homini factur⁹: inani
Surgat vt ex cinere structuraq̄ pristina cōstet
Quę mihi p̄ meritis vesp̄ tormēta repēdat
Crimia. vel summe h̄tutis in arce coruscet.
Nō peritura debic quacunq̄ in sorte manebit.
Intēa dum mixta viget substātia in vnum:
Sit memor auctoris pprii. veneretur z oret
Artificē summissa suū. Nō condidit alter
Halātis aię figmētum z corpis alter.
Nec bona p̄ntis vitę numerosa gubernāt
Numina: nō alius segetes z spicea farra
Suppeditat de⁹: ast alius dat musta racemis
Purpureūq̄ graui fundit de palmitē lucum.
Ipse ego sum. virides oleas pingnescere baccis
Qui facio: graia quas pallade fingitis ortas:
Et qui lucinas tribuo nascentib⁹ horas
Duplex lege mea p̄ mutua fēdera sexus
Gignere amat sobolē. generisq̄ ppagine gaudet
Quē vos lasciuīs violatis amorib⁹ ignem
Et stupra vīa. deę veneris p̄textis ymbra

Un^o ego hęc elemēta rego: nec mole laboris,
Ut miser infirmusq; aliq; fragilis ve fatigoz
Lux immēsa mihi est: nec morte solubilis ętas.
Sensib^o z vestris haud intellecta vetustas:
Inde ministerijs ad tot moderamētia mūdi
Nō egeo: nec participes socios ve requiro
Porro autē angelicas legiones q̄s mea fecit
Dextera. nosse meum est z quę natura creatis
Subsistat. qualesq; mihi seruetur ad vsus
Tu me p̄teritōs meditaris numina mille
Quę simules parere meis virtutib^o: vt me
Per varias ptes minuas. cui nulla recidi
Pars aut forma potest: q; sum substātia simplex.
Nec ps esse queo. solis diuisio reb^o
Cōpositis factisq; subest: me nemo creauit
Ut scindi valeā cunctoz cōditor vnus.
Crede. qđ ex nihilo formaui. ps mea nō est
Quare age mortalis soli mihi cōstrue templū
Neq; vnū venerare deū. Cemēta remitto
Et q̄sara parus secaet q̄ punica rupis.
Quę viridis lacedemon hz. maculosaq; syna
Matiūū nemo scopuli mihi dedicet ostrū:
Templū mētis amo: nō marmoris aurea i illo
Fundamēta manēt. fidei structura niuali
Cōsurgit pietate nitēs. tegit ardua culmen
Iusticia: interi^o spargit sola picta rubēti
Floze pudicię pudor alm^o z atria seruat.
Hęc dōm^o apta mihi est: hęc me pulcherrima sedes
Accipit. ęterno cęlestiq; hospite digna
Nec nou^o hic loc^o est: fluxit mea gloria in artus
Et lux vera dei de^o illustrauit alumnā

Materia: corpusq; parēs habitabile fecit
Ipse sibi. vt placido posset req̄scere templo:
Eōdideram p̄fectū hōiem: spectare superna
Mandarā. totis cōuersum sensib⁹ in me
Recto habitu. celsoq; situ. ⁊ subline tuentem.
S; desperit hūmū: seq; inclinavit ad orbis
Diuitias: pepulitq; meū de pectore numen.
Restituend⁹ erat mihimet. summissus in illū
Spūs ipse me⁹ descendit. ⁊ cōdita limo
Viscera diuinis x̄tutib⁹ informauit.
Iāq; hōiem assumptū summ⁹ deus in deitatem
Trāstulit. ac n̄rō docuit recalescere cultu.
Scire velim. p̄cepta patris quib⁹ auribus hęc tu
Aspicias. itale censor doctissime gentis.
An veterem tantūmodo rem rōne relicta
Eligis: et dici id patitur sapiētis acumen
Ingeniūq; viri. potior mibi pristin⁹ est mos:
Quam via iusticię. pietas quam p̄dita cęlo.
Quāq; fides veri. rectę qm̄ regula sectę?

¶ Symmachus.

Ius cuiq; mos est: suus ritus. Jam si longa etas auctori-
tatem religionibus faciat. seruanda est seculis fides: ⁊ sequendi
sunt nobis parentes: qui feliciter suos secuti sunt:

¶ Prudentius

I quicq̄d rudib⁹ mundi nascētis in annis
Nos habuit: sancte colere ac seruare necesse est.
Omne reuoluam⁹ sua p̄ vestigia seclum
Etq; ad principiū: placeat damnare gradatim
Quicq̄d posterius successor repperit vsus:
Orbe nouo nulli subigebāt arua coloni

Quid sibi aratra volūt: qđ cura supflua rāstri?
 Flignis meli⁹ saturatur glandibus aluus.
 Primi hōies cuneis scindebāt fissile lignum:
 Decoquat in massam feruēs strictura secures
 Rursus ⁊ ad ppiū restillet vena metallū.
 Induuias cęse pecudes. ⁊ frigida paruas
 Prętebat spelūca domos: redeam⁹ ad antra.
 Pellib⁹ insutis hirtos sumam⁹ amictus.
 Immanes quondā populi feritate subacta
 Edomiti. iā triste fremāt. iterūq; ferinos
 In mores redeāt atq; ad sua prisca recurrāt.
 Pręcipitet scythica iuuenis pietate victum
 Clotiuo de ponte patrē: sic mos fuit olim
 Cędib⁹ infantum fumēt saturnia sacra
 Fletibusq; truces resonēt vagitib⁹ arę.
 Ipsa casas fragili terat gens romula culmo.
 Sic tradūt habitasse remū. Regalia feno
 Fulcra supsternāt. aut pelle libistidis vřse
 Cōpositā chlamydē villosa corpe gestent.
 Talia triuacrius ductor: vel tuscus habebat
 Roma antiqua sibi nō constat versa pęuū
 Et mutata sacris. ornatu. legibus. armis
 Multa colit q̄ non coluit sub rege quirino.
 Instituit quędā meli⁹: nōnulla refugit.
 Et morē mutare suū non destitit: et quę
 Prudentem cōdiderat iura in cōtraria vertit.
 Quid mihi tu ritus solitos romane senator
 Obiectas: cū scita patꝝ populiq; frequēter
 In tabulis placiti sentētia flexa nouarit.
 Nūc etiam quotiēs solitis decedere pdest
 Pręteritosq; habit⁹ cultu damnare recentē

Gaudem⁹ compertū aliqd. tandēq3 relectū
Q̄d latuit. Tardis semp successib⁹ aucta
Crescit vita hoīs. 7 lōgo pficit usu.
Sic cui mortalis habet se mobilis ordo:
Sic variat natura vices: Infantia repit:
Infirm⁹ titubat pueri gressusq3 animusq3
Sanguie p̄ualido feruet nervosa iuucta:
Dox stabilis venit maturi roboris etas
Ultima cōsilijs melior. s3 virib⁹ egra
Corpe succūbit mentē purgata senect⁹.
His gen⁹ humanū p̄ dissona tpa duxit
Curculis eū mutabile. Sic hebes inter
Primitias. mersumq3 solo titubauit. 7 instat
Quadrupedis pulli lactātia viscera traxit:
Dox tenex docili ingenio iāq3 artib⁹ aptum
Moscēdis. varia rex nouitate politū est.
Unde tumēs vicij calidos adoleuit in annos
Donec decocto solidaret robore vires:
Temp⁹ adest vt iā sapiat diuina. serenę
Mentis cōcilio vtiacius abdita sollers
Querē: 7 eternę tandē inuigilare saluti:
Quāq3 sitant⁹ amor est 7 cura vetusti
Moris. et a prisco placet haud discedere ritus
Extat in antiq̄s exemplū nobile libris
Jam tūc diluuij sub tpe vel prius vni
Inseruisse deo gētem. quę prima recentes
Incoluit terras vacuoq3 habitauit in orbe.
Unde gen⁹ ducit nr̄ę porrecta. ppago
Stirpis. 7 indignę pietatis iura reformat.
S3 quia romanis loquimur de cultib⁹. ipsum
Sanguis hectorci populum probo tempore longo

Nō multos coluisse deos: rarisq; sacellis
 Cōtentum paucas posuisse in collib⁹ aras.
 Innumeros post deinde deos. & tute subactis
 Urbib⁹. & claris peperit sibi roma triumphis:
 Inter fumātes temploꝝ armata ruinas
 Dexterā victoris simulacra hostilia cepit
 Et captiua domū venerās ceu numina vexit.
 Hoc signū rapuit bimarīs de strage corinthi:
 Illud ab incēsis in p̄dam sumpsit athenis:
 Quas dā victa dedit capitis cleopatra canini
 Effigies: quas dā comitis hāmonis arenis
 Sirtica cornutas facies habuere trophœa
 Roma triūphantis quotiēs ducis inclita currum
 Plausib⁹ excepit: totiēs altaria diuū
 Addidit. & spolijs sibi met noua numina fecit:
 Numina q̄ patrijs cū mētib⁹ eruta. nullum
 Præsidium potuere suis afferre sacellis.
 Cernis vt antiqui semp vestigia moris
 Gressib⁹ incertis varie titubasse p̄bentur
 Asciscēdo deos maiorib⁹ incōpertos:
 Seq; peregrina sub religione dicasse
 Nec ritus seruasse suos: Quod cūq; sacroꝝ est
 Exulat. eternūq; inimicā venit in urbē
 Frustra igitur solitis prauē obseruator inheres:
 Nō est mos patrius quē diligis iprobe non est:
 ¶ Sz sollers orator ait. fatalib⁹ urbem
 Sortitā quonā genio p̄riū exigat cūū.
 Cunctis nam populis ceu mēnibus indicur inquit
 Aut fatum aut genius nostrarum more animarum
 Quę sub disparili subeant noua corpora sorte;

¶ Symmachus.

varios custodes vrbibus mens diuina distribuit. Ut aie
nascantib⁹: ita populis fatales genij diuiduntur:

Prudentius

Am primū qui sit genius. vel quis status illi
Cōpetat. ignoro: qd possit ⁊ vnde oriatur.
Spūs informis sine corpe. forma ve an vlla
Sit spēs: ⁊ qd sapiat: quē munera: curet.
Cōtra aias hōim venis vitalibus intus
Sic interfusas intelligo. sanguis vt ex his
Accipiat motūq; leuē tenerūq; vaporem
Unde pererratis vegetet p̄cordia membris:
Frigida succēdat: riget arida: dura relaxet.
Sic hōis vitā sibi tēperat atq; gubernat
Vliuida mens: quā tu ficto cōponere tentas
Membroꝝ genio. nusquā est hic nec fuit vnq;
Quin ⁊ corporib⁹ versat mens viuā regendis
Summū consiliū: fida vt tutacula nudis
Inualidisq; paret: metuēda pericula vitet:
Vtile p̄spiciat: varias agitetur ad artes:
Cōsultet cui se dño submittat: et orbis
Quē putet auctorem: quē rex summa sequatur.
At tuus hic vrbis genius dicas volo quādo
Cepit adhuc parue primū se infundere romē.
Fluxit ab vberib⁹ nemorosa in valle lupinis
Infantesq; aluit. dum nascitur ipse. gemellos?
An cū vulturib⁹ volitans ignota p̄ auras
Vmbra repentinā traxit de nube figuram?
Culminib⁹ summis sedet: an penetralia seruās
Iustituit mores ⁊ iura foensia condit
An fossis etiā castroꝝ interuenit: acres
Cogit ad arma viros: lituis ciet: vrgit in hostes?

Quæ quis nō videat sapiētum digna cachino?
Fingamus tñ esse aliquā quæ talia caret
Umbrā siue aīam: p quam respública fatū
Hauerit: z calidas aīet curata medullas.
Cur nō hęc eadē de relligione colēda
Cōsultat: cur nō aspectat libera cēlum?
Cur sibi p̄scriptū non cōmutabile fatū
Ut captiua putat: genesis cur vincula fingit?
Cui iā nolle licet qđ tūc voluisse licebat
Errores abolere suos ac flectere sensus.
Sic septingētis errauit circiter annis
Lubricaq; z semp dubitās q̄ forma placeret
Imperij: quæ regnādi foret equa potestas.
Regius exortā iam tūc habuit stat⁹ urbem
Mō sine grādēuis curaz in pte locatis.
Mox pceres de stirpe senū tractasse videm⁹
Clauū consilij plebeias inde cateruas
Collatis patrib⁹ mixtim ditionib⁹ equis
Imperitasse diu belloq; z pace regēdis.
Cōsule nobilitas viguit: plebs fisa tribuno est.
Displicet hic subito stat⁹: z bis quina creātur
Summox proceꝝ fastigia. quos duodeni
Circumstāt fasces. simul z sua quęq; securis.
Rursus se geminis reddit ductorib⁹ omnis
Publica res. z cōsulibus dat cōdere fastos.
Ultima sanguineus turbauit secla triūuir.
Fluctib⁹ bis olim fatum genius ve anim⁹ ve
Public⁹ errauit: tandē deprēdere rectum
Doctus iter. caput augustū diademate cinxit
Appellās patrē patrię populi atq; senatus
Rectorem. qui militię sic ductor: z idem

Dictator censorq; bon⁹. morūq; magister
Tutor opū: vindex scelex: largitor honoz;
Qd si tot rez gradib⁹ cotiens variatis
Cōsilijs: egre tandē puenit ad illud
Quod plet. ac scō venerantia publica seruet
Federe: qd dubitat diuina agnoscere iura
Ignorata prius sibimet. tādēq; relecta?
Gratemur: iam nō dubitat: s; subdita christo
Seruit roma deo. cult⁹ exosa priores.
Romā dico viros q̄s mentem credim⁹ vrbis.
Mō genium. cui⁹ frustra simulatur imago:
Quāq; cur geniū romę mihi fingitis vnū?
Cū portis. tomib⁹. thermis. tabulis. soleatis
Assignare suos genios. perq; oia membro
Vrbis. perq; locos genioz milia multa
Fingē. ne ppria vacet angul⁹ vllus ab vmbra.
Restat vt et fatū similis dementia cunctis
Edib⁹ imponat: paries vt quisq; sub astro
Fundat⁹ structusq; suo. qua sorte maneret
Qñ autem rueret prunis accepit horis.
Asscribūt saxis lachesis male fortia fila
Lectorūq; trabes fusis pēdere rotatis
Credūt. atq; ipsis tribuūt decreta tigillis.
Ceu distet. cui⁹ stellę sit fraxinus ortu
Eruta. quę summū conscēderet ardua culmen.
Deniq; nulla hoīm res est. nulla actio mūdi
Cui nō fatalem memorēt incūbere sortem.
Quę qui cōstituūt. dicāt cur cōdita sit lex
Bis sex in tabulis: aut cur rubrica minetur
Quę phibet peccare reos quos ferrea fata
Ad facinus cogūt ⁊ ineuitabile mergūt.

Quin et velle adigunt prauum insinuatia votum:
Nec liceat miseris vetitum committere nolle.
Cedite (si pudor est) gladiumque retundite vestrum
Aspera nil meritos penis plectentia iura:
Antrum carcereum dissoluite: corpora sub quo
Agminis inocui fato peccate tenetis.
Nemo nocens. si fata regunt quod vivitur. ac sic
Immo nocens quicumque volens quod non licet audet.
Alter utrumque quia velle suum est: nec fata reatum
Imponunt homini: sed fit reus ipse pro amplum
Ingenium. placitumque nefas. et facta repedit
Impia supplicium. merito non sorte peremptus.
Quisque putat fato esse locum. sciat omnipotentem
Molle deum. nulli vetitum fatalibus astris
Nec matrem prescripto aliquo pia vota repelli:
Spirat enim maiora animus. sequiturque altius effert
Syderibus: transitque vias et nubila fati.
Et momenta premit pedibus quaecumque putantur
Fingere. propositam natali tempore sortem.
Huc ades omne hominum genus. huc concurrite et urbes:
Lux immensa vocat factorem noscite vestrum
Libera secta patet: nil sunt fatalia: vel si
Sunt aliqua. opposito vanescunt irrita christo:

¶ Symmachus

accedit utilitas: que maxime homini deos asserit. Nam cum ratio omnis in aperto sit: unde rectius quam de memoria atque documentis rerum secundarum. cognitio venit numinum.

¶ Prudentius

sed multi duxere dei per prospera romanam
Quos colit ob meritum magnis dotata triumphis.

Ergo age bellatrix quę vis subiecerit eade
Europā liby. inq; tibi: dic noīa diuū.
Iupiter vt chrete dñeris: pallas vt argis:
Cynthius vt delphis. tribuerūt omine dextro.
Ihis nilicolas: rhodios citherea reliqt:
Uenatrix ephesum iugo. mars deditit hebrum
Destituit thebas bromius: cōcessit 7 ipsa
Iuno suos phrygijs seruire nepotib; afros.
Et quā subiectis dñam dea gentibus esse
(Si qua fata sināt) iam tum tenditq; fouetq;
Iussit romuleis adiectā viuere frenis
Perfidia. ne deum indigetū cecidere tot vrbes:
Destructęq; iacēt ipsis p̄dentib; arę:
O pietas o sancta fides: traduxit alumnos
Maieftas infida suos: 7 creditur illis
Muminib; quę trāffugio meruere sacerari:
An voluit seruare suos. luctataq; multum
Religio infestas tentauit pellere turmas
Romanis obnixa globis: S; fortior illā
Uirtus. luctifico campoꝝ in puluere fregit.
Immo ita est. armis 7 virib; indiga veri
Uicta supstitio est. 7 inanem gloria fugit.
S; nec difficilis fuit aut satis ardua genti
Latę p̄inctus victoria frāgere inertes.
Dolliaq; omnigenū colla inclinare deoꝝ
Mum cū dictat eis bellū coribantibus asper
Samniticis marsusq; leui sudore gerebat
Mūc marruco foris oleoq; 7 gymnadis arte
Uinctis pugilib; miles pugnabat etruscus
Nec petaso insignis poterat lacedemone capta
Mercurius. seruare suos de clade palestras.

Appennicolam peditem cybeleius hostis
Cōgressu excipiēs asyam defendere et idam
Qui potuit cogēte acies in p̄clia gallo?
Idalias nisi forte rosas. lauz cytharēdi.
Uatis siluicolę calamos. arcūq3 puellę
Dedere seruitio. calcataq3 sacra domare.
Difficilisq3 opis fuit imensiq3 laboris
Fluctib⁹ ac ciathis signū symphonia belli
Egipto dederat. clāgebāt buccina contra:
Instar erāt cymbę tenuis fragilisve phaseli
Inter turritas mēphitica rostra liburnas
Nil potuit serapis de⁹ ⁊ latrator anubis
Scirpis iuleę ductorq3 exercit⁹ ardens
Pręualuit. gelidū quem miserat algidus axis
Nō armata venus tūc nō clipeata minerva
Uexere auxiliū non diuū degener ordo
Et patria extorris romanis affuit armis
Victus ⁊ ipse prius inimica nec agmina iuuic
Si tñ antiquū nozat retinere dolorem.
S3 dicis legisse deos vbi sanctior vsus
Temploꝝ cultu ⁊ celebris sine fine maneret
Eneadūq3 vltro victricia signa viroꝝ
Regis amore numę nullo cogēte secutos
Nū diomedis item tētoria. ⁊ acris vlyxi
Castra volens pallas cęsis custodib⁹ vltro
Legit. vt humentis sudaret męsta sigillo:
Aut quotiēs ductor macedū fortissim⁹ altos
Temploꝝ cineres victis cumulauit amyclis
Optarūt p̄cedis dñi se numina capta
Disceri. assyrięq3 vebi babilonis ad arcem:
Nō sero romanū nomen sudataq3 bella

Et titulos tãto quęstos sanguine carpit.
Detrahit iuictis legionib⁹. ⁊ sua romę
Pręmia deminuit. qui quicquid fortiter actū est.
Ascribit veneri. palmã victorib⁹ aufert.
Frustra igit̃ currus summo miramur in arcu
Quadriugos stãtesq; duces in currib⁹ altis
Fabricios. curios. hinc drusos inde camillos
Sub pedibusq; ducum captiuos poplite flexo
Ad iuga depressos. manibusq; in terga retortis
Et suspēsa graui teloz fragmina nymbō.
Sibrennū antiochum persen pyrribū mitridatens
Flora matuta ceres ⁊ laurētina subegit.
His tñ auspicib⁹ successus dextra dederūt
Omnia lętificos: ⁊ fęlix affuit ales
Quid sibi vult stus qđ gloria? si coruinū
Coru⁹ apollineus pēna vel gutture iuuit.
S; tamen hic coru⁹ cur defuit exiciali
Forte die: infaustas tegerēt cū funera cānas
Oppeteretq; sup cōgesta cadauera cosul:
Cur cremere in cāpis cornice vel oscine parca
Nemo deū monuit perituros marte sinistro
Tercentū fabios. vix stirpe supstite in vno:
Nulla ne tristificis tritonía noctua carris
Aduolitās. p̃csto esse deã p̃gnūcia crasso
Prodidit. aut paphiã niueq; veterere colūbe
Cui⁹ inauratū tremeret gens psica lymbū
S; video q̃ te moucāt exempla vetustę
Virtutis. dicēs dōmitū terraq; mariq;
Orbem. res lętas ⁊ p̃sp̃era quęq; reteris:
Vile triūphoz memoras ex ordie pompas
Ductaq; p̃mediã spolioz fercula romã.

His dicā quę causa tuos romane labores
In tantū extulerit. q̄s gloria fortib⁹ aucta
Sic duat. ip̄positis vt mundū fr̄net habenis?
Discordes linguis pp̄los ⁊ dissona cultu
Regna. volēs sociare de⁹. subiūgier vni
Imperio. quicq̄d tractabile morib⁹ esset
Cōcordiq; iugo retinacula mollia ferre
Constituit: quo corda hoīm cōiuncta teneret
Religionis amor. nec em̄ fit copula christo
Digna. nisi ip̄licitas seruet mens vnica gentes:
Sola deū nouit cōcordia: sola benignum
Rite colit trāquilla patrē: placidissim⁹ illum
Semini humani cōsensus p̄sperat orbi.
Seditiōe fugat. sc̄uis exasperat armis.
Munere pacis alit: retinet pietate quiesca;
Omnib⁹ in terris quas cōtinet occidentalē
Oceanus. roseoq; auro illuminat ortu
Discebat bellona furēs mortalia cūcta
Armaratq; feras in vulnera mutua dextras.
Hanc fr̄natur⁹ rabiem de⁹ vndiq; gentes
Inclinare caput docuit sub legib⁹ iisdem
Romanosq; oēs fieri. quos rhēn⁹ ⁊ hister
Quos tagus auriflu⁹. quos magn⁹ inundat hiber⁹
Corniger hēsp̄ridū quos interlabif. et quos
Ganges alit. tepidiq; lauāt septē ostia nili
Ius fecit cōmune pares. ⁊ noīe eodem
Iheruit. ⁊ domitos fraterna in vincla redegit.
Viuatur omnimodis in partib⁹ haud secus. ac si
Ciues cōgenitos cōcludat menib⁹ vnīs
Urbs patria. atq; oēs lare cōsiliemur auito.
Distātes regione plagę. diuisaq; ponto.

Litora cōueniūt. nūc per vadimonia ad vnū
Et cōmune for. nūc p cōmercia ⁊ artes
Ad cetū celebrem. nūc per genitalia fulcra
Externi ad ius cōnubij: nā sanguine mixto
Texitur alternis ex gentib⁹ vna ꝑꝑago.
Hoc actū est tacitis successib⁹ atq; triūphis
Romani imperij. Christo iam tūc veniētī
(Crede) parata via est. quā dudum publica nre
Pacis amicitia struxit moderamiē romę:
Nam loc⁹ esse deo quis posset ī orbe feroci:
Pectoribusq; hōim discordib⁹. ⁊ sua iura
Dissimili rōne tuentib⁹ vt fuit olim?
Sic incopositos humano in pectore sensus
Disiūctasq; animi turbato sedere ptes
Nec liquida inuisit sapia. nec de⁹ intrat.
At si mentis apex regnandi iure potitus
Pugnacis stomachi pulsus. fibrasq; rebelles
Frenet. ⁊ omne iccur rōne coerceat vna:
Fit stabilis vitę stat⁹ ⁊ sentētia certa
Haurit corde deū: dño ⁊ subiūgitur vni:
En ades oipotēs cōcordib⁹ influe terris
Jā mund⁹ te chüste capit: quē cōgrege nexu
Pax ⁊ roma tenēt: capita hęc ⁊ culmina rex
Esse iubes. nec roma tibi sine pace ꝑbatur
Et pax vt placeat. facit excellētia romę
Quę mot⁹ varios simul ⁊ ditione coerces
Et terrore ꝑmit: nec em̄ spoliata prioris
Robore virtutis senuit. nec secula sensit
Nec tremulis cū bella vocāt capit arma lacertis:
Nec tam degeneri venerandis supplicat ore
Principib⁹. quam vult ꝑuobilis ille senator.

Orandi arte potēs ⁊ callida fingere doct⁹.
Mentitūq; grauis psonę inducere pond⁹
Ut tragic⁹ cantor ligno tegit ora cauato
Grande aliq; cui⁹ per hiatū carmen anhelat;

¶ Symmachus.

Romam nunc putemus assistere: atq; his vobiscum agere
sermonibus. Optimi principes patres patrię: reueremini etate
tem. reueremini annos meos. in quos me pius ritus adduxit.
Ut arcerimonis auitis: neq; enim penitet Et viuā more meo
quia libera sum. Hic cultus in leges meas orbem redegit: hęc sa-
cra. hannibalem a mēibus. a capitolio zenonas reppulerunt;

¶ Prudentius.

Ꝝ vocem simulare licet: nempe aptior ista
Vox romę est. quā nūc eius sub noie ꝑmam.
Quę q; turpe putat temploꝝ flere repulsam.
Egidaq; in dubijs ꝑ se pugnassee periclis
Dicere. seq; graue senio inclināte fateri.
Ductores cōplexa suos sic lęta ꝑfatur.
O. clari saluete duces. generosa ꝑpago
Principis iuicti. sub quo senium omne. renascēs
Deposui: vidiq; meā flauescere rursus
Canicię. nam cū mortalia cūcta vetustas
Imminuat. mihi lōga dies aliud parit cūn.
Quę viuēdo diu didici cōtemnere vitam.
Nūc nunci iusta meis reuerētia cōpetit annis.
Nūc merito dicoꝝ venerabilis. ⁊ caput orbis:
Cū galeam sub fronde oleę. cristasq; rubentes
Cōcutio. viridi velās fera cingula seruo:
Atq; armata deū sine crimine cędis auro

¶ iij

Crimen em̄ piget. huius crimen persuaserat atrox
Iupiter: ut sacro iustorum sanguine tincta
Assuetum bellis scelerare funere ferz:
Illi instinctu primus nero. matre perempta.
Sanguinem apostolicum bibit: ac me strage proz
Polluit: et proprium facinus mihi sequus inussit:
Post hunc et decius iugulis bacchar' apertis
Insanā pavit rabiē. Nox et sitis arsit
Dulcorum similis per vulnera tristia flagrans
Et trahere insignes aīas. ac ludē pennis:
Undātesq; meū in gremiū diffundē mortes.
Et sub iure fore nō noxia colla secare:
Hac me late mea mō. tpa via piarunt:
Quo pie vobis auctoribus. impia pridem
Arte iouis fateor: quod em̄ nō ille cruentum
Tradidit: aut quod mihi sibi placidum ve poposcit:
Qui dum premetuit cultus molescere christi.
Sequitur: ac miser sedavit sanguine seclum
Et sunt qui nobis bella exprobrare sinistra
Nō dubitant. postquam templorum spreum aras:
Affirmetque libin colline a cardine portę
Hannibalē. iouis impio martisque repulsum.
Victores zenonas capitolij ex arce fugatos.
Cum super excelso pugnarēt numina saxo.
Qui mihi preteritā cladem veteresque dolores
Inculcāt. itez videāt me tpe vestro
Iam nil tale pati. Nullus mea barbarus hostis
Cuspide claustra petit: nō armis veste comisq;
Ignor' capta passim vagus errat in vrbē.
Transalpina meā rapiēs in vincula pubē:
Lentavit getic' nuper declere tyrannus

Italiã. patrio veniẽs turatus ab histro
Has arces equare solo: tecta aurea flãm̃is
Soluere. z mastrugis p̃ceres vestire togatos:
Hãq̃ ruens veneto s̃ turmis p̃triuerat agros.
Et liguz vastarat opes. z amœna p̃fundi
Rura padi. tuscũq̃ solũ victo amne p̃mebat:
Depulit hos nym̃bos equitũ nõ puigil anser
Proditor occulti tenebrosa i nocte peridi.
S; vis cruda viz. p̃fractaq̃ cõgredientũ
Pectora. nec trepidãs anim̃? succũbere leto
Pro patria. z pulchrã p̃ vulnera q̃rere laudem
Nunq̃d z ille dies ioue cõtulit auspice tantũ
Virtutis precũ? dux agminis i perijq̃
Christipotẽs ñ obis iuuenis fuit z comes ei?
Atq̃ parẽs sticho: de? vnus christ? vtriq̃.
Hui? adoratis altarib?. z cruce frõti
Inscripta. cecinere tubq̃: prima hasta draconis
P̃rçurrit. q̃ christi apicem sublimior effert.
Allic ter denis gens exiciabilis annis
P̃ãnonicẽ penas tãdem deleta pepẽdit:
Corpa famosis olim ditata rapinis
In tumulos cõgesta iacẽt: mirabere seris
Posteritas seclis. inhumata cadauera late
Quẽ pollentinos texerũt ossib? agros.
Si potui manib? galloz excisa. leuare
De cinerz squalore caput. redeũte camillo
Signa renitẽti fumãs si frõte recepi.
Si potui miseras fertis redũmire ruinas
Et male pendẽtes lauro p̃cingere turrez:
Quod te suscipiã gremio fortissime p̃iceps:
Quos spargã flores: quib? illustrabo coronis

Atria: que festis suspendā pallia portis:
Immunis tāti l.lli. ac te stāte sub armis
Libera. ⁊ aureten^o geticos experta tumult^o.
Scande triūph: lem currū: spolijsq; repertis
Huc christo comitāte veni: data vincula demā
Captiuis gregib^o. manicas deponite lōgo
Tritas seruitio. mat^o ⁊ iuuenūq; cateruē
Dediscat seruire senex. laris exul auiti
Dīcat ⁊ ad patriū limen genitrice reuersa
Ingenuū se nosse puer: timor oīs abesto:
Elicim^o: exultare libet. Quid tale repulso
Penox quondā duce cōtigit: ille petite
Postq; pculerat tremefacta repagula portē
Baianis resolut^o aquis. durissima luxu
Robora destituit: ferrūq; libidine fregit.
At noster stilicho cōgressus comin^o. ipsa
Ex acie. ferrata vix dare terga coegit.
Hic christ^o nobis de^o affuit ⁊ mera virtus
Illic lasciuū cāpania fertilis hostem
Deliciē vicere tuē: Mō iupiter acrem
Protexit fabiū. sed iuuit amēna tarentus
Quē dedit illecebris domitū calcare tyrānum.
His ego p meritis quē p̄mia digna rependā
Mō habeo: mēbra statuis effingere vile est.
Virtutē nil vile decet: nā vile quod etas
Eripit: gra cadūt: aut fuluū defluit aux:
Aut cādō: perit argēti si defuit vsus:
Et fuscata situ corrūpit vena colorem.
Vliua tibi princeps debetur gloria: viuū
Virtutis preciū. decus īmortale secutum
Regnator mūdi christo sociabere in: cū:

Quo ductore meū trahis ad cęlestia regnum?
 Nil te pmoueat magni vox rētoris oro:
 Qui sub legati specie sacra mortua plorās.
 Ingenij tēlis ⁊ fandi viribus audet
 Heu nrām tentare fidē: nec te videt aut me
 Deuotos auguste deo: cui sordida templa
 Clausim⁹. ac madidas sanie deiecim⁹ aras:
 Unus nrā regat seruetq; palatia christ⁹
 Me q; romuleas dęmon iā nouerit arces:
 S; soli pacis dño mea seruiat aula:
 Sic affata pios roma exorauit alumnos
 Speruere legatū non admittēda petētem:
 Legatū. iouis ex adytis. ab aruspice missum
 At nō a patria: patrię sua gloria christus.
 Persistit tñ affirmās iter esse viandi
 Multifidum variūq; de⁹ cum quęritur vnus:
 Hinc alios ast deinde alios pperare seorsum
 Quenq; p anfract⁹. pprios: sed compita eodem
 Fine coartari. simul ⁊ cōcurrere in vnū:
 Quin etiā cęlum atq; solum ventos mare nubes
 Omnib⁹ in cōmune dari. vel qui colimus te
 Christe: vel exta litāt sculptis qui tabida saxis:

¶ Symmachus

e quū est. quicquid omnes colunt: vnū putari. Eadem
 spectamus astra: commune cęlum est: idem nos mundus inuol
 uit. Quid interest. qua quisq; prudētia verum requirat? Vno
 itinere perueniri non potest ad tam grande secretum?

¶ Prudentius

n on nego cōmunem cunctis viuētib⁹ vsū
 Aeris. astroꝝ. pelagi. telluris ⁊ imbris:

Immo etiā iniust⁹ pariter iustusq; sub vno
Axe habitāt: vias capit impius ⁊ pius auras.
Cast⁹ ⁊ incestus meretrix ⁊ nupta: nec alter
Ore sacerdotis in myrmilionis anxelat
Spūs. acrio qui vitā temperat haustu
Mutes verna pluit zephīro ipellēte: sed eque
Furis ⁊ innocui fecūdat rura coloni.
Gurgitis est iui sic pura fluenta viator
Ut latro fessus adit. Sic pyratis mare seruit
Ut mercatori. Nec fluct⁹ setius hosti
Obsequitur: quā cum licitē fert trāstra carinē:
Ergo capax vtriusq; rei natura. creādis
Se prebet pplis: nec h³ discernere dispar
Uigentū meritum. quos tm̄ pascere iussa est.
Seruit em̄ mundus. nō iudicat: hoc sibi suminus
Naturę dñs p̄scripta in tpa seruat.
Nunc assunt hōi data munera legib⁹ iisdem.
Quis cōcessa semel: fons liquitur. amnis inundat
Ueliuolū ratib⁹ mare finditur: influit imber:
Aura volat tenuis: vegetatur mobilis aer:
Et res naturę fit publica promptaq; cunctis
Dum seruāt elemēta suū famulātia cursum:
Sic prob⁹. atq; reus capitalis criminis: iisdem
Syderib⁹. facilisq; poli bonitate fruūt nr:
Uiuere cōmune est: s; non cōmune mereris:
Deniq; roman⁹. dacia. sarmata. vandalus. hunus.
Getulus. garamās. alemānus. saxo galaula
Una, oēs gradiūtur humo: cēlū omnib⁹ vnum est:
Unus ⁊ oceanus nr̄m qui cōtinet orbem
Ad id aliud. nr̄os potāt animalia fontes:
Ipso rore mihi seges est. quo gramē onagris:

Spurcaq3 sus nro amne natat: nostra intrat 7 ipsos
Aura canes. animatq3 leui fera corpa flatu
S3tm distat romana 7 barbara. quantu
Quadrupes abiuncta est bipedi. vel muta loque. is
Tantu etia qui rite dei pcepta sequuntur
Cultib9 a stolidis 7 eoz errorib9 absunt.
No facit ergo pares in religione teneda
Aeris 7 celi comunio: corpa tantum
Gignit. alit. reparat. reciduaq3 semina seruat.
Nec refert cui9 generis cuiusq3 figure
Aut cui9 meriti modo sint: vt corpa terra
Edita. terrenis quib9 est vigor ex elemētis.
Artificis quia patris op9 discrimie nullo
Influit in mediū. nec auaro munere currit.
Ante datū. quam prim9 homo sordesceret adam:
Nec vicio vtendū restrictum deficit. aut se
Subtrahit indignis: nec feda 7 turpia vitat.
Haud aliter solis radius colluminat omnes
Diffuso splēdore locos: ferit aurea tecta:
S3 ferit 7 nigro sordētia culmina fumo.
Intrat marmorib9 capitolia clara: sed intrat
Carceris 7 rimas. 7 tetra foramina clausi
Stercoris. 7 spurcā redolēti fornice cellam.
S3 nō illud erunt obscura ergastula. quod sunt
Regia gemato laquearia fulua metallo.
Mempe magis nō illud erūt qui numen in vrnis
Querūt ac tumulis. 7 laruas sanguie placant:
Qd sunt qui summiū celi dñm venerātur
Iusticiāq3 litāt. 7 templū pectoris ornāt:
Secretū sed grande neq̄t rationis opertē
Querit aliter. quā si sparsis via multiplicetur

Tramitibus. & centenos terat orbita calles
Quæsitura dei variata indage latetem.
Lōge aliud ve z est: nā multa ambago viroz
Anfract⁹ dulcos hz. z pplexius errat
Sola errore caret simplex via. nescia flecti
In diuerticulū. binijs nec plurib⁹ anceps.
Non tñ inficior duplex occurrere nobis
Sempiter. geminis mortales passibus ire:
Cum dubitāt quonā ferat ignorātia gressum.
Altera multifida est via. simplex altera: z vnum
Vna deum sequitur: diuos colit altera plures.
Et tot sunt ei⁹ diuortia. quot temploz
Signa. quot acrijs volitāt fantasmata monstis.
Aut hos thyrsigeri rapit ad dionysia bacchi:
Allicit aut alios ad saturnalia festa
Aut docet hos cult⁹. quæ sacra diespiter infans
Inter tinnitus solui sibi poscat aenos.
Jamqz lupercales ferulę. nudiqz petūtur
Discursus iuuenū. megalcius hunc spado diris
Incensus furijs cęca ad responsa vocatur.
Sunt qui quadriuijs breuiorib⁹ ire parati
Thilia niliacis venerātur oluscula in hortis.
Porrum z cepe deos imponere nubibus ausi.
Alliaqz et serapē cęli sup astra locare.
Ihs em̄ z serapis z grandi symca cauda
Et crocodillus. idē. quod iuno lauerna priapus:
Hos tu Nile colis: illos tu tybris adoras
Vna supstitio est. quāuis nō concolor error.
Hinc alia exoritur tenebrosis recta frutectis
Scmita. quā pecudes z muta aialia carpūt
Quęqz latens siluis operitur. nescia cęli

Mens hoim s'quo viues captiua tyranno
Hec putat esse deū nullum. nāq; oīa verti
Casib⁹. ⁊ nullo sub p̄sīde secla rotari.
Hoc iter haud quanq; magno discrimie distat
Istice vijs. q̄s vos teritis q̄ numina multa
Et portēta deū summū numerosa putatis:
Simplicis ergo vię dux est de⁹: alle p̄ vnam
Ire iubet mortale gen⁹. quam dirigit ipse
Sublimē dextro celsa ad fastigia diuo
Prima vię facies. inculta subhorrida tristis
Difficilis. s; sine sui pulcherrima. ⁊ amplis
Prædita diuitijs. ⁊ abundās luce perenni
Et quę p̄teritos possit pensare labores:
Multiplicis dux dēmon adest: qui p̄te sinistra
Centifidū confundit iter. trahit inde sophistas
Barbatos: trahit hinc opib⁹ vel honore potētes
Illicit ⁊ volucꝝ linguis. ⁊ aruspice fallit:
Instigat bacchātis anus ambage sibyllę:
Inuoluit mathēsi: magicas impellit ī artes:
Omine sollicitat: capit augure: territat extis.
Cernis vt vna via est multis anfractib⁹ errans?
Lalem passa ducē: qui nō sinat ire salutis
Ad dñm. s; mortis iter p̄ deuia monstret:
Deuia picta bonis brucub⁹. sed sine sub ipso
Tristia. ⁊ in subitā p̄ceps imersa carybdim.
Ite p̄cul gentes: cōsortia nulla viarū
Sint vobis cū plebe dei: discedite lōgc.
Ervestꝝ penetrare chaos. quo vos vocat ille
Præuius infernę perplexa per auia noctis
At nobis vitę dñm quęrētib⁹ vnū
Lux iter est. ⁊ clara dies. et gratia simplex.

D i

Spe sequimur. gradimurq; fide. fruimurq; futuris
Ad quę nō veniūt p̄ntis gaudia vitę:
Nec currūt p̄riter capta z capiēda voluptas;

C Symmachus

uanto commodo c̄rarij vestri. vestalium virginum
p̄rogatiua subtracta est? Sub largissimis imperatoris
bus denegatur: quod parcissimi p̄stititerunt. Honor so-
lus est in illo velut stipendio castitatis. Ut vitę earum ca-
piti decus faciunt: ita insigne ducitur sacerdotij vacare mu-
neribus. Nemo me putet tueri solam causaz religionum
Ex huiuscemodi facinoribus. orta sunt cuncta generis hu-
mani incommoda. Honorauerat lex parentum vestales
virgines ac ministros deorum victu modico: iustisq; priui-
legijs stetit muneris huius integritas vsq; ad degeneres
trapezetas. qui ad mercedem vilium baiulorum. sacrę cas-
titatis alimenta verterunt. Secuta est hoc factum fames
publica: z spem prouinciarum omnium messis egra dece-
pit. Non sunt hęc vicia terrarum. nihil hic imputemus
astris: nec rubigo segetibus obfuit. nec auena fruges neca-
uit. Sacrilegio annus exaruit. Necessse enim fuit perire
omnibus: quod religionibus negabatur. Quid tale pro-
uincię pertulerunt: cum religionum ministros honor pub-
licis pasceret: *salignum mite*

C Prudentius

vltima legati defleta dolere querela est:
Palladijs q; farras focis. vel q; stipes ipsis
Virginibus castisq; thoris alimenta negentur.
Vestales solitis fraudentur sumptibus ignes.

Hinc ait 7 steriles frugescere parcius agros
Et triste squire famē. totūq; p orbem
Mortales pallere inopes. ac panis egenos.
Quę tāta extiterit pñti tpe. tāq;
Inuidiosa fames. quā triptolemi cererisq;
Mouerit ira. penu p virgis vlciscēdo:
Nō memini: nec tale aliqd vel fama susurrat:
Audio p varios nilū discurrē campos
Dore suo. viridisq; sata instagnare canopi.
Aut veniat sicco q; flumine nūcius affert
Ieiunā squalere sitis sub pulnere mēphim.
Nec pelusiace limū sudare paludis.
Nū fons arcano nature tect? operto
Arui. 7 tenuē vix stillat vena liquorē?
Nū refugus nrās odit pstringere ripas
Amnis. 7 exustos cursum deflectit ad indos?
Nū tractu in medio bibulus vorat alueus vndam
Flumis. 7 subito stagna absorbētur hiatu?
Ne sulcas operire vadis. neue arida possint
Egipti p plana trahi. glebasq; rigētes
Infusis ad pingue lutū mollire fluentis:
Unde seges late crinitis fluctuet agris.
Densus 7 grauidis se vestiat equor aristis.
Respice. nū libyci desistat ruris arator
Frumētis onerare rates. 7 ad ostia tibris
Mittere triticos in pastum plebis aceruos?
Nū ne leontini sulcator soluere campi
Cesset frugiferas lylibeo ex litore cymbas?
Nec det vela fretis? romana nec horrea rūpat
Sardonū cōgesta vehens granaria classis?
Ergo piris mensas siluestrib? implet arator

D ü

Ipsum: et auulsas siculus depascitur herbas?
Faq; remi pplo quernas sardinia glandes
Suppeditat: iā orna cib? lapidosa quiritū?
Quis venit esu: iēs magni ad spectacula circi:
Quē regio gradib? vacuis ieiunia dira
Sustinet: aut quē ianiculi mola mota quiescit:
Quātos quēq; ferat fruct? puincia. quāq;
Ultere fecūdo large fluit orbis opimus
Indicio est annona tuē quē publica plebi
Roma datur. tātasq; man? longa ocia pascūt.
Si fortasse aliq; paulo infēcūdiōz annus:
Nil mix. nec in orbe nouū didicere priores
Perpelli plerūq; famē Si turbid? aer
Siccavit tenues ardētī sydere nubes:
Nec vernas infundit aq; creberrim? imber
Frugē noua. z viridis est messis adulta. priusquā
Cōceptas tenero solida ret lacte medullas:
Affatū calido succum cōtraxit ab euro
Ieiunosq; tulit calamos. atq; irrita vota
Agricolę. sterilis stipulaz silua fefellit.
His nisi falloz ager vicijs corrupt? z ante
Subiacuit: quā palladiū quam vesta penates
Sub lare pergameo seruarent igne reposto:
Quā priami genitor cōductis mētia fabuz
Extrueret: quam vgo suas fundaret athenas
Pallas: in his qm vestalis origo fauille
Urbib? (vt memorāt) primo de fomite sumpta est:
Sacrarūq; focos aut frye aut grauis alūnus
Antiq; demēta labāt terrorib? ac de
Legitimo discussa modo plerūq; ferūtur
In casus alios: quā lex habet aut iter anni.

Nunc consumit edax segetem rubigo. maligni
 Meris ex vicio: nunc culpam vere tepenti
 Post zephiros. gelidi glacies aqilonis inurit:
 Ambustumque caput culmi. fuligine tinguit.
 Semis aut teneri turgens dum germinat herba
 Continuis nimisque perit constricta pruinis.
 Nec potis est tenuem telluri affigere fibram
 Vox eiecta solo glacie residete supsit
 Madaque subducto radix auellitur aruo.
 Ancipites tribuli subeunt et carduus horrens.
 Hos fert sicca sitis: hunc ebrius educat humor.
 Leperies effusa minus vel plus. agit istos
 Terrarum morbos. et mundum vulnerat egypt.
 Non aliter nostri corrupti corporis usus
 In vicium plerumque cadit: nec in ordine recto
 Perstat: et excessum moderamen afficit artus
 Unus enim status est mundi que et corporis huius
 Quod gerimus: natura eadem sustentat utrumque.
 Edita de nihilo crescunt. nihilumque futura
 Aut titubant morbis aut tpe victa senescunt.
 Nec natura caret vicio. cui terminus instat.
 Semp(crede) polus variis puentibus annos
 Texuit. hos multa ditavit fruge fluentes
 Quosdam infelices astris dannaui iniquis
 Spe cassa et sterili curam frustrat agrestem.
 Sed si vestales vlciscitur ista puellas
 Pestis. ab infido que gignitur improba mundo:
 Cur non christicolam tantum populam agellos
 Per quos regibus vestris hęc dona negantur?
 Utimur et terris reditu et rone colendi
 Exercere manus non penitet. et lapis illic

Si stetit. antiquus quē cingere sueuerat error
Fascioli vel gallinę pulmone rogare.
Frāgitur: 7 nullis violat termin⁹ extis.
Et q̄ fumificis arbor vittata lucernas
Seruabat. cadit vltici succisa bipenni.
Nec tñ idcirco minor est aut fruct⁹ agelli
Aut tēpestatis clemētia lęta serenę
Tēperet aut pluuijs q̄ culta noualia vent⁹.
Sꝫ nec magno op⁹ est frugi viuentib⁹. 7 cum
Maxia pueniūt. nō ampla in gaudia sensu
Soluimur: inqꝫ lucę studio exultam⁹ auaro.
Nam q̄b⁹ cternū spes informatur in eū
Omne bonū tenue est: qđ pñs ingerit etas:

¶ Exhortatio euāgelici agricolę:

o felix niniū sapiēs 7 rusticus idem
Qui terras aūqꝫ colēs impēdit vtrisqꝫ
Curā pūgilē: quales q̄s imbuit auctor
Christ⁹. 7 assumpris dedit hęc accepta colomis.
Semina cū sulcis cōmittitis. arua cauete
Dura lapilloꝝ macie: ne decidat illic
Qđ seritur: primū qm̄ pꝫfertile germen
Luxuriat. succo mox deficiente sub cęstu
Syderis igniferi. sitiēs torretur 7 aret.
Neue in spinosos incurrāt semina vepres
Alspera nā segetem surgētem vincula texūt
Ac fragiles calamos nodis rub⁹ arctat acerbis
Et ne iacta vicē spargātur in aggere grana:
Hęc auib⁹ quia nuda patēt passimqꝫ vorātur.
Immūdisqꝫ iacēt fęda ad ludibria cornis:
His de⁹ agricolam cōfirmat legib⁹ Ille
Ius cęleste patris nō summa intelligit aure:

Sz simul z cordis segetē disponit z agrī.
Memin' interno niteāt p̄cordia cultu
Quam cū lēta suas ostentāt iugera messes.
Extirpam' em̄ n̄ro de pectore vepres
Ne viciosa necēt germen vitale flagella
Ne frugem segetēqz aię spinosa maloꝝ
Impediat sentix scelez. peccamine crebro:
Glarea ne tenuis ieiunis siccet arenis
Marcentē sub corde fidē: nec pectoris c̄stus
Flagret. z effctis vrat charismata venis.
Deniqz ne iecoris detrita in pte relinquat
Uilis cura deū: ne spem qua vescimur intus
Deserat. obsecnisqz auib' p̄mittat edendā
Et piecta fides hosti sit p̄cda volucris.
Talis nostroz sollertia centuplicatos
Agroz redigit fruct': quib' acrius instat.
Nec metuit ne cōgestum populetur aceruū
Gurgulio. vel nigra cauis formica recōdat:

[De virginib' christianis

Sunt z v̄gib' pulcherrima p̄mia n̄ris.
Et pudor. z sancto tectus velamie vultus:
Et priuat' honor: nec nō z publica forma:
Et rare tenuesqz epulę. z mens sobria semp:
Lexqz pudicię. vitę cū fine peracta.
Hinc decies deni reddūtur in horrea fruct'.
Horrea nō vnqz nocturno obnoxia furi.
Nā cęlum fur null' adit: cęlestia nunqz
fraude resignātur. fraus terris voluitur imis.
Quę nūc vestalis sit v̄ginitatis honestas
Discutiā: qua lege regat dec' omne pudoris:
At primū parue teneris capiūtur in annis

Ante valūtatis, pprie quam libera secta
Laude pudicitie feruēs. ⁊ amore deoz.
Iusta maritādi cōdemnet vincula sexus:
Captiu⁹ pudor: ingratis addicitur aris.
Nec cōtemp̄ta perit miseris s; adempta voluptas:
Corpis intacti mens nō intacta tenetur.
Nec req̄es datur vlla thoris quib⁹ innuba cecū.
Vulnus. ⁊ amissas suspirat fēm̄ia tēdas:
Tum qz nō totum spes salua interficit ignē
Nam resides qñq; faces adolere licbit
Festaq; decrepitis obtēdere flāmea canis.
Tpe p̄scripto mēbra intemerata requirēs
Tandem h̄gineā fastidit vesta senectā.
Cū thalamis habilis tumuit vigor. irrita null⁹
Fecūdauit amor materno viscera partu.
Habit anus veterana. sacro p̄functa labore.
Desertisq; focis quib⁹ est famulata iuuctus
Trāsfert emeritas ad fulcra iugalia rugas.
Discit ⁊ in gelido noua nupta tepescere lecto.
Intēa dum torta vagus ligat iusula crines
Fatalesq; adolet prunas innupta sacerdos
Fertur p̄ medias vt publica pompa plateas.
P̄sulto residēs molli. seq; ore relecto
Imputat attonitę h̄go expectabilis v̄bi.
Inde ad cōfessum cauec pudor alim⁹ ⁊ expers
Sanguis. vt pietas. hōim visura cruc̄tos
Cōgressus mortelq; ⁊ vulnera vendita pastu
Spectatura sacris oculis. s; ⁊ illa v̄rendis
Elitraz insignis falcris. fruiturq; lanistis.
Q̄ tenez mitēq; aūm: cōsurgit ad ictus.
Et quotiēs victor ferz iugulo inserit. illa

Delicias aut esse suas: pectusq; iacentis
Virgo modesta iubet cōuerso pollice rūpi.
Nateat ps vlla aīę vitalibꝫ imis
Alciꝫ imp̄sso dum palpitat ense secutor
Hoc illud meritū est. qđ cōtinuare ferūtur
Excubias latij p̄ maiestate palatij
Qđ redimūt vitā populi p̄cerūq; salutem:
Perfundūt qꝫ colla comis bene. vel bene cingūt
Tempora teniclis ꝫ licia crinibꝫ addunt
Et qꝫ subter humū lustrales testibꝫ vmbꝫis
In flammā iugulāt pecudes. ꝫ murmura miscēt
An qm̄ podij meliore in pte sedētes
Spectāt gratā faciem. quā crebra tridēti
Impactę quatiāt hastilia saucius ꝫ quā
Vulneribꝫ patulis partē pfundat arenę
Cū fugit ꝫ quāto vestigia sanguie signat:
Qđ genus vt sceleris iam nesciat aurea roma
Te precor ausonij dux augustissime regni
Et tā triste sacꝫ iubeas (vt cętera) tolli.
Perspice nōne vacat meriti locꝫ ecce paterni:
Quem tibi supplendum deꝫ ꝫ genitoris amica
Seruauit pietas: solꝫ ne premia tantę
Virtutis capet. partē tibi nate reseruo
Dixit: et integꝫ decus intactūq; reliquit
Arripe dilatā tua dux in tempora famam
Quodq; patris superest successor laudis habeto.
Ille urbem vetuit thauꝫ sanguine tingui
Tu mortes miserꝫ hōim phibeto litari
Nullus in vrbe cadat cuiꝫ sit pęna voluptas
Nec sua v̄ginitas oblectet cędibus ora
Jam solis contenta feris infamis arena

2

Nulla cruentis homicidia ludat in armis.
Sit deuota deo: sit tãto principe digna
Et xute potens. 7 criminis inscia roma.
Quẽq; duceri belli sequitur. pietate sequatur?

C Aurelij Clementis Prudentij Opera.
prudẽs lector. hoc ordine Impressa inueni-
es. Primũ in utrũq; testamẽtum Tetrasti-
ca. Deinde eum quem de diuinitate librũ
scripsit Apotheosinq; titulauit. Pichoma-
chia sequitur. Hamartigenia hys recto or-
die additur Peri Stephanõ subditur sic eni
grece liber ad martyrium inuitatorius in-
scribitur. Diurnorum vero hymnorum li-
bro (qui et cathermerion dicitur) et eo quẽ
contra Symmachum idololatriã defendẽ-
tẽ scripsit pulchro et recto ordine totũ opus
consummatur.

2

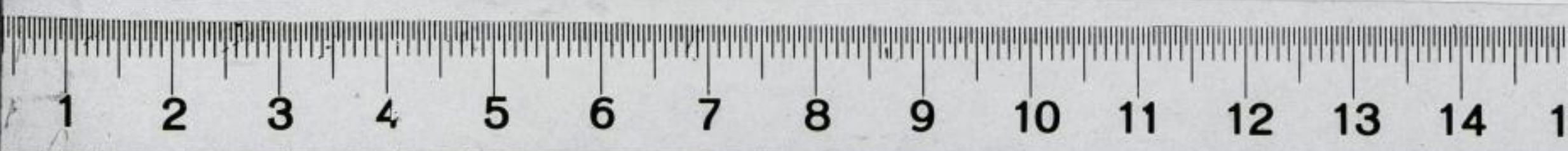
**Opera aurelii clemē
tis prudētii**

*Carolingus Imperator dignatus
ascolius fidei unicus*

Opera aurelii clementis prudentii

1143 n-5

Aurelij prudentij in Constantis biteru qui in hys theopha
theosis dicitur si tñ volum dicitur et recte quod dicitur
tetos dicend? est compitatus in an for quos sit pido n

Prologus in Apocryphum

St tria summa deus: trinū specmū viget vna
Corde patris genitū est spiritū in filiū
Sanctus ab eterno: subsistū spū in non hū

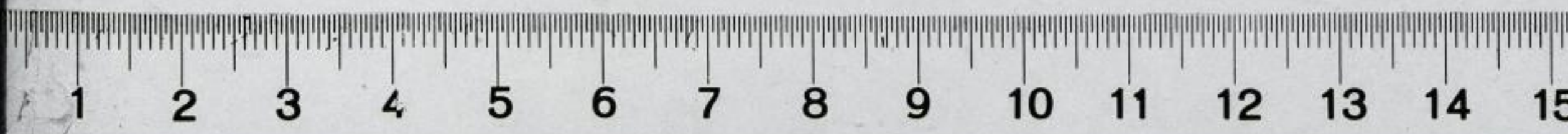
Tempore nec senior pater est: illū in nō pōt hōc
Nam sapiēs retro semp deus edidit ex seendū
Per quod semp erat gignēdū ad spū in hū in nō
E dere sed xbum patris est: at cetera vrbis
Assumptum gestare hōiā in vna pōt hōc
Conciliare patri. dextraq; in sede loq; in
Spiritus ista dei cōpletū est spū in hū in nō
In populos carisma suū diffundere promptū
Et patris et christi virtutū in vna pōt hōc

Item Alius prologus

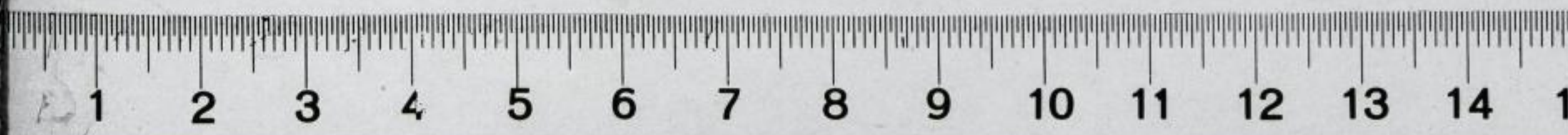
Jambus Senarius et quatuordecim syllabis
Jambum. et in medio Spondeum vel Jambum
tur pyrrichio.

St vera secta? (te magister consulo)
Rectam ne seruaues fidem
An viperina nō cauemus cognata
Et nescienter labimur
Arctam salutis vix viam discernere est
Inter reflexas semitas
Tā multa surgunt perfidorū compita
Lortis polita erroribus
Obliqua sese conferunt diuoria
Hinc inde textis orbitis

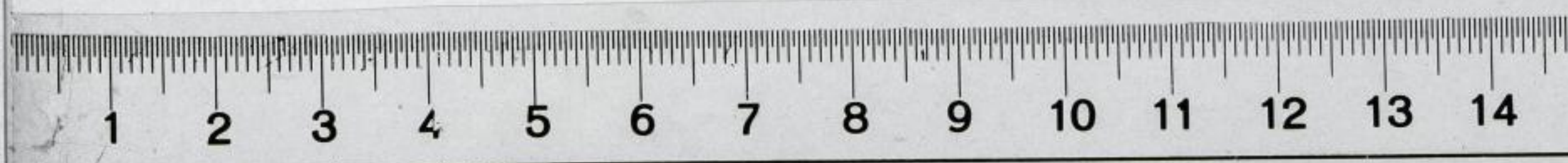
[Handwritten scribbles and marks on the right side of the page]

Sz regem summe z mede de ...
 Atqz ideo rex dñm z sup omnia regem ...
 Carnis habet mediam quoniam patris ...
 Defluit his gradibz ...
 Est de est z homo z sic nobis ...
 Omnia pcurrit natura ...
 Ut sursum patris in genitricem ...
 Mortua que fuerat ipse ...
 Hec fore cum velle ...
 Nos oculis manibz ...
 Experti heroum ...
 Pulcor. z viso ...
 Hec est nostra salus ...
 Hoc sequimur. nunqz ...
 Appellare patrem ...
 Matum nosse ...
 Spiritus inter sit natumqz ...
 Sic tñ hec costare ...
 Tres faciam: tribz ...
 Nec pater ipse autem ...
 Scim? ab innata ...
 Sit soboles. nec sit genitor ...
 Sine pater natus ...
 Perquam ridiculum est ...
 Mascendi noua mater ...
 Eiderit natumqz sibi ...
 Nil falsum aut mendacium ...
 Qui pater est genitor ...
 Filius auctore. vt genitor ...
 Summus z ipse ...
 Unde in vtroqz ...

Sic fit ut eternū cretum
 Illo auctore saturam
 Hec tu si dubites nati
 Perdit. catholica nō
 De grege thuriferō.
 Devotus cippo. ficulnā
 Quin potius
 Fonte vetustatis: pcul
 Scriptoris. quem nō
 Fabula nec veteris
 Nec sago clangore
 Rem docuere dei: sed
 Ipse de trepidum
 Ambuit eloquio. seq
 Nimir meminit
 Orbis principio nō
 Informasse patrē
 Fecit ait condens
 Ora dei: quidnam
 Nō erat. atq; deo
 Cum domin' faceret
 Christ' forma patris
 Cōdunur in faciem
 Venturo in faciem
 Possum multa sacris
 (Ma refugis) qui te
 Nim materis
 Esse deū. velut illud
 A dño dñs flāmas
 Quis dñs? de quo
 Siderea spectat

Linguat magistri feriatq; sanguine
Ludu' discipulis volupe est ut phos in se
Doctor seuer? quos nupis corrigit
Uincitur post terga manusq; amictu
Adest acutis agmina armant
Quatum quisq; odij tacita co'sperat ira
Effudit ardes felle tam p'hibera
Coniciunt alij fragiles. inq; ora tabellas
Frangunt. relisa frons ligni pulvis
Buxa crepat cerata. genis impacta crucis
Rubetq; ab ictu cyru' surgens pagina
Inde alij stimulos & acumina ferrea vibrant
Qua parte aratis cera solge scribitur
Et qua secti apices abolctur. & quouis hira
Rursus nitescens immouetur aera
Hinc foditur christi cofessor: & inde secatur
Pars viscus intrat molle. pare fundit curam
Omnia mebra man' pariter fixere ducere
Londetq; gutte vulnora stult' simul
Maior tortor erat q' summa pupueerat infans
Qua qui pfunda pforat visceri
Ille quide' qm' percussor morte mersa
Seuire cofueuit dolor foriculis
Hic quanto interius vitalia cocita punit
Plus dat medice dum necem me applicat
Este precor fortes. & vincite vrb' annos
Qd' desit quo supplicat crudelitas
S; male conat' tener infirmulos laborat
Tormeta crescunt dum facellit carnis ex
Quid gemis (exclamat quida' iuste ipse magister
Istud dedisti ferru' & armasti man'

Dic quid videtur esse verum et congruum
Unum ne christum colere in christo patrem
An comprecari mille formam deos
Arrisit infans: nec morans recula
Est quicquid illud quod ferunt homines deum
Unum esse oportet. et quod unum est unum
Cum christus hoc sit. christus est verus deus
Genera deorum multa nec pueri putant
Stupuit tyrannus sub pudore fluctans
Nec vim decebat innocenti gratula
Inferre lege: nec loquenti talia
Furoz sinebat efferatus parcere
Quis auctor (inquit) vocis est huius tibi
Respondit ille: Mater. et matris deus
Illa ex parente spiritu docta imbibit
Quo me inter ipsa pasceret cunabula
Ego ut gemellis vberum de fontibus
Lac parvus hausi. christum et hausi credere
Ergo ipsa mater assit exclamat cecum
Asclepiades. discipline veritum
Tistem suę magistra spectet impia:
Male eruditi torqueatur funere
Infantis orba: quemq; corrupti flet
Ab sit ministros vilis ut muliercula
Nostros fatiget. tantulos autem doloz
Ulexabit artus mortis auxilio breuis
Oculi parentis punientur acris
Quam si cruentę membra carpant vngula
Uix hęc profatus. pusionem precipit
Sublime tollant et manu pallent nates
Nox et remota veste virgis verterent

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

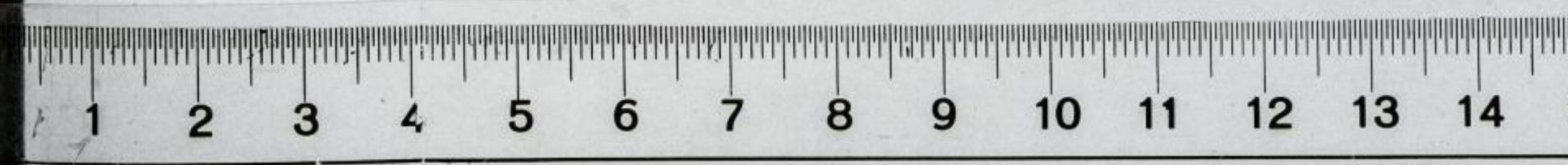
12

13

14

Est ovis filium suum

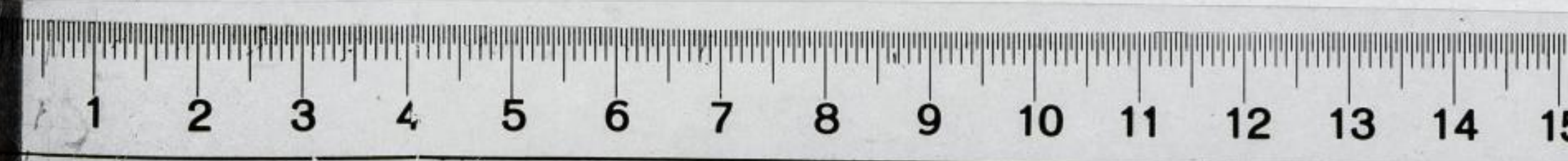
Non animam propter rem plurimos homines
 graviter errare in via mortis fugas
 proiri itaque in consilio lenis opinioni esse sine
 existimari. Maxime et ab ipso homine ab omni
 consilio. **E** Pone te fili charissime prope hoc quo
 pacto mores animi tui componas. Hinc me
 cepta ita legito ut intelligas. Legere enim est non
 telligere est negligere
 Itaque deo supplicia mundi **P**arentis amantissime
 Cognatos cole **D**atum bonum est modice
 Para te para **C**um bonis ambula.
 Ad consilium ne accesseris antequam scieris
Mundus esto **C**onjugem ama
 Quod satis est dormi **M**agistrum metue
 Majora crede **M**ercuniam serua
 Saluta libenter **R**em tuam custodie.
 Diligentiam adhibe **F**amiliam cura
 Coniugem ama **L**iberos erudi
 Fratres abire noli **M**ortuus
 Cui res videtur **I**uramentum serua
 Vino te tempera **Q**uam paria
 Nil temere credideris **C**ute consule
 Meretricem fuge **I**udicio spelle
 Libros lege quos legeris memento
 Literas discere **C**orum iudica

Nil temere dicitur de deo et de rebus et de personis et de
Sepe etiam in multis rebus et in omnibus diligenter
Cumq; motus aliquos non se velle in te monere
Si tibi sit charus non desiste de re pro
Contra verba non desiste de re pro
Sermo datur tuis in rebus et in personis
Dilige sit aliis ut sit tibi charus et in rebus
Sic bonis et in bonis et in rebus et in personis
Cum bonis et in bonis et in rebus et in personis
Nam nulli facit de re et in rebus et in personis
Rem tibi promittam certam et in rebus et in personis
Promittam tibi et in rebus et in personis
Cum te et in rebus et in rebus et in personis
Plus aliis de re et in rebus et in personis
Officium alteri et in rebus et in personis
At aliis et in rebus et in rebus et in personis
Multos et in rebus et in rebus et in personis
Fac tibi et in rebus et in rebus et in personis
No et in rebus et in rebus et in personis
Conscius ipse tibi de re et in rebus et in personis
Cum fueris et in rebus et in rebus et in personis
Non eodem et in rebus et in rebus et in personis
Cum dubia et in rebus et in rebus et in personis
In morte et in rebus et in rebus et in personis
Exiguū et in rebus et in rebus et in personis
Accipito et in rebus et in rebus et in personis
Infantem et in rebus et in rebus et in personis
Paupertatis et in rebus et in rebus et in personis

Que fugias nobis sit vita aliena magistra
 Quod potes in tēta operis ne perdere possis
 Succūbat labor ut f. ultra tēta relinqua
 Quod scis nō recte factum nō loquere
 Ne videare malos vultu nō velle tacenda
 Iudicis quilibet sub iuribus tēte rogato
 Ipse etenim leges cupit ut iure regatur
 Quod merita pateris patiēter ferre memeto
 Cūq; pēp̄ tibi sis iudice nō velle avaritia
 Multa legas facito plerūq; lege multa
 Nam mirāta canit s. nō credenda poete
 Inter cōiuias fac hic semine nō dedit
 Ne dicere loquar dum p̄is nō habens habet
 Cōiuias irate nō maledicta tene
 Nā lachrymās s. vultu dūm semina plorat
 Utere questibus s. nō p̄teris abuti
 Qui tuā solūm vult dūm nō est alicui sequitur
 Fac tibi monas mōstem nō esse timendam
 Que hōia lingua est finis tamē illa malorū
 Uxoris lingua u. fugi est ferre memeto
 Nāq; malum est nō p̄cipiti nō velle tacere
 Dilige nō egredere charas pietate parētes
 Nec matrē dūm nō dūm nō esse parētes
 Ecuram quicūq; cupis deducere vitam
 Nec viciis herere aīm nō morib; abstant
 Hec p̄cepta tibi semper relegētia memento
 Inuenies aliqd quod te vitare magistra
 Despice diuitias si nō anima esse hoar

Admirari debetis de his quae sunt sed vultis petere
Obcedere quae sunt in vobis sed vultis petere
Quid vultis de vobis sed vultis petere
Si fama vultis in vobis sed vultis petere
Ita fugias in vobis sed vultis petere
Cum sapias in vobis sed vultis petere
Nam quocumque in vobis sed vultis petere
Disce aliquid in vobis sed vultis petere
Ars remanet in vobis sed vultis petere
Prosperitas in vobis sed vultis petere
Sermo hominum in vobis sed vultis petere
Exerce studium in vobis sed vultis petere
Ut cura in vobis sed vultis petere
Multum in vobis sed vultis petere
Non mortem in vobis sed vultis petere
Disce sed in vobis sed vultis petere
Dobro in vobis sed vultis petere
Hoc bibe quod in vobis sed vultis petere
Morbi causa in vobis sed vultis petere
Audaris quod in vobis sed vultis petere
Hoc vide in vobis sed vultis petere
Tranquillus in vobis sed vultis petere
Kurbus in vobis sed vultis petere
Disce decessos in vobis sed vultis petere
Karodatur in vobis sed vultis petere
Parce in vobis sed vultis petere
Una dies in vobis sed vultis petere
Requirit in vobis sed vultis petere

Itone... pa... opa em del circa creaturas idiuia ee dicim?
nec illis assentior q non varijs linguis loquitos sz dum he
braice loqrent a diuersaz linguaz homib? intellectos voluit
aplos: cur? opionis cofutatio q: loco isti non puenit in aliud
temp? est differēda. Discāt isti nō me sed aplo docēte genera
linguaz z itēptationē sermonū que sine poetaz cognitōe
fieri nō potest dona esse spūs sci: discāt aplm ipsum nōnunqz
poetaz vsū fuisse testimonijs. discāt fuisse quosdā magnē
et scitatis z sciē viros in ecclesia qui Virgilū poetā gentile
pphetasse velint cū dixit iā noua pgenies celo demittit alto
Jam redit z ego: redeunt saturnia regna. Resipiscāt
igit z sint tardi ad loquēdum promptiores ad audiendum:
meminerit in magni patris familias domo non vni? generis
nō vni? vsus tātum vasa: in vno hoīs corpe non vnum tm
membz sed plurima esse bis nāqz diuersoz generum instru
mētis: z si non tu tamē opus habet. crist? ad cui? obsequiū
suadēte in secūda eplā ad corinthios aplo corp? annūm qz
et oia corporis animiqz bona que h. nobis sunt z quotquot
futura sunt cōacertare ipso fauente pponimus.

Finis.

